

BİR JİTEM DOSYASI: MUSA ANTER CİNAYETİ

KATİLLE BULUŞMA

Ersin Kalkan

KATİLLE BULUŞMA
ERSİN KALKAN
GÜNCEL YAYINCILIK

BİR JİTEM DOSYASI: MUSA ANTER CİNAYETİ

KATİLLE BULUŞMA

GÜNCEL YAYINCILIK: 263
Güncel Kitaplar: 6

ISBN 975-6117-40-0
Katille Buluşma

Genel Yayın Yönetmeni: Aysel Akdaş

•

Orijinal Kapak Fotoğrafı: Kutup Dalgakıran
Kapak Tasarımı: Talip Aktaş

Birinci Basım: Nisan 2006

•

Ofset Hazırlık
Güncel Yayıncılık Ltd.

Baskı ve Cilt: Kayhan Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.
Davutpaşa Cad. Güven San. Sitesi D Blok No: 155
Topkapı / İstanbul / Tel: 0 212 576 0136

© Güncel Yayıncılık Ltd. Şti. 2006
© Ersin Kalkan
Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayımcının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

GÜNCEL YAYINCILIK LTD. ŞTİ.
Çatalçeşme Sk. No: 54/3 Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 0 212 511 22 37 Fax: 0 212 522 86 68
e- mail: info@guncelyayincilik.com.tr

BİR JİTEM DOSYASI: MUSA ANTER CİNAYETİ

KATİLLE BULUŞMA

Ersin Kalkan

GÜNCEL YAYINCILIK

Hiç yüzünü görmediğim, hiç sesini duymadığım,
ama bana bir hayat armağan ettiği için
her zaman kendisine minnet ve saygı duyduğum
sevgili babama...

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ **9**

BİRİNCİ BÖLÜM
MUSA ANTER KİMDİR? **17**

Neden Musa Anter? 18
Cavit Orhan Tütengil'in Katilleri Nerede? 20
Kürtleri Kurtarma Cemiyeti 21
MİT Müsteşarı Anter hakkında ne dedi? 23
Abdurrahman Kasımla ile aynı yerdeydi 23
Saidi Nursi ile karşılaşma 24
Anter Sebatayist mi? 26
Anter üzerinden Cüneyt Zapsu'ya 27
Milletvekili adayı oldu 28
İsveç ikinci vatan oluyor 29
Musa Anter Davası 30
Musa Anter'in cezaevi arkadaşından bir soru 31
15 Yıldır Türkiye'ye giremiyor 32
Anter Anter Davası 33

İKİNCİ BÖLÜM
ABDULKADİR AYGAN KİMDİR? **35**

Ve JİTEM günleri başlıyor 36
Susurluk Raporu'nda Aygan 37
Aygan'ın JİTEM'deki marifetleri 38
İtirafları Öcalan davasında kanıt oldu 40
Şemdinli'nin Mutkili Ali'si ve
Mehmet Ali Tltındağ Şifrelerde 41
Aygan'ın İtirafları Sonucu Ortaya Çıkan Ceset 42
Musa Anter'in Katili Hamit Yıldırım
hâlâ görev başında 44

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
VE, TARİHİ SÖYLEŞİ BAŞLIYOR... **49**

Babasının katiliyle buluştuğunda bayıldı... 49

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
MUSA ANTER'İN YANINDAKİ TEK TANIK
ORHAN MİROĞLU ANLATIYOR... **115**

Orhan Miroğlu Kimdir? 131

BEŞİNCİ BÖLÜM
BULUŞMANIN AKABİNDEKİ GELİŞMELER **133**
Aygan'ın OYAK'a üyeliği araştırılacak 135
Oğul Yeşil'in marifetleri... 136

ALTINCI BÖLÜM
DEKLARASYON VE SUÇ DUYURUSU **139**
337 aydın katillerin bulunmasını istedi... 139
İmza Atanlar..... 141

YEDİNCİ BÖLÜM
ABDULKADİR AYGAN
HAKKINDA YAZILANLAR **147**
Haber Öncesi... 147
Haber Sonrası... 164

SEKİZİNCİ BÖLÜM
ŞİFRELERDE GİZLİ OLAN
YAKIN TARİHİN ÖNEMLİ SİMALARI:
YEŞİL, CEM ERSEVER VE İTİRAFÇLAR **173**
Birlikte yola çıktılar, biri diğerini tasfiye etti... 173
Kim Kimdir? 189

DOKUZUNCU BÖLÜM
ABDULKADİR AYFAN'IN ŞİFRELERİ **191**
Yalanlar ve Gerçekler... 191

ONUNCU BÖLÜM
İTİRAFÇILARLA İLGİLİ
KISA BİR DEĞERLENDİRME **207**
İtirafçılar yakın tarihin tanıkları ve sanıkları... 207
"Ben İtirafçıların Babasıyım" 221

SONSÖZ YERİNE **224**

ÖNSÖZ

Dört ay öncesine kadar Rahşan Anter Yorozlu'yu tanımıyordum. Musa Anter'in kızı olduğunu, İsveç'te yaşadığını, babasının katillerinin bulunması için yıllardır çırpındığını biliyordum sadece. Evet dört ay kadar önce bir arkadaşım aradı ve Rahşan Hanım'ın benimle görüşmek istediğini söyledi. Tatil için Türkiye'ye geldiğini, bir ay boyunca İzmir'deki yazlıklarında olacağını belirtti. Birkaç gün sonra Asmalımescit'te bir eski zaman meyhanesinde buluştuk. Zarif, duyarlı, son derece ölçülü bir İstanbullu hanımla karşı karşıyaydım. Türkçe'yi kusursuz eski İstanbul aksanıyla konuşuyor, kullandığı sözcükleri bir kuyumcu titizliğiyle seçerek kendisini mükemmel ifade ediyordu. Saatlerce konuştuk. Ne konuştuğumuza geçmeden önce Rahşan Hanım'ı biraz tanıyalım.

Musa ve Ayşe Hale Anter çiftinin ikinci çocuğu olarak 1948 İstanbul Feneryolu'da Bedirhan Bey Köşkü'nde doğdu. Suadiye İlkokulu ve Erenköy Kız Lisesi'den mezun oldu. 19 yaşında evlendi. 1983'te İsveç'e gitti. İki oğlu var. Büyük oğlu Baran, Stockholm Üniversitesi'nde yapay zekâ üzerine doktora yaptı. Şu anda Sabancı Üniversitesi'nde öğretim üyesi. Küçük oğlu Erşan ise İsveç'te grafik dizaynı okulunda hocalık yapıyor. O da abisi gibi memleket hasretine dayanamayıp İstanbul'a geldi. Rahşan Hanım, 1986'da ressam Şenol Yorozlu ile evlendi.

Rahşan Anter, İsveç'e geldikten sonra Vasteras Üniversitesi'nde özürlü çocuk pedagojisi üzerine eğitim gördü. Şu anda otistik çocukların eğitildiği bir okulda çalışıyor. Otistik çocukların eğitimi üzerine İsveç'teki en önemli uzmanlardan biri. Dünyanın çeşitli ülkelerinde bu konuda seminerler veriyor.

Rahşan Hanım, yazar Musa Anter'in kızı. Türkiye'nin yetiştirdiği önemli aydınlardan biri olan Musa Anter, 20 Eylül 1992'de Diyarbakır'da öldürüldü. Kayıtlara "faili gayri muayyen" olarak, yani faili meçhul olarak geçen bu cinayetin üzerindeki sır perdesi daha yeni aralanmaya başladı. Rahşan Hanım'a 1992'nin o trajik sonbaharında neler yaşadığını sordum. Yüreğindeki ince sızı yüzüne de yansıyan Rahşan Hanım bir an durduktan sonra başını dimdik kaldırıp uzaklara bakarak anlatmaya başladı.

"Güzel bir eylül akşamıydı. Varteras Sanat Müzesi'nde bir heykel sergisine gitmiştik. Çıkışta birkaç arkadaşımla birlikte yemek yedik. Evime döndüm. Çok yorgundum ama güzel bir pazar günü geçirmiştim. Kanepeye uzanıp televizyonu açtım. Bu sırada balkon camından bir ses geldi. Baktım, kardeşim Dicle cama taş atıyor. 45 kilometre uzaklıktaki Eskilstuna kentinde oturan Dicle'yi o satte kapımın önünde görünce kötü bir şeyler olduğunu düşündüm. Önce aklıma annem geldi. Dicle'nin yüzü bembeyazdı. 'Sonunda babamızı öldürdüler' diyebildi. Aslında çocukluğumuzdan beri buna hazırlıklıydık. Yani muhalif bir aydın olan babamınızın bir gün ansızın uçup gideceğini biliyorduk. Kapının önüne yığılıp kalmışım. Kendime geldiğimde kardeşim Dicle başucumda durmuş ağlıyordu. Demek ki ölüm kapınızı çaldığında hazırlıklı olmak yetmiyormuş..."

Ertesi gün ilk uçakla İstanbul'a hareket etmişler. "Anter abim, yasaklı olduğu için gelemedi. Havaalanında bizi uğurlarken başını camlara vuruyordu. Annem kalp ameliyatından yeni kalkmış, damarlarının tümü değiştirilmişti. Zor yürüyordu" diyerek sürdürdü konuşmasını Rahşan Hanım. Salı sabahı Diyarbakır'da olmuşlar. Diyarbakır Devlet Hastanesi'ne gidip babalarını almak istediklerinde hiçbir yetkili bulamamışlar. Musa Anter'in bir gün önce apar topar köyleri Zivinge'ye gömüldüğünü öğrenmişler. Öldürüldüğü gece tutulan

hastane kayıt defterine bakmışlar. Fakat Musa Anter hakkında tek bir satır bulamamışlar. Morg raporunu istemişler. Saatler sonra bir hademe ellerine buruşuk bir kâğıt tutuşturmuş. Köyün yolunu tutmuşlar.

Musa Anter, ölümünden önce ailesine Mardin ili sınırları içindeki Akarsu'ya gömülmek istediğini söylemiş. Musa Anter'in eşi Ayşe Hale Anter, İsveç'e döndükten sonra İçişleri ve Adalet Bakanları'na defalarca mektup yazarak katillerin bulunmasını ve Anter'in naaşının Akarsu'ya nakledilmesi için izin verilmesini istemiş. Ses seda çıkmamış. Bir satır cevap gelmemiş. Sadece dönemin Kültür Bakanı olan Fikri Sağlar'dan çok zarif bir mektup almışlar. Mektupta aileye başsağlığı dileyen Sağlar, Anter'in vasiyetinin yerine gelmesi için elinden geleni yapacağını belirtiyormuş. Bir yıl sonra nakil izni çıkmış. Bu uzun sürecin devamını Rahşan Anter anlatıyor.

"Babamın naaşını nakletmemize izin çıkmıştı. Yine üçümüz birlikte İstanbul'a uçtuk. Güneşli bir gündü ama biz korku bulutlarının içinden geçerek indik havaalanına. Çünkü o günlerde Türkiye'de dağları taşları korku kuşatmıştı. Annem, 'siz gelmeyin' dedi. Bir provakasyondan korkuyordu. Biz İstanbul'da kaldık. Annem gitti. Verilen izinde nakil anında sadece 10 kişinin bulunması şartı koşulmuş. Annem, Diyarbakır'dan yanına birkaç kişi alarak köye gitmiş. Babamın cesedini mezardan çıkarmak için bir marangoz bile bulamamışlar. Nakil boyunca 10 kişinin etrafı yüzden fazla asker tarafından kuşatılmış. O günden sonra her yıl babamın ölüm yıldönümünde Akarsu'ya gelmeyi âdet edindik. 1998'de uçakla Diyarbakır'a gittik. Bizim kente girmemize izin vermediler. Aynı uçakla geri gönderdiler. Bu sırada annemin tansiyonu inip çıkıyor, burnundan kan geliyordu. Yaralı kalbi bu acılara fazla dayanamayan annemizi 1999'da kaybettik."

Bütün bunlar olup biterken Anter ailesi İçişleri Bakanlığı

aleyhine Türkiye'de dava açmış. İç hukuk yolları tükenince davayı AİHM'e götürmüşler. 25 Temmuz 2005'te AİHM'de yapılan duruşmada Türkiye'yi savunan avukatlar 15 bin avro tazminat vererek uzlaşmaya gidilmesini istemiş. Musa Anter'in büyük oğlu Anter Anter, uzlaşma önerisini değerlendirirken, "Böyle bir teklif yapılır mı? Babamın katilleri ellerini kollarını sallayarak Türkiye'de, İsveç'te, Kıbrıs'ta dolaşıyorlar. 15 bin avro vereceklermiş. Bu iş parayla çözülecekse, o zaman ben de derim ki: 'İçişleri Bakanlığı'na ben 15 milyon avro vereyim Musa Anter'in katillerini bulup çıkarsınlar.' " Rahşan Anter de kardeşiyle aynı fikirde:

> "Paranın hangi yarayı sardığı görülmüştür Allah aşkına. Çok sevdiğimiz bu ülkede başımız önümüzde kırık bir kalple dolaşıyoruz. Babam, canından çok sevdiği bu toprakların altında başından yediği kurşunla yatarken biz nasıl rahat edebiliriz. Siz de rahat uyumamalısınız. Bu ülkenin hâkimleri, savcıları, emniyet mensupları katillerle aynı sokaklarda dolaşırken, aynı marketlerden alış veriş yaparken nasıl rahat uyuyabilirler?"

İsveç'te yaşayan Anter ailesi bir yandan acılarını unutmaya çalışırken diğer yandan katillerin bulunması yönünde bütün argümanları toplamaya ve değerlendirmeye devam etmişler. Aile üyelerinden bir kısmının Türkiye'ye girişleri yasaklansa da onlar katilleri bulma azimlerini yitirmemişler.

Babasının katillerinin bulunmasını ve gerçeklerin ortaya çıkmasını isteyen Rahşan Hanım'ın 25 Mart 2005'te Vasteras'taki evinin telefonu çalıyor. İsveçli bir şair arkadaşı, "Rahşan, hemen bir *Metro* gazetesi al, babanla ilgili bir yazı var" diyor. İsveç'in saygın gazetecilerinden biri olan Jonas Hallen imzasını taşıyan söz konusu yazıda, Musa Anter'in katillerinden birinin İsveç'te oturma izni aldığı ve beş çocuğuyla birlikte Borlange yakınlarında yaşadığı belirtiliyor. Jonas Hallen, İsveç'te şu anda yüzlerce savaş suçlusu ve katilin rahatça oturma izni alıp yaşadığını belirterek, Aygan'ın yargı-

lanmasını istiyor. İsveç yasalarına göre başka bir ülkede işlenen suçtan dolayı İsveç'te yaşayan birine dava açılamayacağı hükmü bulunduğunu ifade eden Hallen yazısına şöyle devam ediyor: "İsveç'te binlerce savaş suçlusu yaşıyor ama şimdiye kadar hiçbiri hâkim karşısına çıkamadı. Aygan'ın davası pilot dava olabilir. Biz cinayete ve işkenceye bulaşmış bir insanı yargılamalıyız. Bu İsveç'te yaşayan binlerce katilin yargılanmasını sağlayabilir."

Aynı günlerde İsveç'te serbest gazetecilik yapan Eşref Okumuş da Abdulkadir Aygan'ı saklandığı yerde bulup bir söyleşi yapıyor. *Ekspressen* gazetesinde yayımlanan bu söyleşinin ardından İsveç hükümetine bağlı Savaş Suçluları Komisyonu Başkanı Hans Ölvebro, soruşturma açıyor. Komisyon, insan hakları ihlalinde bulunduğu gerekçesiyle Aygan'ın soruşturulmasına karar veriyor. Ama savcı, dışarıda işlenen suçların İsveç'te soruşturulmayacağını belirterek dava açılmamasına karar veriyor.

İşte Rahşan Hanım'ın İstanbul'da benimle buluşmasının yolu da böylece açılmış oluyor. Buluşmamızda Rahşan Anter Yorozlu, gelişmeleri bir bir anlattıktan sonra önemli bir karar aldığını söyledi ve "Bu katille buluşmaya karar verdim. Ama sizin de benimle birlikte olmanızı ve bu görüşmeye tanıklık etmenizi istiyorum" dedi.

Aslında Rahşan Hanım'ı, Abdulkadir Aygan'la bir İsveçli televizyoncu buluşturmak istiyormuş. Fakat o buna henüz hazır olmadığını söylemiş. "Esasında ben şöyle düşündüm, böylesi önemli olaya bir Türk gazetecisinin tanıklıklık etmesi daha doğru. Çünkü bizim sorunlarımızı ancak biz çözebiliriz. İsveçli gazetecinin isteği bana her ne kadar saygın bir tavır olarak gelse de, yabancıların her türlü girişimini müdahale olarak kabul ediyorum. Böylesi bir felsefeyle hareket ederek size geldim" dedi. 11 Ocak 2006'da buluşmaya karar verdik.

İstanbul'dan Kutup'la birlikte yola çıktık. Abdulkadir Aygan'la buluşmayı sağlayacak olan kişi Fatma adında Borlange'de yaşayan bir öğretmen. Fatma Hanım da Türkiye'de çok

eza ve cefa çekmiş. 12 Eylül'den önce gördüğü işkencelerden ötürü iki elini yıllarca kullanamamış.

Stockholm'deki Arlanda Havaalanı'na indiğimizde jilet gibi keskin bir ayaz karşıladı bizi. Hemen arabaya binip kuzeye yani Rahşan Hanım'ın yıllardır hayatını sürdürdüğü Vasteras'a doğru yola çıktık. Fatma Hanım da yanımızdaydı. Musa Anter'in tek kızı kentin girişinde bizi karşıladı. Evinde misafir etti. Yemek sırasında Rahşan Hanım'ın telefonu çaldı. Arayan Fatma öğretmendi. Abdulkadir Aygan'ın buluşmaya gelemeyeceğini bildiriyordu. Neye uğradığımızı şaşırdık. Aygan, arabam bozuldu, vaktim sınırlı, imkânım yok gibi kırk dereden su getirerek verdiği sözden caymaya çalışıyordu. Sonunda Rahşan Anter, Aygan'a telefon ederek meseleyi çözmeye çalıştı. İki saat süren bir telefon trafiği sonunda Aygan nihayet ikna oldu. Başımızı yastığa koyduğumuzda saat sabaha karşı 05.00 sularıydı.

Rahşan Hanım, ertesi gün önce buz tutmuş göllerin üzerinde, ormanların içinde gezdirdi bizi, ardından abisi Anter Anter'in yaşadığı Eskilstuna'ya götürdü. Ve, Anter Anter adındaki bu muhteşem adamla tanıştım. Gece yarısı Varteras'a döndük. Sabahleyin de Abdulkadir Aygan'la buluşacağımız Borlange'nin yolunu tuttuk.

Fatma öğretmenin evine yaklaştığımızda Rahşan Anter'in ellerinin titremeye başladığını fark ettim. Pek alışılmadık bir ortam yaşanıyordu ve eminim Rahşan Hanım'ın zihninden sayısız duygu ve düşünce geçiyordu. Yol boyu sessizliğini koruyan Rahşan Hanım bir ara bana dönüp, "İnşallah kalbim buna dayanır" dedi. Ne diyebilirdim ki...

Kutup, Aygan'ın tedirgin olmaması için ilk karşılaşmada fotoğraf çekmedi. Ama o anı oluğu gibi aktarabilmek gerçekten zor, orada ve tanık olmanız gerekiyor. Sanırım ne yazarzam yazayım, hep bir eksik olacak. Kapıdan girdiğimizde Aygan, Rahşan Anter'in elini tutup öptü, başına koydu. Eli babasının katillerinden birinin avucunda duran Rahşan Hanım'ın gözyaşları sicim gibi akıyordu. Sadece olayların akı-

şına bıraktı kendini. Salona geçtik.Yine sessizlik hâkimdi. Ben havadan sudan söz ederek buzu kırmaya çabalıyordum. Bu sırada Rahşan Hanım salondan ayrıldı. Birkaç dakika sonra koridora çıktığımda yere yığılmış, başını Fatma Hanım'ın omuzlarına düşürmüş ağlarken gördüm onu. Bu durum karşısında insanın kendini tutması çok ama çok güçtü. Ben de tutamadım kendimi. Beş-on dakika dinlendikten sonra Rahşan Hanım, metin bir yüz ifadesiyle babasının katilinin karşısına geçti ve sessizliğini bozdu.

Aygan, Musa Anter'in öldürülme anını anlatırken Rahşan Anter'in yaralı yüreğinin hissettiği acı doldurmuştu odayı, bu acı sessiz bir çığlık gibi Borlange'de, İsveç'te ve tüm dünyada yankılandı.

Rahat görünen Aygan'ın yüzünde zaman zaman tedirginlik ve korkunun derin izleri okunuyordu. Gözü ikide bir pencerelere takılıyor, ama soğukkanlılığını muhafaza ediyordu. Fotoğraf çekmek için sokağa çıktığımızda sürekli arkasını kolluyordu. Bu benim meslek hayatımda yaptığım en zor söyleşiydi.

Nihayet bitti. Aygan, yanımızdan ayrılıp beş çocuğuyla birlikte yaşadığı kente gitti. Fatma öğretmen çok güzel bir sofra hazırlamıştı. Gece yarısı yola çıktık. Rahşan Hanım, yorgun düşmüştü. Arabayı ben kullandım. 200 kilometre yol yaptık. Ormanların içinden geçerken dünyanın kuzeyinde kar tanecikleri kelebekler gibi uçuşuyordu...

BİRİNCİ BÖLÜM

MUSA ANTER KİMDİR?

Yazar ve şair Musa Anter, Mardin'in Nusaybin ilçesi, geçmişteki adı Zıvinge olan Eski Mağara Köyü'nde resmi kayıtlara göre 1920'de doğmuş. Türkiye'nin ilk kadın muhtarı olan annesi Fesla Hanım'a göre 1917 doğumluymuş. İlkokulu Gercüş ve Nusaybin'de, liseyi ise Adana Erkek Lisesi'nde yatılı okumuş. 1941'de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü'ne kaydını yaptırmış. İki yıl sonra Hukuk Fakültesi'ne geçmiş. Son sınıftayken, yazdığı bir yazıdan dolayı cezaevine girdiği için okulu bırakmış. 1944'te Abdurrahim Rahmi Zapsu'nun kızı Ayşe Hale Hanım'la evlenmiş. Cüneyt Zapsu'nun halası olan Ayşe Hale Anter, Saint George Avusturya Lisesi mezunuymuş. 1945'te büyük oğlu Anter, 1948'de kızı Rahşan, 1950'de de küçük oğlu Dicle dünyaya gelmiş. Kaleme aldığı şiirler ve yazılardan dolayı hakkında sayısını kendi bile hatırlamadığı kadar çok dava açılmış. 49'lar davası, 1951 tevkifatı, 1960 darbesi, 12 Mart Muhtırası, 12 Eylül döneminde defalarca tutuklanmış. Ömrünün 11.5 yılını hapislerde geçirmiş.

20 Eylül 1992'de Diyarbakır'da öldürülen Musa Anter'in mezarı, Nusaybin'e bağlı Akarsu Beldesi'nde bulunuyor.

Neden Musa Anter?

Musa Anter, hayatının her döneminde barış yanlısı bir aydın olarak biliniyor. Resmi kayıtlarda doğum tarihi 1920 diye geçiyor, ama annesi Fesla Hanım'a göre bu tarihten üç yıl önce doğuyor. Bu ifadeyi dikkate alırsak öldürüldüğü günlerde 75 yaşında oluyor. Dolayısıyla yaşadığı dönem Türkiye'nin en çalkantılı yılları. Birinci Dünya Savaşı'nın içinde dünyaya gelip Kurtuluş Savaşı'nın yanından geçerek büyüyor. Genç cumhuriyetin doğuşuna tanıklık ediyor, 1925'te Şeyh Sait İsyanı ile başlayan ve 1938'de Dersim İsyanı'yla sona eren bir dizi Kürt kalkışmasına da küçük bir çocuk olarak şahit oluyor. Cumhuriyetin ilk mekteplerinde, ortaokullarında, liselerinde çoğunlukla yatılı eğitim görüyor. Orta halli bir Kürt ailesinin çocuğu. Çiftliklerinde "xulam" yani gulam denilen hizmetçileri var. Köydeki arazilerin çoğu Anter ailesine ait. İlkokuldayken babasını kaybedince annesi köyün muhtarı oluyor.

Düşünsenize, bundan 80 yıl kadar önce, Güneydoğu'nun karanlık aşiret düzeni içinde bir kadın bütün bir köye ve çevre köylere önderlik ediyor. İlkokulu bitirdiğinde annesi onun köyde kalmasını istiyor. Ama küçük Musa, okumak için deli oluyor. Okulda çok başarılı olduğundan öğretmenleri tarafından da çok seviliyor. Hocaları onun okumasını istiyor. Fakat Fesla Hanım, Nuh deyip peygamber demiyor: "Okul da ne demek? Sen artık büyüdün. Türkçe'yi de öğrendin. Bu kadın halimle köyü ben mi idare edeceğim?" diyerek başka ufuklara yelken açmak isteyen oğlunun hevesini kırmaya çalışıyor. Musa Anter, *Hatıralarım* adlı kitabında o günleri şöyle anlatıyor:

"Aylar okul hasretiyle geçiyordu. Ağustos sonu olacak, an-

nem beni ve bir xulammıza (hizmetçi) çiftlik gereçlerini almak üzere Mardin'e göndermişti. Ben ata, hizmetçimiz de katıra binmişti. Kıyafetim bir ağa çocuğunun görkemine haizdi. Sırmalı cepken, işlemeli ipek gömlek, püsküllü ipek kuşak, nakışlı çorap ve Midyat'ın işlemeli papuçları... Yani bugünkü Kürt folklorculardan da süslüydüm..."

İşte böyle bir masal çocuğu olarak gittiği Mardin'de tesadüfen bir öğretmenine rastlıyor ve bu rastlantı onun kaderini değiştiriyor. Anter'in de bu hocanın hayatında önemli bir yeri vardır. İki yıl önce Sabri Bey adlı bu öğretmeninin bir akrabalarını ölümden kurtarmıştır Musa. O sırada Mardin'de yatılı okuyan Anter, tesadüfen söz konusu ailenin evini ziyarete gitmiş son anda sobadan zehirlendiğini fark ederek imdat istemiş ve tüm ailenin öte yakaya geçmesini engellemiştir. Çarşıda rastladığı Sabri Bey, artık Musa'nın okula devam etmeyeceğini anlayınca olaya el koyuyor ve bu kurtarıcı meleğine okul yolu yeniden açılıyor. O hafta içinde annesinden gizli girdiği "leyli meccani" yani yatılı okulu kazanıyor. Böylece Adana Erkek Lisesi'ne yol görünüyor. Okul müdürü de yapılan plan gereği köye iki jandarma göndererek Musa'nın liseye "zorla" alındığını bildiriyor. Fesla Hanım bunun bir plan olduğunun farkında değil ve oğlu Musa'yı çaresiz okula göndermeyi kabul ediyor. Mesele de böylece çözülüyor.

Lisedeyken felsefeye merak sarıyor Musa Anter. O yıllarda Adana Erkek Lisesi'nin muhteşem bir kitaplığı vardır. Bu kitaplık Musa için tam bir bilgi pınarıdır. O dönemi yine kendi satırlarından okuyalım:

"Felsefeden yararlandığım kitaplar Türkçe olanlar; Hatemi Semih, Mustafa Şekip Tunç ve mantıkta da Hasan Ali Yücel. Tercümeler; Rousseau, Kant, Henri Bergson, Feuerbach, Nietzche, Schophennaur ve bilgi teorisi hakkındaki diğer felsefi eserlerdi. Felsefeye yardımcı olacak eserler de okurdum. Victor Hugo, Puşkin, Maksim Gorki ve o zaman *Tan* gazete-

sinin çıkardığı elli tane cep kitabı, ki bunların çoğu Rus ve Fransız klasiklerinden oluşmaktaydı. Eski Yunan felsefesini de çok severdim. Bilhassa Sokrat'ı anlamaya ve belleğime yerleştirmeye çalışırdım. Şimdi de inanıyorum ki, Sokrat ve onun talebesi Eflatun ve Eflatun'un talebesi Büyük İskender'in hocası Aristo, tüm 'Beni İsrail' peygamberlerinden üstündür...

Böylesi zengin bir bilgi gülistanında gezinen Musa Anter, daha lise yıllarındayken okulda felsefe seminerleri vermeye başlıyor. Ve aldığı eğitime güvenerek İstanbul Muallim Mektebi Felsefe Bölümü'nün sınavlarına giriyor. Kontenjanı sınırlı olan bu okulu o sene tüm Türkiye'de üç kişi kazanıyor: Cavit Orhan Tütengil, Sabahattin Batur ve Musa Anter...

Cavit Orhan Tütengil'in Katilleri Nerede?

Aynı gün, aynı okulun merdivenlerini tırmanarak felsefe denilen görkemli tapınağa adım atan bu üç genç adamın, hayatın sonuna dair kaderleri de hemen hemen aynı oldu. Tütengil akademisyenliği seçti ve profesörlüğe yükseldi. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Sosyoloji Enstitüsü Başkanı Prof. Cavit Orhan Tütengil, 1979 yılının 7 Aralık sabahı saat 07.45'te Levent'teki Sülün Sokak'ta bulunan İETT durağında silahlı dört kişi tarafından öldürüldü. Saldırganlar, Tütengil'in cesedinin üzerine, "Ne Amerika Ne Rusya, Bağımsız Türkiye-Anti Terör Birliği" yazılı bir not bıraktılar. Polis, olay yerinde 9 milimetre çapında 12 boş kovan buldu.

Tütengil cinayetinde yapılan soruşturma ve yargılamalar ise tıpkı Anter cinayetinde olduğu gibi sonuçsuz kaldı. Hatta yargılama dosyası bile kayboldu. Tütengil'in cenazesi, 9 Aralık 1979 günü Şişli Camii'nden olaylı bir biçimde kaldırıldı. Cenazeye katılmak isteyenlerle güvenlik güçleri arasında çıkan çatışma sonunda bir işçi öldü, sekiz kişi yaralandı. Bu satırların yazarı da, Tütengil Hoca'nın cenaze törenine katılan-

lar arasındaydı...

Sabahattin Batur. Felsefe ve şiir üzerine yazılar kaleme aldı. Ayasofya Müzesi müdürlüğünde bulundu. Antolojiler çıkardı. Türk edebiyatına eşsiz katkılarda bulundu. Ölüm listelerinde yer aldı, kıl payı kurtuldu. Ama, vakitsiz toprağa verdiği arkadaşlarının ardından ölüm üzerine şiirler yazdı:

"Ölüm insanların içinde,
Korkudan önce, ümitten sonra.
Ölüm ya beşikte, ya eşikte.
Ölüm yaşayanlarla ortak.
En iyisi yaşarken yaşamak."

Kürtleri Kurtarma Cemiyeti

Musa Anter, felsefe eğitimini yarıda bırakarak hukuk okumaya başlıyor. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitiriyor, ama avukatlık yapmıyor. Daha doğrusu yapmaya fırsat bulamıyor, yapamıyor; çünkü memleket meselelerine kafa yormaya başlıyor. Örgütlü olanlara canavar gözüyle bakıldığı, vatan haini ilan edildiği o dönemde beş arkadaşıyla birlikte bir örgüt kuruyor. 1948'de kurulan ve illegal olan bu örgütün adı, "Kürtleri Kurtarma Cemiyeti" Teşkilatın üyeleri ise şu isimlerden oluşuyor: Mustafa Remzi Bucak, Yusuf Azizoğlu, Ziya Şerefhanoğlu, Faik Bucak ve tabii ki Musa Anter. Peki bu yeni teşkilat neyi hedefliyor? Anter kitabında anlatıyor:

"Örgütümüz illegaldi ama iyiliğe dönüktü. Türkiye ve Türklere herhangi bir düşmanlık düşünmüyorduk. Ancak Kürtleri, içinde bulundukları feci durumdan kurtarmak arzumuzdu..."

Musa Anter, örgüte girdikten sonra yayıncılığa atılıyor ve *Dicle Kaynağı* adında bir dergi çıkarıyor. Ardından Dicle ve

Fırat öğrenci yurtlarını kuruyor. Yıllarca yayıncılık ve yurt işleriyle uğraşıyor. Yazılar, şiirler kaleme alıp konferanslar veriyor. Sık sık tutuklanıp hapsediliyor ya da sürgüne gönderiliyor.

Zapsu ailesinin damadı Musa Anter'in hayatını değiştiren en önemli şahsiyetlerden biri kayınpederi olan Abdurrahim Zapsu. Van'ın Başkale kasabasında 1890'da doğan Abdurrahim Zapsu, dini konularda eğitim aldıktan sonra Osmanlı'nın son döneminde İstanbul İlahiyat Fakültesi'ni bitiriyor. Birinci Dünya Savaşı'nda Doğu Anadolu'nun işgal edilmesi üzerine Bitlis'te Ruslar'a karşı savaşırken esir düşüp Sibirya'ya gönderiliyor. Dört yıl sonra Sibirya'dan kaçıp İstanbul'a geliyor. İlk Kürtçe şiiri ve tiyatro oyununu kaleme alıyor. 1958'de öldüğünde geride 19 yayımlanmış, 11 de yayımlanmamış eser bırakıyor. Abdurrahim Zapsu, meşhur Bedirhan Ailesi'nin damatlarından.

Musa Anter'in İstanbul'da dahil olduğu bu aristokrat Kürt ailesini anlamak için Mahmut Çetin'in yazdığı, *İsyancı Bedirhan Bey'in Yaramaz Çocukları ve Bir Kardeşlik Poetikası - Kart Kurt Sesleri* adlı kitaba göz atmak gerekiyor. Kitapta, Bedirhan Ailesi'nin torunları şöyle sıralanıyor:

> "Atatürk dönemi Milli Eğitim Bakanı Vasıf Çınar, Paris'teki Kürt Enstitüsü Başkanı Kamuran Bedirhan, Latin alfabesiyle Kürtçe grameri yazan Celadet Bedirhan, Türkçe ibadet yazarı Cemal Kutay, Türk Dışişleri Bakanlarından Emre Gönensay, Galatasaray Spor Kulübü Başkanlarından Tevfik Ali Çınar, senarist Ayşe Şasa, Atatürkçü Cumhuriyet Güven Partisi'nin Kadın Kolu Başkanı Meziyet Çınar.

Ailenin damatları arasında ise, İbrahim Alaeddin Gövsa, Fatih Rüştü Zorlu, Musa Anter'in kayınpederi Abdurrahim Zapsu, Ürdün Kralı Hüseyin'in amcasının oğlu Rakan Haşimi ve Cenap Şahabettin gibi isimler yer alıyor. Süleyman Nazif ailenin dünürü; Halide Edip, Bedirhan Ailesi'nden Ali Şamil Paşa'nın üvey kızı; Nazım Hikmet Kamuran Bedirhan'ın süt

kardeşi. Ayrıca, Teşkilat-ı Mahsusa Reisi Eşref Sencer Kuşçubaşı'nın teyzesinin kızı Bedirhan Bey'in oğlu Bedri Paşa'nın hanımı. Bu arada, Kürt Teali Cemiyeti Başkanı Emin Ali Bey'in, Bedirhan Bey'in oğlu olduğunu da belirtelim.

MİT Müsteşarı Anter hakkında ne dedi?

Musa Anter de *Hatıralarım* ve *Vakayiname* adlı kitaplarında Bedirhanlar'a ilişkin gözlemlerini ve anılarını anlatıyor. Anter'in eserlerinde resmi tarihin dışında oluşan bir karşı tarihle yüz yüze geliyoruz. Kuşkusuz, bunların büyük bir kısmı Anter'in durduğu yerden yazılmış. Türkiye'de Halil İnalcık, Mete Tunçay, İlber Ortaylı, Ahmet Mumcu, Niyazi Berkes gibi birkaç soy tarihçi dışında kalan hemen herkesin tarihi durdukları yerden yazdığı dikkate alınırsa, Musa Anter'in de bu konuda anlayışla karşılanması mümkün. Anter, yaşadığı dönem içinde neredeyse tüm tarihi kişiliklerle tanışıp ilişki kuruyor. Bu yüzden, o Kürt meselesini anlamak isteyenlerin ilk başvuru kaynaklarından biri olarak duruyordu bu ülkede. Ve hâlâ da öyle. 15 Haziran 2005'te göreve gelen yeni MİT Müsteşarı Emre Taner'in, "Ben Kürt meselesini Musa Anter'den öğrendim" demesi işte bu yüzdendir. Kuzey Irak'taki son gelişmelerin ardından Kürt meselesinin tüm Ortadoğu'ya yayılan bir sorun olarak ortaya çıkması da Anter'in tanıklıklarını önemli kılıyor. Çünkü o, sadece Türkiye'nin değil aynı zamanda yaşadığımız coğrafyanın tarihine de tanıklık ediyor.

Abdurrahman Kasımlo ile aynı yerdeydi

Musa Anter'in hatıralarından İran Kürdistan Demokrat Partisi Lideri Dr. Abdurrahman Kasımlo'nun bir zamanlar Türkiye'de eğitim gördüğünü öğreniyoruz. 13 Kasım 1989'da Avusturya'nın başkenti Viyana'da Savama ajanları tarafından öldürülen Kasımlo'yla ilgili bölümde Anter şunları anlatıyor:

"İran Kürtlerinden, Urumiyeli iki kardeş İstanbul'da okuyordu. Hüseyin Qasemlu Teknik Üniversite Yurdu'nda kalıyor ve orada okuyordu. Ahmet Qasemlu da Tıp Fakültesi'nde okuyor, bende kalıyordu. Tahmin ediyorum ki 1945 yılıydı, bir gün Hüseyin, pırıl pırıl, cin gibi bir çocuğu yanıma getirip bana şöyle tanıştırdı: 'Musa Ağabey, işte bu da küçük kardeşimiz Abdurrahman."

Genç Abdurrahman, o dönem Musa Anter'in işlettiği Fırat Öğrenci Yurdu'nda kalmaya başlıyor. Sosyoloji okumak istediğini söyleyince Anter onu alıp İstanbul Üniversitesi'ne yazdırıyor. Kasımlo, bir müddet sonra Paris'e gitmek istediğini ama imkânlarının elvermediğini söylüyor Anter'e. Bunun üzerine Anter kalkıp Şişli'de oturan Meziyet Bedirhan'a giderek durumu anlatıyor. Meziyet Hanım da bu genç adama burs vereceğini söyleyince Kasımlo'nun kaderi değişiyor. Ve genç adam Bedirhan'ların bursuyla Paris'te eğitime başlıyor. Sonra doktor oluyor, ülkesine dönüyor, IKDP'ye katılıyor; partinin başına geliyor, Şah rejiminin ardından da Humeyni rejiminin amansız muhaliflerinden biri oluyor. Ve bir gün Avrupa'nın orta yerinde faili meçhul bir cinayete kurban gidiyor. Bu cinayet sırasında, İran Cumhurbaşkanı Ahmedinecat'ın o dönem suikastçılara istihbarat ve mali destek verdiği iddia ediliyor. Görüyorsunuz nereden nereye...

Saidi Nursi ile karşılaşma

Musa Anter, Türkiye'de ateist olduğunu ilk açıklayan birkaç adamdan biri. Aynı zamanda bir Kürt milliyetçisi. Turancıların bir kısmı nasıl Şamanist ise, Anter de tek tanrılı dinler öncesinde Kürtlerin Zerdüşt olmasından esinlenerek kendisinin de Zerdüştlükten esinlendiğini söylüyor. Ve "Beni İsrail"in peygamberlerine inanmadığını beyan ediyor. Ama bu arada Saidi Nursi'ye ve Kürt kökenli din alimlerine de çok saygı duyuyor.

Saidi Nursi, 1945 yılında yargılanıyor. Mahkemeye çıkmak için İstanbul'a geldiğinde Anter'in kayınpederi Abdurrahim Zapsu'nun evinde kalıyor. Anter de bu sırada Nursi ile tanışıyor. Bilindiği gibi Saidi Nursi'nin eski soyadı Kürdi idi. Daha sonra, doğduğu yer olan Bitlis'in Nurs Köyü'ne izafeten taraftarları ona Nursi demeye başlamışlardı. Eski adı olan Saidi Kürdi yerine "Bediüzzaman" ve "Nursi" mahlasını kullanması, daha doğrusu ona öyle hitap edilmesi Anter'in kanına dokunuyor olmalı ki, "Yaşlılığında ve kendi dehasını çok defa çarpıtarak para kazanmak için etrafına üşüşmüş olan madrabazlar, ondan çekindikleri için eski şerefli ve ilmi adlarını terk ettiler. Onu somut bir köye bağladılar ve Saidi Nursi dediler" diyor.

Saidi Nursi, Zapsuların evinde misafir olduğu günlerde bir akşam Anter'le de tanışıyor. O akşam evde Şeyh Şefik Arvasi, Şeyh Eminzade, Bitlisli Şeyh Mustafa, Kadıköy Müftüsü Mekki Arvasi gibi din adamları da bulunuyor. Anter'in o dönemdeki duruşunu iyi anlayabilmemiz için bundan sonrasını ondan dinleyelim:

> "Topluluk, çok güzel dini ve ilmi sohbetlere başlamıştı. O vakit, Saidi Nursi garpte oturuyor ve müritlerinin çoğunluğunu Türkler oluşturuyordu. Sohbetinden anladığım kadarıyla, çabası bu insanları doğru yola sevk edip cennetlik yapmak idi. O vakit patavatsız bir delikanlı idim. Ne yalan söyleyeyim, şimdi de biraz var ya, ama aşırı milliyetçi idim. Benim milliyetçiliğim, Nazilerin, Faşistlerin, Turancıların başka ırkları aşağı görüp onlara tahakküm hakkını kendinde gören, yani bir üstün ırk fikri değil de; her yerde görülen, ezilen ve perişan olan milletimi zulümden kurtarmayı hedefleyen bir milliyetçilikti..."

Her ne kadar inanmasa da, o dönemki milliyetçiliğiyle cennetin de sadece Kürtlerin hakkı olduğunu düşünüyor olmalı ki; sohbetin ilerleyen dakikalarında Anter dayanamayıp

Saidi Nursi'yi, neden Türkleri de cennete götürmek için çaba sarf ettiğini soruyor! Saidi Nursi ise bu abes soru karşısında istifini hiç bozmadan genç adamı yanına çağırıp sırtını sıvazlayarak, "Evladım, daha çocuksun, bilmiyorsun ben ne yapıyorum. Oku ve ilim öğren" diyor. Musa Anter de bu davranıştan etkilenerek, ilim öğreneceğine söz veriyor. Öyle de yapıyor. Tabii Musa Anter'in ilmi ile Saidi Nursi'ninki arasında fark olduğunu anlıyorsunuzdur...

Anter Sebatayist mi?

Akışı kırmak pahasına burada bir parantez açarak son dönemin moda tartışmalarından biri olan "Sebatayizm" meselesine girmek istiyorum. Biliyorsunuz, Yalçın Küçük, başta Barzani Ailesi olmak üzere Kürtlerin bir kısmının Yahudi dönmesi yani Sebatayist olduğunu öne sürüyor. Soner Yalçın'ın *Efendi*'siyle ülke gündeminde kendine ciddi bir yer edinen bu listelemeden Musa Anter de nasibini alıyor. Yalçın Küçük, İstanbul'a geldiği sırada tam bir "kıro" olduğunu öne sürdüğü Musa Anter'in ailesinin de Yahudi dönmesi olduğunu iddia ediyor. İddiasını sağlamlaştırmak için Anter'in kayınpederi Abdurrahim Zapsu'nun ve kayınvalidesi Bedirhani Aziz Bey'in kızı Hidayet Hanım'ın sözüm ona köklerinde iz sürüyor. Oradan Musa Anter'e ve Abdurrahim Zapsu'nun torunu AKP'li politikacı ve işadamı Cüneyt Zapsu'ya ulaşıyor. Bunların hepsinin toptan Yahudi olduğunu iddia ediyor.

Anter'in kızı Rahşan Yorozlu Anter, bir zamanlar babasına yakın duran Yalçın Küçük'ün ve Sebatayist avcılarının Türkiye'deki "neofaşist" oluşumun öncüleri olduğunu savunarak şunları söylüyor:

> "Yalçın Küçük, bir zamanlar babamın peşinden koşuyordu. Ayşe Arman'la yaptığı söyleşide babamdan, 'Musa Anter. Ki benim dostumdur, Adana'da parasız yatılı okumuştur. O zamanki deyimle, tam bir kırodur' diye söz ediyor. Bu Kürtle-

re yapılan bir hakarettir. Musa Anter, doğrudan bir örgüte bağlanmadı. Bağımsız kaldı. Bütün görüşlerin üzerinde, herkesin saygı duyduğu bir düşünce adamıydı. Ama Yalçın Küçük, daha düne kadar PKK'nın televizyonunda Apo'ya 'Başkanım, Sayın Başkanım' diye hitap ediyor, Suriye'ye Lübnan'a gidip onunla yiyip içiyordu. Soyadıyla köken avcılığı yapmak mümkün mü? Aslında babamın soyadı Elmas'tı. Ben ilkokulu Elmas soyadıyla okudum. Sonradan mahkemeye başvurarak Anter soyadını aldık. Bu teoriye göre Türkiye'nin yüzde 80'i Sebatayist oldu çıktı. Ayrıca ben Yahudiysem, diğer kimliklerim gibi bunu da memnuniyetle taşırım. Zaten babamın esas olarak ırklara ve köklere yönelik böylesine hastalıklı bir saplantısı yoktu. Üzücü olan ise, bu adamların kendilerini solcu olarak konumlandırmaları. Bu adamlar yenifaşist. Alparslan Türkeş bile bu denli ırkçı olmadı. Necip Fazıl Kısakürek, en milliyetçi fikirleri savunduğu dönemde dahi babam Musa Anter'le yakın dosttu. İstanbul'daki komşularımızın bir kısmı Ermeni, Yahudi ve Rum'du. Onlarla kardeşlik içinde büyüdük. Birlikte dans ettik, sinemaya ve denize gittik. Marika ve Simon'du bizim için sadece onlar. İnsandılar. Türkiye tarihinde böylesi bir ırkçılık biçimine ve faşizan düşüncelere rastlanmadı. Türkiye'de hangi ailenin menşeini araştırırsanız farklı kökenlere ulaşan izler bulursunuz. Bu bir zenginliktir ve söz konusu zenginlik de Türkiye'nin en büyük avantajıdır. Bu zenginliği görmeyip kafatasçı avcılığı yapanlar ise, Türkiye'nin gördüğü en ırkçı ve saplantılı adamlardır."

Anter üzerinden Cüneyt Zapsu'ya

Rahşan Hanım'la Vasteras'ın uzun kış gecelerinde yaptığımız derin sohbetler sırasında kuzeni Cüneyt Zapsu'ya yönelik saldırılara verdiği bir cevap da vardı:

"Babam da bu ülke için güzel ve iyi şeyler yapmak için yola

çıktı. Kuzenin Cüneyt Zapsu da bu ülke için çalışıp çabalıyor. Bazıları babamın üzerinden bu çocukları yıpratmaya çalışıyor, ama ellerinde doğru dürüst malzeme yok; çünkü babamın adı kimseyi yıpratmaz yüceltir. Bu çocukların hayat şekilleri, politikaya bakışları farklı. Babam ise çok farklı bir yerdeydi. Kuzenlerimle yapılan söyleşide saptırma yapmak için Musa Anter'le ilgili sorular soruyorlar. Cüneyt nevi şahsına münhasır bir insan. Doğrudan Musa Anter'le bağlantısı olan bir adam değil ki. Yalçın Küçük gibileri babamla Cüneyt'i ilişkilendiriyor. Örneğin abimin ülkemize alınmaması meselesini biz hukuki yollardan çözmeye ve anlamaya çalışıyoruz. Tek bir gün bile Cüneyt'i bu konuda aramadık, rahatsız etmedik, aracı olarak kullanmadık. Ülkemizde demokrasi istiyorsak demokrasinin ve hukukun ilkelerine uymalıyız, diye düşündük. Anter abimin ülkeye girememesinin muhatabı İçişleri ve Dışişleri Bakanlığıdır. Cüneyt değil..."

Milletvekili adayı oldu

Bu bahsi kapatıp tekrar kaldığımız yere dönelim. Yıllar içinde değişime uğrayan Anter, 1960'larda ılımlı bir çizgiye geliyor. 1959 ve 1963'te iki kez içeri alınıp günlerce sorgulanıyor. "Tabutluklar"da kalıp işkencelerden geçiyor.

1963'te cezaevinden çıkınca yeni kurulan Türkiye İşçi Partisi'ne katılıyor. Yönetim kurulunda Behice Boran ve Sadun Aren gibi isimlerin bulunduğu partinin başında Mehmet Ali Aybar vardır. Türkiye'de demokrasi ve değişim rüzgârlarının estiği o yıllarda Musa Anter, parti okulunda Kürt sorunu üzerine seminerler vermeye koyuluyor. Milletvekilliği seçimlerinin yapıldığı 1965'te parti yönetimi Musa Anter'in de aday olmasını istiyor. Anter, önce bu teklifi reddetse de Tarık Ziya Ekinci ve Nihat Sargın'ın ısrarları üzerine yumuşayıp adaylığını koymaya karar veriyor. Aday oluyor, ama seçim kampanyasını yürütecek parası yok. Bir gün Şahap Balcıoğlu arayıp bir müjde veriyor. Anter'in cezaevindeyken yazdığı

Birina Res adlı tiyatro oyunu İsveç'te tercüme edilmiş ve bir ressam bu oyundan yola çıkarak tablolar çizmiştir. İsveçli ressam kadın, esinlendiği yazara tablolardan kazandığı paranın yarısını göndermek istiyormuş... Bu tablolardan Anter'in eline tam 3.500 lira geçiyor. Anter kaynak bulmak için çabalarken umudunu kesen parti yönetimi onun yerine en yakın arkadaşlarından Canip Yıldırım'ı liste başına getiriyor. Buna sinirlenen Anter, ertesi gün bağımsız aday olduğunu açıklayıp seçime katılıyor. Seçim sonuçları açıklanınca Anter'in Türkiye genelinde hiçbir adayın almadığı kadar oyu topladığı anlaşılıyor. Ama seçim sisteminden dolayı Anter meclise giremiyor; ancak TİP'le ilişkisini de koparmıyor.

Bu dönemde üstündeki baskılar artıyor. Evi sürekli basılıyor, çocukları takip ediliyor. Bildiğiniz gibi Anter'in eşi İsviç'te öldü, kızı Rahşan Yorozlu ve büyük oğlu Anter Anter şu anda İsveç'te yaşıyor. Küçük oğlu Dicle Anter ise, yakın bir zamanda İsveç'ten döndü ve babasının köyüne yerleşti. Bunun nedenini anlayabilmek için, yukarıda bahsi geçen yıllara geri dönmemiz gerekiyor.

İsveç ikinci vatan oluyor

İlerleyen satırlarda daha yakından tanıma fırsatı bulacağımız Anter Anter, İsveç'e giden ilk aile ferdi oluyor. Genç Anter'in gurbete düşmesiyle Musa Anter dışında kalan tüm aile fertlerinin İsveç'e gitmesinin yolu açılıyor. Musa Anter, *Hatıralarım*'da bu serüvenini başlangıcını şöyle anlatıyor:

> "Diyeceksiniz ki, 'Niye senin tüm ailen İsveç'te yaşıyor? Bu bir nevi muhacerat veya sürgün değil midir?' Öyledir. Çünkü ilkokuldayken Anter, Kadıköy Mühendislik Okulu'na girinceye kadar yüzlerce defa gece yarılarında polis evimi basmış, hanım ve çocukların en mahrem yerlerine kadar aramalar yapmışlardı. 1959'dan 1963'e kadar doğru dürüst çocuklarımın başında bulunamadım. Hep hapis ve sürgündeydim.

Öyle olmuştu ki, çok sevdiğimiz vatanımızdan ve bu şerefli vatanın idaresini layık olmayarak eline geçiren idarecilerden nefret ediyorduk. Ve anladığım kadarıyla insanlık alanında tam negatif Türkiye'nin pozitifi olan İsveç'i, kendimize, içimiz kan ağlayarak ikinci vatan seçtik..."

Musa Anter, bu satırların ardından, kendisinin ülkede kalmayı tercih ettiğini şöyle açıklıyor:

"Ve dedim ki; sonradan bazı kişiler gibi kemiklerim gurbet ellerden vatanıma taşınacağına bari yurdumda öleyim..."

İsveç'e gitmeyip çekeceği çileleri göze alarak ülkede kalıyor. 1971'de yani 12 Mart döneminde tutuklanıp Ziverbey Köşkü'ndeki tezgâhtan geçiyor. Ardından Diyarbakır DDKO davası başlıyor. 20 Aralık 1979'da Mardin'de gözaltına alınıp işkence görüyor. 12 Eylül'den de nasipleniyor. 1990'da tekrar içeri alınıp Diyarbakır Cezaevi'nin meşhur 35. koğuşunda ikamete mecbur ediliyor. İçeriden çıkıp köyüne dönüyor ve bahçesindeki güllere, araziye konup göçen turnalara, biteviye alçalıp yükselen ebabil kuşlarına, bülbüllerin şakıdığı seher vaktine, dağları kızıllaştıran akşam güneşine doymadan... Huzur bulmadan... 21 Eylül 1992 gecesi Diyarbakır'ın orta yerinde başına, göğsüne ve boynuna isabet eden üç kurşunla defteri kapatıyor...

Evet, aranızda hâlâ "Peki de neden Musa Anter?" diye soran var mı?..

Musa Anter Davası

Diyarbakır eski Devlet Güvenlik Mahkemesi Savcılığı, Musa Anter'in ölümünden bu yana faili meçhul soruşturması yürüttü. Daha sonra dava Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesi savcısı tarafından üstlenildi, ama hiçbir sonuç alınmadı. Kayıtlarda faili meçhul cinayet olarak duruyor. Avukat Selim

Okçuoğlu davayı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne götürdü. Mahkeme tarafından dava kabul edildi. Ve AİHM, dostane çözüm sürecini işletmek için taraflara çağrı yaptı. Fakat bundan bir sonuç çıkmadı. Çünkü avukatları ve ailesi tazminat ödenerek bu işin kapatılmasına karşı çıktı.

En son Türkiye tarafı 15 bin avro teklif etti. Ailesi bunu reddetti. Avukatları, suçluların bulunup yargılanması için çağrıda bulundu. Şu anda AİHM'in nihai kararın açıklanması bekleniyor.

Musa Anter'in cezaevi arkadaşından bir soru

12 Mart döneminde, 1971 yılında Musa Anter ile aynı cezaevinde kalan Mümtaz Kotan, 27 Şubat 2005'te www.lekolin.com adlı sitede, "Tarihin karartılması eylemi üzerine" başlıklı makalede Anter hakkında şunları yazıyor:

"Musa Anter son derece cesur ve insancıl biriydi. Bize çok yardım etti. Sözünü esirgemezdi. Her düzeyde arkadaşlıkları vardı. Yıllarca içeri girip çıkmıştı, cezaevlerini biliyordu. Ankara'da gözaltına alındığımız zaman yine hazırlığını yapıp gelmişti, biliyordu ki Kürtçülükten içeri girince bunun birkaç senesi olur. Onu anılarımızda uzun anlatmamız gerekecek. Esas soruna gelirsek, Musa ağabeyin gerçekten MİT ile başı dertteydi, bu konuda Ruşen ve ben Yargıtay'da bir olaya da tanık olmuştuk. (...) Cezaevinden dışarı da götürülmüştü. Bu Siverek'te Şafak olayı sanıkları ile arabuluculuk yapması içindi. Bunu oğlu Dicle'nin öldürülmesi tehdidiyle yapmıştı, açık sözlüydü ve kendi açıklamasıyla bize anlatmıştı. Diğerleri ise bunu söylemiyorlardı. (...) Cezaevinde hep bağımsız kaldı. Kendisine çok yakın davrandık, saygıyla yanaştık, bütün olumluluklarına rağmen harekete zararları da olmadı değil. Durumu biraz da olduğundan fazla abartıldı. Bu PKK'nın bir yöntemiydi. Son dönem PKK kulvarında koştu ve Öcalan için bazı laflar etmeye de başlamıştı

ki, nihayet kötü bir cinayete kurban gitti. Yanında bulunan O. Miroğlu'nun olayı aydınlatması gerekir. Tarihimiz açısından bu olay önemlidir. Otelden ilk çağrılışında gitmediği, ikincisinde ise yazılı kâğıt geldiği ve bunun üzerinde PKK Diyarbakır sorumlusu ve onun tanıdığı birinin ismini gördükten sonra gittiği ve geri gelmediği söylenmektedir. Onu bütün yanlarıyla saygıyla anıyorum."

15 Yıldır Türkiye'ye Giremiyor

Musa Anter'in büyük oğlu Anter Anter 1945 Suadiye doğumlu. Haydarpaşa Endüstri Meslek Lisesi'ni bitirdikten sonra Kadıköy Mimarlık ve Mühendislik Okulu'nda eğitime başlamış. 1.5 yıl sonra okuldaki siyasi olaylara adı karıştığı için babası tarafından 1969'da İsveç'e gönderilmiş. O gün bugündür İsveç'te Eskilstuna kentinde yaşıyor. Anter Bey eski bir futbolcu. Kasımpaşa Spor Kulübü ve Fenerbahçe'de profesyonel olarak yıllarca top koşturmuş. Yurtdışına çıktıktan sonra Almanya'da Bayern Münih'te, İsveç'te ise Upsala takımlarında oynamış. Ticaret hayatına atılmış. Ama bir yandan da futbol hocalığı yapmaya başlamış. İsveç'te çok sayıda dünya çapında futbolcu yetiştirmiş. Fenerbahçe'de oynayan Anderson da futbolu Anter'in yanında öğrenmiş. Hocasına gösterdiği saygı ve sevginin bir nişanesi olarak gittiği takımlarda üstüne giydiği ilk formayı Anter Anter'e hediye etmeyi âdet edinmiş. Anter Bey de bu formalarla dükkânının duvarlarını süslüyor.

Anter Anter, İsveç'in en ünlü lokantacılarından biri. Yaptığı muhteşem pizzalar tüm Avrupa'da nam salmış. Hasta Fenerbahçeli. Fener'in Avrupa'da oynadığı tüm maçlara gidiyor. 1991'e kadar Türkiye'deki maçlara da gidermiş ama ülkeye girişi yasaklanınca takımını sadece dışarıdaki maçlarda desteklemeye başlamış. Evet, Anter Anter 1969'dan 1991'e kadar Türkiye'ye rahatça girip çıkmış. Ama o tarihten sonra giriş yasağı olduğu gerekçesiyle kapıdan çevrilmiş. Avukatı

Hasip Kaplan, 2002'de, giriş yasağının kaldırılması için dava açmış. İstanbul İdare Mahkemesi'de görülen davada giriş yasağının sürmesine karar verilmiş. Giriş yasağının gerekçesi ise 1969'da Stockholm'de katıldığı 1 Mayıs gösterisinde Türkiye aleyhine slogan atması olarak gösterilmiş. Avukat Kaplan, davayı Danıştay'a götürdü. Ama bu dosya tam iki yıldır Danıştay'ın raflarında bekliyor. Bu arada AİHM'de de bir dava açıldı. Seyahat özgürlüğünün engellenmesi ve kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle açılan dava karar aşamasına geldi.

Avukat Hasip Kaplan, 1969'dan bu yana çıkan af yasalarıyla ve son üç yıldır çıkarılan uyum yasalarıyla bu yasakların kalktığını belirterek şunları söyledi:

> "1 Mayıs gösterisine katıldığı gerekçesiyle bir insana giriş yasağı konulabilir mi? O zaman, yıllar içinde 1 Mayıs gösterilerine katılmış olan en az 3 milyon insanın Türkiye'den kovulması gerekiyor. Ayrıca, 1991'e kadar 22 yıl boyunca Anter Anter'in girişine izin verildi de yasak bu tarihten sonra mı akıllarına geldi. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün o dönemde aldığı bu kararın İçişleri Bakanlığı tarafından hemen düzeltilmesi gerekiyor."

Anter Anter, "babamın mezarını görmek ve doğduğum şehir olan İstanbul'da ömrümü tamamlamak istiyorum" diyor.

Anter Anter Davası

Emniyet Genel Müdürlüğü'nde 1969'dan bu yana çıkan onlarca af yasasına ve uyum yasalarına rağmen ve ortada hiçbir suç bulunmamasına rağmen Türkiye'ye giriş yasağı sürmektedir. İçişleri Bakanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü'nün bir tasarrufuyla havaalanlarına girişte sınır dışı ediliyor. Stockholm'de 1 Mayıs gösterisine katıldığı için giriş yasağı konulmuş. 2002'de dava açıldı. İstanbul İdare Mahkemesi'nde 2'ye 1 reddedildi. Avukatı davayı Danıştay'a götürdü.

Dava dosyası iki yıldır Danıştay'da bekliyor. Hasip Kaplan, AİHM'e seyahat özgürlüğünün engellenmesi ve kişilik haklarının ihlali gerekçeleriyle dava açtı. Dava karar aşamasında.

İKİNCİ BÖLÜM

ABDULKADİR AYGAN KİMDİR?

Bu kitapta Abdulkadir Aygan'ın kim olduğuna dair bilgileri kendi ağzından okuyacaksınız. Aygan, kişisel geçmişini bize etraflıca anlattı. Ama, otobiyografisi hakkında bize verdiği bilgilerin doğru olup olmadığını doğrulamak da gerekiyordu. Bunun için de yakın çevresine ve ailesine ulaşmalıydık. Fakat, Türkiye'de yaşamını sürdüren ailesinden hiç kimse bu konuda konuşmak istemedi. Biz de hayat yolculuğu sırasında kendisini yakından tanıyan insanlara ve ulaşabildiğimiz resmi kayıtlara başvurduk. Ulaştığımız kaynaklar, Aygan'ın anlatımlarını büyük oranda doğruluyordu.

Aygan bize verdiği bilgilerde, 1958'de Urfa'nın Suruç ilçesi Uzunhıdır Köyü'nde doğduğunu, daha sonrasında ailesiyle birlikte önce Antep-Nizip'e, ardından Osmaniye'ye göç ettiğini belirtiyor. 1975'te Adana'da liseye başlıyor, 1977'de PKK'ya katılıyor. Bu sırada altı ülkücüyü öldürdüğünü söylüyor. 1980'de yakalanıp yargılanıyor. 1.5 yıl cezaevinde kalıp çıkıyor ve askere alınıyor. Tahliye edildikten sonra askere gidiyor. Kıbrıs'a dağıtım oluyor. O askerdeyken, geçmişte ör-

gütte birlikte eylemlere katılan arkadaşları yakalanıp konuşmaya başlıyor. Eski cinayetlerinin açığa çıkacağından korktuğu için Aygan, silahı ve üniformasıyla birlikte firar edip Kıbrıs Rum Kesimi'ne geçiyor. Yunanistan'a gidip tekrar eski örgütü PKK'ya katılıyor. Bir müddet sonra Almanya üzerinden Suriye'ye geçerek akrabası olan Abdullah Öcalan'ın yanında bulunuyor. Ardından Bekaa'ya gidip eğitim alıyor ve saldırı timlerinde pasif görevler alarak sınırı geçip defalarca Türkiye'ye girip çıkıyor. 1985'te örgütten kaçıp Türk Ordusu'na sığınıyor. İtirafçı oluyor. İçerde yatıp çıkıyor ve tekrar askere alınıyor.

Ve JİTEM günleri başlıyor

Askerlik görevini yaparken Cem Ersever'in isteğiyle JİTEM'e katılıyor. 2003'e kadar 657'ye tabi sivil bir memur olarak görev alıyor. Yasadışı sayısız eylem ve infaza katılıyor. Ama ifadesine göre bu infazlar sırasında asla tetik çekmiyor. İstihbarat, organizasyon, çevirmenlik, yer tespiti gibi pasif görevler alarak hep yedek kulübesinde kalıyor. Fakat, Susurluk sürecinin önemli tanıklarından biri olan itirafçı İbrahim Babat'ın anlatımlarından Aygan'ın anlattığı kadar masum olmadığı ortaya çıkıyor. Suriye uyruklu PKK itirafçısı Hacı Hasan (İbrahim Babat) 1997 yılında Yalova Jandarma Alay Komutanı Arif Doğan'ın odasında yakalandı. Kod adı Mete olan Hacı Hasan 1997 yılında Kadıköy'de karıştığı bir gasp ve silahlı çatışma olayı nedeniyle 7 yıl ceza alacağı vaadine karşılık İstanbul DGM'de yargılandığı davada 17 yıl hapis cezası alınca 11 sayfalık bir itiraf mektubunu Başbakanlık Teftiş Kurulu'na sundu. Babat daha sonra, İstanbul DGM Başsavcılığı'na çıkarak ifade verdi. Bu ifadeyle başlayan soruşturma kapsamında yeni davalar açıldı. İbrahim Babat'ın, Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş'ın Ocak 1998'de açıkladığı Susurluk Raporu'na da geçen anlatımlarında Aygan'la ilgili bölümde şunlardan söz ediliyor:

Susurluk Raporu'nda Aygan

"PKK'yle ilişkili olduğundan şüphelendiğimiz hemen hemen herkesi infaz yetkimiz vardı. JİTEM bünyesinde bir grup itirafçı bu oluşumda yer aldı. Eski itirafçılardan Ali Ozansoy, Hüseyin Tilki, Abdulkadir Aygan, Hayrettin Toka, Recep Tiril, Adil Timurtaş ve eski TİKKO'cu Fethi (Çetin) adında biri vardı. PKK tarafından öldürülen Numan kod isimli Selahattin Görgülü bizim grubun istihbaratçısıydı. Onun gösterdiği herkesi değişik zamanlarda değişik yerlerde öldürdük. Bismil'de Benzinci Talat'ı, Bismil-Diyarbakır yol çatında bir vatandaşı aynı gerekçelerle öldürdük. Batman'da 2 kişiyi, birini evinin önünden alarak Batman-Silvan arasında infaz ettik. Yine Hazro'da bir vatandaş infaz edildi. Bu çalışmalar 5 ay sürdü. Yine o dönem, Görgülü'nün verdiği istihbarat doğrultusunda bir şahsı Celil kod adlı Aytekin Özel binbaşıyla Abdulkadir Aygan infaz ettiler. 1991 yılında JİTEM grubu olarak bazı bombalama olaylarını izah etmek istiyorum. Aytekin Özel bürosuna getirdiği istihbarat sonucunda Kızıltepe'de bir vatandaşın Toros marka binek aracını bombaladık. Yine Diyarbakır merkezinde Diyarbakır Baro Başkanı'nın arabasına Aytekin Binbaşı, Abdulkadir ile birlikte bombaladı. Patlamadan sonra polisler bunları yakaladı sonra binbaşı ve itirafçı olduğunu görünce serbest bıraktı..."

Babat'ın itirafları çerçevesinde yürütülen 1198/276 hazırlık numaralı soruşturma dosyasında itirafçı Ali Ozansoy, Hüseyin Tilki, Abdulkadir Aygan, Hayrettin Toka ve Fethi Çetin hakkında 1996 yılı ve öncesinde "Cürüm işlemek için teşekkül oluşturmak, kasten yangına sebebiyet vermek, patlayıcı madde atmak" suçlarından 1999/1025 sayılı iddianame ile dava açıldı.

Yine Diyarbakır DGM'de 1997/187 esas, 1999/570 No'su ile açılan davada, Hacı Hasan, Adil Timurtaş, Mehmet Zahir Karadeniz, Lokman Gündüz, Faysal Şanlı ve Recep Tiril hak-

kında, "Cürüm işlemek, teşekkül oluşturmak ve birden fazla kişiyi öldürmek"ten cezalandırılmaları istendi. Cumhuriyet Savcılığı tarafından bu dosya soruşturma kapsamında olan Albay Arif Doğan, Yüzbaşı Sinan Yaşar, Jandarma Kıdemli Başçavuş Şaban Bayram hakkında ise dava açılmadı ve dosya birleştirildi.

Diyarbakır DGM'de açılan iki ayrı çete davası Diyarbakır DGM Savcılığı'nın 21 Haziran 1999 tarihli kararıyla tefrik edilerek, 1999/1234 nolu dosyaya taşındı. 2002 yılında DGM'lerin kapatılmasının ardından Ağır Ceza Mahkemesi'ne devredildi. Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde 5 Şubat 2002 günü ilk duruşması yapılan dava halen devam ediyor. Yargılama esnasında tutuklu bulunan İbrahim Babat 18 Kasım günü serbest bırakıldıktan sonra Kuzey Irak üzerinden sınır dışı edildi.

Diyarbakır DGM Savcısı Mithat Özcan tarafından hazırlanan son iddianame ile Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen çete davası birleştirildi. Özcan tarafından hazırlanan iddianamede tüm sanıkların adresleri nüfusa kayıtlı oldukları yer olarak gösterildi. Fakat Savcılığın atıfta bulunduğu 2002/60 No'lu dosyada Abdulkadir Aygan ile Fethi Çetin'in adresleri Jandarma Lojmanları olarak bilinen Kurtoğlu Lojmanları olduğu görüldü.

Aygan'ın JİTEM'deki marifetleri

Bu belgeden Aygan'ın JİTEM'deki görevi sırasında saha kenarında top toplamakla yetinmediğini, infazlara bizzat tetikçi olarak katıldığını ve bombalama eylemleri gerçekleştirdiğini öğreniyoruz.

Abdulkadir Aygan'la ilgili resmi kayıtların bir kısmına ulaşabildik. Fakat maalesef Aygan'ın ilk yakalandığı dönemde, yani 1980'de verdiği ifadeleri elde edemedik. Bu ifadeler çok önemli; çünkü söz konusu zabıtlarda o dönem, Adana ve Antep civarında Aygan'ın öldürdüğünü bize itiraf ettiği altı

ülkücü gençle ilgili bilgiler mevcut. Bu bilgiler gün ışığına çıkarsa, itirafçı Aygan'ın ellerinin kimin kanına bulaştığını, kimlerin anasının ağladığını öğrenebiliriz.

Abdulkadir Aygan'a ilişkin elimize geçen ilk resmi kayıt, Aygan'ın yaptığı savunma. Aygan, 6 Eylül 1985 tarihinde 6. Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı 1 No' lu Askeri Mahkemesi Başkanlığına verdiği savunmasında kendisi hakkında şu bilgileri veriyor:

"Geçimimi ırgatlık ve amelelik yaparak zar zor sağlayan bir ailenin çocuğu olmam; yurdumuzun diğer yörelerine nazaran geri kalmış olan ve kendine has bazı özellikleri bulunan Güneydoğulu olmam; çocukluğumdan beri zaman zaman ailemden kopuk yaşamak zorunda kaldığımdan, kendimi boşlukta hissetmem; dini ve milli düşünce doğrultusunda eğitim alamamış olmam; gençlik döneminin başlangıcında karşılaştığım sorunları ailemin yoksul olması nedeniyle çözememiş olmam; aşırı duygusal ve arkadaşlığa büyük önem veren bir şahsiyete sahip olmam; 16-17 yaş dönemimde her genç insanda olduğu gibi, bir arayış içerisinde olmam."

Savunmasında Türkiye'nin sosyopolitik yapısına göndermede bulunan Aygan toplumsal bir analiz ortaya koyuyor. Aygan'ın savunması benzeri tanımlamalarla devam ediyor.

"Ailemin ekonomik durumunun çok zayıf olması dolayısıyla çocukluğumda ve çocukluktan gençliğe geçiş döneminde sahip olmayı arzuladığım birçok şeye sahip olamamıştım. Yaşıtlarım okul tatilinde keyfince eğlenirken, ben her yıl okul kapandıktan sonra ailemle birlikte Çukurova'ya göç ederek yazın kavurucu sıcağında pamuk tarlalarında ırgatlık yapıyordum. Hem çalışıp, hem okumak zorundaydım. İçerisinde bulunduğum durum fakirlik edebiyatını durmadan işleyenlerin propagandasından etkilenmeme ve onlara yaklaşmama neden oluyordu..."

İtirafları Öcalan davasında kanıt oldu

Elimizdeki ikinci belgede ise, Abdulkadir Aygan'ın, Abdullah Öcalan'ın emriyle siyasi hasımlarına yönelik bir suikaste katıldığını ve bir ülkücüyü ağır yaraladığını öğreniyoruz. Bu belge Abdullah Öcalan Davası sırasında ortaya çıktı. 31 Ocak 1999 tarihinde açıklanan, Ankara Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Başsavcılığı İddianamesi'de Ayagan'la ilgili bir bölüm var. 18. Klasör, 3. Dizi'de açıklanan bu bölümü tek bir harfine dokunmadan aktarıyorum:

> "Abdulkadir AYGAN (Mehmet ve Zeynep'ten olma, 1958 doğumlu, Urfa Suruç İlçesi Molla Hamza Köyü'nden olup, Adana 1 No'lu Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nin 1985/339 Esas sayılı dava dosyasında 25.12.1985 tarihli celsede doğruladığı 05.11.1985 tarihli Savcılık ifadesinde)
> "....29.08.1978 tarihinde Nizip'e Mehmet ECE'nin cenazesi için Antep'ten APO'cular gelmişti. Abdullah ÖCALAN, Nizip'te Aynur YILDIRIM'ın evine gelmişti. Mehmet Emin YILMAZ'ın evinde toplanıldı. Evde Mehmet Ali YILMAZ, Mustafa KARASU, Mustafa KESER, Ben, Arif GÖKTAŞ, Hüseyin SARIÇİÇEK ve soyadını bilmediğim Faruk adlı kişiler vardı. ... Abdullah ÖCALAN, Mehmet EGE'nin ölümüyle ilgili konuşma yaptı. Bizlere 'Mehmet EGE'nin kanı yerde kalmamalı, intikamını almalısınız' diye konuştu. Sonra da Abdullah ÖCALAN, yanına Arif GÖKTAŞ ve Hüseyin SARIÇİÇEK'i alarak evden ayrıldı. O tarihte Nizip APO'cular sorumlusu Mustafa KARASU idi. Mustafa KARASU bize, 'misilleme yapmamız gerekir' dedi. Elimdeki silahla 4-5 metreden Mustafa BAYKUŞ'a ateş ettim."

Burada adı geçen Mustafa Baykuş, o dönemde Antep'deki ülkücü kadroların aktif elemanlarından biri. Bu saldırı sırasında ağır yaralanan Baykuş, 12 Eylül'den sonraki dönemde Muhsin Yazıcıoğlu'yla birlikte MHP'den ayrılarak Büyük Birlik Partisi'ni kuranlardan biri. BBP'nin 2003'te yapılan 5.

Olağan Büyük Kurultayı'nda partinin Merkez Disiplin Kurulu'na seçilmişti. Abdullah Öcalan Davası sayesinde, Aygan'ın kimleri öldürdüğünü öğrenemesek de hiç olmazsa bir kişinin yaralanarak sakatlandığını anlıyoruz. Bu belgede, Aygan'ın doğduğu köyün adının Uzunhıdır yerine Molla Hamza olarak geçmesi de dikkat çekiyor.

Şemdinli'nin Mutkili Ali'si ve Mehmet Ali Altındağ şifrelerde

Abdulkadir Aygan bize açıkladığı ifşaatlarında zaman zaman kafasına göre yönlendirme ve çarpıtma yapmaya çalıştı. Kişisel garez ve kin beslediği birtakım sivillerle itirafçılar hakkında kurgular oluşturdu. Yaklaşık 12 yıldır bölgeyi bildiğim, aktörleri şöyle ya da böyle tanıdığım için manipülasyona girdiği noktalarda müdahale ettim. Ayrıntıya girmeye gerek görmüyorum. Çünkü, zaten söyleşiyi okumaya başladığınızda bu noktaları açıklıkla göreceksiniz.

Karanlık ve gölgeli açıklamaların sonuna dipnotlar koydum. Bu dipnotları, "Abdulkadir Aygan'ın şifreleri" başlıklı bölümde dilimin döndüğünce açıklamaya gayret ettim. Söz konusu şifrelerin en kritik ve gerilimli olanı Şemdinli soruşturmasıyla gündeme gelen Mehmet Ali Altındağ ve "iyi çocuk" Mutkili Ali'yle ilgili bölüm. Bahsi geçen bölümü açıklamak için bundan yıllarca önce yaptığım araştırmalara döndüm. Mehmet Ali Altındağ üzerine, 1997'de *Gazete Pazar*'da kaleme aldığım yazının bana ve o dönem yaşananlara (bu film henüz vizyondan kalkmadığından bundan sonra yaşanacak olanlara da) ışık tuttu. Bir gazeteci olarak sevindim. Maalesef, bunca yıldır yazmama rağmen arşiv oluşturma alışkanlığı edinemedim. Altındağ meselesinde de beni gazeteci arkadaşım Necdet Açan uyardı. Susurluk üzerine çok önemli araştırmalara imza atmış olan Necdet, "Altındağ ismini bir yerlerden hatırlıyor olman gerekir. Çünkü bu kilidi dokuz sene önce sen açmıştın" deyince bende jeton düştü. "Abdulka-

dir Aygan'ın Şifreleri," bölümünde hem bu yazıyı okuyacak hem de Şemdinli'nin de baş aktörü olan "Mutkili Ali" namıyla maruf Astsubay Ali Kaya'yı da yakından tanıma fırsatı bulacaksınız.

Aygan'ın itirafları sonucu ortaya çıkan ceset

Tabii tüm bunlar Abdulkadir Aygan'ın açıklamalarındaki gerçekliğini tümden yok etmiyor. Aygan'ın bize yaptığı ifşaatları ince eleyip sık dokuyarak, cümle cümle iyi bir okumadan geçirdim. Zaten, İsveç'e gitmeden önce iki ay boyunca Aygan hakkında ortaya çıkan tüm belgeleri incelemiş ve döneme tanıklık eden yaklaşık seksen insanla görüşmüştüm. Söyleşinin yayınlanmasından elinizde tuttuğunuz kitabın ortaya çıkmasına kadar olan süreçte ise bu bilgileri yeniden gözden geçirdim. Cinayetin diğer aktörlerinin geçmiş ve bugünü hakkında biraz daha derinlikli bir araştırma yapmaya çalıştım.

Bu araştırma sonucunda, Aygan'ın söylediklerinin büyük bir bölümünün doğru olduğunu artık rahatlıkla söyleyebilirim. İsveç yolculuğu öncesinde Aygan'ın ifadelerini doğrulayan bir olay yaşandı. 12 Mart 2004'te yaptığı itiraflar sonucu tam on yıldır kayıp olan Murat Aslan'ın cesedine ulaşıldı. Murat Aslan, 10 Haziran 1994'te Diyarbakır'ın Yenişehir Semti'nde arkadaşlarının yanındayken polis kimliği gösteren kişilerce yaka paça bir arabaya bindirilmiş ve bir daha kendisinden haber alınamamıştı. Abdulkadir Aygan, 1969 doğumlu Açık Öğretim 2. sınıf öğrencisi Murat Aslan'ın öldürülme olayını şöyle anlattı:

> "Murat Aslan isimli şahıs, Yenişehir Semti'nde, yani Diyarbakır Belediyesi civarından alınarak, (Abdülkerim Kırca o sırada bizzat oradaydı) zorla sivil Toros arabaya bindirildi ve JİTEM'e getirildi. Daha sonra Silopi JİTEM İstihbarat Tim Komutanlığı'na götürüldü. Burada işkenceyle sorgulandık-

tan sonra Dicle Nehri'nin kenarındaki bir dereye götürüldü. Derede öldürülerek üzerine benzin döküldü ve yakıldı. Bu dere Körtük Köyü'nün karşısına düşen bir dere idi."

Murat Aslan'ın babası İzzettin Aslan, tam 10 yıl boyunca oğlunun akıbetini öğrenmek için kapı kapı dolaşmış ama bir sonuç alamamıştı. Acılı baba, Abdulkadir Aygan'ın itiraflarında adı geçen Körtük Köyü'ne giderek çobanların da yardımıyla araştırmalarına başladı. Karşılaştığı bir çoban, 1994'te tarif edilen yerde yanmış halde bir ceset bulduğunu, bir çukur açıp gömdüğünü ve etrafını taşlarla çevirdiğini söyledi. İzzettin Aslan, yanındaki avukatlarla birlikte 19 Nisan 2004 günü Silopi Cumhuriyet Başsavcılığı'na başvurdu. Savcılık mezarın açılmasına karar verdi. İki gün sonra Savcı Ayhan Önder, yanında bir doktor ve İzzettin Aslan'ın avukatı ve jandarma yetkilileriyle birlikte mezarı açtırdı. Mezardan, toprağın yaklaşık 15 cm altında yanık izleri belli olan kemikler çıktı. Önder, kemikleri bir torbaya koyup bir uzman çavuş gözetiminde DNA testinin yapılması için İstanbul Adli Tıp Kurumu Başkanlığı'na gönderdi ve soruşturma açtırdı.

DNA testi yapıldı. 23 Haziran 2004 tarihinde açıklanan raporda, Aslan'ın kafatasında 8 milimetre çapında ateşli silah mermi çekirdeği giriş deliği ile çıkış deliğinin tespit edildiği otopsinin dış muayenesinde, incelenen örneklerin iskeletleşmiş olması nedeniyle atış mesafesinin tespitinin yapılamadığı kaydedildi.

Biyoloji İhtisas Dairesi'nce, Aslan'ın dişlerinden alınan numunelerden yapılan DNA testi de 9 Eylül 2004'te sonuçlandı. Raporda, "Bulunan ceset yüzde 99.99 İzzettin ve Güli Aslan çiftinin müşterek çocuklarıdır" denildi.

Musa Anter cinayeti Susurluk sürecinin önemli bir aşaması. 1990'da başlayan bu süreç "Şemdinli Olayı" ile henüz tamamlanmadığı işaretlerini veriyor. Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş'ın hazırladığı ünlü "Susurluk Raporu" şu ibarelerle başlıyor:

"Susurluk Olayı bir bütündür ve olaylar zincirinden ibarettir. İstanbul'da *Özgür Gündem* gazetesinin bombalanması, Behçet Cantürk'ün öldürülmesi, Diyarbakır'da yazar Musa Anter'in öldürülmesi; İstanbul'da Tarık Ümit olayı ile Azerbaycan'da ihtilâl denemesi; Bodrum'da Hikmet Babataş cinayeti, Gaziantep'te Mehmet Ali Yaprak'ın kaçırılması, bankaların trilyonluk kredileri gerçekte Ankara'da cereyan eden olayın muhtelif veçheleridir."

Bölgede o dönem yaşanan binlerce faili meçhul cinayetin ve Musa Anter katliamının baş aktörleri, Susurluk olayının kilit isimleri olan Yeşil ve Cem Ersever'in kimlikleri tam olarak anlaşılmadan o dönemin üstündeki sır perdesi kalmayacak. Dolayısıyla Musa Anter cinayetinin nedenleri de tam anlaşılmayacak. Sizi sıkmamak için Yeşil ve Binbaşı Ahmet Cem Ersever'le ilgili Susurluk Raporu'ndaki detayları kitabın sonuna koyduk. "Şifrelerde gizli olan yakın tarihin önemli simaları: Yeşil, Cem Ersever ve itirafçılar..." başlıklı bu bölüme göz atarsak işin sırrına biraz daha fazla vakıf oluruz.

Musa Anter'in Katili Hamit Yıldırım hâlâ görev başında

Aygan'la yaptığımız söyleşide adı Şırnaklı Hamit olarak geçen kişinin soyadını ve bugün nerede olduğunu bilmiyordum. Musa Anter cinayetine adı karışan Yeşil, Cem Ersever, Hogir, Ali Ozansoy, Şırnaklı Hamit ve Abdulkadir Aygan, bu katliamdan eşit derecede sorumlu. Ama son tetiği çekerek atak yapıp öne geçen Şırnaklı Hamit, eşitler içinde birinci sayılır. Aygan, Şırnaklı'nın şu anda memleketinde koruculuk yaptığını söylemişti. Ama o da Hamit'in kimliğini ve tam olarak nerede yaşadığını bilmiyordu.

Röportajın gazetede yayınlanmasından iki gün sonra gazetedeki telefonum çaldı. Arayan şahıs, "Şırnaklı Hamit'in soyadı Yıldırım'dır. Hamit şu anda Şırnak'ın Kumçatı Belde-

si'nde koruculuk yapmaktadır" dedi. Tüm ısrarlarıma rağmen, ismini ve telefon numarasını vermeyen meçhul şahıs, Yıldırım'ın Güçlükonak katliamında da rol aldığını belirtip telefonu kapattı. Bölgede yaşayan ve beni bu güne kadar hiç yanıltmamış olan birkaç tanıdığı arayıp aldığım istihbaratı doğrulatmaya çalıştım. Birkaç gün sonra gelen sağlam bir dost telefonu, meçhul kişinin verdiği bilgiyi doğruluyordu. Evet, Kumçatı'da Hamit Yıldırım adında bir korucu vardı. Ama söz konusu Hamit Yıldırım, Anter cinayetinin tetikçisi olan Şırnaklı Hamit miydi? Evet, muhtemelen o idi. Çünkü Korucu Hamit de bir eski PKK'lıydı ve daha sonra itirafçıların arasına katılmıştı.

İyi ama bir itirafçı nasıl oluyor da korucu kadrosuna geçebiliyordu? Araştırmayı biraz daha derinleştirince 9 Ekim 1998 tarihinde TBMM Başkanlığı'na verilen ve ertesi hafta yasalaştırılan bir kanun tasarısıyla karşılaştım. Dönemin hükümeti, korucuların istihdamı ve disiplin altına alınması amacıyla bir yasa tasarısını o tarihte TBMM Başkanlığı'na sunmuştu. Bu tasarıda itirafçılara da korucu olma imkânı sağlamayı planlayan hükümet, ahlaka aykırı davrananların da cezalandırılmasını hedefliyordu.

İtirafçılardan "güvenilirliği kanıtlananlar" korucu olabilecekti. Köy Yasası'nda değişiklik yapılmasını içeren tasarı, Başbakan Mesut Yılmaz'ın imzasıyla Meclis'e gönderilmişti.

"Dönemin hükümeti, hangi dağın kurdu ölmüştü de böyle bir yasa çıkarma ihtiyacı duymuştu" diye sorduğumuzda yine karşımıza Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş'ın Ocak 1998'de açıkladığı Susurluk Raporu çıkıyor. Bahsi geçen raporda; çok sayıda itirafçının yasadışı işlere karıştığı, yüzlerce insanı infaz ettiği, çeteler kurduğu açıklıkla anlatılıyordu. Gerek raporda, gerekse o tarihten önce basında çıkan çok sayıda haberde korucuların tecavüz, hırsızlık, kaçakçılık, gasp, tehdit, şantaj gibi yüz kızartıcı yüzlerce olaya adının karıştığını görüyoruz.

Abdulkadir Aygan, itirafçı olduktan hemen sonra, adı he-

nüz karanlık işlere karışmadan 657'ye tabi sivil memur olarak işe alınmıştı. Memur hüviyetiyle çok sayıda yargısız infazda görev almış; hatta Cem Ersever'le beraber sınırı geçip Hogir ve Şırnaklı Hamit'i Türkiye'ye getiren ekipte bulunmuştu. Resmi kimlik verdikleri itirafçıları yasadışı işlerde kullanan birtakım güçler sonradan aymış ve bu işin sonunun çapanoğlu olduğunu anlamıştı.

Bu gelişmelerin ardından bahsi geçen karanlık odaklar, ellerinde bulunan 600'den fazla itirafçıyı ne yapacaklarını düşünmeye koyuldular. Susurluk Raporu da itirafçıların bulaştığı pislikleri resmen ilan edince hükümet böyle bir yasa çıkararak, itirafçıların korucu olmasının yolunu açmış oldu.

Tasarıyla geçici köy korucularını görevlendirmeye izin verme yetkisi İçişleri Bakanlığı'na, görevlendirme iş ve işlemi valiliklere bırakıldı. Geçici köy korucuları ile yakınlarının tedavi harcamalarının devlet tarafından karşılanması öngörülüyordu. Korucularda, 18 yaşından küçük 45 yaşından büyük olmamaları ve okur-yazar olmaları koşulları aranıyordu. Şırnaklı Hamit hakkında bana bilgi ulaştıran tanıdıklarım, Hamit Yıldırım'ın Ocak 1999'dan beri korucu olarak görev yaptığını söylediler. Yani, yasa çıktıktan birkaç ay sonra.

Musa Anter cinayeti üzerindeki sır perdesinin çözülmesi için *Hürriyet* gazete olarak, ben de bir gazeteci olarak görevimi tamamladım. Bundan sonra artık söz adaletin...

Ha, az kalsın Güçlükonak katliamını unutuyordum. 15 Ocak 1996 tarihinde, Güçlükonak'ta, aralarında korucuların da bulunduğu 11 kişi bir minibüs içinde taranarak öldürülmüştü. Katliamdan sonra bir açıklama yapan PKK, olayı üstlenmemişti. Bazı görgü tanıkları, katliamın yapıldığı saatlerde Hamit Yıldırım ve bazı arkadaşlarının olay mahallinde görüldüğünü belirtmişti. "Bundan sonra artık söz adaletin" demiştik ya...

Not: Güçlükonak Katliamı davası AİHM'e götürüldü ve burada Türkiye mahkûm edildi. Öldürülenlerin yakınlarının

açtığı davada, Belkiza Kaya, Meryem Demir, Emine Erbek, Resit Özdemir, Ibrahim Yılmaz, Osman Özdemir, Ramazan Kaya, Osman İlhan ve Selahattin Nas ile Ibrahim Kaya'ya 15'er bin avro manevi tazminat verilmesi kararlaştırdı. Bununla birlikte Türkiye, İbrahim Kaya'ya 5 bin 160 avro maddi tazminat ödemeye mahkûm edilirken, diğer sekiz kişiye de 3'er bin avro ödenmesine karar verdi.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

VE, TARİHİ SÖYLEŞİ BAŞLIYOR...

Babasının katiliyle buluştuğunda bayıldı... Rahşan Anter, babasının katilleri arasında bulunan Abdulkadir Aygan'la ilk karşılaştığında ciddi bir şok yaşadı. Kısa süreli baygınlık geçiren Rahşan Anter konuşabilmek için yaklaşık yarım saat boyunca nefes egzersizleri yaptı. Yaşadığı kısa süreli travmayı atlatan Anter güç de olsa kendini toplamış ve konuşmaya başlamıştı.

Evet, bizim meslekte birçok olaya tanık olabilirsiniz, ama böylesi herhalde şimdiye kadar mümkün olmamıştır.

Türkiye'nin karanlık günlerinde kendisi de cezaevi ve işkence tezgâhlarından geçen Fatma Hanım'ın gayretiyle, Rahşan Anter'in cesareti ve gazetecilik merakı bizi bir araya getirmişti.

Rahşan Anter: Evet, ben öldürdüğünüz Musa Anter'in tek kızı Rahşan Anter. Seninle ilk kez karşı karşıya geliyorum. Bu benim için çok zor. Babamı öldüren şebekenin aktif bir üyesi ve o katillerden birisin.

Abdulkadir Aygan: Doğrudur.

R. A. : Babamın başına uzanan namlunun kabzasını tutan beş adamdan birisin. Organizasyonu ve istihbaratı sen yaptın. Neticede şu anda karşında duran ben, vahşice katledilmiş olan bir adamın kızıyım, sen de o şebekenin üyesisin.

A. A. : Evet doğru.

R. A. : Aslında burada sen de bir kurbansın ben de. Benim istediğim sadece ve yalnızca hakikat. Kim nasıl ve niçin öldürdü babamı? 75 yaşındaki bir adamı öldürmeye nasıl hazırlandınız? Neler olup bitti? Kararı kimler ne şekilde verdi bunları anlatmanı istiyorum.

A. A. : Hepsini baştan sona anlatacağım.

Fatma Hanım: Abdulkadir'in pişmanlık duyduğunu yüreğimde hissettiğim için böyle bir ortam hazırladım. Ben ona da söylemiştim, ben onun için cellat, katil gibi birtakım kelimeler kullanmıştım. Fakat tabii ki anlattıkları harfiyen yazılacak.

A. A.: Şimdi mesele şu: Ben burada da söylüyorum; benimdir filanım diye, bu dışarıya yani atıyorum yani, özür dilerim... Yok Abdulkadir dedi ki bu gözlüğü filan verdi. Bu Ali'nin gözlüğüdür. Buna çok sinirleniyorum. Şimdi ben yalan söylemediğime göre, ikinci bir kaynak yoktur diyorsanız.... demek ki sizin başka yerlerle ilişkiniz var. Mesela ben demem. Benim üç tane kasedim var, çekilmiş. Benim yanımda kasetlerin hepsi var. Bir son canlı yayın hariç kasetlerin hepsi var. Stockholm'deki hariç.

F. H. : Ben çekmiştim.

A. A. : Evet, Fatma bacım çekmişti onu. Ben hiçbir yerde ne işkence yaptığımı ne adam öldürdüğümü veya bu konuda şahit de yok, belge de yok. Ve ben belgelerimi gösteriyorum, fotoğraflarımı gösteriyorum. Ne iş yaptığımı gösteriyorum, adamlar ısrarla manşet atmış: İşkence yaparken, işte şöyle ederken, böyle ederken. Ne kalıyor geriye tek bir şey: O zaman siz derin devletle birlikte çalışıyorsunuz.

Ersin Kalkan : Olabilir tabii.

A. A. : Benim işkence yaptığımı adam öldürdüğümü yani. Benim adam öldürdüğümü, adam öldürenler işkence yapanlar söyledi size. O zaman sizin de farkınız yok yani. Siz de aynı organizasyonun içindesiniz.

Rahşan Anter : Abdulkadir bana izin verir misin, bir şey söylemek istiyorum. Şimdi babam vefat ettiğinden beri birçok gazeteci, birçok programcı benimle bir şey yapmak istedi, o zaman Benim politik olarak, şu anda hiçbir şeyim yok. Sadece bazı şeyleri Türkiye'de yaşamış, iki taraflı da yaşamış bir arkadaş burada; aslında bana göre bu arkadaş bir kurban, ben de kurbanım. Şimdi geçmişte yapılanların hesabını sormak, çok çok geriye gitmek, gerçi kimseyi geri getiremem. Ancak bizim şimdi bir yere getirmek. Bir, bu arkadaşımız sadece bize, neler yaşadıklarını, şimdiye kadar, işte bu yaşadıklarını kitaplarda yazılmış, televizyonda çıkmış, röportajlar yapılmış, bütün bunların dışında beni abla sayıyorsa ve özellikle benim hassas konuşmayı Musa Amcamı, Musa Babamı çok seviyorum ve ona karşı vicdan borcum var; onun için ben sizinle konuşmak istiyorum demesi nedeniyle ben onu kurban olarak kabul ediyorum.

Bizim gibi ülkelerde yaşanan sorunları, trajedileri olanların varlığına şu anda inanmasaydım, bir gazeteci bizim şartlarımızı kabul etmeseydi bu buluşmayı yapamazdık. Tamam zariflik gösterisi, beni çok sevdikleri için yani *Hürriyet* gazetesine para kazandırma, *Hürriyet* gazetesine okur kazandırmak amacıyla değil; sadece onların da bu olaya vicdan borçları olduğu için buraya geldiler. Burada seni karalamak, beni yukarıya çıkartmak, Musa Anter'e ne oldu diye hiçbir şey kazandırıyor olmuyor, onun için sen bu konuşmayı yaparken şundan emin olabilirsin: Bu konuşma olduğu gibi yayımlanacak, diye sana bir şey versinler...

E. K. : Şimdi söze girmek istiyorum. Ben Gazeteciler Cemiyeti Üyesiyim. Aynı zamanda Marmara Üniversitesi'nde gazetecilik dersleri veriyorum. Ben zaten sizin endişe duyduğunuz şeyin yapılmaması gerektiğini çocuklara derste anlatı-

yorum. Şimdi bu kayıt cihazı; siz ne söylerseniz, Rahşan Hanım ne söylerse o yazılacak. Biz sadece bu görüşmeye tanıklık ediyoruz, tarihe tanıklık ediyoruz. Bu durumda bu kayıt cihazı da tanık kayıt cihazı oluyor. Bunun dışında manüplasyon filan gibi şeyler bizim işimiz değil. Bazı gazeteciler olaya böyle yaklaşabilirler, ama bizim böyle bir derdimiz yok. Burada çarpıtılmış...

A. A. : Elimde belgelerim var, nasıl çarpıttıklarına dair. Bu tip işlerin en bariz örneği... Ben şimdi onun orijinal fotoğrafını göstereceğim. Orijinal fotoğraf nasıl, onlar ne yapmış!

R. A. : Fotoğrafla oynamışlar.

Generalle çekilmiş bir fotoğraf ve tahribat

A. A. Buyurun yakından bakın. Fotoğraftaki kişilerin hepsini tanımıyorum, bunlar kim?

A. A. : O resme iyi bakın, burada yayınlanan fotoğrafta bir kişi yok. Kim yok orada: Mesut Barzani. Peki altına ne yazmışlar! Abdulkadir Aygan, "generalle, bilmem kimle öldürme planları yapıyor" filan. Şimdi bu resme bakın ben orada plan mı yapıyorum, yoksa tercümanlık mı yapıyorum! Ben Mesut Barzani ile o kişi arasında tercümanlık yapıyorum. Ben devletin resmi memuruyum, Kürtçe bildiğim için, Kuzey Irak'ta üç sene kaldığım için, oranın lehçesini çok iyi bildiğimden dolayı beni tercüman olarak görevlendirmişler. Ama onlar ne yapmış? Yani bu gazete, oradaki resmi kesmiş... Allah aşkına bu hangi ahlaka sığıyor?.. ***(Şifre 1)****

R. A. : *Özgür Gündem* mi yapmış bunu?

A. A. : Dahası da var. Bir tek bununla kalmamışlar.

E. K. : Bunun hangi gazete olduğu belli, yani...

A.A.: Bence yıllar önce alamadıkları intikamlarını bu şekilde almaya çalışıyorlar. Bir taşla iki kuş vurmaya çalıştılar.

R. A. : Abdulkadir ben seninle Roj TV'de yapılan röpor-

*Numaralandırılmış olan bu dipnotlar için, "Abdulkadir Aygan'ın Şifreleri" bölümüne bakınız.

tajı da izledim. Ayrıca kasetten de izledim. Seni o kadar yönlendiriyorlar ki....

A. A. : Evet, robot gibi duruyorum, yani sehpa gibi... Bir görseniz kurulan düzen acayip bir düzen. Kulağımda kulaklık ben konuşuyorum sesim Belçika'dan bana yansıyor, karşımda kendimi göreceğim bir monitör veya televizyon yok ki ben kendimi göreyim, ne durumdayım, karşımdakiler kimler? Sesten çoğunu tanıyorum, ama göremiyorum... İkide bir araya giriyorlar. Belli aralıklarla ara veriyorlar, programı yapan kişi yanıma geliyor, "ya şu konuya girmesen veya girsen" gibi telkinlerde bulunuyorlar. Yönlendirme yapıyorlar. ***(Şifre 2)***

R. A. : O kadar belli ki yönlendirildiği. Hep tek tarafa yontuldu ve ben çok rahatsız oldum. Tam Abdulkadir istiyor ki Musa Anter'e girsin, hayır, onlar için sadece JİTEM, Türk Devleti, JİTEM, Türk devleti. Anlatabildim mi? PKK veya öldürme olayını, bir Kürt öldürmüştür olayını, yani tetikçileri özellikle Kürtlerden seçilmiştir, yani bu nasıl oluyor özellikle Kürtler tetiği çekme durumunda kalabiliyoruz, gibi soruları sormak yerine sadece çok taraflı ve objektif olunmadığını algıladım, bilmiyorum... doğru mu algılamışım... ***(Şifre 3)*** Tetikçilerin tümü Kürt...

A. A. : Haklısınız o durum var, ayrıca denk geldiği dönem önemli. Rahmetli Musa Anter'in ve Vedat Aydın'ın ölümleri neden gündeme geldi, nereden çıktı bunların öldürülmeleri...

R. A. : Evet, bu çok önemlidir, ancak bunu sana söyletmediler. En önemli şeyi çocuk söylemeye hazır, ama söyletmediler, neyse iyi ki de söyleyemedi; çünkü bu şansı kaybetmiş oldular bence. Çünkü eğer biz bu ülkeyi veya dünyayı bir yere getireceksek diye düşünüyorum, bazı yanlışlıkları ifşa edip ileride çocuklarımıza daha büyük ve güzel bir dünya bırakmak için, yalan söylememek için...

Yani benim çocuğum iyidir, senin çocuğun hep yaramazlık yapar, hep senin çocuğun cam kırar, ama benim çocuğuma senin çocuğun öğretmiştir. Eğer benim çocuğum da taş atarsa senin çocuğun öğretmiştir de onun için... Bu objektiflikten dı-

şarı çıkıyor. Günahımız sevabımız artık ortaya dökülsün ki yeni bir Türkiye mümkün olsun. Yeni bir Türkiye oluşuyor, bütün bunlara bizim de bir katkımız olabilirse ne mutlu bize.

E. K. : Şimdi Abdulkadir Bey, ben Rahşan Hanım'a da söylemiştim. Hepimiz daha iyiye gitmesi için uğraşıyoruz zaten. Şimdi yeni bir Türkiye'nin oluşabilmesi için de geçmişle hesaplaşmak lazım. Bunun için de geçmişe dönülmesi gerekmektedir. Her devletin, her milletin her klanın geçmişinde birtakım kötülükler, yanlışlar, pislikler, kahramanlıklar, güzellikler, iyilikler vardır. Şimdi bizim yapacağımız şey şudur: Geçmişle hesaplaşıp, onu temizleyip yeni bir gelecek kurmak. Yeni bir dünya kurmak. Bunu yapabilecek miyiz? Yapabilmemiz mümkün olur da, benim mücadelem, ötekinin bir şey yapması olursa, senin bildiklerini anlatman gibi, bütün çıplaklığıyla vicdanının sesini de dinleyerek anlatabilmen. Önemli olan budur.

Ben sizin *İtirafçı* isimli kitabınızı okudum. O iki gazeteciyle yapmış olduğunuz. Onun yanı sıra bugüne kadar vermiş olduğunuz hemen her röportajı okudum. Neler söylediğinizi biliyorum, onları hiç tekrar etmenize gerek yok. Biz burada sadece Musa Anter cinayetiyle, sadece o dönemki hikâyenin içinde yaşayan bir insan olarak siz, neler yaşadınız? Bir ikincisi nasıl gelindi bu noktaya?.. Bu olayın ardındaki gerçek neydi? Bunu biz bulabilirsek, gerçeğe doğru hakikaten ilerleyebiliriz. Yoksa ilerleyemeyeceğiz. Bir yerlerde tıkanıp kalacağız. Sonrasında ise aşamamış olacağız.

R. A. : Şimdi Ersin Bey diyor ki JİTEM de ikiye ayrılmış. Artık bir güvercinler, bir şahinler var. Güvercinlerin sayısının artması gibi bir durum varmış. Yani Abdulkadir senin bize bugün anlattığın şeylerle JİTEM de rahatlayacak belki. Yani JİTEM'e de yardımcı olacaksın. Kürtlere de yardımcı olacaksın. Öyle değil mi!

E. K. : Üç hafta kadar önce Ertuğrul Özkök bir yazı yazdı. Yeni MİT müsteşarının İmralı'ya gidip Apo'yla görüştüğünü belirtiyor bu yazıda. Biliyorsunuz, yeni müsteşar göre-

vine geldikten bir müddet sonra Mehmet Eymür'ü çağırıp ona silahını teslim ediyor. Ve burası sizin eviniz diyor. Özkök'ün yazısında yeni müsteşarın, Musa Anter'in öldürülmesine çok üzüldüğünü öğreniyoruz. 'Musa Anter'in öldürülmesine karşıydım ve Kürt meselesini Musa Anter'den öğrendim' diyor adam. 'Nasıl öğrendiniz?' diye soruyor. Diyor ki, biz onu alıp sorgularken o bize anlatırdı. Sorgu sonrasında da Anter'le sohbet ederlermiş.

R. A. : Neler sormuşlar?

E. K. : Güneydoğu ve Kürt meselesini Musa Anter'den öğrendim diyor. Şimdi böyle MİT müsteşarları da var. İşin tesadüfi yanı şu oldu: Bir ay sonra bu buluşma gerçekleşti. Rahşan Hanım'a söylediğim gibi Türkiye'de gerçekten bazı şeyler değişiyor. Birçok şey gün ışığına çıkıyor. Bizim de bu sürece katkı sağlamamız lazım. Bu sürece sizin söyleyecekleriniz ciddi katkıda bulunacak. Yoksa amacımız sansasyonel bir haber yapmak değil.

"Asker polise, polis askere, MİT hiçbirine güvenmiyordu"

A. A. : Ben de bu amaçla bir şeyler yazmaya başladım. Şu anda otuz üç sayfa kadar oldu. Şimdi size son yazdığım bir şeyi okumak istiyorum.

"Türk Silahlı Kuvvetlerinin hepsini demokrasi karşıtı olarak göstermek niyetinde değilim. Birileri tarafından bir çark kurulmuş, bu çarkı kimse kıramıyor; herkeste bir korku yaratmış. Bu korku insanların benliğine işlemiştir. Asker-polise, polis-askere ve MİT'e güvenmemektedir. Ordu siyasilere, siyasi ordulara güvenmemektedir. Herkes kendisinin daha yurtsever ve milliyetçi olduğunu iddia etmektedir. Bilemiyorum belki de eşyanın tabiatında var olan var olma içgüdüsünden gelmektedir diye düşünüyorum. Herkesin kafasına bir fobi yerleştirilmiş durumdadır. Demokrasi isteyenler Türkiye'yi dış güçlere peşkeş çekmekle suçlanıyor. İnsanların kendi ana

dilinde konuşma, eğitim görme talepleri ise bölücülük olarak yorumlanıp, suç oluşturmaktadır. Her isteğin arkasında bir art niyet aranmaktadır. Bu mantıkla hareket edildiği için televizyon ekranlarında her gün vahşet görüntüleri yayınlanmaktadır. Gösteri ve yürüyüşler esnasında en masum talepler karşısında bile güvenlik güçleri cinnet geçirir vaziyette coplarını acımasız bir şekilde insanların kafasına vurmaktadır. Halbuki diğer taraftan, demokratik ülkelerde de bu türden talepler dile getiriliyor, fakat o ülkelerin polisleri sadece göstericileri izlemekle yetinmektedirler. Bu olaylarda suç sadece şiddet kullanan polislerin değildir, onlar birer emir eridir. Kendilerine ne emir verilirse onu yerine getirmekle mükelleftir. Baştaki zihniyet değişmedikçe emir altındakinin tavrını değiştiremezsiniz."

R. A. : Evet, yazdıklarınız ve dile getirdikleriniz çok güzel...

A. A. : Yani demeye çalıştığım, görev yaptığım süre içerisinde, JİTEM'le çalıştığım süre içerisinde demokrasi yanlısı insanların varlığını Türk Silahlı Kuvvetleri içerisinde de gördüm. Komutanları da gördüm. Böyle olmamalı. Biz hukuk devletiyiz. Bir insanın suçu varsa onu yakalayıp adalete teslim etmemiz lazım. Mahkeme onun kararını verir. Cezaevine mi atıyor, serbest mi bırakıyor, bu mahkemenin işi. Yani bizim kendimizi hem polis-asker yerine hem hukukçu yerine koyup hareket etmemiz olmaz, olamaz... Allah'ın verdiği canı almamız olmaz. Ama bunu savunanlar ve uygulayanlar var. Demokrasi savunucusu konumdaki bu görevdeki insanlar o zaman "çürük elma" addediliyorlardı ve onlara itibar edilmiyordu. Bunların ayıklanması gerekiyor, türünden bir zihniyet vardı. Bundan dolayıdır ki hâlâ bazı olaylar devam etmektedir.

E. K. : Aklıma gelmişken bir şey sormak istiyorum. Sizin Abdullah Öcalan'la akrabalık dereceniz nedir?

A. A. : Benim anne tarafımdan...

E. K. : Araştırdığım kadarıyla... sizin köyün adı neydi?..

A. A. : Uzunhıdır Köyü.

E. K. : O köyde Öcalan'ın akrabaları varmış. Bir köy daha var. O köyün adı...

A.A. : Anne tarafım Harputlu'dur. Annem Abdullah Öcalan'ın amcasının çocuğudur. Amca çocukları oluyorlar...

E. K. : Anladım... anladım...

A. A. : Bu uzun bir hikâye... O zaman bile annemlere haksızlık yapmışlar... Yani kıtlık döneminde... Mesela tarlalarını almışlar yerine bir inek vermişler. Daha sonra bu Abdullah Öcalan'ın bacıları bile bugün bize 'siz, mala paçasınız,' yani malını tarlayla değiştiren anlamında bizimle dalga geçip alay ederler. Böyle bir akrabalık ilişkisi var. Baba tarafım Adıyaman'lıdır. Baba tarafından akrabalığımız bulunmuyor. Sadece anne tarafından akrabayız.

E. K. : Siz PKK içindeyken, Apo'yla karşılaştınız değil mi?

A. A. : Çok karşılaştım.

E. K. : Size yakınlık gösterdi mi?

A. A. : Şöyle söyleyeyim. Zaman zaman daha toleranslı davrandığı oldu. Örneğin, 1978'de Urfa'ya götürüldük. Silahlı alanlarda çalışanlar olarak.

E. K. : Siz de silahlı mıydınız o dönemde?

A. A. : Bıraktım o zamanlar. Ben 1977'de ara verdim. İzmir'e geldim o zaman. Bizi Urfa'ya çağırdılar. Hilvan başlıyordu o zaman. Urfa'ya gittim, ama oradaki durumu beğenmedim. Bir süre orada kaldım, ama yanımda kalan arkadaşların davranışlarını beğenmedim. Ve silahı bırakıp İzmir'e geri döndüm. Tam o sırada ailem beni bu hanıma nişanlamışlardı. Hanımım akrabam olur. Zaten PKK'lılar evliliğe karşıydı, baştan itibaren karşıydı. O sırada bu Mustafa Karasu bizden sorumluydu. Beni Gaziantep'e getirdi. Apo'nun yanına getirmişti beni. Şimdi ki Migros'un olduğu yer, kendisi orada kalıyordu. Ben de hastaydım, o zaman sıtma hastalığı vardı bende.

Gittim... Sözde benim ifademi alacak, yani işte niye geri döndüm, niye silahımı bırakıp gelmişim, falan. Arkadaşlardan, sorumludan habersiz niye böyle hareket etmişim. Urfa sorumlusunun haberi olmadan nasıl hareket ederim. Apo ifademi alacak. Yüz yüze geldiğimizde havadan sudan şeylerden bahsetti. Bir süre sonra, "Tamam gidebilirsin" dedi. Normal duruma döndüm.

E. K. : Yani herhangi ters bir söz söylemedi...

A. A. : Yani götüren kişi Mustafa Karasu öyle bir tarzda üstüme geliyordu ki, yani ben ihanet etmişim gibi, vatana ihanet etmişim gibi, "Sen nasıl silahını bırakırsın?" türünden. Beni öyle bir hiddetle Apo'nun yanına götürdü ki, o beni azarlayacak, bana bir ceza verecekler havasıyla götürdü. Orada bana herhangi bir kötülüğü olmadı.

E. K. : Abdullah Öcalan'la bu ilk karşılaşmanız mıydı?

A. A. : 1975'te Osmaniye'de yazılama yapmıştım, o zamanlar CHP'liydim. "Karaoğlan geliyor" diye duvarlara yazı yazıyordum. İlk o sırada gelmişti kendisi, enişteşiyle beraber. Osmaniye'ye ziyarete gelmişti. Fakat görüşememiştik. Yine 1978'de Ankara'ya ameliyata gittiğimde, ikinci ameliyata gitmiştim, birinci ameliyatta kurşunu çıkaramamışlardı. Orada görüştük. ODTÜ'nün orada gördüm. Onların... yanında kahveleri vardı. Apo'yla ilgili birçok kitapda geçiyor zaten. Orada bir ev tutmuşlardı.

R. A. : Bu sohbet devam edecek, isterseniz dışarı çıkalım. Bu güneşi kaçırmayalım.

R. A. : Abdulkadir, bu senin hakkında çıkan kitap, Ersin Bey'in okuduğu kitap, senin tamamen söylediğin mi yoksa başkasının yorumuyla mı yayımlanmış? (***Şifre 4***)

A. A. : Yorum yapılmış, onların yorumuyla yayımlanmış.

R. A. : Bu tamamen senin olacak yani. Bu önemli. Peki sen bu kitabın yayımlanmasından memnun kaldın mı?

A. A. : Hayır. Kesinlikle... Bu kitap tamamen asıl suçluyu

bırakmış, yani aksaklı. Burada dururken, olayın üstüne gitmek dururken kenarda köşede kalmış insanları ön plana çıkarmış.

R. A. : Bu çok kötü...

E. K. : Kendi bakış açılarını mı yansıtmışlar?

A.A. : Şimdi bunların yazdıklarına bakıyorum, başka kitaplara bakıyorum örneğin İsmet İmset'in *Ömerli'den İmrali*'ya diye bir kitabı var. Tesadüfen görüp aldım. Baktım benimle ilgili de bir bölüm var. Bir başka kitapda yine benim anlattıklarım var. Yani orada ben üçüncü durumdaki tanığım. Yani Abdullah Öcalan hakkında ifade veren. İfademe göre yapmışlar. Hasan Şerih var. Üçüncü sırada ben varım. Ben sonradan anladım, adamlar intikam alıyor. Tabii 85'ten bu yana alamıyorlar. Ben dokuz sene Diyarbakır'daydım. Neden yanıma yaklaşamadılar, bana bir şey sormadılar.

Ben kısa sürede orada işleyen çarkı, yanlışlıkları fark ettim. İnsanlarımıza karşı yapılan haksızlığı gördüm. Kendimi halkıma adadım. Ben daha önceden sigara içmeyen profesyonel sporcuydum. Çeşitli madalyalarım vardı, madalyalarıma el koydular. Ben Abdullah Öcalan'ın ablasına dahi, akrabalık ilişkimizden dolayı, bulunduğu köyde ablam var, dayım, var, amcam var, teyzem var. Bir de onların çocukları var. Ben bayramlarda veya izin zamanlarımda gittiğim zamanlarda, evin önünden geçerken gidip onun elini de öptüm.

Apo'ya haber gönderiyor

E. K. : Siz şimdi JİTEM'de çalıştığınız sırada Apo'nun ablasıyla görüştüğünüzü mü söylemek istiyorsunuz?

A. A. : Evet. Yani Havva Keser'i kastediyorum. Kendisiyle de bazı şeyleri konuştum: Bak bunlar bunlar yapılıyor dedim.

E. K. : Peki, itirafçı olduktan sonra, PKK'dan başkalarıyla da temasların oldu mu?

A. A. : Diyarbakır'da bulunduğum sırada Avustralya'daki

bir sorumluya telefon açtım. Adam bana Türk polisinin yapmadığı sorguyu yaptı. Beni telefonda öyle bir azarlıyor ki, sanki ben düşmanıyım. Ona "sana bir şey anlatmaya çalışıyorum beni dinlemelisin" dedim. "Evet, ben silah taşıyorum, ama bizim insanlarımız, yurtsever insanlar ölüyor. Değerli insanlar öldürülüyor. Ben bunu önlemeniz için veya durdurmanız için sana bilgi vermeye çalışıyorum. Sen beni susturmaya çalışıyorsun, sen beni susturmaya çalışıyorsun. Bu durumda ben seninle konuşamam, sen beni pişman ettin" dedim. Yani adamların tavrı oydu.

E. K. : Anladım. Sırayla gidelim isterseniz. Peki bu kitapta yer alan otobiyografiniz doğru mu? Yani şu tarihte şöyle, şunu yaptı bunu yaptı gibi...

A. A. : Yorumları var, sık sık isim değiştirdi, şöyle yaptı böyle yaptı gibisinden. İnsan hayatını değiştirebilir. Bunu kendileri de yaptı. Benim gözümden bugün en büyük itirafçı Abdullah Öcalan'dır. İhanet ettiğini söylediği kişilerden daha fazla bilgi vermiştir devlete. Ben onun ifadelerinin içeriğini yakın zamanda öğrendim. Yani kim PKK'ya yardımcı olmuşsa kim kolaylık sağlamışsa hepsini vermiş. Biz o kadarını yapmadık, yani çay içtiğimiz bize ekmek veren insanı ele vermedik. Ben geldim kendi katıldığım o eylemleri anlattım. Yanımda kim varsa onu söyledim. Benim ifadem sayesinde dört-beş kişi tahliye oldu. Çünkü onlar o eylemlerde yoktu. Suçu ben işlemiştim. Madem ben bu cezaya katlanıyorsam, samimi itirafta bulunuyorsam böyle olmalı.

E. K. : Ben sizin ağzınızda kısa bir otobiyografinizi almak istiyorum. Evet, nerede doğdunuz?

A. A. : Ben *Şanlıurfa*'nın Çamlık ilçesinin Uzunhıdır Köyü'nde doğdum. 1958 yılında. Ailemin yoksul olması sebebiyle, ben köylü bir ailenin yanında büyüdüm. Daha sonra başka bir köye, yani Urfa'nın sınırları dahilinde bir başka köye göçmüşüz, ben 4-5 yaşındayken. Orada babam, yani ailem çiftçilikle uğraşıyordu. Orada biliyorsunuz "ağalık" vardır. Yani yarıcılık yapıyorlardı. Tarlayı ekiyorlar, hasadın yarısını

ağaya, yarısını kendilerine... Yarı aç yarı tok bir yaşamları vardı. Daha sonra 7-8 yaşına geldiğimde Nizip'e göç ettik. Oradan Çukurova'ya pamuk toplamaya ve ırgatlık yapmaya gittik. Tekrar Nizip'e döndük, ben orada ilkokula başladım.

E. K. Çocukluğuna ilişkin neler hatırlıyorsun? Pamuk toplayana "maraba" diyorlar değil mi?

A. A. : Maraba diyorlar, ırgat diyorlar. Biz Ceyhan Nehri'nin sularını içerek büyüdük. Sıtma olduk, bayağı perişan bir yaşantıydı.

E. K. : Kaç kardeşsiniz?

A. A. : Beş erkek kardeş, iki kız kardeş... Okula başladığım yıllarda öğlene kadar bir çantacı dükkânında çalışıyordum, çırak olarak. Öğleden sonra okula gidiyordum. İlkokul hayatım böyle geçti. İlkokul 4. ve 5. sınıfı Adana'da okuyup bitirdim. Ortaokulu yine ailemin bu durumundan dolayı bir oraya göç ettik bir geri döndük, derken Nizip'te abimin yanında okudum. Ailem o zaman Osmaniye'deydi. Daha sonra orta 2-3'ü Osmaniye'de bitirdim. Atletizme başladım ve başarılı olmam sebebiyle beni Adana Motor Meslek Lisesi'ne aldılar. Orada yurtta kaldım, Hacı Hikmet Sabancı Yurdu'nda kaldım. Sporcu olmam dolayısıyla ücret ödemiyordum. Ben hem Adana Bölge Atletizm Takımını temsil ediyordum, hem motor Meslek Lisesi'ni. Sene 1977'ye geldiğinde 2. sınıfa geçmiştim. İkinci sınıfta baktım artık işler çığırından çıktı. Yani her gün sağ-sol kavgası yapılmaya başlandı.

E. K. : CHP'li olduğun bir dönem vardı galiba...

A. A. : Evet. 1975 yılında Ülkücüler tarafından kurşunlandım. Evet, o zaman CHP'ye sempatim vardı. Mustafa Üstündağ, Ali Topuz vardı. O zaman Osmaniye'ye geleceklerdi. Senato seçimleri vardı. Pusuya yatmışlar bizi taradılar. CHP Gençlik Kolları Başkanı kolundan yaralandı. Ben göğsümden yaralandım. Kurşun içimde üç sene kaldı. 1978'de Ankara'da Numune Hastanesi'nde kurşunu çıkarttılar. Olaylar böyle gelişince sağ kesime karşı bir tepki geliştirdim.

E. K. : Apo sizin ziyaretinize hangi hastaneye geldi?

A. A. : Hastaneye gelmedi. Osmaniye'de ailem bir çiftlikte kalıyordu, oraya gelmişti. Ben o sırada şehirdeydim. Ben eve geldiğimde gelip gitti dediler. Enişteşiyle, bu Havva Keser'in kocasıyla birlikte gelmişti. Görüşemedik o sırada. Fakat '78'de amaliyatım öncesinde yanına gittik. ODTÜ'nün yanında bir evi vardı, orada görüştük.

Dediğim gibi bu ülkücülere karşı kinim vardı. Kolay değil, ölümden döndüm, kurşun sağ tarafımda üç yıl kaldı. Bel kemiğime değse felç oluyordum. O zaman tabii silahlandık biz de. Aslında ben Osmaniye Ortaokulu'ndayken Ülkücüler bana yaklaştılar, beni saflarına almaya çalıştılar. Hatta derneklerine götürdüler. Beni sınıf temsilcisi seçtiler. Fakat ben o zaman Atatürk'ü seviyordum. Atatürk'e karşı yanlış konuştuklarını gördüm. Onu karalıyorlar. Bu sebeple onlardan yavaş yavaş uzaklaştım. Daha sonra da bu olay olunca iyice soğudum, onların karşısında yer aldım. Fakat o zamanki düşüncem sosyal demokrat bir çizgiydi. Yani CHP'de olmak istiyordum.

E. K. : Daha sonra illegal yapılanmaya nasıl geçtin?

A. A. : Daha sonraki süreçte Halkın Kurtuluşu isimli örgüte sempati duymaya başladım, Doğu Perinçek'in (***Şifre 5***). Onların elime geçen broşürlerini okudum. Ardından o broşürleri kendim de dağıtmaya başladım, öğretmenlere dahi veriyordum.

Adana'da yurtta kaldığım sıralarda her gün sağ-sol kavgası yaşanıyordu. Ben *Milliyet*, *Cumhuriyet* gibi gazeteler alıyordum, bir yandan da bizi tehdit ediyorlardı.

Aslında ben atletizm yapmak istiyordum. Fakat etrafımdaki arkadaşlarım beni yanlış yollara çekiyorlardı. Ülkücüler beni karşılarında bir insan olarak algılıyorlardı. Ben yurtta yedinci katta kalıyordum, odama gelip bana ters ters bakıyorlar, "senin iki canın varsa okula gelirsin yoksa gelemezsin,"

filan diyorlardı. Sonunda aileme de söyledim ve "ben artık bu okulu bırakacağım" dedim. O sırada PKK'ın ilk kadrolarından olan Haki Karel '77 Gaziantep'te öldürüldü.

E. K. : O zaman örgüte katılanlara sadece UKO'cular mı diyorlardı?

A. A. : Hayır... Apocular diyorlardı, ulusal kurtuluşçular diyorlardı. Osman Öcalan geldi oraya, Adana'ya. Benim Motor Meslek Lisesi'nin bulunduğu semtte, Meydan Mahallesi'nde bir ev kiraladılar. Ben de onlardan etkilenmiştim. Haki Karel gidip hammallık yapıyordu, portakal bahçelerinde çalışıyordu. Onun insani ve ahlaki yönünden çok etkilenmiştim. Çok kitap okuyordu, teorik olarak kendini geliştiriyordu, bize de okutuyordu. Onu görmeye evine gidiyordum; çünkü yurtta kalmaya korkuyordum. Derken bir süre sonra okula ara vermek zorunda kaldım.

Nizip'e döndüm, ailem ise Osmaniye'de kalmıştı. Onlar da sonradan Nizip'e döndü, zaten ben de olayların içine girmiş oldum. Nizip'te Ülkü Ocakları Başkanı'nın yaralanma olayından sonra aranmaya başlandım. Firari olarak yaşamaya başladım. '80'de yakalandım.

E. K. : Antep'in içinde bulundun mu?

A. A. : Antep'te '79'da bulundum. Yeni evlenmiştim...

E. K. : Peki Zeki Ön'ün öldürülüşünü hatırlıyor musun? Eğitim Enstitüsü müdürüydü. (***Şifre 6***).

A. A. : Evet, o olayları hep hatırlıyorum, ama inanın rüya gibi geliyor. Ben Antep'de iki buçuk ay kadar kaldım. Sonra Mehmet Öz'ü vurdular. Sonra bu TEKOŞİN Grubu çıktı. Abdullah Öcalan'ın yanında gezen pilotun ajan olduğunu söylediler. "Niçin yanında bir ajan gezdiriyor örgüt lideri" diye itiraz ettiler.

E. K. : Yüzbaşı mıydı o..?

A. A. : Necati, Ağrı'lı Necati. Bu olaylar o dönemde bizim de kafamızda soru işaretleri yaratmıştı. Antep'de kaldığım o iki buçuk aylık dönemde de bir pusula yazdım ve ben normal bir insan olarak yaşamak istiyorum dedim. Sizinle olmayaca-

ğım dedim, ama aranıyordum, devletle başım beladaydı ve gidecek yerim yoktu. Mecburen tekrar onlarla kontak kurdum. Bana surat astılar, kızdılar niye Antep'den Nizip'e döndün şeklinde... Ama zaten evliliğime de karşı çıkmışlardı. Cemil Bayık, bizzat bana, "Sen evlenirsen siyasi hayatın biter" dedi.

Dediğim gibi tekrar ilişki kurdum ve o zaman öldürdükleri bu Ali Umurcan var. Ajan suçlamasıyla öldürmüşlerdi. O Ali Umurcan beni askeri sorumlu yaptı. Nizip'te bana askeri alanda sorumluluk verdi. Bu faşist dediğimiz yani ülkücü kesimle çatışmalarda ...

E. K. : Ali Umurcan ajan mıydı..?

A. A. : Ben hiçbirisinin ajan olduğuna inanmıyorum.

E. K. : Farklı düşündüğü için belki...

A. A. : Farklı düşündüğü için mi pek sanmıyorum. Yani ortadan kaldırmak istedikleri kişiyi hemen ajanlıkla suçluyorlar, çok ucuz bir şeyle hemen damgayı yapıştırıyorlar. Birçok kişiyi bu şekilde ortadan kaldırdılar, bertaraf ettiler. Bence bu sanki bir planın devamı gibi.

E. K. : Sonrasında tekrar PKK'ya katıldınız...

A. A. : 1980'de Nizip'te yakalandığımı söylemiştim. Bir buçuk yıl cezaevinde kaldım. Gaziantep Askeri Cezaevi'nde. Beş gün işkencede kaldım, 1. Şube'de. Polis'te hiçbir şeyi kabul etmedim. Sadece CHP'li olduğumu söyledim. Ne karıştığım olayları anlattım, ne isim verdim, ne de PKK'lı olduğumu söylemedim. Sonra bir buçuk yıl askeri cezaevinde kaldıktan sonra, hiçbir siyasi suçlamayı kabul etmediğim için beni sivil cezaevine verdiler. Sadece üstümde tabanca yakalamışlardı, tabanca da temizdi, temiz çıktı. Onun içinde "ben can güvenliğim için taşıyorum" dedim. Onlara, "Ben '75'te vuruldum" dedim. "Onun için tabanca taşıyorum" dedim.

İdam korkusu firar ettirdi

E. K. : Cezanızı tamamlayınca hapisten çıktınız. Sonra ne

oldu?

A. A. : Cezaevinden çıktıktan sonra beni askere gönderdiler. '81'in eylül ayıydı. Manisa'da acemi birliğiini yaptım, ardından Kıbrıs'a ben gönüllü olarak gittim. Manisa'da seçim yapıyorlardı Kıbrıs için. Gönüllü olduğumu söyledim. Bunu yapmaktaki amacım, bildiğiniz gibi 12 Eylül gelmişti, her gün biri yakalanıyordu, ifade alıyorlar, kişiyi çözüyorlardı. Bildiğiniz gibi işkenceyle çözüyorlar. Benim küçük kardeşim Mustafa'yı da yakaladılar. Daha ben askeri cezaevindeyken yanıma getirdiler. Gözümle onu da gördüm. Geride annem, babam işte genç eşim kaldı. Kendi kendime üzerime ifade verilirse bir daha kurtulmam dedim cezaevinden veya beni idam ederler, dedim (*Şifre 7*). Kafamda firar etmenin yollarını kurmaya başladım.

Kıbrıs'tayken firar ettim. Kıbrıs Rum Kesimi'ne gittim (*Şifre 8*). 1982 yılının 17 veya 19 Mayıs'ıydı. Oradan Yunanistan'a gönderdiler. Yunanistan'da kalmak istemedim, Almanya'ya gitmek istedim. Avusturya'ya geçtim, orada beni geri çevirdiler. Velhasıl Yunanistan'dan iltica talebinde bulunmak zorunda kaldım. O zaman iltica talebim kabul edildi. Bana pasaport da verdiler, fakat yine kaldığım kampta PKK'lılar benimle temasa geçti. Oradaki yürüyüşlere filan katıldım. 12 Eylül'ü kınayan yürüyüşlerdi bunlar.

E. K. : Bildiğim kadarıyla oradan Suriye'ye geçmişsiniz.

A. A. : Kamptaki PKK'lılar beni Apo'nun Suriye'ye çağırdığını söylediler. Suriye'ye, Şam'a gittim. Şam'da beni Apo'nun bulunduğu yere götürdüler. İki buçuk ay kadar Şam'da kaldım. Daha sonra Lübnan'daki kapma askeri ve siyasi eğitim için gönderildim. Orada dört ay kadar kaldıktan sonra tekrar Şam'a döndüm. Şam'da Halil Ataç ve Apo'ya tercümanlık yapan bir kişi vardı. Adı Mehmet Sait, Suruçlu hemşerim. Onunla birlikte bizi, sahte pasaportla –benim pasaportumu almışlardı– İran'a gönderdiler. İran'dan Kuzey Irak'a geçtik, üç yıl oradaki kamplarda kaldım. Yani 1985'e kadar orada kamplarda kaldım.

E. K. : Oradan Türkiye'ye giriş-çıkış mı yapıyordunuz?

A. A. : Giriş-çıkışı, tütün gibi, erzak alımları için yapıyordum. Zaman zaman giyim, yiyecek gibi şeyler için gidiyordum. Geceleri giriş-çıkış yapıyorduk. Genellikle üç-dört kişi girip çıkıyorduk...

E. K. : Operasyonlara da katılıyor muydunuz?

A. A. : Ben operasyonlara katılmıyordum. Ben kılavuzluk yapıyordum, erzak temini gibi lojistik destek sağlıyordum. Üç sene boyunca o güzergâhta gidip geldim. Bölgeyi çok iyi tanıyordum. Oranın dilini, şivesini öğrendim. Şemdinli ve Pervari baskınını yapan gruplar, benim kullandığım yoldan geçtiler. Onları belli bir yere kadar getiriyordum oradan sonra onlar geçiyorlardı. 1985 yılının nisan ya da mayıs ayları olabilir tam hatırlamıyorum Türkiye'ye geçtim. Oradan Siirt bölgesine geldik. Şirvan bölgesinde görev yapacaktık. Bizden önce Ali Ozansoy'la gelen bir grup vardı. Onlar....

E. K.: Kızın kaç doğumlu?

A. A. : Kızım 1982 doğumlu.

E. K. : Askerde olduğun dönemde mi doğdu kızın?

A. A. : Ben firar ettikten bir-iki ay sonra dünyaya geldi. Doğumunda bulunamadım, o zaman yurtdışındaydım. Şimdi, biz Türkiye'ye görev bölgemize girdik, bizden önce gelen bir grup vardı; PKK'nın cezaevi sorumlusu olan Sabri Ok, bir de Sadettin Işık var, ikisi de şu an sorumlu. Bunların o bölgeye getirdiği bir grup bir köyde baskına uğruyor, operasyon oluyor. Yeni katılanlardan iki ölü, kendilerine de bir şey olmadan yakalanıyorlar. Askerler onları yakalıyor. Tabii gerekçe buluyorlar: "Yok bizi korucular teslim etti de yok köylüler teslim etti bilmem ne de..." Her ne hikmetse o yeni katılan zavallı iki çocuk öldürülüyor operasyonda... Sorumlular kurtuluyor. Çatışmanın gerçekleştiği köyde Ramo Şerik yani Ramazan Adar diye biri vardı. Bu kişi atasından dedesinden beri Kürtçüdür, yani adam Kürtler için çalışmış onları korumuşlar. Oradan gazeteciler geçmiş, peşmergeler geçmiş hepsine yardımcı olmuşlar. Sonra PKK'da gelmiş onlara da yardımcı olmuşlar.

Bir hafta boyunca çamaşırlarını yıkamışlar, banyolarını yaptırmışlar, erzağını vermişler, neticede asker başka yerden takip ediyor, kar olduğu için izleri takip ediyorlar, o köye geliyorlar. O köye baskın düzenliyorlar ve o çatışma oluyor. Şimdi o adamı suçluyorlar, diyorlar ki "bu adam ihbar etti. Bizi Ramazan Adar ihbar etti, işte bu ajandır, bu haindir biz bunu öldüreceğiz." Grup toplandı karar aldı. Ben orada sıradan bir militanım, normal bir kadroyum sesimi çıkaramam. Daha sonra dediler ki, "yok, onu öldürmemiz yetmez, köye baskın yapacağız, hiç kimse, bir tavuk bile canlı kalmayacak." Ramazan ayı olduğunu iyi hatırlıyorum, sanırım '85'in haziran ayıydı.

Şimdi bir keşif grubu seçiyorlardı, ben dedim ki, ben de gidebilir miyim? Grup sorumlusu Abdullah Ekinci vardı, sonra Lübnan'da intihar etti. "Tamam" dedi, kabul etti biz üç kişi keşif grubu olarak oraya gittik. Köyün üst tarafında bulunan ormanda gizlendik, işimiz o köyü gözlemek, ne olup bittiğini rapor etmek. Ertesi gece de öbür grup gelecek buluşacağız biz ve vereceğimiz rapora göre köyü basacağız. Köyde bir çobanı dahi kimseyi sağ bırakmayacağız.

Şimdi gittik oraya üstlendik, sabah oldu. Ben sabahın ilk ışıklarıyla biz köyün üst tarafındayız, köy aşağıda kalıyor. Ekili arazileri bahçeleri falan var. Baktım çocuklar kadınlar görüyorum. Yeni yeni daha fidan dikiyorlar. Çoban sürüyü çıkardı, hanımı çocukları var. Öbür adamın da zaten iki hanımı var kendisi de 80-90 yaşında. Üç-dört tane oğulları, torunları var. Hepsi o köyde, mezra yani hepsi mezrada. Şirvan'ın Maden Köy'üne bağlı Hürmüz Mezrası.

Nöbeti ben devraldım. Diğer iki arkadaş uyuyordu. Ben de dikkatle köyü gözetliyorum, az önce söylediğim gibi insanlar günlük işlerine dalmışlar ben o manzarayı gördüm ve kendi kendime bir vicdan muhasebesi yaptım. İçimden, "ben niçin çıktım bu yola şimdi ne yapacağım!" dedim. Ben Kıbrıs'tan devletin resmi elbisesiyle, silahıyla gitmişim Rum Kesimi'ne sığınmışım. Ben suç işlemişim yani vatan hainliği gibi bir

şey. Devlet beni yakalasa veya gitsem teslim olsam beni öldürür, kurşuna da dizebilir yok da edebilir. Sonra bir gece sonra yapılacak eylemi düşündüm, onun yaratacağı vahşeti düşündüm, o daha ağır bastı. Kendi kendime insanlığımdan utanmam lazım, insanlığımdan utanırım dedim. Bir daha kendime insan diyemem, ben bu çocukların kanına girersem, zavallı insanların kanına girersem. Bunlar da Kürt, ben Kürtleri öldürmek için dağa çıkmadım. Zavallı köylüleri öldürmek için dağa çıkmadım. Ben haksızlığa, baskıya karşı dağa çıkmıştım. En azından o zaman böyle düşünüyordum. Her şeyimi bunun için feda ettim.

Kürtleri öldürmek istememiş!

E. K. : Kürtleri öldürme düşüncesi ağır geldi anladığım kadarıyla. Vicdan muhasebeniz sonucunda ne karar aldınız peki?

A. A. : Gidip köylüleri uyarmaya karar verdim. Eylemin yapılacağını onlara bildirdikten sonra da bir şekilde başımın çaresine bakarım diye düşündüm. Aslında kafamda PKK'dan kaçma fikri vardı. Kesinlikle bu eylemi yaptırmamalıydım. Vicdanımın sesini dinlemeye karar verdim, diğer arkadaşlarım uyuyorlardı, istesem onları öldürebilirdim, elimde G-4 silahı vardı... Fakat elim varmadı, ben kolay kolay insan öldüremem. Zaten benim amacım insan ölmesin diye düşünmemdi. O arkadaşlar da bir şeye inanarak oradaydılar, dolayısıyla onları öldürmem çözüm değildi. Belki onları öldürsem devlet beni cezaevine koymazdı. Zaten Siirt Emniyet Müdürü, "Oğlum sen onları öldürüp getirseydin ben sana bekçilik bilmem neyi verirdim bilmem ne..." Ben kendisine dedim ki "Komutanım ben adam öldürmemek için geldim. Ben onları öldürdükten sonra niye gelip teslim olayım ki!"

Neyse ben köye girdim, beni gören kadınlar korktular. Dedim ki, "Korkmayın, ben düşmanınız değilim. Buyrun silahım burada." Silahımı duvara dayadım. "Erkeğiniz varsa çağırın, ben önemli bir şey, hayati bir konu konuşacağım" de-

dim. Çağırdılar. Onlara durumu anlattım ve "yarın gece sizin köyünüz basılacak, eğer ben gelmeseydim hepiniz yok edilecektiniz" dedim. O sırada onlar da jandarmaya haber göndermişler, Şirvan'a. İşte böyle böyle bir terörist geldi, bilmem ne... Silahlı ve köyde şeklinde. Helikopter geldi, yüzbaşı geldi. Ben kendim karşısına çıktım. "Merhaba" dedim. Yüzbaşı Konyalı bir Kürtmüş, Yüzbaşı Hakkı Aydın. Daha sonra o da bir çatışmada öldürüldü. Yüzbaşı bana, "Oğlum benim aslım da Kürt, ama bunların Kürtlükle insanlıkla alakaları yok" dedi. Ben de, "Komutanım zaten ben de bunu anladığım için buradayım" dedim. "Yoksa bir-iki saat öncesine kadar ben seninle düşmandım," dedim.

E. K. : Bundan sonra yeniden hapis dönemine adım atmış oldun.

A. A. : Evet. Daha sonra Siirt'te sorgulandım, ardından Diyarbakır Cezaevi'ne gittim. Daha önceki suçlarım Gaziantep Nizip, Adana, Osmaniye gibi yerlerde olduğu için 6. Kolordu Bölgesi'nde olduğu için Adana'ya gönderdiler. Adana Cezaevi'ne gönderdiler. Sonra 1990'da Osmaniye Cezaevi'nden tahliye oldum. Yani Pişmanlık Yasası'ndan yararlandırdılar beni. Köydeki baskın olayını, o kadar insanın öldürülmesini engellediğim için.

1980 öncesinde birtakım suçlarım vardı, ülkücüleri yaralama, öldürme gibi olayların vardı. Benim yerime başkaları yatıyordu yani. Ben gidip o olaylardaki suçlarımı itiraf ettim. O insanlar cezaevinden çıktı. Onlara "Ben dedim ne hak ediyorsam cezama razıyım," dedim (***Şifre 9***). "Ben ödül almak veya az ceza almak için gelmedim," dedim. Benim hiç pişmanlık kanunundan da haberim yoktu. Ama daha sonra Siirt sorgusundayken Murat Kaya diye Mardin'li bir çocuk geldi. PKK'ya kılavuzluk ve kuryelik yapıyormuş. Geldi teslim oldu. Grup sorumlusundan Kuzey Irak'a gidecek veya Apo'ya gidecek pusulaları saklamıştı, bir yerde. Bizi oraya götürdü, o pusulaları çıkardı, komutan okudu sonra okumam için bana verdi. Ben okudum. Baktım benim için "zaten eskiden beri

haindi, abisi Türk Silahlı Kuvvetlerinde astsubay" diyor. "O da olmak istiyordu, olamıyordu; bu şekilde bize ihanet ederek amacına ulaşmaya çalışıyor" diyor. Baktım, öyle bir komplo teorisi yapmışlar ki yani, düzmece bir şey yapmışlar ki Bu kadar olmaz dedim kendi kendime. Ben insanları kurtarmak için kendimi riske atıyorum, her türlü zoru göze alıyorum, benim hakkımda neler söylüyorlar. Ben ailemi feda etmişim, yeni evlendiğim genç eşimi arkamda bırakmışım, üç yıl yurtdışında kalmışım... Cezaevinde yatmışım, kardeşim halen yatıyor onlar beni hainlikle suçluyorlar. O zaman dedim herkes kendi yolunu seçmeli. Bunlar insanlık düşmanı artık benim gözümde. Bunlara karşı mücadele etmem lazım.

Cem Ersever: "Seni buraya aldırayım"

E. K. : Sonra siz askere gittiniz.

A. A. : 1990'da çıktığımda beni serbest bırakmadılar. Osmaniye Cezaevi'nden bir uzman, iki askerle beni Kars'a gönderdiler, yarım kalan askerliğimi tamamlamam için. Kars'a gittim, orada askerlik yaparken Diyarbakır'dan oraya telefon gelmiş. JİTEM'in Komutanı olan Arif Doğan'dan. Albaya telefon etmiş...

E. K. : Cem Ersever'le bağlantınızın öyle başladığını biliyorum. Ama Ersever'e daha önce görmüştünüz.

A. A. : Evet Cem Ersever onun yardımcısı. Ben Arif Doğan'ı tanımıyorum, ama Cem Ersever adını duyunca tanıdım. Benim daha Siirt'te sorgum yapılırken, ifadem alınırken orada yüzbaşı rütbesiyle kendi başına buyruk, bağımsız bir şekilde hareket ediyordu. Operasyonlara katılıyordu, sorgulara katılıyordu... Direkt Ankara'dan emir aldığı belliydi. Zaten, "Ben Genelkurmay'a bağlıyım, buradaki alay komutanına falan bağlı değilim," diyordu. Hatta alay komutanına kafa tutuyordu, bazen. Cem Ersever'in aradığını söyleyip ertesi gün tekrar arayacak dediler. Ertesi gün arayan Cem Ersever, "Oğlum senin Kars'ta olduğunu öğrendim. Ben seni geçmişten

tanıyorum. Sen dürüst bir insansın. Ailen de burada, istersen sana yardımcı olayım, seni buraya aldırayım. Ailene yakın olursun" dedi. "Seni yakın bir yere aldıralım, askerliğini burada bitir," dedi.

Düşündüm, iyi bir teklifti. Kars çok soğuktu. İlkin beni Silvan'a aldırdılar. Jandarma sınıfına adapte etmek için. Genelkurmay'dan izin çıkartmışlar. Silvan Eğitim Birliği'ne gittim, baktım başka şeyler de var. Yani geçmişte örgütte olup, itirafta bulunanlar, teslim olanlar falan da var. Ardından acemi eğitimimiz tamamlandı, ama biz şeklen oradaydık. Yani jandarma sınıfında görünmek için, çünkü jandarma hizmetine alacaklar ya... Oradan da Diyarbakır Jandarma Asayiş Komutanlığı emrine aldılar. O zaman Şehitlik'teydi. Bölge Valiliği'yle aynı binadaydı. JİTEM'in binası da küçük bir binaydı ve onun yanındaydı. Eskiden Su İşleri'nin miymiş neymiş orası. Askerlerin yemekhanesinin yanında. Bizi oraya aldılar ve "resmi elbise giymeyeceksiniz" dediler. "Sivil kalacaksınız" dediler.

E. K. : Bu kitapta anlattıkların yani...

A. A. : Evet, evet orada anlattıklarım.

E. K. : Daha önce Timur Şahan ve Uğur Balık'ın yazdığı *İtirafçı* adlı kitapta senin bu aşamadan sonra JİTEM'de yani Jandarma İstihbarat ve Terörle Mücadele Teşkilatı'nda göreve başladığınız söyleniyor. Sizin JİTEM'in kadrosuna alınan ilk dokuz elemandan biri olduğunuz doğru mu?

A. A. : Evet, doğru. Ben askerliğimi tamamladıktan sonra sivil hayata geçecektim. Ama bana 657'ye tabii sivil eleman olmam için Cem Ersever teklifte bulundu. Kabul ettim. Aynı ekipte Selahattin Görgülü, Fethi Çetin, Ali Ozansoy, İbrahim Babat ve Adil Timurtaş da vardı. Bana yeni bir kimlik düzenlenmişti. Artık adım Abdulkadir Aygan değil Aziz Turan'dı. Kıdemlı Binbaşı Cem Ersever de Diyarbakır JİTEM Grup Komutanı olarak başımızdaydı.

E. K. : JİTEM'in yasal bir dayanağı yok. Bu yüzden yetkiler böyle bir örgütün bulunmadığını söylüyorlar. Siz hangi

yasal sınırlarda hareket ediyordunuz?

A. A. : Bizim öyle bir derdimiz yoktu. Gayrı nizami süren bir çatışmanın içinde gayri kanuni yollarla hareket ediyorduk.

Musa Toprak olayı

E. K. : Nasıl çalıştığınızı birkaç örnekle anlatır mısın?

A. A. : İlk operasyondan başlayayım. Musa Toprak adında ünlü bir PKK'lı vardı. Kuzey Irak'taki kamptan Türkiye'ye geçip Bismil'e vardığını öğrendik. Cem Ersever planı yaptı ve harekete geçtik. Ersever oradaki jandarma komutanıyla görüşüp gerekli desteği aldı. Zaten başına buyruk hareket ederdi. Kendisinden üst rütbede olan komutanlara da sözünü geçirirdi. Timin komutanı Yüzbaşı Murat Kırkkaya'ydı. Reno marka iki sivil arabayla ilçeye gittik. Musa Toprak'ın tanıdığı bir ismi kullanarak caminin önünde bir buluşma ayarladık. Altı kişiydik. Cem Ersever de telsizle grubu yönlendiriyordu. Yüzbaşı Kırkkaya, ben ve İbrahim Babat caminin önüne geldik. Musa caminin tam karşısında duruyordu. Yüzbaşı bana gidip hemen arkadakileri çağırmamı söyledi. Olay yerine vardığımızda Musa Toprak'ın bir koluna Yüzbaşı, diğerine de Fethi Çetin girmiş yere yıkmaya çalışıyorlardı. Toprak'ın bir eli cebindeydi. Ansızın bir patlama duyduk. Meğer cebinde el bombası varmış. Musa Toprak olay yerinde öldü. Fethi Çetin'in kolu kopmuş, yüzbaşı da ağır yaralanmıştı. Yaralıları Cem Ersever'in beyaz Kartal marka arabasıyla Diyarbakır Askeri Hastanesi'ne gönderdik. Biz de diğer arabayla olay yerinden ayrıldık.

E. K. : Yani ilk operasyon tam bir fiyaskoyla sonuçlanmıştı. Peki amacınız neydi?

A. A. : Yarım fiyasko diyelim buna. Bizim amacımız Musa Toprak'ı alıp sorguladıktan sonra öldürmekti. Ama olmadı.

Vedat Aydın cinayeti

E. K. : 5 Temmuz 1991'de kaçırılıp 7 Temmuz'da infaz

edilen HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın olayındaki pozisyonunuz neydi?

A. A. Vedat Aydın olayına ben katılmadım, fakat keşfi yapılırken ben arabadaydım. Evini tespit ederlerken Ahmet Cem Ersever ve yardımcısı Aytekin Özden, bir de o Selahattin Görgülü denilen kişi İstasyon Caddesi'ndeki evini tespit ederken karşı kaldırıma arabayı park ettiler. Ben de arabada oturdum. Onlar çıktılar yine, kaçıncı katta olduğunu da bilmiyorum ha olayın!.. Daha sonra, yapıldıktan sonra farkına vardım ben olayın. O olayda anlattığım gibi ben şey oldum, o emarelerden fark ettiğim gibi şahit oldum... (***Şifre 10***)

"Hizbullah PKK ile çarpışıyor üstüne gitmeyin"

E. K. : Peki hiç Hizbullahçılarla irtibatınız oldu mu, o dönemde?

A. A. : Hizbullahçıların Emniyetle irtibatı olduğunu ben öğrenmiştim, bazı itirafçılar vasıtasıyla. Daha sonra artık Hizbullahçılar da deşifre olunca, işler çığırından çıkmaya başlayınca üzerine gitmeye başladılar. Ve bizi sağa sola göndermeye başladılar, işte "gidip çocuklar bu Hizbullah hakkında filan karakol komutanından bilgi alın, gidin Silvan Emniyet Müdürü'nden bilgi alın, bilmem gidin filandan bilgi alın..."

E. K. : Peki ne tür bilgilere ulaştınız?

A. A. : Mesela cezaevinde onların da itirafçısı vardı; Vecdi Şaran diye biri vardı. Onunla görüşmeye gittik, o bayağı bilgi verdi. İşte kimler kadrodur, kimler üst düzeydir, İran'ın hangi yetkilisi gelip bunları organize ediyor, irtibatı var, hepsini o verdi. Fakat gidip görüştüğümüz resmi devlet yetkilileri bu olayın üzerine gidilmemesi taraftarıydı. "Ne yapacaksınız, onlar PKK'yla savaşıyor, üzerine gitmemek lazım. Düşmanımın düşmanı dostumdur" tarzında yaklaşıyorlardı. Yani bizi frenlemeye çalışıyorlardı, o konuda fazla bilgi toplamamızı engelliyorlardı. Hatta Hizbullah'la ilgili bir dosya hazır-

lanacaktı, binbaşı o görevi bana verdi. Yani mısvette şeyini, daha sonra kendileri daktiloya çektiler. Emniyetle yapılan bir toplantıya götürdüler onu.

E. K. : O sırada JİTEM'in karargâhı neredeydi?

Musa Anter olayında JİTEM Saraykapı'ya yeni taşınmıştı o sene. Cem Ersever ve yardımcısı Ankara'ya tayin olmuşlardı. Bu Jandarma İstihbarat Gruplar Komutanlığı'na. Onun yerine Cahit Aydın diye bir binbaşıyı görevlendirdiler. Kendisi Niğde'liydi. Cahit Aydın sıradan bir binbaşı –öyle bir istihbaratçılık özelliği olmayan– daha sonradan öğrendiğime göre Cem Ersever onu bilerek kendisi önermiş. Bana demişti ki, "yerime geleni görsünler," yani kendisinin kıymetinin anlaşılması için bu işte başarılı olamayacak birini önermiş. Cahit Aydın Binbaşı'yı Diyarbakır Grup Komutanı olarak atadılar. Yardımcılığını da Nurettin Ata Binbaşı yapıyordu. Kendisi Malatyalı, daha sonra istifa etti. Emekliye ayrıldı.

Anter cinayetinde kilit isim: Hogir'i Ersever getirdi

E. K. : Musa Anter olayına gelelim isterseniz.

A. A. : Cahit Aydın Binbaşı Diyarbakır Jandarma İstihbarat Grup Komutanı olarak atanmıştı. Bu kişi izne gitmişti memleketine. O sırada Savaş Gevrekçi isminde bir yüzbaşı, yani Diyarbakır Jandarma İstihbarat Tim Komutanı, onun yerine vekalet ediyordu. Şimdi o esnada bu Hogir denilen Cemil Işık PKK'dan ayrılmış, Kuzey Irak'ta KDP'lilerin yanına sığınmıştı. Karısıyla birlikte, Habur Gümrük Kapısı ile Zaho arasında bir yere yerleşmişti. Bir de yanında PKK'dan ayrılmış olan Şırnaklı Hamit adında birini getirmişti.

Bunlar artık ne plan yapıyorsa bilmiyorum, neticede Cem Ersever Ankara'dan Mustafa Deniz'le (o da daha sonra öldürüldü) birlikte geldi ve sonra hepimizi Silopi Jandarma İstihbarat Tim Komutanlığı'na götürdü. Silopi timi ile irtibat içinde ve o zamanki Habur Gümrük Kapısı Müdürü Ali Balkan Metel'in de yardımıyla gümrük kapısından geçildi. Daha son-

ra bu kişiyle ilgili basına da bazı bilgiler yansıdı. Cem Ersever'in öldürülme olayında, eşyalarının bulunduğu ev, Ali Balkan Metel'in şoförü Kemal Uzuner'in eviydi (*Şifre 11*). Gece gümrük kapısından geçildi ve Hogir'le konuşuldu. Bu arada, karşıdaki KDP köprü sorumlusu Ömer Gübi diye birisiydi, Hogir'le yanındakileri o kişi bu tarafa satmıştı, bilgiyi o vermişti. Demek ki, JİTEM'le ilişkisi vardı, KDP'nin sorumlusu ama, KDP bunu bilmiyordu. Hogir zor da olsa ikna edildi, ben buna şahit oldum. Çok dil döktüler; işte seni yargılamayacağız, "seni Almanya'daki ağabeyinin yanına göndeririz, şöyleydi böyleydi" dediler. "Sen gel bize PKK hakkında bilgi ver" dediler. "Zaten ayrılmışsın, seni buldukları yerde vururlar..." Bu şekilde ikna ettiler ve Silopi'ye oradan da Diyarbakır'a getirdiler. Bir süre kaldıktan sonra Yeşil geldi oraya. Tabii Hogir'in arkadaşı olan Şırnak'lı Hamit de getirilmişti.

E. K. : Yeşil ile daha önce de karşılaşmıştınız yani!

A. A. : Evet. Yeşil 1990-91'de JİTEM'e gelip gidiyordu, fakat Cem Ersever'le arası iyi değildi. Bilmiyorum dışarıya karşı mı böyle bir görüntü veriliyordu yoksa gerçekten de öyle miydi! Cem Ersever onun karaktersiz biri olduğunu, Tunceli bölgesinde kadına kıza el attığını söylüyordu. O da daha sonra Jandarma Asayiş Komutanlığı ve Bölge Valiliği ile kendisi irtibat kurmaya başladı. JİTEM'in dışında yani...

Şimdi Ape Musa olayından önce Yeşil bu Saraykapı'daki JİTEM Grup Komutanlığı Karargâhı'na geldi. O esnada Cem Ersever de Neval Boz'la beraber Ankara'dan Diyarbakır'a gelmişlerdi. Ve Cem Ersever, Neval Boz'u alarak, bir telsiz aldı yanına, dedi "Ben Nemrut Dağı'na çıkacağım, oradan bakacağım grupları var mı yok mu çevrede..."

E. K. : Neval Boz yani Cem Ersever'in sevgilisi.

A. A. : Evet, Neval Boz da Cem Ersever'le beraber Ankara'da öldürüldü. Şimdi onlar gitti. Yeşil geldi Savaş Gevrekçi ve o tim komutanıyla beraber. Tim komutanı da yani kendisi karışmıyormuş gibi, kendisi işin içinde değilmiş gibi bir hava

yaratıyordu. "Ben grup komutanı değilim, ben burada vekalet ediyorum" diyordu. Hatta olay esnasında JİTEM'de de değildi. Gitti o evine mi gitti, bir yere gitti. Orada Yeşil emir komutayı eline aldı. Gündüz vakti Hamit'i gönderdiler otele, Ape Musa'nın kaldığı otele gönderdiler. Gitti geldi, "uyuyor" mu ne dedi yani başarılı olamadı. Niyetleri Ape Musa'yı bir yere çekmek yani. Bunu başaramadı o Şırnaklı Hamit denilen genç. Akşam üzeri tekrar gönderildi. O esnada Yeşil de beyaz bir Land (araç) vardı. Bu Land MİT'indi; fakat Bölge Valiliği'ne tahsis edilmişti. Bölge Valiliği de aracı Yeşil'in emrine vermişti. Mustafa Deniz, Cem Ersever'le Ankara'dan gelmişti. O orada kalmıştı. Yeşil'in yanında kaldı. O da bizimle beraber hareket ediyordu. Yeşil'le Mustafa Deniz gittiler Silvan yolu üzerinde, yani Seyranköprüyü de geçtikten sonra orada tepede Land'da beklemeye başladılar. Ali Ozansoy da JİTEM karargâhında telsizin başında ana muhabere merkezinde kaldı...

E. K. : Yani kitapta anlatıldığı gibi...

A. A. : Evet, kitapta anlatıldığı gibi. Sonra Hogir'in yanına da beni verdiler. Dediler yani...

Anter PKK'lıları mı barıştıracaktı?

E. K. : Hogir'e nasıl güveniyordu Musa Anter?

A. A. : Bilemiyorum, ben akıl erdiremedim. Nasıl oluyor. Ama galiba şu haberi yollamış; "işte ben yeniden partiyle irtibat kurmak istiyorum, barışmak istiyorum, yardımcı ol" manasında bir haber yollamış diye duydum. Ape Musa da iyiniyetiyle bu isteği yerine getirmek için niyetli olmuş yani. Neyse, beni de Hogir'in yanına verdiler, "polis filan gelirse resmi JİTEM kimliğin var, gösterirsin, polis bir şey yapamaz yani" dediler. Çünkü Hogir illegal kalıyordu, resmiyete girmemişti. Ne itirafçı ne bir şey, terörist olarak hâlâ biliniyor. PKK'de o zaman nam yapmıştı. Polis böyle birini bulduğu zaman üzerine atlar, bırakmaz. "İşte JİTEM kimliğinin göste-

rirsin, komutanın haberi var dersin ve yakalanmasını engellersin" dediler. Hogir'le Seyrantepe'nin orada yolun kenarında bekliyorduk, bu Şırnaklı Hamit denilen genç de otele gitmişti Ape Musa'yı almaya. Biz orada bekliyoruz, alıp almadığını bilmiyoruz. Fakat bayağı bir zaman geçti. Çok zaman geçince, artık biz bunda bir iş var dedik. Dedim, "Gidelim biz, şimdi polis gelir, başımız derde girer." Yukarı Land Rover'in yanına yürüdük, Yeşil'le Mustafa Deniz'in yanına çıktık. O esnada telsiz şeyleri gelmeye başladı. Yeşil telsizi polis kanalına çevirmişti, telsizden anonslar yapılıyor. İşte "eks"den falan bahsettiler. Eks deyince, birisi ölmüş yani. Yeşil, "herhalde vurulmuş" dedi, "Ape Musa. Gidelim" dedi, "hiç beklemenin gereği yok..."

E. K. : O arada siz aranızda konuşuyor musunuz? Yani, Ape Musa gelince... Çünkü birisinin elinde kalaşnikof var. Ve sizin ekipten birisi onu öldürmekle görevli, değil mi? Gelseydi, ondan sonrası ne olacaktı?

A. A. : İşte benim tahminine göre, konuşturulacak, bazı bilgiler alınmaya çalışılacak, ondan sonra öldürülecekti. Hogir tarafından öldürülecekti. O görevi Hogir'e vermişlerdi.

E. K. : Yani Hogir de kendini ispatlasın diye. Peki Hogir'in akibeti hakkında ne biliyorsun?

A. A. : Hogir'in akibeti belli değil...

E. K. : Peki vuranın akibeti?..

A. A. : Vuranın akibeti... En son aldığım bilgiye göre, Şırnak tarafında koruculuk yaptığı yolunda. Kendisine koruculuk kadrosu verilmiş (***Şifre 12***). Yani ben.. Yani benim bundan vicdanım rahatsız oluyor. Nasıl oluyor, ben açıklıyorum, bu kişiyi tarif ediyorum, Şırnak bölgesinde hiç mi bu örgütün irtibatı yok. Eğer bu örgüt Ape Musa'yı gerçekten seviyorsa, o kişiyi bulup cezalandıramıyor mu? Bu, benim kafamda soru işaretleri yaratıyor...

E. K. : Katil olan yani şimdi elini kolunu sallayarak dolaşıyor...

A. A. : Evet. Katil Şırnaklı Hamit. Örgüt onun gerçek adı-

nı da biliyor, kod adını da. Çünkü herkesin örgütte özgeçmişi, bilgileri arşivlerinde vardır. Yani isteseler onu bulurlar. Hangi aşirettendir, kimin oğludur, hepsini bilirler. Fakat, maalesef bugüne kadar ona bir şey yapılmadı.

E. K. : Musa Anter aynı zamanda PKK'ya da mesafeli bir adamdı, öyle değil mi?

A. A. : Öyleydi. Ben PKK içindeyken, Musa Anter'in sadece *Yeni Gündem* miydi, *Ülkede Özgür Gündem* miydi, bir gazetede ara sıra yazıları çıkıyordu. Zaten bu cinayetlerin başlama şeyi de önemli. PKK zorlandı, 1990-91-92'de zorlanmaya başladı. Süreç tıkanıklığa girdi. Artık ne ileri bir aşamaya gidebiliyor ne geri. Bazı verdiği sözler var, işte kurtarılmış bölge yaratacağız, şu bu onlar olmuyor. Fakat, halkta bir şey var. O zaman parti olarak HEP'in bünyesinde bir gelişme var. Bir aydınlanma var, bir gelişme var. Bunun başını çeken belli başlı aklı başında insanlar, aydın insanlar var, Vedat Aydın gibi, Ape Musa gibi...

Ve ondan sonra bu süreç başladı. Benim kafamda bunlar soru işaretleri. Çünkü, sanki PKK'ya rakip bırakmamak için ve onların inisiyatifi dışında bir Kürt hareketinin gelişmesini, bir halk hareketinin gelişmesini veya o hareketin başka bir tarafa kanalize edilmesini engellemek için bu tür yollara başvurulduğuna ilişkin şüphelerim var. Uğur Mumcu olayında yine şüphelerim var. Uğur Mumcu olayında... Çünkü, Cem Erseven ve Aytekin Üzen onun PKK hakkında, Apo hakkında bir kitap yazmaya çalıştığını söylediler. Ankara'ya gittiler, patlayıcılarla, valiz dolusu C-4'lerle beraber gittiler ondan sonra Uğur Mumcu olayı oldu.

E. K. : Sonra ne yaptınız?

A. A. : Şimdi biz tekrar geri karargâha döndük. Ali Ozansoy, "Herhalde Hamit vurmuş Ape Musa'yı" dedi. Bir süre sonra geldi Hamit, olayı yaptığını söyledi. Silahı da Seyrantepe'de bir çöp tenekesine atmış.

E. K. : Nasıldı, rahat mıydı?

A. A. : Adam hiç yani, rahat. Orada dediler, "niye sen yap-

tın, sen bizim yanımıza getirecektin. Biz sana vur dememiştik. Sen niye bunu kendi başına yaptın?"

"Ben mecbur kaldım" dedi.

Niye mecbur kaldığı sorulunca, "Taksiye bindirdim, yeğeni de vardı yanında." İşte "önce ben yolu şaşırdım" dedi, "tekrar geri dönünce, 'Nerede bizi götüreceğin yer. Hogir nerede bekliyor' dedi. "Sabırsızlanmaya başladılar. Baktım şüpheleniyorlar. Baktım geri dönecekler. Öyle olunca indirmek zorunda kaldım" dedi. Sokak arasına girince, o önde yürüyormuş, onlar arkada. Dönmüş ateş etmiş ve kaçmış.

E. K. : Kaç el ateş etmiş?

A. A. : Dört el mi dedi, beş mi... Yani işin ilginç tarafı ben, bu olaylardan önce kontak kurdum, çıkmak istiyorum o şeyden...

E. K. : Kürtler arasında çok sevilen bir adamdı Ape Musa ve 75 yaşında bir insan...

A. A. : Sevilen bir insan. Şimdi yani baktım şöyle, beyin takımına yönelim var. Beyin takımı yani teorisyen, yani silahla değil de gerçekçi bir çizgide mücadele veren insanlara karşı bir yönelim var. Bu ilginç. Çünkü Cem Ersever, "dağdaki benim düşmanım değil" diyordu. Ben hayret ediyordum. Esas korktukları, çekindikleri veya hedef aldıkları, siyasi çalışma yapan insanlar, teorisyenler... Demek ki kararlaştırılmış yukarıdan böyle bir karar alınmış...

R. A. : Yeşil'e götüreceklerdi babamı, peki onlar ne yapacaklardı? Hamit'e, "niye öldürdün" dediler, peki öldürülmeseydi onlar götürüp ne yapacaklardı? (Bu sırada Rahşan Hanım ağlamaya başladı.)

A. A. : Onlar sanırım Vedat Aydın'a nasıl yapmışlarsa... Daha sonra ben öğrendim olayı şey yaptım, o cesedin durumunu gazetelerden televizyonlardan gördüm, tüylerim ürperdi. İşkence yaparak insan görünüşünden çıkarmışlar. Birtakım istedikleri bilgileri, artık neyse bilemiyorum, o bilgileri aldıktan sonra öldürmek...

E. K. : Ya da ibret olsun diye mi?..

A. A. : Zaten işin mantığı şu; korku yayalım, işte katılım olmasın. Yani demokratik de olsa bu hareketlere katılım olmasın. Onun önünü kesmek için yapıyorlardı bunları. İnsanlara korku salmak için...

E. K. : O zamanki parti DEP miydi? Ape Musa gibi bir adamı orada onu öyle yapayalnız bırakıp geceyarısı oradan ayrılması... Yanında birisi var, sadece yeğeni Orhan Miroğlu, onu böyle yapayalnız gecenin bir yarısında bırakmaları, göndermeleri de ilginç değil mi?

"DEP'in sekreteri, çaycısı JİTEM'e gelirdi...

A. A. : Tabii ilginç. Sıradan bir insan değil bu insan. Hem de bir festival için gelmiş oraya belli bir gün için ve herkes biliyor orada olduğunu. DEP çevreleri, PKK hepsi... Benim haberim yoktu. Olaya kadar orada olduğundan haberim yoktu. Yani o zaman bir haber verme imkânımız da yoktu. Bir sistemin içindesin, yani güvenemiyorsun. Çünkü bakıyorsun DEP'in Diyarbakır il örgütünde çalışan bayan sekreteri veya çaycısı geliyor orada JİTEM'in uzman çavuşu ile binbaşısı ile samimiyet kurmuş. Bu ne yapıyor, seni frenliyor. Kurtarmaya çalışacağın insanları da kurtarmaya cesaret edemiyorsun. Ben zaten rahmetliyi hiç tanımıyordum. Orada olduğunu da bilmiyordum. Artık, yani öğrendiğim sırada da yani öyle bir şey yapmışlardı ki kimse bir tarafa gidemesin, bir haber sızmasın. Öyle dar bir zamana denk getirdiler. Biz mesai bitmiş eve gideceğiz o sırada yani. Eğer bizim bir dışarı çıkma imkânımız bilmem ne olsa, yine de öyle bir insanın şeyini öğrensem, tanıdığım yurtsever insanlar var.

Silvanlı bir aile vardı, ben onların iki yeğenini kurtarmaya çalıştım. Duydum, mesaiden sonra evlerine gittim söyledim. Maalesef telefonla ya da herhangi bir şekilde ulaşamadılar. Çocuklardan biri gelmişti, JİTEM yakalamış öldürmüştü. Biri ise tesadüfen eve gelmediği için kurtulmuştu. Bir kişi daha vardı JİTEM öldürecekti Halit Çelik diye, o da jandarmada

memur, o İl Jandarma'da memur, onu da öldürmek istiyorlardı. Onu da "buraya bir çay içmeye çağırın" diye bizi devreye sokarak, bizi kullanarak onunla olan arkadaşlığımızı kullanmak istediler. Ben çocuğa, "gelme oraya çay içmeye, böyle böyle bir durum var" dedim. Daha sonra çocuk bunu sezdirmişti ve oradaki JİTEM Tim Komutanı benimle gıcık gitmeye başladı. Hatta bir gün beni timine dövdürttü. Üzerime saldırttı. Ben o olayı kitapta da anlatım. Ve zaten ondan sonra da çözülmeye doğru gitti.

E. K. : Yeşil'i daha sonra gördün mü hiç?..

A. A. : Geldi. Cem Ersever vurulduktan sonra geldi. Saraykapı'daki JİTEM Komutanlığı'na geldi. Beyaz Toros arabayla geldi. Yanında da Cem Ersever'in mobil telefonu vardı. Köprücük kemiği kırılmıştı. "Ne oldu" dedim. "Trafik kazası geçirdim, Ankara'dan gelirken" dedi. Halbuki o zaman öğrendim MİT yakalamış, sıkıştırmış kendisini, bayağı sıkıştırmış. Sonra artık kim devreye girdiyse kurtulmuştu.

E. K. : Neredesin şimdi?

A. A. : Nerede olduğunu bilmiyorum ben. Fakat Roj TV çevresinden, Dicle Haber Ajansı çevresinden öğrendiğime göre –ben pek inanmıyorum– Diyarbakır'da görülmüş. Diyarbakır'da görüleceğini ben tahmin etmiyorum. Bazı astsubaylar yanlış yönlendirmek için mi yoksa hangi mantıkla bilmiyorum, Kıbrıs'ta Şeyh Aldülkadir Kıbrısi'nin yanında diyorlardı (***Şifre 13***). Kimi Romanya'da olduğunu söylüyor. Herkes bir şeyler söylüyor. Ama yani bu kirli işlerden bayağı rant kazandı. Altına arabalar, minibüs tipi böyle kapalı arabalar aldı. İçine 10 tane insanı koy görünmez. Zaten yolda giderken de ona yaptıkları sahte kimliği gösteriyor, "geç" diyorlar. Polis, asker durduramıyor. Bir şey olsa da telefon ediyorlar Ankara'ya şuraya buraya... Yazıcıoğulları vardı Bingöl tarafında... Zengin bir aile, petrolleri (istasyon) vardı. Hatta DYP'den milletvekilliğine adaylığını koymuş, onun benzinini, şununu bununu temin ettiğini söyledi kendisi bana. Maddi destek sunduğunu...

R. A. : Yeşil hâlâ aktif midir? Hâlâ bir tehlike midir?

A. A. : Yeşil kişi olarak bir şey değildir. Özür dilerim, yani bir çöp kadar değeri yoktur, benim gözümde kişi olarak bir tilkidir o. Cesareti olmayan korkağın tekidir. İnsan müsveddesidir benim gözümde. Ama, onu kullanan güç ona gücünü veriyor. Arkasına devlet içindeki bu karanlık gücü almış. Mafyavari hareket ediyor. Cesaretini oradan alıyor. Bir de yanına adam da veriyorlar. Mesela Hadi Arman'ın öldürülmesi olayında yanında sakallı bir uzman çavuş vardır Tunceli bölgesinde görev yapan. Uzman çavuşunu veriyorlar, yeri geliyor MİT Land veriyor, araç veriyor. Öbürü bilmem ne veriyor. İşte böyle...

E. K. : Cem Ersever'i kim öldürdü?

A. A. : Cem Ersever'i... Olaydan önce Diyarbakır'da Abdülkerim Kırca İstihbarat Grup Komutanı'ydı. Lokman isminde ve başka isimde bir itirafçıyı, Alattin Kanat'ı uçak biletlerini alarak Ankara'ya gönderdi. Yeşil de gitti, bunları öldürdü. Ve o olaydan sonra ben Ankara'ya gittim, İstihbarat Gruplar Komutanlığı'na gittim. Nurettin Ata orada komutandı, dindar biridir, namaz filan kılar, istifa etti sonra. Malatyalı, kendisi de Kürt'tür... Bana, "Sen fazla peşine düşme olayın, yani pek fazla sorma kimseye" dedi. "Pisliğin teki temizlenmiş" dedi. Ziraat Bankası'nda 100 milyar hesabı çıkmış, eroin satıyormuş da, yok yurtdışına kaçıp basın toplantısı yapacakmış, belgeleri toplamış filan... Daha önce de zaten Soner Yalçın'la röportaj yapmıştı (***Şifre 14***). Bazı gazetelerde röportajları çıktı. Devlet yetkilileri buna kin güdüyorlardı, hain gözüyle bakıyorlardı. Başlarına daha büyük bir iş açılacağından korktukları için ortadan kaldırdılar.

E. K. : Yani görevi bittiği için mi?

A. A. : Görevi bitti. Zaten kendi kendisini emekliye ayırmıştı. Dik kafalı biriydi. Kimsenin zapturaptı altına girmiyordu. Emir komutayı takmıyordu adam. "Yaşlı öleceğime genç

öleyim daha iyi" diyordu. Bir de Diyarbakır'a bir gelişinde, 1993 müydü, 94 mü, veya 92 olabilir; lokantada otururken bana anlattığı şu oldu: "Ben" dedi –afedersiniz– "kendimi şu an kullanılan, devlet tarafından kullanılan bir orospu gibi hissediyorum" dedi. Öyle bir duygu içindeydi. Eşref Bitlis olayından bir süre önceydi...

"Cem Ersever 'Teneke Cumhuriyeti' derdi..."

E. K. : Hemen öncesinde miydi?

A. A. Bir süre önceydi. Bir pişmanlık duygusu vardı. Kullanıldığının farkına varmıştı. İşte bu baştakilerin ihanet içinde olduğundan. Mesela rahmetli Turgut Özal'dan söz ettikleri zaman, Cem Ersever ve onun zihniyetindekiler, "yuvarlanan fıçı" diyorlardı. Türkiye Cumhuriyeti'ne TC'den "Teneke Cumhuriyeti" diye söz ediyorlardı. O tabirleri kullanıyorlardı. Özal'ın ihanet içinde olduğunu, Kuvayi Milliye ruhunun tekrar diriltilmesi gerektiğini, halkın desteğini alıp bu mücadeleyi yürütmek gerektiğinin savunuyorlardı.

E. K. : Başka, aklında kalan, söylemediğin bir şey var mı? Bu konuda ya da bir başka konuda...

A. A. : Bir olay var. Ben bir yerde söyledim fakat açıklamadılar. Neden dolayı bilemiyorum. "Önce ailesiyle görüşelim, kabul ederse ondan sonra açıklarız" dediler, gazetede ve televizyonda, ama bugüne kadar da açıklamadılar.

E. K. : Nedir o?

A. A. : Cihan İşlek diye bir bayan vardı. Cizreli. Bu bayan, Adem Yakın denilen bir itirafçıyla evliydi. Bunlar da Diyarbakır'da bizim bulunduğumuz lojmanda oturuyorlardı, komşularımızdı yani. Bunlar daha sonra Ankara'ya göçtüler. Ben daha Diyarbakır'dayken bir gün bayanın cenazesi uçakla Diyarbakır'a geldi. Akrabaları oradan Cizre'ye getirdi. Fakat kocası yanında yoktu. Kocası bana telefon açtı "Abi yardımcı olur musun? Ben iki çocuğumu Batman'a halamın yanına götüreceğim, ben gelemiyorum" dedi. Ben o zaman bir anlam

verememiştim. İnsanın eşi ölür de nasıl cenazesinde yanında bulunmazsın...

Adem Yakın karısını nasıl öldürdü?

E. K. : Niçin ölmüştü?

A. A. : Daha sonra Abdulkadir Güven bana anlattı, itirafçının kendisi de. O da aynı Yeşil gibi katilin teki yani. JİTEM'le her şeyle, o sadece JİTEM'le çalışmıyordu, emniyetteki bu tür zihniyetteki kişilerle, öbür birimlerdekilerle, hepsiyle çalışıyor menfaati için. Menfaati için yapmayacağı şey yoktur. Bir içki sohbetinde anlattı. "Cihan'ın tırnağının altına siyanür zerketti Adem" dedi.

E. K. : Kocası yani...

A. A. : Evet Adem Yakın, kocası... Öyle öldürmüş. Sebebi de, adam Ankara'ya gidince zengin bir bayanla jigolo hayatı yaşıyor bilmem ne, eşi Cihan İşlek de bunu kabul etmiyor. Tepki gösteriyor filan. Neticede Cihan İşlek'i de bu şekilde ortadan kaldırıyor. Ve cinayet örtbas edildi. Kimse üstüne düşmedi. Beyin kanamasından ölmüş dediler. Yani olayın niye üstüne gidilmediğini şöyle tahmin ediyorum. Adem Yakın, Hıdır Altuğ, Abdülhakim Güven, bunlar, Cemal Temizyüz diye bir yüzbaşı vardı, sonra JİTEM komutanı oldu, daha sonra Ankara'da İstihbarat Okulları Komutanı oldu, kendisi Çorumludur. Bu Cizre'de Jandarma İlçe Komutanı iken, bunlardan bir ekip kurmuştu. Kendi emrindeki uzman çavuşları sivil olarak bunlarla beraber görevlendirmişti. Kendi uzman çavuşlarını, astsubaylarını bu itirafçı sivil kişilerin emrine vermişti. Bunlar o bölgede iki üç sene terör estirdiler. Abdülhakim Güven cezaevinden çıktıktan sonra oldu bu gelişmeler. Aldülhakim Güven iki üç sene içinde köşeyi döndü. Diyarbakır'da Ofis semtinde iki daire aldı. Altına lüks arabalar aldı, inşaat şirketi kurdu. Öbürleri keza öyle. Hıdır Altuğ, en son...

E. K. Diyarbakır *Söz* gazetesi vardı. Neydi o kişinin adı... Altındağ mıydı?

A. A. : Mehmet Ali Altındağ...

E. K. : Evet o. Mehmet Ali Altındağ ile irtibatınız oluyor muydu?

A. A. : Değil. JİTEM onu şöyle tarif ediyordu: İşte, Kuran kursu adı altında irticai gerici faaliyetleri destekliyor. Kendi tesislerinde çocukları eğitiyor. Hizbullahçılarla irtibatı var diye söyleniyordu. Daha sonra işin aslını öğrendim. Ali İhsan Kaya diye, Kaya İnşaat'ın sahibi vardır, Diyarbakırlı. Ali İhsan Kaya ile bunlar rakiptiler. Rekabet vardı aralarında. Ali İhsan Kaya bunu ortadan kaldırmak istiyordu. Ama kendi şahsi girişimiyle değil de JİTEM'in eliyle, başkasının eliyle yani. Bu olayda da Abdühakim Güven'i kullanıyordu. Bir Şemdinli'de yakalanan Ali Kaya... Mutkili Ali isimli astsubayı devreye sokmuştu ***(Şifre 15)***.

E. K. : Kim?..

A. A. : Ali İhsan Kaya. Bunlar Ali İhsan Kaya'nın adamları olmuşlardı.

E. K. : Ama Ali İhsan Kaya aleyhinde "bu PKK'lıdır" diye yazılar yazıyordu...

A. A. : Mehmet Ali Altındağ mı? ***(Şifre 16)***

E. K. : Evet.

A. A. : Normaldir, yazar. Çünkü o da onu Hizbullahçılıkla suçluyor. Adamın tesisini tarattırdılar. İki tane özel harekatçı mı ne orada tesadüfen yaralandı. Diyarbakır *Söz* gazetesinin bürosuna –evimizin yakınındaydı– bomba attırdılar. Adamı öldürtmek istiyordu. Ben kendi kulağımla duydum. Yani nasıl öldürülebilir, bomba ile mi ne şekilde...

E. K. : Kim?

A. A. : Ali ihsan Kaya... ***(Şifre 17)***

E. K. : Nasıl biridir bu Ali İhsan Kaya?

A. A. : Kişi olarak hoş bir insan. Ama yani bu şeyleri du-

yunca, bunlara şahit olunca tiksindim, ilgimi kestim yani. Ve onun yanında çalışan biri var. Hıdır Altuğ, o dediğim kişi, –Tunceli Çemişgezekli, itirafçıdır o– onu da Abdulkadir Güven, Ali ihsan Kaya'nın yanına koruma olarak verdi. En son bildiğim devam ediyordu, ama şu an devam ediyor mu, etmiyor mu bilmiyorum. Cinnah Caddesi'nde mi ne, Ankara'da bürosu var Ali İhsan Kaya'nın. O çocuğu görürseniz, Olof Palme olayını da size söyler kimin yaptığını...

E. K. : Kim?..

A. A. : Hıdır Altuğ... Olof Palme olayını kimin yaptığını da biliyor o çocuk.

E. K. : Bugüne kadar kimseye söylemedi mi?

A. A. : Kendisi mi?

E. K. : Evet.

A. A. : Bilmiyorum. Yalnız bir gün *Milliyet* gazetesinde bir ilan çıkmıştı. İşte katili açıklayana 100 milyon dolar mı ne bir ödül verecekti İsveç hükümeti... "Yahu ben ne duruyorum" dedi...

"Ne" dedim. "Yahu ben biliyorum kimin yaptığını..." dedi. "Biliyorsan şey etsene" dedim. "Yahu şimdi kendimi riske atacağım, çok riskli bir iş" dedi. "Kimdi filan" derken, ağzından sadece bir isim alabildim: Ekrem isminde bir PKK'lının yaptığını söyledi. Başka da bir bilgi vermedi. Üstü kapalı...

R. A. : İsveç'te yaşayan... Ekrem...

A. A. : O zaman...

R. A. : Soyadını biliyor musun?

A. A. : Soyadını vermedi. Daha fazla bilgi de vermedi.

E. K. : Neden öldürmüş olabilirler ki Olof Palme'yi?...

A. A. : Şimdi 1985'te bir Siirt Şirvan bölgesindeyken –bir aylık bir süre ben orada dağda kaldım, ondan sonra bu teslim olma olayı oldu– ondan önce Pervari bölgesinde bir toplantı oldu. Bu Selahattin Çelik de vardı, başka sorumlular da vardı... Orada şu konuşuldu; işte bu "Muş-Bitlis hattından Van tarafına giden, İran'a gidip gelen İsveç TIR'larına karşı ey-

lem koyacaksınız, buradan geçirmeyeceksiniz, ateşe vereceksiniz, tarayacaksınız" denildi. Sebebine gelince, galiba Kesire Öcalan'a mı, Öcalan'ın kendisine mi iltica hakkı vermemiş. Bir de diğer bir konu, şeyden çok rahatsızdılar. Olof Palme ılımlı Kürtleri, PKK'nın hani reformist ve milliyetçi dediği Kürt kesimi örgütleri destekliyordu. Diyorlardı ki, "onlar için orası bir cennet olmuş, onları destekliyor, bizi devreden çıkaracaklar," yok işte "Kürdistan meselesini reformize etmek istiyorlar, kendi denetimlerine almak istiyorlar, böyle bir başrolü oynuyor" diyorlardı. Böyle bir rahatsızlıkları olduğunu belli ediyorlardı yani.

E. K. : Hiç adam öldürdün mü?

A. A. : Ben 1980 öncesinde öldürdüm, sağ-sol çatışmasında...

Ülkücülerin anası ağlamadı mı?

E. K. : Kaç kişi?..

A. A. : Ben beş-altı cinayetten yargılandım.

E. K. : Kimdi bu öldürdüklerin?

A. A. : Ülkücülerdi.

E. K. : O kadar rahat söylüyorsun ki sanki onlar, o ülkücüler insan değilmiş gibi. Ülkücüler de sizin, benim gibi insan değiller mi? Onların da anası ağlamadı mı?

A. A. : Öyle de bu dava şimdi çok arkada kaldı. Zaten 12 Eylül öncesinde herkes birbirini vuruyordu. O zaman öyleydi, kimse kimseyi insandan saymazdı ki...

E. K. : Peki PKK sana adam öldürtmedi mi?

A. A. : Hayır. Zaten berabersiniz. Sen öldürsen de öldürmesen de berabersiniz. Şimdi anlattığım bu rahmetli Ape Musa olayı. Şimdi ben ne kadar, yani başkası vurmuşsa da ben yani vurmadığım için bir rahatlık varsa da bende, ama o kadar da vicdan azabı çekiyorum. Bu olayı engelleyemediğim ve suç ortağı olduğum için, tanık olduğum için...

E. K. Peki sana o silahı verselerdi sen öldürmeyecek

miydin Musa Anter'i?

A. A. : Bilemiyorum, o zamanki psikolojimle... Çünkü bir çarkın içindesin yani. Nasıl PKK'da 1980 öncesinde görev verilmiş, işte faşistlere karşı silahlı mücadele yapacaksın diye. Sen orada ölmemek için öldürüyorsun. Senin anan ağlayacağına diyorsun onun anası ağlasın. Veya halkının düşmanı olarak görüyorsun. Bir ideal uğruna yola çıkmışsın, bir ideolojin var, halkı kurtarmak, bir ülkeyi kurtarmak uğruna çıkmışsın, beynin bununla dolmuş, şartlanmışsın buna. Bu konuda önüne çıkan engelleri aşmak zorundasın ve o engelleri aşmak için de sana verilen emirleri yerine getireceksin.

E. K. : Peki PKK'ya katıldıktan sonra adam öldürdün mü?

A. A. : Zaten benim anlattıklarım 1980 öncesinde PKK içindeki olaylar... 1980 sonrasında da yurtiçine girdim –üç sene Kuzey Irak'ta kaldım, kuryelik işlerinde çalıştım– daha sonra, Türkiye'ye geçişten sonra, bir aylık bir süre –zaten o da yolda taa Şirvan'a kadar gelmekle sürdü– bir haftalık bir süre ben Şirvan bölgesinde kaldım. Ve o olay olacaktı, onu engellemek için de geldim, o olayı yaptırmadım ve teslim oldum.

E. K. : JİTEM'e katıldıktan sonra...

A. A. : Hayır öldürmedim. Öldürsem, öldürdüm derim. Niye, çünkü ha öldürmüşsün, ha yanında bulunmuşsun...

E. K. : Peki oradan ayrılışının sebebi, yani Cem Ersever ve diğerleri öldürülmeye başlanınca, kendinin de temizleneceğini mi düşündün? Tamamen tasfiye edileceğinizi mi düşündün?

A. A. : Tasfiye edilmek... Kesinlikle onların sırlarını bilen bir insanı yaşatacaklarını aklım kesmiyor. Cem Ersever gibi bir insanı öldürdükten sonra beni de haydi haydi öldürürlerdi. Her an için ölüm korkusuyla yaşayacağıma, ben dedim ayrılırım, yani yurtdışına çıkarım. Yani o kaygıyla...

E. K. : Şu resimlerdeki (Bu sırada Aygan'ın, Jandarma Asayiş Bölge Komutanı Necati Özgen, Mesut Barzani ile çekilmiş bir fotoğrafını gösteriyorum)...

A. A. : Şimdi bunu bazıları anlamıyor mu, anlamak istemiyor mu?. Ben diyorum ki, ben JİTEM'de sivil memur olarak görev yapıyorum. Tamam istihbarat toplama görevimiz var ama...

E. K. : Bu, Jandarma Bölge Komutanıydı değil mi?

A. A. : O, Jandarma Asayiş Komutanıydı, Necati Özgen... Daha sonra Harp Okulları Komutanı oldu.

E. K. : Rütbesi neydi o zaman?

A. A. : Rütbesi korgeneraldi.

E. K. : Bu görüşme ne zamandı?

A. A. : Bunun tarihini ben yazmıştım arkasına da... 1992 olacak, odur.

E. K. : Kuzey Irak'ta mı?

A. A. : Hayır, Diyarbakır Orduevi'nde... Şu fotoğrafta bak, şu Neçirvan Barzani, şu Barız Barzani, bunun kardeşidir. Bunlar İdris Barzani'nin çocukları. Yani Mesut Barzani'nin yeğenleri. Bu, Hacı Hüseyin Salih. Bu, KDP'nin Diyarbakır Temsilcisi. Ben burada Diyarbakır Pirinçlik Hava Üssü'ndeki Amerikan helikopterlerinin inip kalktığı yerde bunlara refakat ediyorum, bunlar Kuzey Irak'a gidecekler. Veya yurtdışına gittikleri zaman, ben bunlara refakat ediyordum, tercümanlık yapıyordum. Burası, Diyarbakır Havaalanı'nın VIP salonu. Mesut Barzani yurtdışından gelmişti, yine karşılamaya gelmiştim.

E. K. : Fotoğrafı var mı sende?

A. A. : Var, ama getirmemiş miyim evde mi kaldı... Olduğunu biliyorum ama... Şimdi benim asıl görevimi bırakmışlar, beni cellat olarak lanse ediyorlar. Şurada yapıldığı gibi, kendi cellatlıklarını saklamak için bir şey bulacaklar yani... Şimdi Şemdin Sakık'ın üzerine o kadar gidiyorlar, yok "33 askeri sen öldürdün" filan diye. O şimdi kendi kafasından mı yaptı onu? Onu o yaptırdı, örgütün başındaki yaptırdı. Şu fotoğraf işte, tercümanlık yapıyorum. Mesut Barzani'yi buradan kesiyorlar, "Abdulkadir Türk generalle oturmuş işte söze gerek yok" diyorlar. "Kürtleri öldürme planı yapıyor" diyor.

Yani bu kadar ahlaksızlık olmaz.

E. K. : Kaç tarihi o?..

A. A. : İşte 1992, aynı... Aynı fotoğraf...

K. D. : *Özgür Politika* gazetesinin mi?

A. A. : Evet o gazetenin...

E. K. : Tarihi ne?

R. A. : 28 Nisan 2004.

A. A. : 2004'ün martından başladılar. Yahu vardı, evde mi kaldı nerede...

E. K. : Fotoğrafları ver bakayım ben...

A. A. : Şu kadar aile fotoğrafımız vardı. İçinden bunlar bize ulaştılar. Yağmalamışlar.

R. A. : Gazetedekiler mi, bunları yapan kim?

A. A. : Dicle Haber Ajansı, *Özgür Ülke* ve Roj TV... Benim kızımın çeyizi... Gelinlik çeyizi.. İki-üç milyarlık. Yani kendi boğazından kısmış, yani dişimizle tırnağımızla yapmışız. Memuriyetten ayrılmışım, ben gitmişim inşaatlarda çalışıyorum Antep'te, yapılan o çeyizleri "İstanbul'da dediler ki, siz götüremezsiniz, biz bunu kaynananızın, akrabalarınızın yanına bırakalım, sonra getiririz size yetiştiririz" dediler. Biz de safız, yani güvendik. O çeyizler yok şu an ortada. Ona diyoruz, o diyor ki "Antep'e gitmiş," diğerine diyoruz, "o filan yere gitmiş" diyor. En son yani fısıltı şeyinden duyduğumuza göre satmışlar. Benim üç tane madalyam vardı, koşuda kazandığım madalyalar, onlar yok. Emanete hıyanet edildi. Aile fotoğraflarımız darmadağın edilmiş, işine gelen yani o itirafçı kitabında yayınlamışlar aile fotoğrafını, kızımın fotoğrafını gazeteye basmışlar. Kızımın ne suçu var? Kızım beni memur olarak biliyor.

R. A. : Bir yerde suçsuz evlatlar... Biz hâlâ bunu çekiyoruz. Musa Anter'in evlatları olduğumuz için. Bizim gibi insanlar...

E. K. : Cem Ersever, 17 Mart 1993'te 30 arkadaşıya birlikte görevinden istifa etti. İstifasının ardından JİTEM ve Yeşil hakkında itiraflarda bulundu. Mahkemede tanıklık yapa-

caktı. Ortadan kayboldu. 1 Kasım'da sevgilisi Neval Boz'un, 2 Kasım'da itirafçı Murat Demir'in ve 4 Kasım'da da Ahmet Cem Ersever'in cesetleri Ankara'nın çeşitli semtlerinde bulundu. Bu olay sizi etkilemedi mi?

"Gaffar Okkan önümüzü kesti"

A. A. : Elbette etkiledi, ama biz işimize devam ettik. Ancak hiçbir şey artık eskisi gibi olmadı. 1996'ya gelindiğinde iş çığırından çıktı. Bize artık eskisi gibi iyi davranmıyorlardı. Gaffar Okkan'ın Diyarbakır Emniyet Müdürü olmasından sonra önümüz kesilmeye başlandı. O dönemde JİTEM elemanı olan Muhsin Gül yakalanmış ve Diyarbakır Emniyeti'nde sorgulanmıştı. Muhsin, bu olayın ardından JİTEM tarafından ortadan kaldırıldı. Muhsin'i ortadan kaybolmadan önce JİTEM'de görmüştüm. Ailesi beni aradığında onlara merkezde gördüğümü söyledim. Akşam komutanı arayarak, ailesinin bana Muhsin'i sorduğunu, benim de onlara JİTEM'de olduğunu söylediğimi belirttim. "Burada gördüğünü nasıl söylersin" diye beni azarladı komutan. Birkaç gün sonra da bir bahaneyle beni askerlere dövdürttü. Zaten Gaffar Okkan, JİTEM'in üstüne gitmeye, nerede görürse elemanları yakalatıp sorgulamaya başlamıştı. Hizbullah'a da aman vermiyordu.

E. K. : Bu sırada siz içinizde birbirinizle kapışmaya da başladınız. 1998'de itirafçı Abdulkadir Güven'i silahla taramışsınız...

A. A. : Olay basit bir meseleden çıktı aslında. Mersin'de bir yere gittik. Yiyip içtik. Küfürlü konuştu. Yanımda kızım da vardı. Kızımı alarak çıkıp gittim. Arkamdan gelip bana hakaret etti. Ben de silah çekmek zorunda kaldım. Aslında her şey gibi ilişkilerimiz de kötüye gitmeye başlamıştı.

E. K. : Sizin de Diyarbakır'da etrafınızdaki çember daralıyordu...

A. A. : Evet. Ben de oradan tayinimi istedim.

E. K. : İsveç'e nasıl geldin? Onu anlatır mısın?

A. A. : Rusya'dan St. Petersburg üzerinden getirildik. Bir şebekeye teslim edildik. Şebeke de onların adamı yani... Gelmeden önce, bunlar, ben Gaziantep'te inşaatta çalışırken, HADEP'ten, *Ülkede Özgür Gündem* gazetesinden bir bayan muhabir...

E. K. : Niye çalışıyordun inşaatlarda, paran yok muydu? Evin, mülkün...

A. A. : Hayır yoktu. Hatta Burdur'a tayinim çıktığında, bir kamyonla ben ev eşyamı götürdüm, dönüşte de eski bir Peugeot minibüsün içine sığdırarak getirdim eşyalarımı. Çünkü satmak zorunda kaldım, oradaki elektrik, su paralarını ödemek için, yol parası için televizyonumu, kanepelerimi ucuz fiyata satmak zorunda kaldım.

E. K. : Şöyle devam edelim şimdi; Diyarbakır'dan sonra nereye tayin oldun?

A. A. : Burdur'a tayin oldum. Çünkü ben artık Diyarbakır'da rahatsız oldum.

E. K. : Sen mi istedin tayinini?

A. A. : Ben istedim. Hatta çok sıkıştırdım, "bana nereye gideceksin, gittiğin zaman can güvenliğin olmaz filan" dediler. Ben dedim, "olsun, ben Diyarbakır'da kalmak istemiyorum, yeter."

"Burdur'da işkenceye şahit oldum"

E. K. : Cem Erseverler öldürülmüştü...

A. A. : Tabii. 1999'da gittik. İki yıl orada kaldım. O süre içinde orada da yani Burdur'da başka türlü bir çark dönüyordu. Mesela bir hayvan hırsızlığı olayı olmuştu; bu kitapta anlatılıyor. Orada da işkencelere şahit oldum, haksızlıklara şahit oldum. Artık yani hanımla da konuştum, dedim "hanım, benim artık vicdanım kaldırmıyor, böyle bir iş, bu ekmeği yemek istemiyorum. Ben ayrılacağım. Gidip boyacılık yaparım, inşaatlarda çalışırım, ben bu işi yapmayacağım." "Sen bilirsin, zaten ben de rahatsız oluyorum" dedi. Hanıma ondan ön-

ce bir şey anlatmamıştım, bilmiyordu zavallı kadın. Sonradan, "ben bilsem gününde senin ayrılmanı isterdim" diyor. Ben istifa dilekçemi verdim, iki ayda kabul ettiler. Ama ondan önce iki sefer firar ettim mahsustan, beni atsınlar dedim görevden. Dokuz gün İzmir'de kaldım, dört gün Antalya'da kaldım geldim, beyefendiler sadece ifademi alıp 'hoş geldin' dediler.

Oradaki görevli yüzbaşı bana hiç ters bir tavır göstermedi, ceza vermedi. Adamlar bilinçli yapıyor yani. Dilekçe verdim ve o arada hayvan hırsızlığı olayı da mahkemeye yansımıştı, dava ağır cezada görülüyordu. Mahkemeye girdim, mahkemeden çıktıktan sonra istihbarattaki astsubaylar, benim mesai arkadaşlarım, biri "kusura bakma, sağlık fişlerini değiştireceklermiş" dedi. Sağlık fişlerini de daha bir ay önce değiştirmiştik, yani değiştirmeye gerek yoktu. "Siz doğruyu söyleyin. Benim istifa dilekçemin cevabı geldi, bana doğruyu söyleyin, ben kendim istemişim üzülmem ki" dedim.

Ve sağlık fişlerini verdik, ondan sonra götürüldüm, istifamın kabul edildiğini söylediler. Bunun üzerine ben davanın görüldüğü mahkemeye bir dilekçe yazdım. İşkencenin yapıldığının doğru olduğunu, gözlerimle gördüğümü, beni yardımcı görevli olarak oraya gönderdiklerini, ifadeleri müsvetteye yazdığımı, sonra bir askerle daktiloya çektiğimi, bu esnada karakolda yapılanlara şahit olduğumu söyledim. Dilekçeyi verdim ondan sonra bana baskılar başladı. O hayvanı çalınan aile yanıma gönderildi işte, "ya abi sen yanlış yapmışsın şu bu..." dediler. Ben de, "ben yanlış yapmışım, doğru yapmışım senin sorunun değil" dedim. "Benim alay komutanıyla sorunum var, seninle sorunum yok" dedim. "Ben Antep'e akrabalarımın yanına gideceğim, ben burada durmayacağım" dedim. "Yahu gitme sana iş kuralım, yardımcı olalım..." "hayır" dedim "ben bir çay ocağı açmayı düşünüyordum ama gücüm yok, yapmayacağım" dedim. "E, yardımcı olalım, ne kadar yeter" dedi. "150 milyon yeter, bana borç verirseniz" dedim.

Bu arada bunun üzerine cihaz da yerleştirmişlerdir. Ben mahkemede de kabul ettim, "cihaz vardı üzerinde o şahsın, o cihazla kaydedilen her şeyi kabul ediyorum dedi. Bunlar benim kendi konuşmalarımdır" dedim. Çünkü ben orda borç istediğimi söylemişim, fakat tuttular rüşvete döktüler. Alay Komutanı ve onun Karadenizli hemşehrisi olan Burdur Emniyet Müdürü bir komplo kurmuşlardı, ben o şekilde şahıstan borç para alırken yakalattılar, beni içeri attırdılar. Savcı beni tehdit etti içeride –Savcı Sercan Zafer Yetişen, işte ismi geçiyor orada– ben de dedim ki "Bakın siz biliyorsunuz ben suçsuzum bu olayda. Bir rüşvet olayı yok çünkü. Diğer taraftan ben sivil bir kişiyim, ben bir resmi kurumda çalışmıyorum artık, ben sizin gibi bir devlet memuru değilim. Rüşvet olayı öyle olur, yani ben ne karşılığında rüşvet alacağım" dedim. "Ben borç istemişim, siz dinleme cihazı yerleştirmişsiniz o kişinin üzerine. Dinleyin eğer öyle şey varsa, ben rüşvet istemişsem, almışsam o zaman her şeye razıyım" dedim. "Yok" dedi, "sen şimdi verdiğin bu dilekçeyi devam ettirirsen" dedi, "mahkemeden o dilekçeyi çekmezsen, 8'er yıl işkenceden yiyeceksiniz, sen de yiyeceksin, öbürleri de yiyecek" dedi.

Durdum, düşündüm, terledim... Nasıl edeyim, bir çıkmazın içine girmişim. Ailem bir tarafta gözümün önüne geliyor, küçük çocuğum yeni doğmuş, genç kızım var, yaban eldeyiz, uzak bir yer, ne akrabam, ne aşiretim, ne bir kimsem var... Memuriyetten çıkmışım. Artık "tamam" dedim, ben o dilekçeyi Alay Komutanı'na sinirlenerek verdim, "geri alacağım" dedim. Cezaevine koydular, gözdağı için 40 küsür gün yatırdılar beni. Benim hamın ziyarete gelirken de uzman çavuşlar Alay Komutanı'nın bunu gözdağı için yaptığını söylemişler. O bölgede o Alay Komutanı personele çok çektirdi, çok intihar eden asker oldu. Ve en sonunda yine bu kitaptan öğrendim; bir astsubay Yusuf Hökelekoğlu, o da intihar etmiş. Yani hep personeli bunalıma sokmuştu.

R. A. : Bu samimi konuşmaya güvenerek sana bir şey sormak istiyorum. Benim karıma çocuklarıma yazık diyorsun.

"Bir idealim vardı, PKK'ya katıldım, kendi ideallerim uğruna bir şeyler yapmak için dağa çıktım, kılavuzluk yaptım" diyorsun. Tabii insan öldürmenin özrü olamaz, ama bunu bir şey üzerine yaptın. Oralarda ölseydin, çocukların "babam Kürt meselesi için, kendi davası için dağa çıkmıştı" diye bir özürü olabilirdi. JİTEM'e girdiğin zaman, 10 sene gibi bir zaman, düşünmedin mi ki yarın öbür gün benim çocuklarım bu durumdan dolayı ne yapacaklar. Üzülmedin mi o zaman? Şimdi bekliyorsun ki, benim çocuğumun, kızımın fotoğrafını koymuşlar diyorsun. Çocuklarının hak etmediği bir sürü şeyi sen zaten başından yapmışsın gibi geliyor bana. Ondan sonra "çocuklarıma niye böyle yapıyorlar" diyorsun. Bu insanlar zaten kötülük yapmaya hazır insanlar. Ama esas kötülüğü evlatlarına biraz da sen kendin yaptığını düşünüyor musun?

"Öcalan'a Şam'da yedi bayan hizmet ediyordu"

A. A. : Şimdi abla, zaten bu JİTEM'e giriş hikâyesini ben öz olarak anlattım. Askerlik hizmeti mecburi bir hizmettir. Ben cezaevinden kelepçelenerek askere götürülmüşüm. Ben birincisinde Kıbrıs'a gitmek için gönüllü olarak kendimi seçtirttim, oradan firar etme imkânım oldu, onu başardım ama, ikinci şeyde beş yıl cezaevinde yattım –1985'ten 1990'a kadar– 90'ın 1 Mart'ında çıktım, beni kelepçeyle askeri cezaevinden tekrar askere götürdüler. Şimdi kaçış imkânım yok, ben askerliğin geri kalanını bitireceğim, sivile dönüp sonra kendi hayatıma yön vereceğim. Ama tepemde duran bir PKK tehdidi var. Ben cezaevindeyken ailem ziyaretime geldiği zaman, o PKK'lıların ailelerinden gördüğü tepkiyi anlatamam. Neler söylüyorlar neler...

R. A. : Senin ailene...

A. A. : Tabii, benim aileme... Saldırılar, sözlü saldırılar, küfürler, hakaretler... Bana içeridekiler neler söylüyor, bazen koridordan geçerken...

R. A. : Ama oğlum bunun böyle olacağını, PKK'nın sana

ve senin ailene bunu yapacağını, hatta daha kötü şeyler yapacağını düşünmedin mi?

A. A. : Düşündüm. Fakat şu; yani ben daha önce devletin yanlışları için bu yola çıktım, her şeyimi feda ettim, başımı ortaya koydum. Ama içinde yer aldığım o organizasyonun da devletin yaptığından farklı bir şey yapmadığını gördüm. Abdullah Öcalan Şam'da dış ülkelerin temsilciliklerinin, konsolosluklarının bulunduğu korumalı semtte, Suriye muhaberatının koruması altında, buzdolabında kendi gözlerimle gördüm, her türlü bitkiler, içkiler, çiğ köftesi şusu busu her gün yapıyor, yedi bayan arkadaş hizmet ediyor ona, Mercedes'ine biniyor. Biz de korumalığını yapıyoruz, semtte top oynuyor, gezintiye çıkıyor bilmem ne yapıyor... Biz gittik Kuzey Irak'taki arkadaşların durumunu gördüm. Dağdaki arkadaşların durumunu gördüm, kendim yaşadım. Palamut ekmeği yedik, kış günü erzak yoktu, palamutu pişirdik, o acı palamutu kurtlu kurtlu yedik. Atımız kayadan düştü, atı kestiler etini bize yedirdiler. Çoğumuzun ayağında ayakkabı yoktu. Öyle dikerek bilmem ne yaparak giydik. Hatta bir arkadaş, ayının ölüsünün postundan kendine ayakkabı yaptı. Yani birçok militan, yaşamını ailesini feda etmiş insanlar bu şartlarda yaşatılıyor, tepedekiler ise böyle yapıyor. Bir de yapılan haksızlıklar, şu kitapta da var. Mesela Resul Altınok'a yapılanlar...

R. A. : PKK vardı, Öcalan vardı... Buradan çıktın, benzeri bir yere yine gittin. Düşünemedin mi sonrasını? Öldürseydin kendini...

A. A. : Öldürseydim... Çözüm değil, öldürseydim...

R. A. : Sonrasına bir yere girdin yine. Bu benim için de çocuklarım için de iyi olmayacak diye düşünmedin mi, sonrasında devletin tuzağına girdin?

A. A. : Ablacığım, bilmiyordum. Ben askerliğimi yapıyordum. Daha askerliğim bitmeden bizi böyle gayrimeşru operasyona götürdüler. Emir altındayım ve gitmek zorundayım. Ve o olaya şahit oldum. Mesela o Bismil'deki olay. Artık bulaşmış olduk bir kere. Ve bir de bana, PKK'nın benim hak-

kımda yazdığı raporlar gösteriliyor. Bizzat sorumluların yazdığı... Ben hain ilan edilmişim. Ama ben kendi kendimi biliyorum, ülkemi milletimi ne kadar sevdiğimi biliyorum.

R. A. : Peki Abdullah Öcalan sana, "ben buradan çıkmak istiyorum" –bunu bana kim söyledi, ne şekilde ama böyle bir şey duydum senin hakkında– "yani ben çıkmak istiyorum, yeter artık..."

A. A. : Oraya geleceğim... Şimdi askerlik bitiyor. Ne olacak? Sivil hayata gideceksin...

R. A. : Bir umut var sende. Sivil olacağım, çocuklarımla yeni bir hayata başlayacağım...

A. A. : Evet, başarabilirsem yurtdışına gideceğim. Ama devletin o mekanizması buna fırsat vermedi. PKK çelişkisini körükledi ve artık öyle bir duruma geldim ki, dışarı adımımı attığım zaman ailemle birlikte yok edileceğim.

Aygan 657'ye tabi sivil memur...

E. K. : PKK yapıyordu da o dönem böyle bir şey.

A. A. : Yapıyordu. Ben bunu bildiğim için buna da cesaret edemedim. Ve orada kaldım ve sadece şu ama; 657'ye tabii olarak sadece sivil memur olarak çalışacağım, tercümanlık yapacağım, PKK'dan doküman ele geçmiş onu tercüme edeceğim, şifreleri filan biliyoruz ya. Veya onların yöntemlerini biliyorum ya. Artık düşman olmuşum PKK'ya, artık bunun saklanacak tarafı yok. Yani ben desem ki ben tekrar katılmak istiyorum örgüte, bu mantık dışı bir şey.

Çünkü gidenlerin akibetini biliyordum. E, gideceğim başka bir örgüt de bırakmamış. PKK kendisi dışında bir örgüt de bırakmadı. Hepsini tasfiye etti. Bir kendisi kaldı, bir devlet kaldı. Seçimini yapacaksın, ya oraya ya oraya. İki ateş arasındasın. Yani bir ara yolda seni bırakmıyor. Hepsini bertaraf etti. Muhalefet bırakmadı. Ya kendisi, ya devlet, seçimini yap. İşine gelmediği zaman seni devlete sığınmaya zorluyor. Senin üstüne altından kalkamayacağın bir yük yüklüyor ve sen

artık mecburen düşman gördüğün insanlara sığınıyorsun. Şunu da samimiyetle belirteyim; JİTEM dışında devletin herhangi bir kurumu, polisi ya da şusu busu olsun, PKK'nın uyguladığı işkence ve haksız öldürmeler gibi bir şey yoktur, görmedim yani...

E. K. : Size ordu içinde nasıl bakıyorlardı?

A. A. : İyi gözle bakmıyorlardı. Yani şöyle, "bu çocuklar geç de olsa doğru yolu bulmuşlar. Zararın neresinden dönersen kârdır, pişmanlık duymak yüceliktir filan" gibi laflar duysak da, pratikte bu işlemiyor. Sen ağzınla kuş tutsan da bir eski teröristsin. Sen bir kere Kürtsün o da var. Çünkü ordu içinde milliyetçi bir kesim var. Onlar hiçbir zaman sana karşı samimi olmuyor.

Ali Yüzbaşı'nın JİTEM isyanı

E. K. : Peki diğer askerlerin JİTEM'e, Cem Ersever'e ve diğerlerine karşı bakışları nasıldı? Yani operasyonal olanlara..

A.A. : Karşı çıkanlar vardı, operasyon onların görevi değil, şeklinde düşünüyorlardı. Bu işler resmi kişilerin birliklerin görevidir, sorgulama sorgucuların görevidir, yargılama yargının işidir. Ama siz böyle şeyler yapıyorsunuz bunlar yanlıştır diyenler vardı.

E. K. : Peki sen duydun mu bunları kendi kulağınla?

A. A. : Duydum tabii. Mesala Erenkaya Karakol Komutanı –Ali Yüzbaşı diye birisiydi, sonra mayına bastı, ayağı mı kolu mu ne kopmuştu– bizzat bana söyledi. Bayağı benimle tartıştı. "Siz" dedi "bu JİTEM'de çalışıyorsunuz, bu JİTEM iyi bir şey değil, karanlık işler yapıyor?" dedi. "Nasıl karanlık işler yapıyor?" dedim. "İnsanları PKK'lı diye yakalıyor, kaybediyor, ondan sonra öldürüyor," dedi. "Böyle bir hak yok, silahlı kuvvetlerin böyle bir hakkı yok," dedi. "Operasyon yapmak bizim gibi resmi birliklerin görevi, adam yargılanacaksa, teslim ederiz, mahkeme yargılar, sonra cezası varsa verilir. Böyle her şeyin yerine kendini koymak, bu iyi bir

şey değil," dedi. Yani söyleyenler vardı.

E. K. : Sen ne yaptın? Yüzbaşı bunları söyleyince...

A. A. : Ne diyebilirim ben! Ben orada sıradan bir memurum. Ben komutan değilim ki, yapmayın veya şu şekilde yapın diyebileyim.

Şimdi diğer konuya geri dönersek... Askerlik bitmeden memuriyet işlemlerimizi başlattılar. O esnada bir-iki aylık bir boşluk döneminden sonra –zaten bırakmadılar, Diyarbakır'a ailemin yanına gidecektim– takip altındayız, savcı bağımsız değil. Bize silah vermişler, işte PKK'ya karşı kendinizi koruyun. Yani o gerekçeyle verilmiş, sözde. Ardından memuriyet atanması gelince memuriyete başladım. Namusum, şerefim üzerine yemin ettim. Orada genel hizmetler memuru oldum. Evrak işlerine bakacağım, gelen giden evrakı teslim alacaksın veya bilgisayara yükleyeceksin, postaya vereceksin. Bir de tercümanlık –yani o sırada PKK-KDP çatışmaları başladı. Hergün kabilelerce Peşmerge geliyordu, kiminin bacağı, kiminin kolu kopmuş; kiminin gözü çıkmış PKK mayınlarından, saldırılarından. Mesut Barzani geliyordu, Talabani'nin adamları geliyordu. Onların Ankara temsilcisi geliyor gidiyor. Türk Devletiyle kendi aralarında anlaşmalar yapıyor, PKK'ya karşı o zaman dost oldular.

Bu arada tercümanlar geliyor, onların otele yerleştirilmesi veya yaralı Peşmergelerin Ankara'daki askeri hastaneye gönderilmesi görevini biz üstlenmiştik, yani görev bize verilmişti. Şimdi yapıyorsun yapıyorsun, neticede daha sonra Vedat Aydın olayı olsun, Musa Anter olayı olsun, bunlar gündeme gelince insan nasıl bir batakta olduğunu anlıyor. Anlıyorsun, ama geç... Ben haber saldım, Apo'nun bacısına haber gönderdim, –benim teyzemin oğlu onun eniştesidir, onun kızıyla evlidir– onun vasıtasıyla haber gönderdim. Dedim ki ben...

E. K. : Kız kardeşiyle mi?..

A. A. : Apo'nun yeğeniyle, yani kız yeğeniyle. Dedim "bacım, ben böyle böyle bir şeydeyim, zaten beni hain olarak görüyorsunuz, öyle değerlendiriyorsunuz" ama benim karde-

şim bana söyledi, "Oğlum bırak bu işi," dedi. "Bu memuriyetin sonu yok." Ben dedim ki, "Oğlum ben keyfimden yapmıyorum. Ben mecburiyetten yapıyorum, zorunluluktan. Benim çıkış yolum kalmamış," dedim.

E. K. : Anladım... anladım...

Aygan ikili çalışıyormuş...

A. A. : Fakat dedim bana bir yol gösterin, bana bu işten çıktığımda, sivil hayatta boyacılıkda yaparım, başka bir şey ne olursa yaparım, ama benim aileme dokunulmayacak mı? Benim canıma dokunulmayacak mı? Yok özeleştiri vereceksin... Sonra haber geldi. Ablası dedi ki, "Apo kendisi dahi diyor ki, 'kalsın hele yerinde, kalsın şimdilik...' "

O esnada ben tabii bazı bilgiler veriyordum. Mesela o zamana kadar şahit olduğum veya duyduğum JİTEM'in işlediği cinayet olaylarını ben söylüyordum onlara. Bayram ziyaretlerine gittiğimde veya izine gittiğimde böyle böyle olaylar oldu diye anlatıyordum. Bunu şu yaptı, bu yaptı şeklinde hepsinin isimlerini veriyordum. Demek ki onların işine mi geliyordu ne...

E. K. : İkili çalışman mı?

A. A. : İkili çalışmayı şunun için yapmıştım. Şimdi ben oradan çıkmak istiyordum, bu PKK'dan iyi bir şey değil, yani benim kaldığım kurum. Fakat ne bir aşiretim var gidip sığınabileceğim, ne param var, yurtdışına çıkayım veya kendime koruma alayım.

E. A. : Nizip'e gittin sen. Burdur'dan ayrıldın. Antep'e gittin. Antep'de ne yaptım?

A. A. : Antep'e gittim onların eski sempatizanları vardı, zamanında PKK'dayken emrimde çalışanlar vardı. Baktım iş güç sahibi olmuşlar, adam taşeron, boyacı taşeronu olmuşlar. Akrabalık ilişkimiz de vardı. Onlara, "ben mesleğime dönmek istiyorum, boyacılık yapmak istiyorum" dedim.

E. K. : Hangi yıl?

A. A. : 2001 yılıydı. Adam "tamam" dedi. "Ben yapmak isterim, ama çekiniyorum" dedim. Yani PKK ne tepki verir, anlamında. O adamın yanında bir süre çalıştım, çalışamadım, başkasının yanında çalıştım falan... Zaman zaman gittim sıva işinde çalıştım –benim bir tane kayınbiraderim var sıva işinde. Onların yanında yevmiyeyle çalıştım, günde 7 milyon 6 milyona...

E. K. : Yani hiç paran yoktu, öyle mi?

A. A. : Hayır, kesinlikle... Size ne diyorum ev eşyamı –televizyonumu Burdur'da sattım da yol parası yaptım geldim. Param yoktu yani. Ondan sonra benim kız Sağlık Meslek Lisesi'nde olduğu için özel polikliniklerde çalıştı kızcağız, ben çalıştım. Öyle öyle ayı geçirmeye çalıştık, ama inanın oturduğumuz ev sıvasız, böyle briketlerin arasında dışarısı görünüyordu. Ne banyosu banyo, na soba yakıyorsun ısınıyorsun, artık perişanlık... Böyle hizbe koşullarda yaşadık, kira verecek paramız yoktu. Bir taraftan da korkuyoruz. Bu defa tehlike iki taraflı oldu: PKK veya devlet. Hangisi öldürse öbürünün üzerine atacak. Diyecek onlar öldürdü.

Necitede ben inşaatta çalışırken akrabamız Mustafa Keser, Apo'nun üvey yeğeni yani Apo'nun annesi onun üvey annesi. O da yirmi yıl cezaevinde yattı. Sonra biz Burdur'dayken tahliye oldu. Burdur Cezaevi'nden tahliye oldu. O yanında iki kişiyle beni buldu. Beni inşaattan aldılar, bir eve götürdüler. Orada benimle röportaj yaptılar, bana bildiklerimi anlattırdılar, işte bu çocuklarla. Ben onları tanımıyorum. Uğur'u tanıyorum. Uğur, Dicle Haber Ajansı'nın müdürü mü nedir? Şimdi anlatınca ben rica ettim, dedim ki "bak ben anlatıyorum, bunu boyun borcu olarak görüyorum, bir insanlık görevi olarak görüyorum. Fakat lütfen ben burdayken bunu yayınlamayın. Yayınlarsanız biz çoluk çocuk perişan oluruz, beni öldürürler. Daha fazla açıklama yapma veya başka kamuoyuna ulaşma gibi imkânlarım olmaz," dedim. Bana "yok, yok" dediler.

Fakat ben o arada çok korkuyorum, her an için o kaset yakalanabilir veya onlar yayınlayabilir; çünkü onlar da beni

sevmiyorlar. Bunun üzerine onlara "Beni yurtdışına çıkartın, ben daha geniş açıklamalarda bulunayım," dedim. "Elimdeki dökümanları, resmi belgeleri ortaya koyayım, böyle hizmet yapayım" dedim. "Tamam" dediler. Pasaport işini falan ayarladım. Yurtdışına çıkmadan bir hafta İstanbul'da kaldım. Özel eşyalarım yanımdaydı, ev eşyalarımı götürdüler HADEP'te çalışan birilerine verdiler. Sadece yanımızda Sırrı'nın çeyizi, bir de dökümanların, evrakların olduğu çanta vardı. Onu da dediler, "Siz bize bırakın, biz size yetiştiririz, siz götürürseniz yolda başınıza bela olur. Havaalanından da geçiremezsiniz bilmem ne olmaz." Biz de inandık, kızımın cep telefonunu bile aldılar. Orada neye yarar dediler. Sonra Rusya'da... sözleşmemiz gereği...

E. K. : Önce nereye gittiniz?

A. A. : Sen Petersburg'a gittik. İsviçre'ye, yani verilen söz oydu. İsveç hiç hesapta yoktu. Sonra şebekenin adamları "ancak İsveç'e götürebiliriz," dediler. O da direk buraya da gelemiyorsun, önce Litvanya'ya gideceksin, yarı yolda ineceksin havaalanında. Dediler ki, "Üç kişinin vize işi olmuyor, senin hanımla iki küçük çocuğunki olmuyor, çocukların fotoğrafı senin hanımın pasaportunda yok, sorun çıkıyor. Biz hemen iki-üç gün içinde bunu halledip arkanızdan göndeririz. Sizin vizenizin bitiş süresine de iki-üç gün kalmış bir gün daha geçerse kabul etmezler sizi. Bu şansınızı kullanırsanız kullanın, kullanmazsanız kötü olur. Geriye dönme ihtimali ortaya çıkar." Ben de dedim ki, "Geriye dönmektense ölsem daha iyidir." Sonra hanımla konuştuk, mecburen ben üç çocuğu aldım geldim. Büyük kızla diğer iki çocuğu. Hanımla iki çocuk kaldı. Verilen söz iki-üç gün içerisinde getirilecekler. Maalesef iki ay geçti aradan. Şebekenin adamları, "Onlar paranızı vermiyor." *Özgür Gündem*'in HADEP'in adamı diyor, "Yok, biz vermişiz, yalan söylüyorlar."

Sonunda hanımla iki çocuğumu Prag'a gönderdiler. Prag'dan Viyana'ya. Oradan Almanya'daki samimi bir arkadaşım –o da onlardan ayrılmış, zarar görmüş bir arkadaşım,

emekli bir öğretmen– o gitti kendi çabasıyla Viyana'dan aldı kendi evine getirdi. Almanya'dan da buraya ulaştırdı. Yani daha onlar arkamızdayken de biz burada kamptan çıkarılıp bir köye yerleştirildik. İlk gece hemen televizyon ekipleri geldi. Bu Uğur, işte Mezopotamya TV'den de bir ekip, bir kameraman. Bir baktık kapımızın önüne gelmişler. Kapıyı açmasan olmaz, mecburen açtık. Bize çekim yapacaklarını söylediler. Onlara "Biz yeni geldik, yorgunuz, kafamız dağınık. Çoluk çocuk arkamızda. Yani çok perişan durumdayız" dedik. Bize, "Bir şey olmaz getirteceğiz onları şu bu..."

Yani anladım ki onları rehin gibi tutmuşlar. Orada da röportajı yaptılar. Daha sonra Almanya'daki sorumlularını arıyorum –başkasının vasıtasıyla buldum telefonunu. Gazetede yazı da yazıyordu o kişi. Bana, "Ya kardeşim sen ne biçim konuşuyorsun, telefonlar dinleniyor" falan... "Biz şebeke miyiz," gibisinden bana fırça attı. Ona "Ben hata etmişim sana söylemekle ve size güvenmekle büyük hata etmişim" dedim. "Özür dilerim" dedim, "rahatsız ettiğim için. Ben kendi başımın çaresine bakarım," dedim. Sonra çocuklar geldi.

Röportajlar çıkınca, baktım apayrı yorumlar, apayrı şeyler. Konuştuklarımız başka, onların kattığı yorum başka. Bu çıkarılan *İtirafçı* kitabına bakıyorum, yüz karası bir şey, ailem için, benim için. Burada bazı insanlar "Merhaba" vermeye çekindi. Yani Kürt olan, demokrat geçinen insanlar bana selam vermeye çekindiler, fakat zaman içerisinde çok şükür beni tanıdılar, iki sene içerisinde ben kendi şahsiyetimi ortaya koydum. Nasıl bir insan olduğumu...

İsveç günleri

E. K. : Ne kadar oldu buradasın?

A. A. : İki senedir buradayım ve şu an ilişkilerim insanlarla çok iyi. Anladılar yani meselenin ne olduğunu. Belgelerim de var her şeyim ortada. Gösterdim, konuştum...

E. K. : Ne yapıyorsun burada?

A. A. : Artık benim geriye dönüşüm yok. Benim çoluk çocuğum dönmek istiyorlar, haklılar vatanlarıdır. Ben de vatan özlemi çekiyorum, ama ben katlanmak zorundayım. Ben kendimi sütten çıkmış ak kaşık olarak görmüyorum. Ben bu cezama katlanacağım. Ömür boyu da olsa katlanacağım.

Düşünüyorum da bazen PKK'dan ayrıldığım zaman veya PKK'ya girmeden o 1975'te kurşun değdiği zaman Allah canımı alsaydı da bunları yaşamasaydım. Çocuğum olmazdı... Yanlış anlaşılmasın çocuk falan diyorum. Ateş düştüğü yeri yakar. Ben hiç değilse bu kadar acıya tanık olmazdım, bu kadar acı yaşamazdım, bu kadar diyelim bir amaç uğruna da olsa bazı insanların canını yakmazdım. PKK içerisindeyken. Daha sonrasında bu yanlış işlere ortak olmazdım. Yani memuriyetim sırasında... O zaman daha iyi olurdu. Fakat bilemiyorsun, kendi kaderini çizemiyorsun. Maalesef Türkiye gibi ülkelerde insanların kaderleri başkaları tarafından çiziliyor. Her ne kadar insan kendi kaderini çizer, bir noktaya kadar doğru. Eğer imkânın yoksa, şartlar, mekân buna müsait değilse ağzınla kuş tutsan da boş.

R. A. : Palme olayına sen ne kadar inanıyorsun? Spekülasyon mu? Zaman zaman böyle şeyler İsveç'te yapıldı, çıktı ve İsveç dedi ki "biz on senedir yüz tane ekibimiz var" dedi. "Bir şey çıkartamadık" dedi. Yani onun için zaman zaman, Abdullah Öcalan bile dedi ki "ben karımdan ayrı karım başka bir şey kurmak istedi." Bunu onlar yaptılar. Biliyorsun... Sen bütün bu insanları tanıdığına göre hakikaten, çünkü bizim tarihimizde de çok önemli bir şey bu. Kürtlerin artık bilemiyorum, PKK da bir şey yapsa, normal sıradan insan bir şey yapsa Kürtler ki o bizim hepimizin çok saygı duyduğu bir adam babam gibi öldürüldü. Yani Palme de mi Kürtler tarafından öldürüldü? Sen buna ne kadar inanıyorsun? Senin Ekrem diye tanıdığı birisi var burada. Biz beraber aynı okulu okuduk. Lisan öğrenmek için bir yüksekokul var, biz orada...

A. A. : Kod adı mı Ekrem veya gerçek adı mı onu bilemiyorum...

R. A. : He, yani oradan uyandım... Elli tane Ekrem yoktur İsveç'te yani? Ve bu Ekrem'i de itiraf edeyim ben 1983 senesinde İsveç'e geldiğim zaman PKK'nın ne olduğunu bilmiyordum. Yani böyle bir şeyden habersizdim. Üç kişi vardı biri Selahattin biri Ekrem bir çocuk daha vardı... ondan sonra Azap diye de Süleymaniye Kürdü Irak'lı bir şey... Ben az önce Azap'ı aradım, Ekrem'in soyadını öğrenmek için... Saat kaç oldu? Yani soyadını ben sana söylersem acaba aklına gelir mi? İleri ki zamanlarda....

A. A. : Hayır, soyadını söylemedi...

R. A. : Hayır, Ekrem'in soyadını ben sana söylersem.

E. K. : O söylememiş.

A. A. : Söylemediği için, yani o birden bire gazetedeki ilanı görünce, "ya ben ne duruyorum, ben biliyorum o olayı" dedi. "Ben alırım o ödülü," dedi. Ee, biliyorsan o zaman söyle yani. Kimdir nedir derken zorla o Ekrem ismini söylettim, ama gerisini söylemedi. Ardından dedi ki, "Çok riskli iş."

R. A. : Çok riskli iş bunu böyle söylemek.

E. K. : Böyle şeyler çok spekülasyon yapılan şeyler...

R. A. : Çok spekülasyon yapılan bir şey de...

E. K. : Şimdi o dava ne oldu?

R. A. : Yok artık, böyle bir ekip yok oldu bunu takip eden. Çok sene oldu...

A. A. : O şahsı bulmak lazım, ciddiyetini öğrenmek lazım, eğer yani şey edilecekse, yoksa...

R. A. : Başka bir şey karıştırmamak lazım. Sormak istediğiniz bir şey var mı arkadaşlar?

E. K. : Yok...

R. A. : Senin bize başka anlatmak istediğin, sormak istediğin bir şey var mı? Sen rahat ettin mi? İçin rahat mı?

A. A. : Rahatım da abla. Şey gerçekten çok zor bir durum

yani. Kimsenin benim durumumda olmasını istemiyorum. Ama, hiç değilse bunları açıklama cesaretini gösterdiğim için ondan rahatım. Yani elimde olmayan bir şeyken, çaresiz bir durumdayken... bunlar engellenebilirdi, ama engellenmedi ve bu engellemedikleri gibi o mecburiyetten gelen insanların üzerine atlıyor, benim zoruma bu gidiyor. Peki ben dokuz yıl Diyarbakır'daydım yani 90'dan 99'a kadar. Bir yıllık askerlik sürem de içinde. Ben orada serbestçe dolaşıyordum, siz beni hain ilan etmiştiniz. Evimi biliyorduysa veya ben bayramlarda gidip Apo'nun bacısıyla bayramlaşıyordum, akrabalarımla bayramlaşıyordum... akrabalarımın çoğu PKK'lıdır. Bunlara anlatıyordum, bunlar biliniyordu peki niçin önlem almadılar? Niçin bana demediler ki bir köşeye çekip de, "ya yardımcı ol şuna bir darbe vuralım." Yani JİTEM'e bir darbe vurulsa bir arabasına karşı bir eylem yapılsa, madem öyle yapıyor, buyrun. Bir JİTEM komutanı öldürülse, bir şey yapılsa, yani caydırıcı bir hareket yapsalar veya arabalarını araçlarını, bütün o sahte plakalarını kameraya alabilirlerdi. Hiç değilse tazesi tazesine çuvalın içerisine adam atılmış şuraya ben biliyorum, ben gizliden gösterirdim. Herhalde gece gündüz benim peşimde değillerdi ya! Gösterirdim, o olay çıkınca bir-iki tanık çıkınca ortaya bunlar gizleyemezlerdi artık. Ama yapmadılar, yapmadılar bu güveni de vermediler.

R. A. : Peki sana göre nedendi bu?

A. A. Ben akıl erdiremiyorum. Yani yapılabilirdi bu! Kendine güvenen, kafa tutuyor görünen, dünyaya kafa tuttuğunu söyleyen bir örgüt, Nato'nun... Nato'yu dahi şey yaptığını söyleyen bir örgüt... Nasıl bunu yapamıyor?.. Bir örnek daha vereyim. Abdülkadir Güven, şu an Diyarbakır'da ve esas katil budur yani, bu da Yeşil gibi birisi... Yani bu adamın menfaati için yapmayacağı şey yoktur...

E. K. : Kim?

A. A. : Aldülkadir Güven... İtirafçı. Şimdi bu kişi bak şurada iki senedir söylemişim yani, yine bir şey yapılmıyor.

E. K. : Ne yapıyor Diyarbakır'da şimdi?

A. A. : Müteahhitlik yapıyor. Diyarbakır Belediyesi'nden de ihale almış, duyduğuma göre sonradan bu Dicle Haber Ajansı filan araya giriyor, iptal ettiriliyor, ihale elinden alınıyor. Daha önce de Sason-Lice yolunda ihale alıyor karayolu ihalesi, PKK'ya yüzde 10 komisyon veriyordu. Ve onlar ellemiyordu, rahatça iş yapıyordu. Yani bu mu devrimcilik, bu mudur şey... Bunlar önce kendilerine baksınlar...

E. K. : Cinayetlerin hesabını verdin mi?

A. A. : Hayır, ben söylüyorum muhatap almıyorlar...

R. A. : İşte onları anlatıyor...

A. A. : Elbette, ben söylüyorum, ama kimse muhatap almıyor...

Şemdinli'nin Mutkili Ali'si...

E. K. : Kaç kişiyi öldürdün?

A.A. : İşte söylüyorum ifademde Ali'yi Mutkili Ali'yi de söyledim ifademde var. Kitapta da var. Mutkili Ali devam etti. En son gördüğümde Antep'teydi. Antep Jandarma Komutanlığı emrindeydi. İstihbaratın emrindeydi, resmi çalışıyordu. Sivil çalışıyordu, Antep'de karşılaşıyordum. Diyarbakır'dan tanıdığım için. Biz geldikten sonra demek ki Hakkari tarafına vermişler. En son Şemdinli'de yakayı ele verdi. E, bunu da ben söyledim. İşte yakalanmasa devam edecekmiş. Aynı şekilde devam ediyor herkes işine gücüne.

E. K. : Abdülkadir Güven'in sicilinde neler var?

A. A. : Cizre çevresinde 94-96 arasında hepsinin şeyinde o var. Bu Hıdır Artuğ'u Suriye'ye dahi göndermişler, sınırdan gece geçirmişlerdi petrol tesisine bir de bilmem muhaberat binasına mı nerelere bomba koydurtmuşlardı. Zaho'daki olayı onlar yapmıştı.

Hasan kod isimli Sefer Bildik var, onu göndermişlerdi yaptırmışlardı, yani çok orada insanları kuyuya atmışlardı. Yedi kişiyi bir kuyudan çıkarttılar, Cizre'de. Hep onların işi. Adamı yer göstermeye götürüyorlar ormanın içerisine, diyor

hadi orada "göster bize" sığınağın içine gidiyorlar, içine mayın atıyorlar, bomba atıyorlar içinde insan varken. Evlerin altına bomba koymuşlar uçurmuşlar.

Ya neler neler yapmışlar! İdil çevresinde yolu kesmişler, kendilerine PKK'lı süsü vermişler minibüsten kadınları indirmişler, kollarındaki bilezikleri filan almışlar.

Bunu Ali Yılız adlı binbaşının kendisi anlattı –İdil Tabur Komutanı. Biz oraya misafirliğe gitmiştik, komutan bizi yanında muhafız olarak...

E. K. : Abdülkadir Güven böyle yaptı...

A. A. : Ben biliyorum onlar yaptı diyor. Cizre ekibi diyor, onlara Cizre ekibi deniyor. Daha sonra geldi Diyarbakır'da devam etti. Cezaevinde adamların kafasına kurşun sıktı, Cizreli Mele İzzettin diye biri. Anlatıyorum yani, onun şoförüyle yine anlatıyorum, kimse dikkate almıyor.

F. H. : Ben bir şey sorabilir miyim, Abdulkadir? Behcet Cantürk'ün vs. ölümüyle ilgili bir ilgin var mı?

A. A. : Şöyle var. O sırada Tansu Çiller'in Kürt işadamlarının listesi elimizde. İşte PKK'ya yardım edenlerin listesi elimizde, onların hakkında geleceğiz falan...

F. H. : Meral Akşener İçişleri Bakanı'ydı.

"Hizbullahçılar yakalanıp bırakılıyordu..."

A. A. : Evet, İçişleri Bakanıydı. Bunlar o üçgen denilen yerde, Sakarya bilmem ne üçgeninde. –Şeytan Üçgeni deniliyor. Evet, Yeşil gibi tiplerin işi bunlar. Geçen gün yine bulundu. Orada var işte, bu Yeşil tipi adamlar yapıyor...

F. H. : Peki Silvan'da, Batman'da katliam yapan Hizbullah'ın devletle bağlantısı ne? O dönemde biliyorsun Kızıltepe'de Silvan'da Batman'da her gün iki kişi üç kişi öldürülüyordu. Örneğin Mehmet Sincar'ın...

A. A. : Diyarbakır'daki yetkililerle onların irtibatları vardı. Yakalanıyorlardı bırakılıyorlardı.

R. A. : Senin gazeteci arkadaşımıza bu verdiğin isimler-

den şimdiye kadar söylemediğin isimlerden bunu araştırabileceği, bu işi götürebileceği verebileceğin özel isimler var mı başka?

E. K. : Dedin ki şuraya atıldı, öldürülüp şuraya atıldı, sonra bulundu, birisi. Bundan iki sene bir buçuk sene önce...

A. A. : Murat Özkan...

E. K. : Evet, Murat Özkan. Onun gibi başka var mı aklında?

A. A. : Ben söyledim, o televizyon programında da söyledim, hatta kroki çizip verdim.

E. K. : Söylemediğin var mı?

A. A. : Yok, söylemediğim yok.

R. A. : Ya da yapıp da bunları yapan ama şimdiye kadar ismini vermediğin bir kişi var mı? Yani biz şimdiye kadar söylenmeyen bir done arıyoruz ki yeni bir yere gidelim, yeni yollar açalım, bu adamları bir yere sokmak için.

A. A. : Yok, hepsini verdim ben. Hatta ben röportajlarımda hani o *Özgür Gündem*'den şeyden bu *İtirafçı* kitabını yazan şahıs beni çok zorladı. Burada Stockholm'de, Mezopotamya TV Stüdyosu'nda da tek başınaydım. Yani öyle bir pozisyona getiriyorlardı ki, sık boğaz edercesine inanın ağzım kurudu yani böyle şeyimden, hem sinirimdem hem şeyimden. Niye böyle bir şeyi ben kabul etmeseydim gelmeseydim diyerek. Adam diyor, yukardaki arkadaşlara şey etmişiz demişler, hayır yani olaylardan sıyırıyor, hep seyirci hep bilmem ne. Hiç mi yaptığı olay yok? Onlara dedim ki, yalan söylememimi istiyorsunuz, yalan söylememi istiyorsanız söyleyeyim. Sonra dedim ki, ne fark eder ben ha organizasyonun içinde olmuşum, yani aynı ortamı paylaşmışım, yardım etmişim, adamı kolundan tutup götürmüşüm, o kafasına sıkmış bunun ne farkı var. Yani ben kendimi "katil" dışında görmüyorum dedim. O yanımdaki neyse ben de oyum...

R. A. : Biz senin hissiyatını anlıyoruz. Sorun değil. Bir daha bu arkadaşımız buraya gelir mi? Bir daha böyle bir ortam bulamayız. Seni zorlayıp illa ağzından laf alma amacıyla de-

ğil, kendini açığı çıkarmak, kendini daha bu olayların neler olduğunu ne kadar bu işlerin içinde olmadığını ancak birileri neler yaptığını ne kadar kötülükler yaptığını anlatırsan; belki dersin ki ben bu bu ismi veriyorum, ama benim verdiğimi söylemeyin. O gazeteci olarak araştırır. Anlatabiliyor muyum?

E. K. : Bu pislik var ya bu pislik artık sonuna kadar temizlensin. Yani Fatma'nın söylediği gibi halının altına atılmış olan...

A. A. : Demin okudum, Rahşan Abla'ya. Yani ben o konudaki düşüncemi de söyledim. Yani bu silahlı kuvvetler içinde de bir pislik. Bu bir kara leke. Bu lekeyi temizlemesi lazım. Yani bunun üstünü örtmekle bir yere varılamaz. Ve bu işleri sürdürmekle de bir yere varılamaz. Şimdiye kadar yapılan daha fazla tepki doğurdu. Muhalefet daha da çoğaldı. Sorun daha da büyüdü. Sorunu küçültmedik. Katiller palazlandı, yarayan birkaç kişi palazlandı, rant sahipleri...

R. A. : Bu şimdi JİTEM de yeni bir devrim başladığı için ve bu arkadaş da bir gazeteci olduğu için –mesela dersinki biz burada hepimiz söz verdik, bir dürüstlük adına bu işi yapıyoruz– ya Ahmet bilmem kim diye bir adam var onu bulun onun adresini bulun, gazeteci olarak sen kendini katmadan anlatabildim mi? Böyle bir şey. Diyelim ki bu saatten sonra zaten kattığın kadar kattın, ama ya beni buraya katmayın da veya katın da böyle bir isim var, buradan şöyle bir yol çıkar. Bundan bu işler çıkar diye vereceğin bir done var mı?

A. A. : Şimdiye kadar vermediğim o vardı Palme olayı vardı. Onu da.:..

F. H. : Hatırlıyor musun biz seninle sohbet ederken Ankara'da bir cadde adı vermiştin. ....

A. A. : Ne caddesi...

E. K. : Hangisi?

A. A. : Şu Olof Palme olayı. Parayla veya güvenceyle şey edebilirseniz, PKK'nın yaptığını veya kimin yaptığını, bari diğer Kürtler temizlensin.

E. K. : Yani o iş şöyle. Ben gazetecilik dışında düşüncemi söyleyeyim. Şimdi nasıl Mehmet Ali Ağca orta ölçekli istihbaratın bir maniplasyonuyla papayı vurduysa, şimdi PKK'nın içinde de istihbaratın adamları var. Yani çok bilinen ipliği pazara çıkmış hem devlet tarafından hem karşı taraftan çıkmış olan böyle bir uluslararası bir işin parçasıdır diye düşünüyorum. Yani burada PKK olabilir, bu olabilir, şu olabilir, ama bu adama bakacağım ben. Nerededir bu adam?

A. A. : Ali İhsan Kaya'nın yanında özel korumalık yapıyor. Elinde tabancası. Bak ben diyorum, Ali İhsan Kaya'yı şahsen kişilik olarak, bir sorunum yok ve bana da iyiliği dokunmuştur. Fakat çevrilen işleri işte Abdülkadir Güven mi, o Ali Kaya filan bir rant elde etmek için mi?.. Mehmet Ali Altındağ, Diyarbakır *Söz* gazetesi sahibi hakkında düzmece raporlar verdiler, JİTEM'e devlete. Diğer taraftan da gayri meşru yollardan onu yok etmenin yollarını aradılar.

E. K. : Ben araştırdım. Diyarbakır *Söz* gazetesi sahibi hakkındaki o raporların düzmece olup olmadığını ve hepsinin gerçek olduğunu... Hizbullahçılar çünkü onun arazisinde eğitim görüyorlardı. Oradan ve daha sonraki Hizbullah ifadelerinde oralar hep işaret edildi. Onların hepsi ortaya çıktı. Ben o adam hakkında yazı yazdım. Hacı, hacı derlerdi ona. "Çatışma sürüyor, Hacı büyüyor" diye bir başlıktı o.

F. H. : Peki ... değindi mi? O Diyarbakır olayları ... filan. Altı yıl önce İstanbul'da...

E. K. : Biliyorum, biliyorum. O zaman hakkımda davalar açıldı, neler neler oldu. Sene 1997'ydi. Yani o ifadelerin hiç de düzmece olmadığını anladım.

E. K. : Senin sorumlu olduğun bir bölge var mıydı?

A.A. : Nasıl yani?

E. K. : Çalışma yeri olarak. Bir kesimde mi Kürt bölgesinde mi yoksa bütün Türkiye'de mi?

A. A. : Bu JİTEM'i mi kastediyorsunuz? Şimdi şöyle: Ankara'da Gruplar Komutanlığı var. Diyarbakır'da Grup Komutanlığı var. Diyarbakır'daki Grup Komutanlığı bütün Güney-

doğu bölgesinde örgütlenmiş durumda. Yani Silopi'den tut Mardin, Batman, Van, Hakkari, Erzurum buraların hepsinde örgütlenmiş. Kimler yok ki?

E. K. : Sen neredeydin?

A. A. : Ben Diyarbakır'daydım.

E. K. : Mardin'e geçmiyordun!

A. A. : Mardin'e şöyle geçiyordum. Bazen komutan yanında götürüyor. Muhafız olarak götürüyor.

Bahtiyar Aydın suikastı

F. H. : Bu Aydın Paşa öldürüldüğünde sen orada mıydın, Abdulkadir, uzun namlulu şeyle...

A. A. : Evet. Diyarbakır'daydım. Onun koruması bizim komşumuzdu. Lojmandayken Ayhan Astsubay, Isparta'lı genç bir astsubay. Bu çocuk onun korumasıydı. İşte Lice'de, o olaydan sonra kafayı yedi çocuk. Sosyal tesislere gelip içmeye başladı, hanımıyla kavga etmeye başladı, yani çocuğun psikolojisi bozuldu.

F. H. : Bahtiyar Aydın mıydı, öldürülen?

E. K. : Evet, Bahtiyar Aydın. O kurşun gelip, bütün o birliği geçip...

A. A. : Hem de kapıdan çıkıyormuş adam...

E. K. : Ve komutan alnının ortasından vuruluyor.

A. A. Dışarıdaki sesleri duyuyor, o beylik midir nedir oradan çıkıyor.

E. K. : Kannas'la vuruldu değil mi?

A. A. : Evet. Devlet o zaman bizde Kannas yok, işte örgütte vardır. Örgütte vardır, yalan bence. Herkeste vardı. İşte daha sonra ortaya çıktı. JİTEM'de bont çanta içinde MP 5 vardı. Polisleri vuran

E. K. : Akrep mi demek istedin.

A. A. : Akrep, akrep işte. Düğmesi üstten şey oluyor, onun açtığın zaman sadece namlusunu ağzı açılıyor. İşte patlatıyor, sen nerden sıkıldığını bilmiyorsun.

E. K. : Susturuculu.

A. A. : Evet.

F. H. : Sözde elinde yokmuş...

A. A. : Diyorum ya elde her türlü imkân, her türlü araç bunlara temin edilmiş. Ve işte Tansu Çiller –o zaman bize Abdülkerim Kırcı söyledi, seçim dönemiydi– geldi "oylarınızı DYP'ye verin" dedi. Resmen de bütün personele söyledi. Abdülkerim Kırcı Binbaşı o zaman. Dedi ki Tansu Çiller demiş ki, "Ben arkanızdayım, her türlü maddi manevi desteğimi size veriyorum. Artık korkmayın." Başbakan öyle deyince ondan cesaret alıyorduk.

E. K. : Kim?

A. A. : Yani JİTEM.

E. K. : Tansu Çiller mi söylüyor?

A.A. : Evet, herkesin yaptığı yanına kalıyordu, bir yargılanma ya da yakalanma riski yok. Bütün bu belgeleri şahsi fotoğraflarımı oraya bırakmıştık.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MUSA ANTER'İN YANINDAKİ TEK TANIK ORHAN MİROĞLU ANLATIYOR...

Orhan Miroğlu ile İsveç'teki söyleşi sonrası defalarca konuştuk. Sağolsun, beni kırmayıp yüz yüze görüşmek için İstanbul'a kadar geldi. Uzun uzun sohbet ettik. Olayın öncesi ve sonrasına dair açıklamalar yaptı, o meşum cinayet gecesini, hastane günlerini, yaşadığı şoku anlattı ve cinayetin perde arkasına dair birçok ipucu verdi.

Sağ elinin ortasını delip geçen kurşunun izini, gözlerinde tüm çile çekmiş insanların parçalanmış ruhunu gördüm. Görüşlerini paylaşmasam bile Orhan Miroğlu'nu bir insan olarak çok sevdim. Miroğlu ile söyleşi yapmak için haber sonrası gelişmeleri bekledim. Nihayet 29 Mart 2006'da aşağıda okuyacağınız söyleşiyi gerçekleştirdik.

–Musa Anter'le akrabalık-yakınlık dereceniz nedir?

Yakın bir akrabalık yok. Yani ben söylendiği gibi Musa

Anter'in yeğeni değilim. Dolayısıyla insanların bu bilgisi doğru değil. Babamla sık olmasa da görüşürlerdi ve birbirlerine ımxeleti derlerdi, teyze hâlâ çocukları birbirlerine Kürtçe'de böyle hitap ederler. Benim babaannem Omeryan aşiretindendir ve sanırım Musa Anter'in annesiyle bir akrabalıkları var, derecesini bilmiyorum.

– Bize o geceyi ve öncesini anlatır mısınız?

Musa Abi, Diyarbakır Belediyesinden bir davet almıştı, imza ve söyleşi yapmak için geldi Diyarbakır'a. İstanbul'dan pazartesi ayrıldı ve uçağı kaçırdığı için Diyarbakır'a beklendiği gibi sabah değil, Malatya-Elazığ üzerinden, uçak ve taksi yolculuğu yaparak, aynı gün gece yarısı ulaşabildi. O gün herkes onu merak etti. Çünkü kendisine ulaşılamıyordu, evi aranıyordu, evdekiler sabah erkenden çıktığını söylüyorlardı, bulunması gereken uçakta da yoktu. Bu dostları ve yakınları arasında doğal olarak bir heyecan ve endişe yarattı.

Babam onun bu maceralı yolculuğunu söylediğinde, Mardin Milletvekili Mehmet Sincar'ı aradım ve Musa Ağabeyin kayıp olduğunu söyledim. Onlar da sanırım Emniyete filan haber verdiler, yani bütün bir gün hepimiz çok endişe duyduk, neyse ki salı günü Diyarbakır'da olduğunu öğrendik. Bu yolculuğu *Dıjwar*'da başından sonuna kadar anlattım. Daha çok babam kaldı onunla. Ve gitmeden önce, son geceyi bizde geçirmesini istedik. Aradım onu, misafirimiz olmasını istedim. Sesi tedirgin geldi bana. Kendisini çok insanın davet ettiğini, ama otelden ayrılmak istemediğini söyledi. Yine de çocukları özlediğini (benim çocuklarım, Hiwa ve Zerdeşt), son gece bizde kalabileceğini söyledi, sonra da ekledi, "Sabaha beni havaalanına bırakırsın" dedi. Böylece sözleştik.

Pazar günü otele gittiğimde, lobide belediyeden arkadaşlarla oturuyordu. Nevin Hanım, kültür müdürü belediyenin mesela, ordaydı. Tabii dönem, faili meçhul cinayetlerin başladığı dönem. Çok değil 12-13 ay önce Vedat Aydın kaçırılıp öldürülmüş, her gün birkaç kişi vurulup öldürülüyor, tam bir pervasızlık... Çok kısaca ona yönelik suikast planı şöyle oluş-

turuluyor, Aygan'ın itirafları tabloyu tamamlamıştır bir bakıma, benim de yaşadıklarımı yüzde yüz doğruluyor. Tahminlerimi yani, çünkü Aygan'ın itiraflarına kadar bilgilerimiz kırıntı halindeydi, evet biliyorduk bu işin JİTEM'in işi olduğunu, ama kimler rol almış bu bilinmiyordu. Şimdi her şey ayan beyan.

"Samimi itirafçılar ölüm makinesi oldular"

Önce onu kaldığı otel odasında boğmak istiyorlar. Telefon ediyorlar, otele gelmek istediklerini söylüyorlar, kabul etmiyor, inandırıcı gelmiyor demek ona söyledikleri ya da inanmıyor, artık işin o yanını bilemiyoruz. Bu bilgi 1993-94 yılında Diyarbakır Cezaevi'nden alınıp İzmir'de Kürt işadamlarını infaz etmesi istenen bir samimi itirafçının verdiği bilgi. Yapmıyor bu işi, yani İzmir'de kimseyi öldürmüyor ve gidip savcılığa teslim oluyor, bu ifadeyi savcılıkta veriyor, bu konudaki haberi, söylediğim tarihte *Özgür Gündem* yaptı. Neyse Musa Abi, bunları kabul etmeyince bu sefer Mahir Kaynak'ın söylediği –ki doğrudur– şekliyle, "kurbanı yemleme" yöntemine başvuruyorlar. Yani, bu olayda olduğu gibi, kurbana reddetme ihtimali zayıf bir teklifle geliyorlar, o da şu: "Biz samimi itirafçı bir grubuz, Kürt halkına çok zarar verdik, PKK ile yeniden barışmak istiyoruz." Musa Ağabeyin ruhsal psikolojisi iyi düşünülerek yapılmış bir teklif bu. Çünkü o hayatı boyunca bir tek Kürd'ün bile burnu kanamasın diye mücadele etmiş bir aydın, bir yurtsever insan.

– Musa Anter, o dönemde Hogir'in birtakım güçlerin hesabına çalıştığını bilmiyor tabii. İtirafçı olduğundan haberi yok.

Tabii ki yok. Samimi itirafçılar o dönemde birer ölüm makinesi olarak JİTEM adına iş görüyorlar. Kabul ediyor bunu. Tabii, inandırıcı olmak için PKK adına birilerinin de olması gerekiyor ki, bu Aygan'ın itiraflarına göre, Hogır kod adlı, Cemil Işık. Ben mesela yıllarca, Musa Ağabeyi ikna işinde, Ge-

neral Zinnar kod adlı Alattin Kanat'ın kullanıldığını düşünüyordum. Çünkü Alattin Mardinli'ydi ve muhtemelen Musa Ağabeyi de tanıyordu, hatta aynı aşiretten oldukları gerçeği var, yanılmıyorsam, yani Mardinli biri daha inandırıcı olabilir diye düşünüyordum, ama bunun doğru olmadığı çıktı ortaya, Alattin değil, Hogir yani Cemil Işık kullanılmıştı bu olayda.

Yeşil Cemil Işık'ı gidiyor, Kuzey Irak'tan getiriyor. Işık, iki taraflı çalışan biri. Bugün de akıbeti tam olarak bilinmiyor, en azından ben bilmiyorum, yaşamadığı söyleniyor. Tetikçi olarak Şırnaklı Hamit Yıldırım kullanılıyor. Hamit aynı zamanda otele de bir iki kez geliyor, ama Musa Ağabeyle bir türlü buluşamıyor, kendini otel personeline böyle tanıtıyor, "Dıjwar aradı dersiniz" diyor not bırakırken. Bunları merak eden benim anı-romanımda okur, şimdi yeniden anlatmayalım da, özetleyelim istersen o gece olup biteni.

Musa Abi, bunlarla görüşmüş ve anlaşmışlar, pazar günü bir evde buluşulacak ya da ona öyle söyleniyor. Oysa böyle bir yer yok, Dıjwar otele gelecek ve Musa Anter'i, kendisini Seyrantepe'de bekleyen ve içinde Yeşil'in, Hogir'ın, Ali Ozansoy'un filan bulunduğu kontrgerillanın aracına teslim edecek, ondan sonrası malum...

"Bizi bir sokağa soktu ve ateş etti"

Bunları tabii, ne benimle ne de başkasıyla paylaşmıyor Musa Abi; ama hiç kuşkuya da kapılmıyor, kapılsa mesela o gece beni yanında götürmezdi diye düşünüyorum. Oysa öyle olmadı, kısa süreli bir eve gideceğimizi söyledi, "birlikte gideriz" dedi. "Oradan da sizin eve döneriz." Pazar akşamı, Dıjwar otele geldi ve birlikte otelden çıktık, beni beklemiyordu tabii, bu yüzden tedirgin olduğunu fark ettim. Ama Musa Abi, bunlar düşman sahibidir demişti daha önce bana, bu yüzden hayra yordum bu vaziyeti. Arazi meseleleri var, onu çözmeye gidiyoruz diye biliyorum ben, vurulduğumuz ana kadar da böyle biliyorum. Neyse bir ticari taksiye bindik, adamı ta-

nımıyoruz, o da bizi. O gece eğer Dıjwar, yani Hamit Yıldırım, bu kontranın aracıyla buluşabilseydi, zaten o da öldürülecekti, hiçbir şeyle alakası yoktu oysa. Neyse bu kendisini bekleyenlerle buluşamayınca, götürdü bizi bir sokağa soktu ve orada ateş etti, Musa Abi, sanırım çok kısa birkaç dakika yaşadı, ben yaralandım.

– Musa Anter, o gece neden böylesi bir arabuluculuk yapma gereği duymuştur?

Bir tek nedeni olabilir diye düşünüyorum, o da dediğim gibi, birer cinayet makinesi olarak kullanılan bir grubun etkisiz hale getirilmesine katıda bulunmak arzusu. Ortalık kan revan. Ve Musa Anter, deyim yerindeyse tam bir Kürtperver, hayatı bu sevdayla geçmiş biri. Kürtler birbirini vurmasın diye her şeyi yapabilir, böylece de kendisini Kürtler arasında barışı kuracak biri gibi görmüş olabilir, bu anlamda haklı olarak ruhani bir rol de biçmiş olabilir kendisine diye düşünüyorum ve onun Kürt mücadelesindeki yerini ve önemini düşündüğünüzde, bu görüşü hiç de yabana atmamak gerekir. Başka da ne beklentisi olabilirdi ya da var mıydı böyle bir beklentisi, doğrusu bugün artık bilmek mümkün görünmüyor.

– Bildiğimiz kadarıyla Anter, hep bağımsız kalmayı ve en yakın bulduğu siyasi oluşumlara karşı eleştiri yöneltmeyi felsefe olarak benimsemiş bir aydın. PKK ile de organik bağı hiç olmamıştır. Buna rağmen PKK içinde geçen bir hadiseye neden arabuluculuk yapma gereği duymuştur?

Bağımsız bir duruşu olduğu doğru. Örgütlere mesafesi de böyle, o da doğru. Ama bu hadiseyi sadece PKK içinde geçen bir hadise gibi görmek yanlış, evet kaynağı bu, ama ya yansıması, binlerce insanın hayatını tehdit eden ve sonraki süreçte de gördüğümüz gibi bilançosu 17-18 bin ölü olan bir organizasyondan, yani derin devlet, özel harp dairesi veya JİTEM ne derseniz deyin ve bu örgütlerin kullandığı caniler ordusu, tetikçilerden bahsediyoruz ve bunlar Kürt kökenli.

Biliyor musunuz, yerde can çekişirken en çok bu zoruma

gitti, bir Kürdün kurşunuyla ölmek, tanımadığım, hiçbir sorun yaşamadığım bir Kürdün üstelik... Böyle düşündüğünüz zaman, Kürt hareketi içinde yıllarını vermiş birinin, PKK'yi herhangi bir örgüt gibi göreceğini varsaymak doğru değil, PKK dışında neredeyse hiçbir siyasi oluşumun etkili olamadığı ya da silinip gittiği bir döneme Musa Anter nasıl kayıtsız kalabilir ki, eleştirileri vardı, doğru, bunu da dostlarıyla paylaşmıştır. Ama ben onun bir siyasi hadise olarak PKK'ye öyle kayıtsız kaldığını ve bu hareketin yarattığı siyasal süreçle ilgili gelişmenin sonuçları üzerine hiç düşünmediğini varsaymayı gerçekçi bulmuyorum, dahası kabul edilmez buluyorum.

Dağdaki gençlere özel bir sevgisi vardı ve bunu son yazılarında bulabiliriz, Musa Anter, hiç kuşku yok, bunca eziyetlerden geçmiş bir Kürt aydını olarak, cumhuriyet tarihi boyunca sürdürülen inkârın ve zulmün, bir karşı şiddeti ve silahlı mücadeleyi doğuracağını en iyi bilenlerdendi. Ama kimilerinin göstermeye çalıştığı gibi, PKK'ye de yüzde yüz karşıtlığı filan söz konusu değildi, öldürülmeden önce evinde kaldığım üç gün boyunca bunları konuştuk onunla ve ben bunu *Dıjwar*'a yazdım, isteyen okuyabilir.

O yaşarken onu günahları kadar sevmeyenler, PKK karşıtlığı yüzünden hayatını kaybetmiş bir Kürt aydını olduğunu söyleyerek, bir siyasi anlamı olan kendi PKK karşıtlıklarına zengin bir malzeme olarak kullanmak istiyorlar. Bu çevreler Musa Anter'i kazayla andıkları zamanlarda, benim bile adımın geçmesini istemezler, onlar gibi düşünmüyorum diye.. Bizim Kürtlerin çıkardığı bir dergi var, Musa Abi için bir sayı yaptılar geçen eylül ayında ve iyi de yaptılar, haberim bile olmadı... Bir şair dostumdan Yılmaz Odabaşı'ndan öğrendim ve çok da üzüldüm, yahu insaf, Musa Anter öldürüldüğünde ben yanında can çekişiyordum, söyleyecek hiç mi sözüm yok!

Yönetmeniyle dergi basılmak üzereyken konuştuğumda, bana çok gülünç bir şey söyledi, telefonuma ulaşamamış! Oy-

sa ben, öyle tabela partisi filan değil, iki milyon oy almış bir partinin, DEHAP'ın insan haklarından sorumlu genel başkan yardımcısıyım o tarihte. Dahası, SKY Türk'te ve CNN'de sadece bu olayla ilgili olarak toplam iki saat program yapmış, ülkenin demokrat bütün gazetelerine yazılar yazmış, iki baskı yapmış bir kitabın da yazarıyım. Neyse Yılmaz araya girince, onu kırmadım ve bir yazı gönderdim bu arkadaşlara, bir kısmını yayımladılar.

Bu çevreler, aynı tutumlarını son Kürt konferansında da sürdürdüler. Beraber şarap içip, ahbaplık yaptıkları Kürtlerin dışında, bir tek Kürd'e davetiye göndermediler. DTP Genel Başkanı Ahmet Türk'ü, geçmiş siyasi tecrübeler konulu bir oturumda, Ahmet Türk politika yaparken, belki daha doğmamış bir sivil toplum aktivistinin yanına oturttular, o da önemli bir tecrübesini söyledi doğrusu, herkes de öğrendi, meğer Kürtler, Kürt kadınının özellikle Türkçe öğrenmesini engellemişler ki, bunun üzerinden siyaset yapabilsinler!.. Daha başlarken, bunlardan biri, Leyla Hanım'ın tahliye olduğu gün başlayan ve yakalandığı amansız bir hastalıkla, yani Leyla Zana sendromuyla çıktı kamuoyunun karşısına ve kendisinin dışındaki bütün Kürtleri şiddet yanlısı Kürtler olarak sundu. Sonra da inkâr etti, konferans salonunda Allahtan haberi yapan Sefa Kaplan var, cevabını aldı bu zat.

"Anter cinayeti üzerine spekülasyon yaptılar"

Bunların bir kısmı Musa Anter cinayetinin hesabını sorduğumuz deklarasyona imza bile atmadılar. Oysa ulaşamadığımız birçok Türk aydını, sanatçısı sadece duydukları için böyle bir şey yaptığımızı, bana ulaşıp imza atmak istediklerini ilettiler, bu çok memnuniyet vericiydi ve Musa Anter'e duyulan ilginin, sevginin bir ifadesiydi. Anter cinayeti üzerine spekülasyonları yıllarca bu çevreler yaptı. Ama şimdi öyle bir duruma geldiler ki, PKK'nin imkânları ve gücü bunlarda olsa, sanırım bizim gibi insanlar, bu ülkede nefes bile alamaz-

lardı, böyle düşünmeye kadar getirdiler beni.

Şunu da söylemek istiyorum, kim tarafından işlenmiş olursa olsun, bütün siyasal cinayetlerin aydınlanmasından yanayım ve bu amaçla işlenmiş bütün cinayetleri de nefretle kınıyorum. Kürtlerin tarihinde bu cinayetler evet var, ve Kürtler bu geçmişleriyle yüzleşmeli ve bu geçmişi sorgulamalıdırlar, PKK de bunu yapmalı, başkaları da. Bu geçmişin üzerine sünger çekerek yola devam edemeyiz. Ama sadece bu geçmişin hesaplaşması üzerinden de, son 25 yıl içinde, elini hep sıcak suyun içinde tutmuş birilerine siyasal rant sağlamak mecburiyetimiz de yok.

– Anter'in son zamanlarda PKK'ya ve Öcalan'a yönelik olarak eleştiriler yapmış olduğunu biliyoruz. Bunu üstü kapalı bir şekilde ve bazı mahfillerde açıkça dile getirdiğini biliyoruz. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Bu konuda şurada burada şunu söyledi demek yerine, bence yazdığı son makalelerini okumak ve onun PKK'nin yürüttüğü silahlı mücadele hakkında ne düşündüğünü öğrenmek en doğrusu. İnsanlar bunu yapmıyor. Bana sorarsanız, son makalelerinin ve ölmeden önce yazdığı anılarının baskı üstüne baskı yapması gerekirdi, bu yok. Okumuyor insanlar ve spekülasyon yoluyla meraklarını gidermeye çalışıyorlar. Bir kısım Kürtler arasında şu da var, olup biten bütün kötülükleri getirip PKK'ye bağlamak, bence bu geçmişle gerektiği gibi yüzleşmek ve bu geçmişi sorgulamak tutumu değil, daha ziyade, PKK'ye karşı bir siyasi tutumun ifadesi. Ki bu da olabilir elbet, herkes PKK gibi düşünmek zorunda da değil, bunu anlıyorum. Ama konuştuğumuz şey farklı bir mesele.

"Kutlu Savaş'ın hazırladığı rapor her şeyi anlatıyor"

İlk yıllarda benim en yakın dostlarım bile, bu cinayetle PKK arasında bir bağ kurmaya çalışıyorlardı ve benim aslında bunu bildiğimi, ama bu gerçeği gizlediğimi düşünüyorlardı, hissediyordum bunu ve üzülüyordum tabii... Çünkü onla-

ra anlatacak hakikaten bir bilgim de yoktu, sadece o gece ve o gecede olup bitenler, kim yaptı, kimler rol aldı, bunların hiçbirini bilmiyordum, nasıl bilebilirdim ki...

Kutlu Savaş'ın hazırladığı rapor, işi açıkça ortaya koyuyordu ve bu cinayetin devlet adına iş yapanların işi olduğunu açıkça itiraf ediyordu ve diyordu ki, Kutlu Savaş raporunda, "Anter'i öldürenler, daha sonra pişman oldular, çünkü yaşarken bu kadar etkili olmayan Anter, öldürüldükten sonra daha etkin bir hale geldi" tespitinde bulunuyordu.

– Mümtaz Kotan, bir yazısında, "(Musa Anter), ... Son dönem PKK kulvarında koştu ve Öcalan için bazı laflar etmeye de başlamıştı ki, nihayet kötü bir cinayete kurban gitti. Yanında bulunan Orhan Miroğlu'nun olayı aydınlatması gerekir. Tarihimiz açısından bu olay önemlidir. Otelden ilk çağrılışında gitmediği, ikincisinde ise yazılı kâğıt geldiği ve bunun üzerinde PKK Diyarbakır sorumlusu ve onun tanıdığı birinin ismini gördükten sonra gittiği ve geri gelmediği söylenmektedir" diye bir ibare kullanıyor. Buna cevabınız nedir?

Yukarıda anlatmaya çalıştığım durumun bir benzeri bu iddia. Ben olayın tanığı ve mağduru olarak, ayrıca bu karanlık dönemin aydınlanmasını herkesten fazla isteyen ve arzu eden biri olarak düşüncelerimi söylemekle, mahkemelere, savcılara gidip ifadeler vermekle kalmadım, Musa Anter cinayeti dahil, faili meçhul üç cinayeti bir kitap olarak yazdım. Tetikçileri yaratan Diyarbakır Cezaevi de var bu kitapta. Ayrıca fırsat buldukça sayısız makaleler yazdım ve bunlar yayımlandı. Davet edildiğim her yerde görüşlerimi anlattım. Ama kimi Kürt aydınları öyle bir ruh hali içindeler ki, siz ne yaparsanız yapın, terazinin bir kefesine, bir miktar PKK karşıtlığı koymamışsanız, bir işe yaramaz.

Kotan'ın uğraştığı tarihi, daha doğrusu hangi tarihten söz ettiğini bilmiyorum, ama bu ülkede eğer bu kıyımın tarihi bir gün yazılacaksa, benim bu tarihteki payım, sanırım yazılmış doküman olarak, 600 sayfaya yakındır. Bu, sayın Kotan'ın

aydınlatma dediği şeye ne kadar hizmet ediyor, ona da kamuoyu ve halk karar versin.

"Anter cinayetinde PKK pusulası uydurmadır"

Bu pusulanın varlığı ve PKK'den gelmiş olması konusunda elimizde bir bilgi, belge yok. O tarihten bugüne yüzlerce insan PKK içindeyken saf değiştirdi, samimi itirafçı oldu. Bunlar bildikleri her şeyi anlattılar. Eğer o dönemin PKK sorumlusundan Musa Anter'e imzalı bir belge gelmiş olsa ve Anter bundan sonra JİTEM'in tuzağına düşmüş olsa, bu 14 yıldır ortaya çıkmayacak, devletin saklayacağı bir bilgi olarak korunacak mıydı sanıyoruz? PKK'ye yapılacak en büyük kötülük, dün de, bugün de, PKK'nin Musa Anter cinayetinde pay sahibi olduğunu ispat etmek değil mi? Ve bu bilginin saklı kalması mümkün müdür, on dört yıldır (suikastten bu yana) binlerce militanı yakalanan ve sorgulanan, bir kısmı da itiraf edip devletle işbirliği yapan bir hareket bu kadar değerli bir bilgiyi koruyabilir mi?

Ama Kotan'ın elinde böyle bir bilgi varsa, bence bunu kamuoyuyla paylaşmalıdır. Aslında, olaydan sonra devlet suçüstü yakalandı ve hemen şu dezenformasyon gündeme geldi, hatırlar herkes: PKK Musa Anter'den haraç istemişti, vermeyince de onu öldürmeye karar verdi. Aklımda yanlış kalmadıysa, bunu bir PKK militanının ifadesine de yazdılar o günlerde, gazetelere de haber olarak sızdırdılar.

Neyse ki, bugün devlete ömrünün yarısını vermiş ve katıldığı, bildiği 40'a yakın cinayeti anlatan biri var, Aygan, onun anlatımlarında da böyle bir bilgi yok. Kaldı ki, böyle bir pusulayı düzenlemek çok mu zor? PKK'nin sahte makbuzlarıyla milyonlarca dolar toplandı bu ülkede. Sonra iki taraflı çalışan Hogir'ın kullanıldığını biliyoruz, ama kim kullanmış Hogır'ı,Yeşil... Ve Hogir bugün söylendiğine göre, ne derece doğru bunu da bilmiyoruz elbette, iddia edildiği üzere, PKK tarafından infaz edilmiş, yaşamıyor. Sonra ne demek "PKK

kulvarında koşmuştu, Öcalan için bazı laflar etmişti, sonra bir cinayete kurban gitti." Öcalan için laf eden herkes bir cinayete kurban mı gidiyor, böyle bir yargı, bu olayda ne kadar işe yarayabilen bir şey sizce?

– Musa Anter, Şırnaklı Hamit'i tanıyor muydu?

Sanmıyorum, önemsiz biriydi onun için, ya da ben böyle düşünüyorum; çünkü, bu adam otele geldiğinde, lobide kısa bir süre birlikte kaldık, oturmadı ama, ayaktaydı, Musa Abi, onu bana tanıştırma gereği bile duymadığına göre, onu ne tanıyordu, ne de önemsemişti. Sonuçta o, Musa Ağabeyi, buluşma yerine götürecek biriydi diye düşünüyorum, o kadar. Onu değil ama onu gönderenleri, tanıyordu bence.

– Hogir'e nasıl güvendi ve onu nereden tanıyordu, yola çıkmadan önce bu konuda size neler söyledi. Siz Anter'le birlikte nereye gittiğinizi biliyor muydunuz?

Hogir'i hâlâ PKK'li olarak biliyor olmalıydı, yoksa güven duyacağını sanmıyorum. Oysa Hogir o tarihte Yeşil'in adamı. Yeşil'de bunu MİT'te verdiği ifadede söylüyor, "Musa Anter'in öldürülmesinde PKK'nin en kafa adamını kullandım" diyor. Mehmet Eymür bu ifadeyi, sanırım 2000 yılında deşifre etti ve ben Diyarbakır'da yeniden suç duyurusunda bulundum, bu ifadede yazılanlar üzerine. Bir şey çıkmadı zaten. Yola çıkmadan önce bana bu konuda hiçbir şey söylemedi. Nereye gittiğimizi tam olarak bilmiyordum, Anter'in kendisi de bilmiyordu zaten, Seyrantepe'de bir eve gidilecek, bilgi o kadardı, gidiş amacını da bana daha oteldeyken, "bir arazi meselesini çözmek" diye söylemişti.

"Polis araçları ansızın çekilmişti"

– Anter gibi sürekli tehdit alan (sanıyorum bir yıl kadar önce de İstanbul'daki evine gelip tehdit etmişlerdi) bir adamın Diyarbakır gibi, o dönem faili meçhul cinayetler cehennemine dönen bir şehirde gecenin içinde korunmasız gönderilmesi hakkında ne düşünüyorsunuz?

Soruyu anlamadım, kim koruyacaktı? Eğer polisi kastediyorsanız, şunun daha sonra herkes farkına vardı ki, polis Diyarbakır'da öldürüldüğü güne kadar her gün kendisini izlemiş, takip etmiş ve otelin önünde polis araçları hiç eksik olmamıştı. Ama her ne hikmetse, pazar günü tam bir çekilme var. Yani polis araçları, sivil, resmi polisler tatile çıkıyorlar deyim yerindeyse. Otele gittiğimde ben de fark ettim bunu, ne bir polis aracı vardı otelin önünde, ne de bir polis. Berdi berdan bir vaziyet yani. Dostlarından söz ediyorsanız veya Diyarbakır'ın sivil toplum güçlerinden filan söz ediyorsanız, şunu söyleyeyim, onlar Musa Ağabeyi hiç yalnız bırakmadılar. Otelde hep birlikte oldular. Söyleşi gününde çekilmiş fotoğraflar bunun en güzel kanıtıdır. Ama şu da bir gerçek ki, kimse Musa Ağabeyin o gece böyle bir buluşmaya gideceğini de bilmiyordu, kimseyle paylaştığını sanmıyorum, ama belki de paylaşmıştır, bunu artık bilemeyiz ki ya da bunca yıldır kimse çıkıp da ben de o geceki toplantıyı biliyordum demedi, keşke dese, bilgimizi tamamlayan bir şey olurdu bu.

– Yolda ilk kuşkuyu ne zaman duydunuz?

Otel'den çıkıp arabaya binerken; çünkü biz binmeden o, yani Dıjwar, yani Hamit binmek istemedi arabaya ve dikkat ettim, binerken de etrafına baktı iyice. Kuşku duydum, ama Musa Abi, bunlar düşman sahibidir dediği için otelde, doğrusu çok da önemsemedim.

– Olayın tek tanığı olarak bize, sizin gözünüzden vurulma anını anlatır mısınız?

Ben Musa Ağabeyi gitmeden önce yemeğe davet ettim, o kabul etti. Olayın olduğu gün yani pazar günü akşam saat sekizde otele gittim. Onunla Büyük Otel'de buluşacaktık. Bu otel Budakların oteliydi, onlar işletiyordu. Otelde onunla sohbet ettik. Misafirleri vardı, onlar gittikten sonra biz Musa Abiyle baş başa kaldık. Otel komilerinden biri Musa Ağabeye, "Abi senin beklediğin misafir geldi" dedi. Bana daha önce arazi sorunu olduğunu söyledi. Ama itirafçılarla bir toplantı olacağını söylememişti. Eğer söylemiş olsaydı müdahale

ederdim. O dönemde Diyarbakır'da böyle bir toplantıya katılmak çok tehlikeliydi. Onu vazgeçirmeye çalışırdım. En azından ben gitmezdim.

O kalktı misafiri asansörde karşıladı, birlikte yukarıya çıktılar. Döndüğünde üstünü değiştirmişti. Daha önce de bunlar Musa Ağabey ile telefonlaşmışlar ve onu ikna etmişler. İşte "öbür tarafta da samimi itirafçılar var. Kürt halkına çok büyük zararlar verdik yeniden barışmak istiyorlar" gibi... Musa Ağabey de sanki ulusal bir görevi yerine getirecekmiş, Kürtler arasında bir dargınlığı, yani bir çekişmezliği sona erdirecek gibi bir misyonu yükleniyordu. Bu, aslında ona yüklenen bir misyondu.

Gelen şahıs 25-30 yaşlarından birisiydi. Üstünde bir blucin pantolonu ve ipek-naylon karışımı bir gömlek vardı. Otelden birlikte çıktık. Musa Ağabey dedi ki, "Orhan, Seyrantepe'ye gideceğiz, nasıl gideceğiz." Arabamız yoktu, bir ticari taksi tutuk. Önce Musa Ağabey arabaya bindi, ardından o gelen kişi bindi, binerken etrafa baktığını gördüm. Ben de arabanın ön tarafına bindim. Yola çıkarken etraf iyice karanlıktı. Araba Ergani yoluna girdi, etrafımızda ev kalmamıştı. Arkamı döndüm ve dedim ki, "Biz nereye gidiyoruz?" O gelen kişi, "Bu Silvan yolu değil mi?" dedi. Ben "Yok" dedim, "eğer Silvan yoluna gideceğiz deseydin ben seni oraya götürürdüm. Burası Ergani yolu." Adam, "Biz yanlış gelmişiz. Biz Silvan yolundan gideceğiz" dedi.

Meğer onun asıl görevi, bizi kontrgerillanın arabasının beklediği noktaya götürmek ve onlara teslim etmekmiş. Ergani yolundan döndük. Musa Ağabey dedi ki, "Sen Diyarbakır'ı bilmiyor musun? Gideceğin yolunu bilmiyor musun?"

Biz Kürtçe konuşuyoruz ve bu arada onun Kürt olduğunu öğreniyoruz. Düzgün Kürtçe konuşuyordu. "Yok. Ben Diyarbakır'da yaşamıyorum, köyden yeni geldim" dedi. Musa ağabey, "Nerelisin" diye sordu, adam "Erganili'yim" diye cevap verdi. Tedirgindi, gitmesi gereken noktanın endişesini yaşıyordu. Sonra Peşmerge konutları karşısında, Cumhuriyet Ma-

hallesi'ne girdik. Orada bizi 36. Sokak'a soktu. Musa Ağabeyin sinirleri bayağı bozulmuştu. "Dev ji wi keri berde. Were em vegerin" yani, "Bırak bu eşeği geri dönelim" dedi.

Musa Anter başına gelecekleri hissetmişti

– Şimdi 36. Sokak'ın başında bir Musa Anter anıtı var değil mi?

Evet, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi sokağın girişine Anter'in anısına bir anıt dikti.

– Sonra ne oldu?

Meğer bu kişi bizi öldürecek yer arıyormuş. Biz halen farkında değiliz. Bir sokağa girdik, birisine bir şey sordu ardından başka bir sokağa daha girdik. Böyle olunca, Musa Ağabey sinirlendi "Geri dönelim" dedi. Biz tam geri dönmeye hazırlanıyorduk ki, adam, "Tamam, ben gideceğimiz yeri buldum" dedi. Loş bir sokak, karanlık ve beli belirsiz bir ışık sokağın sonunda, bir lamba olmalı. Biz sokağa adımımızı attık. Ona, "Burası mı gideceğimiz yer?" diye sordum, O da "evet" dedi. Musa ağabey bir an için durdu ve bana Kürtçe dedi ki, "Bunlar samimi itirafçı bulup, PKK ile barışmak istiyorlar." O an ben içimde 'eyvah' dedim ama o anda yapılacak hiçbir şey yoktu. Silahı ne zaman çektiğini o arada görmedim. Daha Musa Ağabey sözlerini bitirmeden adam tabancasını ateşlemişti. Musa Ağabey kafasından aldığı yaralarla öldü. Tahminen 10-15 beş dakika yaşadı. Ben de yaralıydım ve kısa bir aradan sonra kendimden geçtim.

– Siz nerelerinizden yaralandınız?

Dizimden, elimden, sırtımdan ve göğsümden aldığım kurşun yaraları var.

– Gözünüzü ne zaman açtınız ve ondan sonraki olaylar ne yönde gelişti?

O gece ameliyata alındım ve ben ertesi gün akşama doğru gözlerimi bir hastane odasında açtım. Kurşunlar çıkarılmıştı, iç kanamam temizlenmişti. Ama bacaklarımda hiç kıpırtı

yoktu. Belden aşağısı felç olmuştu.

– Musa Anter davasının bugün geldiği nokta nedir?

Türkiye'de rafa kaldırılmış bir faili meçhul cinayet dosyası o kadar. Savcılar sorumlu davranmadılar, kendisine edilen telefonların mahiyeti çözülebilseydi, daha o zamandan, bugün Aygan'ın verdiği bilgilere ulaşmak mümkün olabilirdi. Nereden bulunacaktı böyle cesur bir savcı, şimdi bile bulmak mümkün değil, Van savcısının başına gelenler ortada, bir iddianame hazırladı, hayatı değişti adamın. O dönemi düşünün bir de... İki kez suç duyurusunda bulundum, bugüne kadar tek bir yanıt alamadım. Aygan'la siz Rahşan Anter'i buluşturunca, konu yeniden gündeme geldi ve hem suç duyurusunda bulundum yeniden, hem de bir deklarasyon yazıp, imzaya açtım. 337 aydın, demokrat insanımızdan imza aldım, bu deklarasyondaki talepler, Adalet ve İçişleri Bakanlığı tarafından hatta Meclis Araştırma Komisyonu tarafından ciddiye alınsaydı, harekete geçilirdi. İddiası Aygan'ın, Hamit Yıldırım'ın hâlâ Kumçatı'da koruculuk yaptığı yönünde, bunu sorduk biz de deklarasyonda, ama maalesef sorumlu bakanlıklardan bir açıklama gelmedi.

– Peki devlet neden böylesi bir derin sessizlik içinde?

Sükut ikrardandır diyelim ve koskoca devletin gücünün bir korucuya yetmediğini düşünelim... Yoksa rahatlayamayız, çünkü 337 aydın bunu imzalarıyla soruyor, "Hamit Yıldırım Şırnak'ta mı" ve "hakikaten Musa Anter cinayetinde bir rolü var mı" diye, ama ilgili bakanlıklar ve TBMM Araştırma Komisyonu'ndan çıt yok. Hamit devletten güçlü yani. AİHM de ayrıca devam eden dava var. Anter ailesinin açtığı. Benim açtığım davada, eksik soruşturma yapıldı diye kabul edildi. Orada davalar sürüyor.

– Gerek Kutlu Savaş'ın Susurluk Raporu'nda, gerekse yeni MİT Müsteşarı'nın yaptığı son açıklamalarda Musa Anter cinayeti üzerine devlet katında farklı bir yaklaşım sergilendiğini görüyoruz. Siz, süreç içinde görüştüğünüz adli makamlar ya da resmi kişilikler katında bu cinayetin

farklı algılandığına dair bir söze ya da olaya tanık oldunuz mu?

Ben pek bir farklılık görmüyorum. Devlet, hiçbir faili meçhul cinayet hadisesinde olmadığı kadar bir suçluluk psikolojisi içinde bence ve devletin içinde Anter'in devlet adına iş yapan bir grup tarafından öldürüldüğüne dair kuşkusu olan kimse yok diye düşünüyorum. MİT müsteşarının söylediği aslında işin siyasi yanıyla ilgiliydi. Anter'le başlayan bir Kürtçülükten söz ediyordu yanılmıyorsam. Yoksa Kutlu Savaş'ın raporuyla çelişen bir şey değildi söyledikleri.

"337 aydın bu cinayeti soruyor, ama soruşturan yok"

– Tamam, bu konuda dava henüz açılmış değil. Ama cinayet soruşturmasının geldiği noktayı değerlendirir misiniz?

Yok ki soruşturma. Sıfır soruşturma. Yukarda dedim, 337 aydın bu cinayeti soruyor, ama soruşturan yok..

– Musa Anter cinayetinin önemi sizce nedir? Onun gibi daima barışı savunmuş yaşlı bir adamın hedef seçilmesinin nedeni sizce ne olabilir?

Cevap sorunun içinde var bence. Tabii ki, barışı ve demokrasiyi isteyenler öldürüldü bu ülkede. Kamuoyunun bildiği, güvendiği, fikirlerine belki çok inanmasa da saygı duyduğu insanların öldürülmesi, toplumu terörize etmenin, sürekli bir çatışma ve şiddet psikolojisi içinde tutmanın en önemli yollarından biri. Musa Anter'i farklı kılan bir şey var elbette, o da belki en çok Türk dostu olan bir Kürt aydını olmasıydı. "Öyle birini seçelim ki, hem Kürtlerin hem Türklerin vicdanına otursun, bu vicdanı yaralasın ve bu yara hiç kapanmasın, hep kanasın" diye düşünmüş olmalılar. Musa Anter böyle düşündüğünüzde, elbette çok tesadüfi seçilmiş bir kurban değil, bilinçle seçilmiş bir kurban ve kurbanların seçimini *Dıjwar*'da anlatıldığı gibi tetikçi olarak kullanılanlar yani Dıjwar'lar değil, hep başkaları seçiyor ve tetiği de bu za-

vallılara çektiriyorlardı.. İşte şimdi bu başkalarının kim olduğunu biraz daha öğrenmek ve bilmek ihtiyacındayız...

Orhan Miroğlu Kimdir?

Mardin, Midyat doğumlu. Gençlik yılları Batman ve Diyarbakır'da geçti.1970-80 arası demokratik gençlik hareketleri içinde yer aldı.1980'de Diyarbakır Eğitim Enstitüsü Edebiyat Bölümü'nden mezun oldu. 12 Eylül Askeri darbesinden sonra tutuklandı ve Devlet Güvenlik Mahkemesi tarafından TKSP (Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi) davasından 15 yıl cezaya çarptırıldı. 1988'de cezaevinden tahliye oldu. 20 Eylül 1992'de Diyarbakır'da Musa Anter'in öldürüldüğü suikastten yaralı olarak kurtuldu. 1995'e kadar siyasi yasaklıydı. Siyasi çalışmalarını 1999'dan bu yana önce HADEP, ardından DEHAP'ta Genel Başkan Yardımcısı olarak sürdürdü. DTP kurucusu ve PM üyesi. Evli, iki çocuğu var. *Radikal İki*, *Gündem* ve *Birgün*'e yazıyor. Yazdığı ilk kitapta, Musa Anter, Vedat Aydın ve Mehmet Sincar cinayetlerini anlattı. Bir anı roman olan kitabın adı: *Dıjwar-Onlara Dair Her Şey*'dir. Diğer kitapları şunlar: *Hevsel Bahçesinde Bir Dut Ağacı*, *Çapraz Ateşte İki Halk: Kürtler ve Türkler-Yeni Jeopolitika ve Nasyonalizm.*

BEŞİNCİ BÖLÜM

BULUŞMANIN AKABİNDEKİ GELİŞMELER

Haberin ardından... Abdulkadir Aygan ile Rahşan Anter buluşmasına dair haber çalışmakta olduğum *Hürriyet* gazetesinin *Pazar Eki*'nde 22 Ocak 2006'da yayınlandı. Haberden dört gün sonra CNN Türk'te "Tarafsız Bölge"de, Ahmet Hakan Coşkun, Rahşan Anter'le beni tekrar buluşturdu. Haberi yaparken, bir yandan fotoğraf çeken Kutup Dalgakıran, diğer yandan yanımızda götürdüğümüz bir dijital kamerayla film kaydı yapıyordu. Ahmet Hakan'ın programında bu kayıtlar ekrana geldi. Bu programın ekrana gelmesinin ardından haberin yankısı genişledi. Habere ilişkin olarak, gazete ve dergilerde çok sayıda yeni haber ve yorum çıktı.

Bu arada Yeşil ve ailesine yönelik olarak ilginç bir gelişme yaşandı. Musa Anter cinayetinin planlayıcılarından ve Susurluk olayının kilit isimlerinden Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım 7'inci Kolordu Askeri Mahkemesi'nde yargılanıyor. Aslında, dava daha önce sivil mahkemedeydi.

Diyarbakır Başsavcılığı, sanıklar hakkındaki iddianamesini 29 Mart 2005'te hazırladı. 2. Ağır Ceza Mahkemesi, sanıklar Mahmut Yıldırım (Yeşil), emekli Binbaşı Abdülkerim Kırca, Uzman Çavuş Yüksel Uğur, Muhsin Gül, Fethi Çetin, Diyarbakır Emniyet Güvenlik Şube Görevlisi Kemal Emlük ve eşi Saniye Emlük'ün suçlarının askeri mahkemenin görev alanına girdiğini belirterek, dosyayı askeri mahkemeye gönderdi.

Bunun sebebi ise söz konusu davada yargılananlar arasında asker kişilerin bulunmasıydı. Savcılık iddianamesinde sanıklar hakkında, Diyarbakır'da 1992-94 yılları arasında Harbi Arman, Lokman Zuğurli, Zana Zuğurli, Servet Aslan, Şahabettin Latifeci, Ahmet Ceylan, Mehmet Sıddık Etyemez ve Abdulkadir Çelik'i işkence ederek öldürdükleri suçlamasıyla 3'er kez ömür boyu hapis isteniyor. Başsavcılığın hazırladığı üç sayfalık iddianamede sekiz ayrı cinayetin 'JİTEM' adı altında oluşmuş 'sözde devlet' adına, ancak yasadışı yollarla işlendiği vurgulanmıştı. Savcılık, çete üyelerinden Mahmut Yıldırım'ın diğer isimlerinin de "Ahmet Yeşil-Mehmet Kırmızı" olduğunu belirtiyor.

Abdulkadir Aygan'la yaptığımız söyleşide adı geçen bu şahıslara çıkar amaçlı çete oluşturmaktan dolayı dava açılmış. Çetecilere ömür boyu hapis cezası isteniyor ama mahkeme her nedense bunları tutuksuz olarak yargılıyor.

22 Ocak'ta Musa Anter cinayetiyle ilgili söyleşinin *Hürriyet*'te çıkmasının ardından 27 Ocak'ta askeri mahkemede başlanan ilk yargılamada savcılık, Solhan İlçe Jandarma Komutanlığı'na bir yazı yazarak Mahmut Yıldırım'ın açık adresinin tespit edilerek mahkemeye gönderilmesini istedi. Askeri savcının hazırladığı, sanıkların JİTEM adı altında oluşmuş sözde devlet adına yasadışı yollarla birçok adam öldürme, adam kaçırma ve PKK yandaşı olduklarına inandıkları kişiler aleyhine kendi çıkarlarına yönelik eylemlerde bulundukları, binbaşı Abdulkerim Kırca'nın eylemlerle ilgili verdiği talimatlar nedeniyle çetenin yöneticisi konumunda olduğu belir-

tiliyor. Davada sürpriz bir gelişme yaşandı ve mahkeme ilk kez bir sanık hakkında tutuklama kararı aldı.

Türkiye'dekiler elini kolunu sallayarak dolaşırken tutuklama kararı çıkarılan tek sanık İsveç'te yaşayan Abdulkadir Aygan oldu.

Duruşmaya müdahil olarak katılan avukatlardan Reyhan Yalçındağ, verilen kararın adil olmadığını belirterek, "Türkiye'de yaşayan sanıklar hakkında değil de, sadece yurtdışında yaşadığı bilinen Abdulkadir Aygan hakkında tutuklama kararı çıkması oldukça ilginç. Diğer sanıklar kaçmadan, var olan bilgi ve belgeler ışığında tutuklanmaları gerekir. Delillerin karartılması riski var. Olaylardaki bütün somut gerçeklerin açığa çıkartılması lazım" dedi.

Abdulkadir Aygan'ın itiraflarından sonra kemikleri bulunan Murat Aslan'a değinen Yalçındağ, "Görülüyor ki, yapılan itiraflar gerçek. Bu itiraflar üzerinden hareket edilerek, karanlık olayların bir an önce aydınlatılmasını istiyoruz" diye konuştu. Ve tabii ki, avukatın talebini dikkate alan olmadı. Ama bu dava JİTEM'in, adıyla sanıyla yargılandığı ilk dava olarak kayıtlara geçmiş oldu... Olay gazetelere şu başlıklarla yansıdı:

"İtirafçıya asker muamelesi" (*Sabah*, manşet), "JİTEM ilk kez kayıtlara geçti" (*Akşam*), "JİTEM'e 'resmi' tanıma!" (*Milliyet*), "Savcının JİTEM'ci dediği sanıklar askeri mahkemede yargılanacak" (*Zaman*), "Mahkeme JİTEM dedi" (*Bugün*), "JİTEM'i tanıma kararı" (*Yeni Şafak*).

Aygan'ın OYAK'a üyeliği araştırılacak

Söz konusu dava bundan sonra "JİTEM Davası" olarak adlandırılmaya başlandı. 30 Ocak günü davaya devam edildi ve 7'nci Kolordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi, bu sefer, Ordu Yardımlaşma Kurumu'na (OYAK) PKK'lı Abdulkadir Aygan'ın üye yapılıp yapılmadığının sorulmasını istedi.

İsveç'te yaşadığı belirtilen Aygan'ın işkence yapmak,

adam öldürmek, çete kurmak suçlarından hakkında kuvvetli deliller bulunduğundan gıyaben tutuklanmasına karar veren mahkeme, OYAK Genel Müdürlüğü'ne PKK itirafçısı Aygan'ın, Aziz Turan adıyla üye olup olmadığının sorulmasını da istedi.

Mahkeme, savcının taleplerinin kabulüne karar verdi. Aygan daha önce yaptığı itiraflarda, "Jandarma yazısıyla 'genel idari hizmetler-istihbarat elemanı' sınıfından devlet memurluğuna alındığını, Aziz Turan kimliğiyle OYAK iştirakçisi yapıldığını" açıklamıştı. Askeri savcı ayrıca eski PKK'lı Fethi Çetin'in hangi tarihte ve nereden emekli olduğuna dair Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'ne yazı yazılmasını da talep etti.

Oğul Yeşil'in marifetleri...

Aradan iki hafta bile geçmeden 13 Şubat 2006 gecesi sabaha karşı, bu sefer Yeşil'in oğlu Murat Yıldırım ve çetesine yönelik bir operasyon düzenlendi. Murat Yıldırım ve adamlarına yönelik operasyon, olaydan iki gün önce Habib Durmuş isimli bir sigortacının bacaklarından vurulmasıyla başladı.

Durmuş, Organize Suçlar Şube Müdürlüğü'ne bağlı ekiplere verdiği ifadesinde, "Bir arkadaşımın 1.5 milyon YTL'lik borcuna kefil oldum, borcun ödenmemesi üzerine bir süredir sürekli tehdit telefonları alıyordum. Beni Murat Yıldırım'ın adamları vurdu" dedi.

Bu ifade üzerine yapılan teknik takip sonucu İstanbul'un Avrupa ve Anadolu yakasında yedi ayrı adresi belirleyen polis, sabaha karşı harekete geçti. Eşzamanlı düzenlenen operasyonlarda Yıldırım'ın da aralarında bulunduğu 14 kişi gözaltına alındı.

Operasyonda bir Kalaşnikof marka silah ile üç tabanca ele geçirildi. Kalaşnikof marka silahın Yıldırım'ın Beşiktaş Fulya'daki dairesinde bulunduğu belirtildi. İlk kez 1998'de Ankara'da gözaltına alınan ve sonra serbest bırakılan Murat Yıl-

dırım ve diğer zanlılar, tehdit, çek-senet tahsilatı, haraç, ihaleye fesat karıştırmak, adam yaralamak ve cinayete azmettirmekle suçlanıyor.

Operasyonun ardından, Murat Yıldırım'ın da yakalandığı Kadıköy'deki eve 'Yeşil'e benzeyen bir kişinin girip çıktığı' iddiası ortaya atıldı. Bazı tanıkların, operasyondan yaklaşık 15 dakika önce, gazete ve televizyonlarda fotoğrafları yayımlanan Yeşil'e benzeyen bir kişinin evden ayrıldığını ifade etmeleri üzerine polis, geniş çaplı arama başlattı. Öte yandan, teknik takip sırasında zanlıların telefonla yaptığı görüşmelerde Mahmut Yıldırım'ın geçmişte kullandığı 'Hacı', 'Ağa' kod isimlerinin geçtiğinin tespit edildiği de ileri sürüldü.

Ertesi gün bir açıklama yapan İstanbul Emniyet Müdürü Celalettin Cerrah, Yeşil'in evde bulunmadığını açıkladı. 17 Şubat günü tutuklulardan yedisi serbest bırakıldı, Murat Yıldırım'ın da aralarında bulunduğu sekiz kişi tutuklandı.

ALTINCI BÖLÜM

DEKLARASYON VE SUÇ DUYURUSU

337 aydın katillerin bulunmasını istedi... Haberin yayınlanmasından üç gün sonra Orhan Miroğlu, savcılığa bir dilekçe vererek Abdulkadir Aygan ve JİTEM hakkında suç duyurusunda bulundu. 9 Şubat 2006'da 337 kişinin imzaladığı bir deklarasyon yayımlandı. Aralarında sanatçılar, sendikacılar, hukukçular, gazeteciler ve yazarların yer aldığı imzacılar, Anter cinayetinin aydınlatılması ve suçluların yakalanarak yargı önüne çıkarılmasını istedi. Orhan Miroğlu, Mehmet Uzun, Tanıl Bora, Oral Çalışlar ve Prof. Dr. Büşra Ersanlı'nın hazırladığı deklarasyonun metni ve bu bildiriye imza koyanların listesi:

"Yakın tarihimizde yaşadığımız acı olaylar; sivil halka, yazarlara, aydınlara, sanatçılara ve politikacılara karşı işlenen insanlık suçları, insan hakları ihlalleri üzerine yürütülen tartışmalar ve o dönemin tanıkları -mağdurları tarafından bugünlerde sık sık dile getirilen açıklamalar, Türkiye'nin geç-

mişiyle yüzleşmesi gerektiğini bir kez daha açıkça ortaya koymaktadır. Bu bakımdan, bu karanlık dönemin ihlallerini, faili meçhul cinayetlerini aydınlatmaya ve bu dönemle ilgili gerçekleri öğrenme hakkımızı kullanmaya dair yeni bir sürecin başlaması gerektiğine inanıyoruz.

Ülkemizde, 70'li yıllardan bu yana, JİTEM, Özel Harp Dairesi, KONTR-Gerilla gibi adlarla kamuoyunun gündemine gelen birtakım gizli örgütlenmelerin varlığını ve bu gizli güçlerin, siyasal ve demokratik süreç üstündeki tehditlerinin, provokasyonlarının bugün de devam ettiğini biliyoruz. Susurluk'ta bütün kirli ilişkiler ağıyla açığa çıkarılan bu güçler; son olarak Şemdinli'de yaşanan olayların da gösterdiği gibi, hâlâ bu hukuk dışı yapılanmalarını korumakta ve demokratik-barışçıl süreci tehdit etmeye devam etmektedirler.

Bu bakımdan, bizler, Abdulkadir Aygan adlı JİTEM elemanının medyada yer alan açıklamalarının yetkili ve sorumlu mercilerce suskunlukla karşılanmasını son derece üzücü buluyor ve bu suskunluğun sona ermesini talep ediyoruz... Bu kişi, katıldığı, faili ve planlayıcısı olduğu kırka yakın insanın katledilmesini ve 75 yaşındayken 20 Eylül 1992 yılında Diyarbakır'da katledilen gazeteci-yazar Musa Anter suikastının nasıl planlandığını anlatmış ve eğer kendisine uluslararası güvenceler sağlanırsa, bildiklerini bir mahkeme huzurunda itiraf edeceğini açıklamıştır. Sivil insanlara karşı, sistemli olarak gerçekleşen ihlallerde rol almış bu kişileri, uluslararası hukuk, insanlığa karşı işlenmiş suçların failleri olarak tanımlamakta ve Birleşmiş Milletler insan hakları belgelerinde tanımlanan 'evrensel yargı yetkisi' ilkesi uyarınca bütün devletlerin bu tür suçların faillerini yargılamaları gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır.

Gazeteci-yazar Musa Anter cinayetinin faili olduğu iddiası bulunan Hamit Yıldırım'ın halen Şırnak'ta köy koruculuğu yaptığı Ali Ozansoy'un ise Ankara TEM Şube Müdürlüğünde görev yaptığı iddiası vardır. Gerek Musa ANTER cinayetiyle ilgili ve gerek geçmişte işlenen diğer ağır suçların ve

ihlallerin sorumluları hakkında İçişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı ile diğer yetkililerin gerekli araştırmaları yaparak görev ve sorumluluklarının gereğini yerine getirmelerini talep ediyor, toplumun yara almış adalet duygularının iyileşmesi ve ihlallere maruz kalmış yurttaşlarımızın duyduğu acının dinmesi için bu dönemle yüzleşmek ve bu dönemle ilgili adil bir yargı süreci başlatmak gerektiğine dair inancımızı bir kez daha ifade etmek istiyoruz.

İmza Atanlar

Abdullah AMAÇ (Ekonomist), Abdulkadir KOTAN (İşadamı), Abdullah KAYA (Yazar), Abdullah KESKİN (Yayıncı), Adil OKAY (Şair), Adil ASLAN (İşadamı), Adnan BOSTANCIOĞLU (Gazeteci), Adnan ÖZYALÇINER (Yazar), Adnan SATICI (Şair), Ahmet İNSEL (Akademisyen), Ahmet KALFALI (Avukat), Ahmet ÖZMEN (Avukat), Ahmet TÜRK (Siyasetçi), Ahmet TULGAR (Gazeteci), Akın ATALAY (Avukat), Akın BİRDAL (İnsan Hakları Savunucusu), Alev ŞAHAR (Mühendis), Ali AYMAN (Siyasetçi), Ali BARAN (Müzisyen), Ali DEMİRTAŞ (Siyasetçi), Ali ERDOĞAN (Psikolojik Danışman), Ali Haydar EKMEKÇİ (Avukat), Ali İNCESU (Muhasebeci), Ali UÇANSU (Diş Hekimi), Ali TURAN (Mühendis), Alihan ÖZTÜRK (Avukat), Altan ÖZTÜRK (Mühendis), Anter ANTER, Asya ÜLKER (Avukat), Atilla KAYA (Siyasetçi), Ayçin ŞAN (Turizmci), Aydın CINGIL (Sivil Toplumcu), Aydın DERE (Gazeteci, yazar), Aydın ÇUBUKÇU (Yazar), Aydın HASAR (İşadamı), Aydın ENGİN (Gazeteci, yazar), Ayhan BİLGEN (Dernek Yöneticisi, yazar), Ayhan ÇABUK (Avukat), Aynur SAKALLI (Emekli memur), Aysel TUĞLUK (Siyasetçi),Ayşe BENGİ (Yazar), Ayşe BERKTAY (Akademisyen), Ayşe BİNGÖL (Avukat), Aytekin G.ATAŞ (Müzisyen), Aytekin YILMAZ (Yazar), Ayten ALGAN, Ayçin ŞAN (Turizmci), Aziz ÇELİK (Yazar), Baki AKTAŞ (Avukat), Baki ÇELEBİ

(Avukat), Baki DEMİRHAN (Avukat), B.Murat ÖZTEMİR (Gazeteci), Barlas BEYAZTAŞ, Bilgin ÖZDEMİR (Mühendis), Bülent ATAMER (Akademisyen), Bedia ÖZGÖKÇE (Avukat), Bayram ŞENOL (Avukat), Basit BİLDİRİCİ (İnsan Hakları Savunucusu), Bülent AYDIN (Gazeteci), Cevdet ÖZGÖKÇE (Mühendis), Cevdet ALTINDAĞ (Mühendis), Cevat ATAŞ (Avukat), Cemal ŞEN (Siyasetçi), Caner CANERİK (Gazeteci), Canip YILDIRIM (Avukat), Celal BAŞLANGIÇ (Gazeteci), Celal TARHAN (Avukat), Celal TEMEL (Eğitimci), Celalettin CAN (78'liler girişimi), Cemil DEMİR (Avukat) Cengiz PAYCU (Sendikacı), Cihan AYDIN (Avukat), Çağatay ANADOL, Çiğdem MATER (Gazeteci), Dicle ANTER (Yazar), Dilek ADSAN (Eğitimci), Doç. Mithat SANCAR (Akademisyen), Doğan KILIÇ (Gazeteci), Doğan MUNZUROĞLU (Eğitimci, yazar), İlhan DİKEN (Doktor), Dr. Kemal PARLAK (Siyasetçi), Dr. Muammer DEĞER (Siyasetçi), Edip POLAT (Yazar), Ekrem KUTLU (Avukat), Emine PAK (Mali müşavir), Emine UŞAKLIGİL (Gazeteci), Emir Ali TÜRKMEN (Yayıncı), Emir Ali YAĞAN (Yazar), Ender İMREK (Gazeteci), Ercan KARAKAŞ (Devlet Eski Bakanı), Erdoğan AYDIN (Yazar), Eren KESKİN (İnsan Hakları Savunucusu), Ergin CİNMEN (Avukat), Erol KIZILELMA (STÖ Aktivisti), Erol MUTLU (Müzisyen), Ertuğrul ÇABUKEL (Avukat), Ertuğrul KÜRKÇÜ (Gazeteci, yazar), Esra KAHRAMAN (Gazeteci), Esra SÖYLEMEZ (Avukat), Esra KOÇ (İnsan Hakları Savunucusu), Eyüp DEMİR (Gazeteci yazar), F.Baran ÖZAYDIN (Mühendis), Fadıl ÖZTÜRK (Şair, yazar), Fahri ARAL (Yayıncı), Faik BULUT (Yazar), Fatmagül BERKTAY (Akademisyen), Faruk BİNER (Laborant), Fatih POLAT (Gazeteci,) Ferhat TUNÇ (Müzisyen), Ferzende KAYA (Gazeteci), Feridun TAŞ (Avukat), Fesih KINAL (Avukat), Fevzi ARGÜN (Gazeteci), Fevzi AYBAR (Eğitimci), Feyha KARSLI Filiz KOÇALİ (Siyasetçi), Filiz ÖĞRETMEN Funda KORKMAZ (Avukat), Genco ERKAL (Tiyatrocu), Güler

YILDIZ (Gazeteci-yazar), Gürol IRZIK (Akademisyen), Gülümser TURGUTER (Avukat), Gülten KAYA (Yayıncı), Gülten KIŞANAK (Gazeteci), Gülseren DEMİR (Yönetici), Hakan TAHMAZ (Siyasetçi), Haki Bülent TANIK - Hâkim ÖZDEMİR (İşadamı), Halil AKSOY (Siyasetçi), Halit HANAY (Siyasetçi), Halil İNCESU Halis AYÇİÇEK (Avukat), Halit ADVAN (Avukat), Hamili TURGUT (Avukat), Hamit GEYLANİ (Siyasetçi-şair), Handan ÇAĞLAYAN (Yazar), Hasan Basri ÇIPLAK (Yayıncı), Hasan ÇİFTÇİ (Siyasetçi), Hasan HAYIR (Eğitimci), Hasan KAYA (Yazar), Hasip KAPLAN (Avukat), Haydar IŞIK (Yazar), Hayri KOZANOĞLU (Siyasetçi), Hikmet AYDIN (Avukat), Hüseyin AYKOL (Gazeteci-yazar), Hüseyin DENİZ (Gazeteci), Hüseyin ŞAHİN (Şair), İ.Hakkı TOMBUL (Sendikacı), İ.Hicri İZGÖREN (Şair), İbrahim SİNEMİLİOĞLU (Avukat), İlhan GÜNERİ (Mali Müşavir), İlknur DOĞAN (Siyasetçi), İsmail ÖZAY (Milletvekili), İhsan ÇAĞALAN (Gazeteci), İhsan GÜLER (İşadamı), İhsan POLAT (Gazeteci), İmadettin BİTLİS (Emekli öğretmen), İrfan UÇAR (Gazeteci), İsmail BEŞİKÇİ (Akademisyen-yazar), Kadri SALAZ (İşadamı), Kamuran KORUCU (Eğitimci), Kasım AVCI (Sendikacı), Kazım ÖZ (Yönetmen), Kemal KAHRAMAN (Müzisyen), Kerem AKDOĞAN (Avukat), Kıtay REŞİTOĞLU (Mimar), Kötü Kedi ŞERAFETTİN (Şair), Levent TÜZEL (Siyasetçi), Mahmut ALINAK (Siyasetçi), Mahmut KAÇAN (Avukat), Mahmut SEREN (Sendikacı), Mahzun BATI (Avukat), M. Hakan TOY (Avukat), Mahzuni KARAMAN (Avukat), Masis KÜRKÇÜGİL (Yazar), Mebuse (Avukat), Mecit SARGUT (Sendikacı), Mehmet AYDEMİR (Sendikacı), Mehmet BAYRAKTAR (Avukat), Mehmet ÇETİN (Şair-yazar), Mehmet GÜLERYÜZ (Ressam), Mehmet UZUN (Yazar), Mehmet YAŞAR (Avukat), Memet TANLI (Mimar), Menekşe SALAZ (İşletmeci), Mensur IŞIK (Avukat), Meral Danış BEŞTAŞ (Avukat), Mesut ATABAY (Mühendis), Mesut BAŞTÜRK (Gazeteci), Mesut BEŞTAŞ

(Avukat), Mesut ÖZTÜRK (İşadamı), Metin KAHRAMAN (Müzisyen), Metin KILAVUZ (Avukat), Muharrem ERBEY (Avukat), Muharrem ŞAHİN (Avukat), Muhsin KIZILKAYA (Yazar), Murat BELGE (Akademisyen), Murat DEMİR (Avukat), Murat KARKUŞ (Sendikacı), Musa ÇALLI - Musa ÇAM (Sendikacı), Mustafa ALADAĞ (Avukat), Mustafa GÜNDOĞDU (Sosyolog), Mustafa KARA (Gazeteci), Mustafa SÖNMEZ - Mustafa YALÇINER (Siyasetçi), Mustafa ÖZER (Siyasetçi), Müjgan ARPAT (TV Muhabiri), Müzeyyen NERGİS (Avukat), Necip ALTUN (Mühendis), Naci BAŞDİNÇ (Siyasetçi), Naci ERKOL (Siyasetçi), Naci KUTLAY (Yazar), Naci YILDIZ (Avukat), Nadide KURUL (Avukat), Nadire MATER (Gazeteci), Nazım ALPMAN (Gazeteci-yazar), Nazmi GÜR (Siyasetçi), Nebile ÇETİN (Sendikacı), Necdet SOFRACI (İşadamı), Nesimi ADAY (Şair-yazar), Neşe TUNCER (Halkla İlişkiler), Nevzat KAYA (Avukat), Nezahat BAYRAKTAR (Avukat), Nezahat GÜNDOĞAN (Yönetmen), Nihat KAPLAN (Avukat), Nilüfer AKBAL (Sanatçı), Nuh KÖKLÜ (Gazeteci), Nurettin YILMAZ (Siyasetçi), Nuri SINIR (İşadamı), Nursin KOTAN (Ekonomist), Oral ÇALIŞLAR (Gazeteci-yazar), Orhan ALKAYA (Tiyatrocu-yazar), Orhan DOĞAN (Eski milletvekili), Orhan MİROĞLU (Yazar), Orhan PAMUK (Yazar), Osman KAVALA (İşadamı), Osman ÖZÇELİK - Oya BAYDAR (Yazar), Oya COŞKUN - Ömer AĞIN (Yazar), Ömer IŞIK (Emekli öğretmen), Ömer KOTLUK (Mühendis), Ömer LAÇİNER (Yazar), Ömer YILDIZ (Avukat), Özdal UÇER (Sendikacı), Özlem DALKIRAN Özhan HAKAN (İşadamı), Pınar SELEK (Sosyolog), Pınar ÖZTÜRK (Akademisyen), Prof. Büşra ERSANLI (Akademisyen), Prof. Dr. Gencay GÜRSOY Prof. Fadime GÖK (Akademisyen), Prof. H.Neşe ÖZGEN (Akademisyen), Prof. Uluğ NUTKU (Akademisyen), Ragıp DURAN (Gazeteci), Ragıp ZARAKOLU (Gazeteci-yayıncı)), Rahmi YILDIRIM (Gazeteci), Rahşan ANTER, Recep DOĞANER (Ekonomist),

Remziye TANRIKULU (Avukat), Resul YUCA (Avukat), Reyhan YALÇINDAĞ (Avukat), Rojbin TUGAN (Avukat), Roni MARGULİES (Şair-yazar), Ruşen DOĞAN (Avukat), Saime ERDOĞAN (Avukat), Sait SEVER (Avukat), Sabri ABİ (İşadamı), Sabri ŞENOL (Avukat), Sedat YURTDAŞ (Siyasetçi-yazar), Selahattin BULUT (Yayıncı-yazar), Selahattin KAYA (Siyasetçi), Selahattin TUĞRUL (Avukat), Selma ARSLAN (Mimar), Selim OKÇUOĞLU (Avukat), Sennur SEZER (Şair), Serhat EREN (Avukat), Sertaç BULUTTEKİN (Avukat), Servet ÖZEN (Avukat), Sevgi BİNBİR (Avukat), Sevgi Göyçe (Eğitimci), Seyfettin İTAH (Sendikacı), Sezai SARIOĞLU (Şair), Sezai TEMELLİ (Akademisyen), Sırrı SAKIK (Siyasetçi), Sinan DEMİR (İşadamı), Sinan GÖKÇEN (Gazeteci), Siracettin IRMAK (Avukat), Suat ALİCAN (Müzisyen), Suat COŞACAK (Avukat), Suzan DOĞAN (Gazeteci), Suzan SAMANCI (Yazar), Süleyman ÇELEBİ (Sendikacı), Süleyman BALKAN (Mühendis), Şahin ALTUNER (Avukat), Şakire COŞKUN (Emekli Öğretmen), Şefik BEYAZ (Siyasetçi), Şehnaz TURAN (Avukat), Şemsettin BAKIR (Mühendis), Şerafettin ELÇİ (Devlet Eski Bakanı), Şevket AKDEMİR (İşadamı), Şeyhmus DİKEN (Yazar), Şule NECEF (Akademisyen), Taha PARLA (Akademisyen), Tahir ELÇİ (Avukat), Tahirhan ACAR (Tekniker), Talat İNANÇ (Çevirmen), Tanıl BORA (Yazar), Tarık Ziya EKİNCİ (Eski Milletvekili), Tayfun MATER (Şair-yazar), Tuğrul ERYILMAZ (Gazeteci), Tunca YUĞNUK - Tuncer BAKIRHAN (Siyasetçi), Turan SARITEMUR (Eğitimci), Turgay ÇAKAR (İşadamı), Ufuk URAS (Akademisyen), Ufuk AKDAĞ (İşadamı), Ünsal ÖZTÜRK (Yayıncı), Vecdi SAYAR (Yazar), Vecihi DEMİR (Avukat), Vedal GÜLEÇ (Avukat), Vedat ERTEN (Avukat), Veysel KAVRAYAN (Sanat Danışmanı), Veysel ÇAMLIBEL (Siyasetçi), Veysi SARISÖZEN (Siyasetçi), Veysi TURGUT (Avukat), Veysi ÜLGEN (Doktor), Volkan GÖRENDAĞ(Sosyolog), Vural AYTÜRK (Sendikacı), Yaşar

AYDIN (Avukat), Yaşar GÜNER (Tiyatro Sanatçısı), Yaşar KEMAL (Yazar), Yelda ERDOĞAN (Avukat), Yılmaz ÇELİK (Müzisyen), Yılmaz ODABAŞI (Şair-yazar), Yusuf ALATAŞ (Avukat), Yusuf ÇETİN (Sinema sanatçısı), Yüksel AVŞAR (İş kadını), Zeki YILDIZ (Mali Müşavir), Zeynep Kaya (Avukat), Zeynep TANBAĞ (Balerin), Zozan ÖZGÖKÇE (Mali Müşavir) Zülal Erdoğan (Avukat), Zülfü Demir (Avukat), Zülfü AKAR (Avukat).

YEDİNCİ BÖLÜM

ABDULKADİR AYGAN HAKKINDA YAZILANLAR

Haber Öncesi... Abdulkadir Aygan'ın 12 Mart 2004'te ortaya çıkan itirafları yayınlandıktan sonra derin bir sessizlik oluştu. Oysa, bu itiraflarda çok sayıda insana yönelik faili meçhul cinayet aydınlatılıyor, o güne kadar bilinmeyenler açığa çıkartılıyordu. İlk kez, JİTEM'de yıllarca çalışmış olan bir itirafçı ortaya çıkıyor ve "Ben 657'ye tabi memur olarak görev yaptım, Cem Ersever ve Yeşil'le şu eylemlere katıldım" diyordu. Operasyonlara katılan isimleri tek tek sayıyor ve suçlarını sıralıyordu.

Ama olmadı... Ses çıkmadı. Birkaç yazar dışında kimse soru sormadı. İtirafların ardından kaleme alınan yazıları, tarihin puslu sayfalarında kaybolup gitmesin diye bu kitaba aldık. İşte o birkaç yazı.

– Yıldırım TÜRKER
Radikal gazetesi
23 Mart 2004

Suçlar ve kabahatler...

Geçtiğimiz *Hürriyet* gazetesinin manşete taşıdığı haber bütün toplumu serseme çevirdi. Bu, kimi resmi makamlara yollanmak amacıyla KKK'ca hazırlanmış bir yönergeydi. Yeterince tartışıldı. Çoğunluk teessüflerini bildirdi. Şaşkınlıktan küçük dilini yutanların son 30 yıldır bu topraklarda ikamet etmediği, geçerken bir uğrayıverdikleri anlaşılıyordu. Fişleme skandalı olarak kısa bir süre için de olsa hatırlanacak olan bu olayın başımızı öte yana çevirip görmezden gelmemize fırsat tanımamasının nedeni elbette *Hürriyet* gazetesi tarafından kamuoyuna duyurulası bulunmuş olmasıydı. Dolayısıyla haber temiz ve kaçınılmazdı. Demek fişli fişsiz memleket vatandaşının bu yönergeden haberdar olması gerekiyordu.

Ortada aleni bir suç söz konusuydu. AB ile bütünleşme kararı almış ve bu yolda çalışmalarını sürdüren, çeşitli belgelere imzalar atan devletin ordusu, AB yandaşlarının fişlenmesi gerektiğine karar vermekle kalmıyor, bütün dünyayı ağır patolojik bir paranoya örgütlenmesiyle algılayarak gereğinin yapılmasını emrediyordu. Arnavut ve Boşnaklardan tutun meditasyon ve ruh çağırma gruplarına, sanatçılardan yüksek sosyete mensuplarına kadar esnetilmiş bir yelpazede zanlı avı başlatmayı amaçlıyor, 'azınlıklar ve kendini azınlık olarak görme eğiliminde olanlar' gibi ürkütücü ve muğlak ifadelerle 'hedefteki kişiler'i tanımlıyordu. Lamı cimi olmayan bir ayrımcılık suçu işlemenin yanı sıra, hukukun üstünlüğü ilkesini açıkça çiğniyor, Anayasa'yı ayaklar altına alıyordu. Bölücülüğün böylesine ince dilimlenmişi, böylesine gözü dönmüşü ortaya olağanüstü bir komik de çıkarmıyor değildi doğrusu. Yanlış yazılmış Ku Klux Klan ve genelde düşmanlarını onurlandıran hedefe ABD yanlılarının da yerleştirilmesi, hazırlayanların çoktan akla veda ettiklerini, sıkıntıdan silahlarını şakırdata şakırdata istim üstünde oturduklarını işaret ediyordu. Bu kadarına İlhan Selçuk bile ta-

hammül edemiyor, "Bir hata varsa ki var düzeltilmeli. *Hürriyet* gazetesinin verdiği haber bana göre bir mizah belgesi. Orduya yakışmıyor"u bastırıyordu. Genelkurmay, aynı gün bir açıklama yaparak haberi doğrulamış, 'maksadını aşan uygulama', 'Gerekli düzenlemeler yapılacak' buyurmuştu. Hani Arnavutlarla siyah düşmanı kukuletalılar listeden çıkarılınca sorun kalmayacak dercesine.

Hilmi Özkök'ün açıklaması bu gürültüden canı sıkılan, askere konan her tozdan öksürük krizine tutulan kimi kesimlerin yüreğine su serpti. Orgeneral Özkök, "Eğer bir kabahat varsa, bu kurumun başı olarak benim kabahatimdir" diyerek yiğit bir tavırla kamuoyunun karşısına çıkmıştı işte. TSK'nın güler yüzü, Özkök'ün temsil ettiği şeffaflık vb. üzerine epeyi yazılıp çizildi. Koskoca Türk Silahlı Kuvvetleri, VARSA kabahatini kabule hazırdı.

Kabahat kelimesi, uygunsuz eylem, yakışıksız hareket, hafif suç anlamına geliyor.

Öte yandan

Tam da bu sırada *Özgür Gündem* gazetesinde tüyler ürpertici bir tefrika yayımlanmaktaydı. Jandarma İstihbarat Terörle Mücadele'nin kurucularından Abdulkadir Aygan'ın ifşaatını yayımlayan gazete kolaylıkla görmezden gelindi. Cem Ersever'in girişimiyle kurulan JİTEM'in 7 kişilik çekirdek kadrosunda yer alan, 'Şerif Aslan' kod adlı Aygan, JİTEM bünyesinde 10 yıl görev yaptıktan sonra 2000'de tasfiye edilerek Burdur İl Jandarma Komutanlığı'na 'sivil memur' olarak atanmış, o işinden ayrıldığında da bildiklerini kamuoyuna duyurmaya karar vermişti. Aygan, PKK'nın ilk kadrolarında yer almış, sonra itirafçı olmuş, Musa Anter'in yanı sıra Vedat Aydın, Talat Akyıldız ve daha nice 'faili meçhul' cinayette başroller üstlenmişti. İnfazların ayrıntılarını anlatması istendiğinde gözlerini kapatıp ağladığı, vicdan azabıyla kavrulduğu söyleniyordu. Devlet memuru kadrosu, dönemin Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Eşref Bitlis tarafından onanmıştı.

Aldulkadir Aygan, JİTEM'in işlediği onlarca cinayeti bir bir ayrıntılarıyla anlatıyor. JİTEM'in adam kaçırma yöntemleri, kaçırdıkla-

rını sorgulama biçimi üstüne olağanüstü bilgiler veriyor. Sorgulananların nasıl infaz edildiği, çuvallara konup cesetlerinin nasıl yok edildiği üstüne korkunç ayrıntılar.

Ekip arkadaşları tarafından birinin kafasını testereyle kesmişliğinden dolayı 'testere' lakabıyla anılan yüzbaşı Cem Ersever ve şürekâsı üstüne anlattıkça anlatıyor. Vücuduna naylon dökülüp, tırnakları sökülüp üstünde sigaralar söndürülerek sorgulanan ve sonunda öldürülüp faili sonsuza dek meçhul kalacağı düşünülen isimler. HEP'liler, gerilla yakınları, avukatlar, yazarlar. Dicle Nehri'nde üstüne benzin dökülüp yakılan cesetler. Hemen hepsi dosyalarda bulunmasına rağmen 'devlet sırrı' ilan edilip bizden, dünyadan, hayattan saklanan onca sır.

JİTEM fikri, 1990 yılında Siirt'te görev yapan yüzbaşı Cem Ersever'in dâhiyane buluşu. Emirleri bölgedeki hiçbir komutandan değil direkt Ankara'dan alıp operasyonlarını yürütecek bir tim. Ersever, bağımsız istihbarat birimi oluşturma önerisini kabul ettirip öncelikle PKK itirafçılarından oluşan bir ekip kuruyor. 10 yıl boyunca çeşitli cinayetlere imza atıyorlar. Bize kadar yansıyabilen, uğursuz bir tevatür gibi 'Yeşil' adı.

Susurluk kazasından sonra JİTEM hakkında dile getirilenler ayyuka çıkınca Jandarma İstihbarat Grup Komutanlıkları, Jandarma Bölge Komutanlığı ya da Alay Komutanlığı'na bağlanarak dolaysız Ankara ilişkisi örtbas ediliyor. Orgeneral Eşref Bitlis'den Uğur Mumcu'ya birçok faili meçhul kalmış cinayet hakkında mutlaka kulak verilmesi gereken bilgiler aktarıyor kadrolu cellat Abdulkadir Aygan. Gaffar Okkan'ın katledilişini de Diyarbakır Emniyet Müdürü olduktan sonra JİTEM ve karanlık operasyonlarına göz açtırmayarak hedef olmasıyla açıklıyor. İfşaatında bütün bu kanlı eylemlere katılan onlarca isim verilmiş.

Ama bağımsız asker, Susurluk kadrosunun gözbebeği olarak yaşanmış onca yıldan sonra Abdulkadir Aygan'ın anlattıkları kimsenin ilgisini çekmiyor. Anlattıklarının büyük kısmı düzmece hikâyelerden oluşuyor olsa dahi, kimse onların gerçeklikle sağlamasını yapmaya, yapmak için ilk adımı atmaya hevesli görünmüyor. Su-

surluk da, gurur duyduğumuz kahramanlarıyla birlikte tarihin hoş bir cilvesi olarak unutuldu bile.

Abdulkadir Aygan'ın bu tüyler ürpertici ifşaatına kimselerden cevap gelmeyecek. Çünkü, inanmadığımızda fişlenip tekinsiz bir hayata yazılacağımızı bildiğimiz resmi açıklamalara göre JİTEM var olmayan, hiç var olmamış, kötücül bölücülerin bir uydurması. Bir tevatür.

Sıfır noktası

Suçun kabahat, kabahatin tevatüre dönüşüp buharlaştığı sıfır noktasındayız henüz. Hayatımızın yegâne meşru okuması bu. Korkunun puslu ışığı altında, dokunulmaz güçlülerin merhametine bağlı olarak sürdürmemiz gerekiyor bu uygarlık yarışını. Her şey yutuldu; yakında 'unutuldu' olacak. JİTEM üstüne, kahraman Susurluk gazileri ve vatansever hempaları üstüne ne kadar tepinsek de hiçbir merci sorumluluk üstlenmeyecek. Kaldı ki bu soruları kendilerine yöneltenleri fişleyecek, hedefe oturtacak.

Susurluk yıldızlarından, geçmişi en kanlı yiğitlerden Haluk Kırcı, biliyorsunuz, artık serbest. 1978'de TİP üyesi yedi gencin öldürülmesinden sorumlu bulunan; Susurluk davasından da hüküm giymiş olan Haluk Kırcı, yüce Türk adaletinin garip bir cilvesi sonucu artık aramızda olacak. Çünkü Ankara Ağır Ceza Mahkemesi yedi idam cezasını bir kerede çekmesine karar verdi. Yargıtay da bu kararı onadı. Susurluk davasından almış olduğu dört yıllık cezayı da çekmiş sayıldığı için tahliyesine karar verildi. Bahçelievler katliamının diğer sanıklarına da tahliye yolu göründü. Eli kulağında, onlar da yakında çıkar. Onca karanlık eylem ve yedisini kanıtlı olarak bildiğimiz cinayetten sekiz yıl yatıp çıkan Haluk Kırcı, yakında toplumsal hayatımızda büyük ihtimalle futbol takımı sahibi bir işadamı olarak zuhur edecektir. Suçlar ve kabahatler dünyasının kapılarını tutanın saf adalet olduğunu mu sanmıştınız? Bu kadar masum kalmaya kimin hakkı var?

– Mehmet ALTAN
Sabah gazetesi
07 Şubat 2005

Nedir bu sessizlik?

"Murat Aslan isimli şahıs, Yenişehir semtinde, yani Diyarbakır Belediyesi civarından alınarak zorla sivil Toros arabaya bindirildi ve JİTEM'e getirildi. Daha sonra Silopi JİTEM İstihbarat Tim Komutanlığı'na götürüldü. Burada işkenceyle sorgulandıktan sonra Dicle Nehri'nin kenarındaki bir dereye götürüldü. Derede öldürülerek üzerine benzin döküldü ve yakıldı. Bu dere Körtük Köyü'nün karşısında bir dere idi."

Bunları kim anlatıyor?

Abdulkadir Aygan...

Abdulkadir Aygan kim?

Jandarma İstihbarat Teşkilatı'nın yedi kişilik ilk kadrosunda yer alan eski bir PKK itirafçısı...

Abdulkadir Aygan'ın anlattığı bu tüyler ürpertici cinayet "*Acı bir Susurluk öyküsü*" başlığıyla *Radikal* gazetesine manşet oldu. Savcının ve askeri yetkililerin gözetiminde açılan mezardan öldürülen Murat Aslan'ın DNA testiyle doğrulanan kemikleri çıktı.

Cinayeti uzaktan gören bir çoban, cinayetten birkaç gün sonra cesedi gömerek etrafını taşlarla çevirmişti. Çoban ve köylüler korkudan kimseye bir şey söylememişti.

Ne var ki, 1994'te öldürüldüğünde açık öğretim ikinci sınıf öğrencisi olan 25 yaşındaki Murat Aslan'ın babası aradan geçen on yıl boyunca oğlunu arayıp durdu. JİTEM üyesi Abdulkadir Aygan, bu cinayeti de içeren itiraflarını geçen yıl *Özgür Gündem* gazetesinde tefrika edip, ardından da kitap olarak çıkarınca, on yıldır susan çoban ve köylülerin yardımıyla durum aydınlandı.

JİTEM'ci Abdulkadir Aygan'ın itirafları yayımlandığında bir-iki çok küçük istisna dışında herkes susmuştu.

O itiraflarda anlatılan cinayet aydınlanınca, durum ne olacak di-

ye merakla izlemeye başladım.

Olay *Radikal* gazetesinde manşet olduğu gün *Hürriyet*'in 19. sayfasında "on yıl önce kaçırılan oğlunun kemiklerini buldu" *Milliyet*'in de 21. sayfasında "JİTEM'e infaz suçlaması" başlıklarıyla haber oldu.

Haberin ertesinde *Zaman* gazetesinde "JİTEM'ciden tüyler ürpertici itiraflar" başlığıyla, kitap haline gelen anıların bir özetine rastladım.

Geçen yıl itiraflar *Özgür Gündem*'de yayımlanmaya başlayınca medyanın sessizliğini eleştiren *Yeni Şafak*'taki Medya Kronik'te dün de gelişmelerin tarihçesini vererek medyayı sorgulayan analizi gördüm.

Konu, yakıcı olmasına rağmen henüz hiçbir köşe yazarının yazısına konu olmadı.

Yayımlandığında kimsenin söz etmediği bu itiraflar, inanılmaz bir vahşetle öldürülen bir gencin cinayetiyle sınırlı değil.

Abdulkadir Aygan itiraflarında 29 kişinin daha JİTEM tarafından öldürüldüğünü söylüyor. Bunlardan biri doğrulanınca, iddialar çok daha önem kazanır hale geldi.

Geçen yılki yazı dizisiyle kitabın ortada durmasına rağmen sessizlik devam edecek mi, yoksa demokratik hukuk devletinin ve onun gazetecilik anlayışının gereği yapılacak mı?

Tabii bir de olayın bir başka boyutu var... 28 Şubat sürecinde JİTEM'in varlığı daha sonra bankacı olan dönemin Jandarma Komutanı tarafından yalanlanmıştı. Aynı kişi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Susurluk Komisyonu'nun davetine de gitmemişti. Kendisinin bu konuları da kapsayan NTV televizyonundaki bir söyleşisini hatırlıyorum. Yeniden yayınlansa doğrusu iyi bir gazetecilik olayı olur.

Evet, on yıl önce, Dicle kenarında işkence edilerek öldürüldükten sonra yakılan genç bir adamın cesedi ortada duruyor...

Katilleri yakalanacak mı? Yakalamak için gereğini yapacak mıyız, yoksa süregelen sessizliği korumaya devam edecek miyiz? Eğer bu sessizlik sürerse o zaman da şu soruya sıra gelecek:

"Bu sessizlik ne anlama geliyor?"

– Taha KIVANÇ
Yeni Şafak gazetesi
08 Şubat 2005

Sessizliğin çığlığı

Dün, Mehmet Altan'ın 'Nedir bu sessizlik?' yazısını okuyunca bir tuhaf oldum. Bir itirafçının anılarından alıntılar yapmış *Sabah* yazarı. Devlet adına işlediği cinayetleri, itirafçı, ne kadar serinkanlı ifadelerle anlatmış olursa olsun, okuyanın yüreği yine de daralıyor. Hem böyle olayların geçtiği bir ülkede yaşadığınıza hayıflanıyorsunuz, hem de koyu sessizliğe...

PKK itirafçısı Abdulkadir Aygan'ın *Acı Bir Susurluk Öyküsü* adıyla kitaplaşan anılarında yer verdiği bir 'eylemi' Mehmet Altan'dan okuyalım:

> "Murat Aslan isimli şahıs, Yenişehir semtinde, yani Diyarbakır Belediyesi civarından alınarak zorla sivil Toros arabaya bindirildi ve JİTEM'e getirildi. Daha sonra Silopi JİTEM İstihbarat Tim Komutanlığı'na götürüldü. Burada işkenceyle sorgulandıktan sonra Dicle Nehri'nin kenarındaki bir dereye götürüldü. Derede öldürülerek üzerine benzin döküldü ve yakıldı. Bu dere Körtük Köyü'nün karşısında bir dere idi.' / Bunları kim anlatıyor? / Abdulkadir Aygan... / Abdulkadir Aygan kim? / Jandarma İstihbarat Teşkilatı'nın yedi kişilik ilk kadrosunda yer alan eski bir PKK itirafçısı..."

Abdulkadir Aygan 'itiraf' için ağzını ilk açan kişi değil. Türkiye'nin Susurluk sürecini daha iyi anlamaya yarayacak başka 'itirafçılar' da çıktı. Ancak, ne hikmetse, kan ve heyecanı seven bizim medya, yaptıklarını fütursuzca anlatan, bunu yaparken yer ve isim de veren 'itirafçılar' ile ilgilenmemeyi yeğliyor.

Belki de, "Eski defterleri açmayalım, üzer" diye düşünülüyordur.

Türkiye'nin bugününü anlayabilmek için yakın geçmişi bilmek

zorundayız. Son yıllarda 'idealize' edilerek sunuluyor o yaşananlar; oysa, devletin resmi raporlarına şöyle bir göz atıldığında bile, Aygan ve benzerlerinin yaptıkları, bütün çıplaklığıyla görülebiliyor.

Abdulkadir Aygan adı Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş tarafından hazırlanan 'Susurluk Raporu'nda da geçiyor. O adın geçtiği bölümde, "Rapordaki 77, 78, 79, 80 numaralı sayfalar 'devlet sırrı' olduğu gerekçesiyle açıklanmamıştır" notu var. 75. sayfa da 'devlet sırrı' kapsamında. Biz bu ikisi arasındaki 'devlet sırrı' olmayan bir paragrafı okuyalım:

"Diyarbakır'a gittim. Bu arada JİTEM çatısı altında illegal bir oluşuma gidildi. Diyarbakır ve çevresinde PKK ile ilişkili olduğundan şüphelendiğimiz hemen herkesi infaz etme yetkimiz vardı. Bu insanları yakalayıp suçu varsa tespit edip, adalete teslim etmek yerine fâili meçhul bir şekilde öldürmeyi bir yöntem olarak benimsemiştik. Bizden istenen buydu, bu tarzda talimat alıyorduk.

"Bu grup içersinde eski itirafçılardan Ali Ozansoy, Hüseyin Tilki, Abdulkadir Aygan, Hayrettin Toka, Recep Tiriz, Adil Timurtaş ve eski TİKKO'cu Fatih adındaki kişiler vardı. Antalya'da örgüt tarafından öldürülen Numan kod (Salahattin Görgülü) adındaki kişi bizim grubumuzun istihbaratçısıydı. Örgütle ilişkilidir tarzında bize gösterdiği ve getirdiği kişilerin hepsini değişik dönem ve zamanlarda infaz ettik. Bismil'de benzinci Talat, Diyarbakır Bismil yol kavşağında bir vatandaşı aynı gerekçelerle infaz ettik. Batman'da iki kişiyi; birini evinden, diğerini evin önünden alarak Batman Silvan arasında infaz ettik. Yine Hazro'da bir vatandaş infaz edildi. Bu çalışmalar beş ay sürdü. Yine o dönemde Salahattin Görgülü'nün verdiği istihbarat doğrultusunda bir şahsı Celil kod Aytekin Özel binbaşıyla Abdulkadir Aygan birlikte gidip infaz ettiler..."

Bunlar devletin resmi raporuna yansıyan bilgiler...

Bir başka tanığı o sırada *Aktüel*'de çalışan Necdet Açan cezaevinde bulup konuşturmuştu: İbrahim Babat... Açan'ın yazısından bir bölümü de beraberce okuyalım:

"Öldürmeye yetkili itirafçı askerlerden oluşan JİTEM grupları ölümü eğlence haline getirmişti. Her cinayet ve bombalama öncesinde, arkalarında hangi örgütün adını bırakacaklarına karar vermek için isim-şehir oyunu oynuyorlardı."

Babat'ın anlatımı şöyle:

"Cem (Ersever), ben, Abdulkadir (Aygan), diğer itirafçılar oturur sohbet ederdik. Cem 'yarın iş var, hadi bir örgüt kuralım' derdi. İsim bulma yarışması başlardı. Biri 'Demir Yumruk' derdi, biri 'TİT' derdi, filan. Eylemden sonra arkamızda hangi örgütün imzasını bırakacağımıza böyle karar verirdik. Çok eğlenceli olurdu, çok gülerdik."

O zaman eğlenceli buldukları bu oyun, oyuna katılanların bir bölümünün hayatını kaybetmesi, bir bölümünün de cezaevine düşmesiyle farklı bir boyut kazandı. İbrahim Babat, cezaevinde görüştüğü gazeteci Necdet Açan'a bu durumdan bayağı yakınmış:

"Bu devletin bana diyet borcu var. Ben devlet için bunca adam öldürdüm, kimse hesap sormadı. Bir eski PKK'lının bacağına iki kurşun sıktım diye 17 sene 6 ay ceza verdiler. Bu adalet mi?"
"Diyarbakır - Bismil yolu üzerinde öldürülen Zinar takma adlı bir PKK'linin üzerine bırakılan 'İslami Demiryumruk B' imzası infaz timinin yaratıcılıklarının en somut göstergesiydi. 1990'da *Yeni Ülke* gazetesini kundaklayıp yaktıktan sonra etrafa Hizbullah afişleri asmışlardı. 'Olay basına Hizbullah'ın işi olarak yansıyınca çok gülmüştük' diyor Babat."

Bu da *Aktüel*'de yayımlanan aynı yazıdan...
"Kâtiller yakalanacak mı?" diye soruyor Mehmet Altan... 'Kâtiller' konuşup itiraf ediyor ve bir bölümü zaten öldü; soruyu farklı biçimde sormalıyız...

– Hasan DERE
www.malame.com
10 Şubat 05

Selahattin Çelik'in yorumu ve duygulu yürekler!

Biz de Çelik'in "Üzerinde çok yönlü durulması gerek"tiğine dair inancına binaen konuyu 'diğer yönü' ile ele alacağız.

Bu yön, PKK'lilerin üzerini hep külledikleri, gizli PKK tarihinin, kendilerine gönüllü gelenlerin, tıpkı bu Aygan gibi düşmanı ilk gördükleri yerde, koşa koşa teslim olmaya iten nedenleri ile irdeliyeceğiz.

Aygan, herkes gibi gönüllü olarak PKK saflarına gelmiş bir Kürt'tür. Tıpkı diğerleri gibi, tıpkı Çelik gibi...

Değerli S. Çelik yazısına, "Abdulkadir Aygan'ın basında çıkan açıklamaları inanıyorum ki okuyan herkesi şok etmiştir. Üzerinde çok yönlü durulması gereken ve durulacağından emin olduğum bu açıklamalara ilişkin bazı yorum ve düşünce önermelerden ziyade, daha doğrusu bunları sona bırakarak, konu hakkında olaylara daha somut yaklaşmayı kolaylaştıracak bazı açıklamalar ya da eklemeler yapma gereği duydum" diye başlıyor.

Bunu Çelik şöyle ifade ediyor "Abuzer, Abdulkadir Aygan'ın PKK içindeki ismidir. Onu ilk defa 1982 sonbahar aylarında Şam'da Abdullah Öcalan'ı kaldığı evde gördüm. Kendini Öcalan'ın yakını ya da köylüsü olarak gösteriyordu. Öcalan da bu yaklaşıma karşı bir tutum içinde değildi. Kıbrıs'ta askerken kaçmıştı. Yanılmıyorsam Yunanistan'a geçirilmiş, oradan Şam'a aktarılmıştı. Öcalan'ın yanında kalmasına rağmen, üzerinde ajan olabileceği kuşkusu vardı. Hazretin kimliği günlük Türk basınında çıkmayana kadar onu Apo'nun köylüsü olarak biliyordum."

Herkese yapıştırılan şüpheli şahıs, ajan yaftası ona da asıldı.

Anımsatmakta yarar var, örgütte sıkça kullanılan "objektif veya subjektif ajan" olma olasılığından, Öcalan dışında kurtulan var mıy-

dı? Şüphe altında tutulmayan, güvenilir bir tek insan var mı idi?

Daha o andan başlayarak, şüpheli bir şahıs profili ile okuyucuyu bilerek veya bilmeden, hazırdaki örgüt anlayışını benimsetecek tarzda yönlendiriyor. Yani önceden ajandı...

Bir çelişki de, sormadan geçemeyeceğmiz şu özel durum! Çelik bilmez mi ki, Öcalan'ın istemi dışında "Kendini Öcalan'ın yakını ya da köylüsü olarak gösterebilecek bir babayiğidin olamıyacağını? Yoksa gizlenmek istenen bir şeyler mi var?

1984 kışında Güney Kürdistan'a geçti. Kapalı bir yapısı vardı. Sanki bir şeyler gizliyordu. Durumunu biz yönetimdekiler, daha dogrusu Abbas (Duran Kalkan) ve ben değerlendiriyorduk. Bu yapısından dolayı Güney'de kalan kamplarımız arasında erzak taşıma işiyle görevlendirmiştik. Doğrusu bu işi iyi yapıyordu. Hatta çoğu kez katırlardan daha fazla koşuyordu. Zira Apo'dan Abuzer'in bir de koşucu yanının olduğunu öğrenmiştik."

İfadelerde, eğer önceden şartlandırılmadı iseniz, samimi bir Kürt devrimcisi tipi çıkarmaz mı idiniz? "Doğrusu bu işi iyi yapıyordu. Hatta çoğu kez katırlardan daha fazla koşuyordu..." Yani verilen görevi küçümsemeden hakkı ile ifa eden vefakâr bir devrimci...

Fakat, PKK yapılanması herkesin ajan olması üzerina inşaa olduğu için, doğal olarak, ilk akla gelen ajanlık olasılığı oluyor!

Oysa ortalığa korku, şüphe ve tehdit ekmek, bütün antidemokratik sistemlerin kolay yönetme metotlarındandır. Örneğin, TC'yi yöneten generaller suni düşmanlar yaratarak, iktidarlarının idamesini sağlamıyorlar mı?

Eşini sevme suçu

Sistemine adapte olmuşların, sevgiyi anlamazdan gelmeleri yadırganabilir mi?Aygan'ın eşini sevmesini ve yanına getirmek istemesini bir haktan öte kötülük gibi algılıyor. Sanki ajanlığının kanıtmış gibi gösteriyor! "Abuzer'in eşine aşkı!" başlığı altında kara mizah örneği çiziyor.

PKK'ye eşini getirtmeyi dayattı. Bu hem imkânsız, hem de istesek bile olanaksızdı. Abuzer gerginleşiyor, bu da ona yönelik kuş-

kuları artırıyordu. İki ihtimal üzerinde duruyorduk. Bu adam ya görevli içimize gönderilmiş ya da Kıbrıs'tan kaçtıktan sonra Öcalan'la yakınlığına güvenerek Avrupa'ya ailesiyle birlikte yerleştirilmeyi ummuştu. Yaştakiler Bekaa vadisine kadar gelebiliyorlar, ama bir kadının gelişi neden imkânsız oluyormuş?

Aslında bunu imkânsız kılan sadece Başkan'dan kaynaklanan engelden ibarettir. Yani TC'de var olagelen, 'esker üşümez, acıkmaz, evlenmez' mutlakçı mantığının gerillaya uyarlanmak istenmesidir.

Zaten, değerli Çelik "Bu adam ya görevli içimize gönderilmiş ya da Kıbrıs'tan kaçtıktan sonra Öcalan'la yakınlığına güvenerek Avrupa'ya ailesiyle birlikte yerleştirilmeyi ummuştu" diyerek, olanaklı kılanın da yasaklayan mecri olduğuna da işaret etmiş olmuyor mu?

Bundan sonra Aygan'a Bekaa'da neler yapılmıştır bilmiyoruz. Bildiğimiz tüm diğer itirafçılar gibi önce gerillaya geldiğidir. Ali Ozansoy. Antepli. Öğretmen. Ali Ömürcan'ın eniştesi. Ancak şefilliğinden Ali Ömürcan'ın bir sorumluluğu yok. Ozansoy, aynı zamanda fotoğrafta olan Hüseyin Tilki'nin abisi. Soy isimleri ayrı olmasına rağmen kardeşler. 1984 yazında Sason bölgesine sorumlu olarak gönderildi. Hak etmediği bir görevdi. Mele Abdullah'ın evinde Silvan'dan bir imamla görüşürken evin etrafı kuşatılır. Ali Ozansoy önüne çıkan ilk askere silahını uzatarak teslim olur." Bu alıntıda adı geçen diğer JİTEM çalışanı Ali Ozansoy'un da önce gerillada olduğudur. Tek tek öykülerini alacak değiliz, fakat adları sıralanan diğerlerinin PKK gerillası olduktan sonra itirafçı ve tetikçi olduklarıdır.

Hüseyin Tilki, İbrahim Babat, Adil Timurtaş, Kemal Emlik, Cemil Işık, Hidayet Bozyiğit, Mustafa Çimen, Abdulkadir Güven (Cizreli), Alaattin Kanat (Kızıltepeli), Adem Yakın (Batmanlı), Müslüm Öztürk (Bozovalı), Halit Çelik (Maraşlı).

Bunlara daha sonra kendiliğinden teslim olan Şemdin Sakık gibilerini de eklemek gerekir.

Bizim üzerinde durduğumuz nokta, bunları savunmak-mahkûm etmek veya cezalandırmak değildir. Bunu kendine görev sayan ye-

teri kadar tetikçi, savcı ve hâkim mevcuttur!

Nasıl ki JİTEM'in, Kontrgerilla'nın, MİT'in cinayetlerini ve sorumlularını açığa çıkarmak önemli ise; bunların TC ajanı olarak gelmiş olmaları veya TC'ye ajan olmaya zorlanmışlıkları da önemlidir. Bu insanlar ülkesi ve ulusuna yararlı olacakken, ülkesi ve halkına düşman hale getirilmişliklerinde bir sorumluluğu olanlar varsa, açığa çıkarılmaları gerekmez mi?

Yoldaş cinayetlerinin kurbanlarının, 'heval' kurşunu ile faili meçhule gidenlerin kemikleri sızlamıyor mu? Bu tetikçilerin de sızlayacak kadar duygu yüklü yürekleri yok mu?

Aygan'ın vicdanı sızlamış, gerçeklerin bir bölümünü anlatmış! Vicdanı sızlayacak ve gerçeklerin 'öbür yüzünü' açıklayacaklar nerede?

– Nazlı ILICAK
Tercüman
11 Aralık 2004

Bugünü tanzim edelim

JİTEM, itirafçı ve korucu. Konu, Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nin savcı iddianamesine yansıdı. Cem Ersever ve Veli Küçük gibi JİTEM'ci subaylar, PKK itirafçısına, asker kimliği vererek, bazı cinayetlerde onları kullandılar. Belli ki, sonra frene basmak istemişlerse bile, başarılı olamamışlar. Hatta, Güneydoğu'da Hizbullah denilen örgüt de, bu işin bir parçası.

Olay, emekli Oramiral İlhami Erdil'in yargılanmasından da önemli. Diyarbakır 3. Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülen çete davasında, JİTEM ve faili meçhul cinayetlerden söz ediliyor. Hem de, ilişkileri, öldürme emirlerini, sahte kimlikleri anlatan Ağır Ceza Mahkemesi'nin Savcısı'nın iddianamesi.

İtirafçı, JİTEM'ci oluyor

Bakın neler olmuş:

Hacı Hasan, 1988'de PKK örgütünden kaçıyor, JİTEM'in kurucularından ve daha sonra kendisi de cinayete kurban giden Binbaşı Ahmet Cem Ersever, Hacı Hasan'ın çatışmada öldüğüne dair bir evrak hazırlatıyor ve ona, Şırnak'ta ölen İbrahim Babat'ın kimliğini veriyor. Bu durumdan, Asayiş Kolordu Komutanı Hulusi Sayın, Asayiş Komutanları İsmail Selen ve Hikmet Köksal da haberdar. Böylece, itirafçı Hacı Hasan, JİTEM bünyesinde çalışmaya başlıyor.

"Mete" kod adlı Babat (esas adı Hacı Hasan), 25 Haziran 1990'da, JİTEM adına çalışan Mehmet Bayar'a, içinde zaman ayarlı bomba bulunan bir çanta veriyor ve bu çantayı PKK davalarına giren avukat Hasip Kaplan'a teslim etmesini söylüyor. Bayar, çantayı, yolda açınca, patlama gerçekleşiyor ve ölüyor. Hedefteki avukat ise kurtuluyor.

Yargısız infaz

İddianameden bir başka olayı daha nakledelim:

Tahsin Sevim, Hasan Utanç ve Hasan Caner isimli şahıslar, 16 Eylül 1989 gecesi, Silopi JİTEM'de, PKK'ya yardım ettikleri gerekçesiyle sorgulanıyorlar; iddiaları reddediyorlar. Buna rağmen, Cem Ersever ve Astsubay Başçavuş Şaban Bayram gözetiminde, Nusaybin yakınlarında, korucu Faysal Şanlı, bu üç kişiyi (Tahsin Sevim, Hasan Utanç ve Hasan Caner'i) öldürüyor.

Cinayetin yanı sıra, para alışverişleri de var. Mesela, Barzani liderliğindeki Kürdistan Demokrat Parti'sinin Zaho Bölge Komutanı Maho Destan, Kuzey Irak'tan kaçarak, Türkiye'ye geliyor ve TC vatandaşı oluyor. Cem Ersever, bu kişiyi, JİTEM'in organizasyonuyla 100 bin dolar karşılığında Barzani'ye satıyor. Yüzbaşı İsmail Öztoprak paradan pay isteyince, kaza süsü verilerek Öztoprak öldürülüyor.

Veli Küçük dönemi

Veli Küçük, Jandarma İstihbarat Komutanlığı'na getirilince, çok sayıda PKK itirafçısına asker kimliği vererek, bu kişileri Jandarma İstihbarat Grup Komutanlığı'nda kullanmaya başlıyor. İddianameye göre, Hacı Hasan, beraber çalıştığı itirafçılar, Ali Özansoy, Hüseyin Pekseven, Abdulkadir Altuğ, Recep Tiril, Adil Timurtaş, Hayrettin Toka ve Fethi Çetin ile birlikte, PKK örgütüyle ilişki kurduğuna inanılan insanları adalete teslim etmek yerine, öldürmeyi tercih ediyorlar. Hacı Hasan, Batman, Bismil, Hazro ve Antalya'da PKK ile bağlı oldukları düşünülen 6 kişiyi, dönemin Asayiş Komutanı Hikmet Köksal tarafından verilen emirle öldürdüğünü ifadesinde anlatıyor. Hatta ikramiye olarak, kendisine ve arkadaşlarına, Diyarbakır'da Emlak Bankası konutlarından ev veriliyor.

MHP Silvan teşkilatında görevli Mehmet Zahir Karadeniz –ki, bu kişi de JİTEM'in sivil kolu olarak faaliyet halinde–, kan davalısı Mehdi Kaydu'yu öldürtmek için, Diyarbakır Jandarma Alay Komutanı İsmet Yediyıldız'ı, bu kişinin PKK'lı olduğunu söyleyip ikna etmiş ve sonuçta Kaydu, Adil Timurtaş ve Abdulkadir Altuğ isimli itirafçılar tarafından öldürülüyor. Öldürülenler tutuklanıyor ama, Alay Komutanı İsmet Yediyıldız'ın telefonuyla serbest bırakılıyorlar.

Kulüp sahibinden çek

Hacı Hasan, Cem Ersever'in bir suikasta kurban gitmesi üzerine, İstanbul Emniyet Müdürlüğü İstihbarat Şube Müdürü Hanefi Avcı'dan yardım istiyor ve İstanbul Sarıyer'de ev kiralayarak oraya taşınıyor. Orada çek/senet işleri yapmaya devam ediyor. Bu arada, Bodrum'daki bir kulüp sahibi Ahmet Nedim Başmısırlı'dan tehditle aldığı 40 bin dolarlık çeki, Yalova'ya atanan Jandarma Alay Komutanı Arif Doğan ile paylaştığı iddia ediliyor.

Hayal değil gerçek

Görüldüğü gibi, faili meçhul iddiası, hayale dayanmıyor. Ortada somut veriler var. Daha sonra, Hizbullah diye ortaya çıkan örgüt de, bizim defalarca yazdığımız gibi, Lübnan Hizbullahı'ndan farklı,

tamamen yerli ve faili meçhul cinayetlerde kullanılmış olan yasa dışı bir yapı.

Askerin Muğlalı kompleksini depreştirmek niyetinde değiliz. Kısaca hatırlatalım: Tek parti döneminde asayişi sağlamak amacıyla (amaçlar her zaman çok halisane oluyor) 33 Kürt'ü kurşuna dizen Muğlalı Paşa, daha sonra Demokrat Parti iktidar olunca yargılanmıştı. 12 Eylül'de neden sivil iktidara yardım ederek terör eylemlerinin kökü kazınmadığı sorulduğunda, yüksek rütbeli bir subayın "Sorumluluk alırsak, yetki ve güvence de isteriz. Muğlalı'nın hayali hep zihnimizde canlıdır" dediğini işitmiştim.

Faili meçhul cinayetlerin faillerinin artık yargılanması mümkün değil. En tepe noktalardakilerden söz ediyorum. Neticede, terör örgütü PKK'ya karşı, gayrinizami bir harp yapılmış; burada kurunun yanında yaş da yanmış. PKK itirafçısını ve köy korucusunu kullandığınız takdirde, öldürme olaylarının birkaç isimle sınırlı kalmaması, şahsi hırs, ikbal ve para konularının da işe karışıp, cinayet şebekesi gibi işleyen bir mekanizmanın ortaya çıkması beklenen bir gelişmeydi.

Artık bundan sonrasına dikkat edelim. Söz konusu teşkilat hâlâ müsait zamanda başkaldırmayı bekliyorsa, bunları elimine edelim. Acaba ders alındı mı? Yoksa hâlâ JİTEM, PKK itirafçılarıyla çalışmaya devam mı ediyor?

Haber Sonrası... Abdulkadir Aygan'la İsveç'te yaptığımız söyleşi 22 Ocak 2006'da Hürriyet gazetesinde yayınlandıktan sonra Musa Anter cinayetindeki sırların tamamı çözülmüş oldu. Bu katliama ilişkin Türkiye'de süren sessizlik bir parça da olsa sona erdi. Ahmet Hakan'ın Rahşan Anter'le beni CNN Türk'teki programına çıkarmasının ardından kimi yazarlar olayın üzere gitmeye, sorular sormaya başladı. Herkes durduğu yerden bu olayı değerlendirdi. Haberin ardından kaleme alınan yazıları hiç yorum katmadan olduğu gibi bu kitaba koyuyoruz. İşte o yazılar...

– Altemur KILIÇ
Ortadoğu
24 Ocak 2006

Karışık organize işler!

Biz bize benzeriz de, İskandinavlar da, kendi kendilerine benzerler. Churchill İsveçliler için, "Onlar, İngilizler gibidirler. Ama biraz daha fazlaca!" demiş. Her üç ülkeye de gittim ve İskandinavları, kendi ülkelerinde, tanıdım. Muhakkak ki, kadınları çok güzel. Danimarkalılar, İsveçlilerin ikinci kopyası, Norveçliler ise onlara nazaran, biraz gariban ve kafalarının ağır işlemesiyle meşhurlar! Aynı kökten olmalarına rağmen, tarihin cilvesiyle, üçe bölünmüş olan İskandinavların, ortak yanları, kendilerini fazla beğenmeleri.

Ve de şu sırada, Türkiye'ye "takmaları" ve Kürt bölücülüğünü ve "özgürlük savaşçıları" dedikleri, PKK'yı, PKK'cıları desteklemeleri! Türkiye'den kaçan bütün silahlı ve silahsız teröristlere kucak açarlar, yardım ederler. İsveç kanunlarına göre, başka ülkelerde cinayet işleyenlerin, İsveç'te, yargılanmaları da, herhalde, teröristleri korumak için uydurulmuş hukuki bir garabet.

Bu yüzden şimdi yüzlerce PKK katili İskandinav ülkelerinde pervasızca yaşıyor. Danimarka, Roj TV'yi, kapatamıyor ve Norveç

de, PKK'yı, terör örgütü tanımamakta, "özgürlük savaşçıları" olarak himaye etmekte ısrarlı! Hoş, kapısında beklediğimiz AB ülkelerinin, hemen hepsinde, Türkiye'ye karşı ve PKK bölücülük konusunda, aynı hava ve aynı tavır var. Biz bu akıntıya karşı kürek çeke duralım, Başbakan ve Babacan da, "Müzakere sürecinin" başarıları ile övüne dursunlar! Bir taraftan PKK ve Bölücüğü desteklemelerinin ve Türkiye'nin bu konulardaki duyarlığını anlamamakta ısrarlarının bir sebebi, kendilerini Türkiye'nin jeopolitik konumunda olmamaları, aynı tehlikelerle karşılaşmamış olmaları! Fakat sonunda, entelliberal ukalalığı! Oysa İsveçlilerin, Türkleri daha iyi tanımaları, 18. yüzyılda: Rus saldırıları karşısında, İsveç Kralı Demirbaş Şarl'a Osmanlı'nın destek olduğunu ve ülkesinden kaçtığında, Bender'de beş yıl misafir edildiğini, hatırlamaları gerekirdi! Anlaşılan bu olayların tek hatırası, bizim etli lahana sarmamız; şimdi İsveçlilerin de, adeta, milli yemekleri!

Musa Anter olayı, konusundaki bu girizgâhı *Hürriyet Pazar Eki*'nde, Musa Anter "faili meçhul cinayeti" ile ilgili röportajı üzerine yaptım. Çünkü Kürtçü ideolog, Musa Anter'i, 20 Eylül 1992'de Diyarbakır'da öldüren tetikçi ve eski PKK'lı Abdulkadir Aygan, şimdi himaye altında İsveç'te yaşıyor. Musa Anter'in kızı Rahşan Yorozlu da, İsveç'te yaşıyor ve çalışıyor. *Hürriyet* yazarı Ersin Kalkan geçen gün İsveç'te Rahşan Hanımı babasının katili Abdulkadir'le İsveç'in Vasteras şehrinde buluşturmuş. Rahşan Hanım, katile "Babamın katili sensin!" deyince, adam Musa Anter'i nasıl soğukkanlılıkla öldürdüğünü anlatmış, daha önce de altı ülkücüyü nasıl öldürdüğünü, anlattığı gibi! Okunmaya değer, ayrıntıları şeytanlıklarla dolu bir yazı: ülkemizde, Güneydoğu'da, yıllardır yaşananların, karmaşık, girift olayların bir kesiti.

Abdulkadir Aygan 1977'de PKK'ya katılmış, altı ülkücü öldürmüş, 1980'de yakalanmış hapis yatmış. Ama çıktıktan sonra askere alınmış Kıbrıs'ta görev yaparken silah ve teçhizatıyla Rum tarafına kaçmış ve sonra tekrar dönüp, yeniden PKK'ya ve baskınlara katılmış! Burada bir garabet var; PKK'lı olmaktan hüküm giyen

adama, askerde, hem de Kıbrıs'ta, nasıl silahlı görev verilmiş? 1985'te Şirvan'da kanlı bir baskına katılınca nedamet getiren Aygan Jandarmaya teslim olmuş. Ve sonra Jandarma İstihbarat sorumlusu rahmetli Binbaşı Cem Ersever örgütüne almış ve söylediğine göre, Musa Anter'i, pusu kurarak, öldürmüşler. Abdulkadir 2000'den sonra İsveç'e sığınmış ve hâlâ orada yaşıyor.

Susurluk raporu

"Susurluk raporunda" Musa Anter'in öldürülmesinin, devletin veya "derin devletin" hatası olduğu belirtiliyormuş. Çünkü Anter, silahlı eylem yapmamış bölücülüğün "filozofu" imiş! "Şırnak'ta, Hakkâri'de neden sıkışıp kalalım, Mersin de bizim, Antalya da bizim!" diye Büyük Kürdistan için teröristlere yol gösteren bir "filozof!" Ama gene de "öldürülmesi gerekmezdi" denilebilir ama felsefe nerede biter, bölücülük nasıl yeşertilir, sormak gerek!

Bu buluşma röportajında Türkiye'nin bölünmez birliğine ihanetin güncel ve tarihi ipuçları var. Göreceksiniz, bazıları şimdi bu dramatik buluşma röportajını Şemdinli olaylarına kadar götüreceklerdir.

Yazıdan öğreniyoruz ki, Rahşan Hanım, İstanbul'da, tarihteki ilk Kürt bölücü hareketlerini başlatan Bedirhan Paşa'nın konağında doğmuş. Herhalde Bedirhan aşiretiyle akraba ve Cüneyt Zapsu'nun da hısımı. Bedirhanlar, 1919 da, Mustafa Kemal'i, İngiliz ajanı Binbaşı Noel ile birlikte, Sivas'tan kaçırmaya teşebbüs edenler. Musa Anter'in ve Rahşan Hanım'ın çocukları da. Hâlâ, bir yerlerde bölücülükle irtibatlılar. İhanetin kuyrukları biri birine değmekte! Evet, çok karışık ama gene de organize işler, olaylar!

– Fikri SAĞLAR
www.alevi.com
26 Ocak 2006

Aman Dikkat!..

Aradan 13 yıl geçti Uğur Mumcu'nun katilleri bulunmadı. Açılan davalar sürüyor. Sanıkların çoğunluğu tahliye edildi. İşin peşini bırakmak istemeyenler birer ikişer görevlerinden ayrıldılar ya da alındılar!.. Siyaseti bırakanlar ve kamudan emekli olanların sayısı arttıkça "failleri bulma" isteği de azalıyor!.. Tek şansımız, kötülerin peşindeki basın ve ülke sevgisi ile dolu yurttaşlarımız!.. Onlar inançlarını kaybetmediği sürece, bu cinayetin peşi bırakılmayacak!..

Hoş, katilleri bulsak dahi değişen bir şey var mı?!. Abdi İpekçi'nin yakalanmış katili Mehmet Ali Ağca'ya ne yapıldı?!. Önce, sorgulanmasının derinleştirilmesi dönemin Komutanı Ürüğ Paşa tarafından engellendi. Sonra, hapishaneden kaçırıldı. Papa'yı vurdu. İtalya'da hapis yattı. Türkiye'ye iade edildi. 5.5 sene sonra "yanlış tahliye hesabı" yapılarak bırakıldı. Kamu baskısı ile yanlıştan dönüldü ve Ağca yakalanarak tekrar hapse konuldu. Bu süreçte, Ağca'nın soruşturulmaması, kaçırılması ve yanlış hesaplarla salıverilmesi "eylemleri" içinde olanlara hiçbir şey yapılmadı!..

Tıpkı, bir kez Alettin Çakıcı'yı ve iki kez de Haluk Kırcı'yı, yanlış hesaplarla "salıverenlere" dokunulmadığı gibi!..

Bu örneklerin arkasındaki "derin ilişkiler" artık "sır" olmaktan çıkmakta!...

Geçenlerde gazetelerde, PKK itirafçı ve "Musa Anter" cinayeti tetikçilerinden Hayrettin Toka'nın serbest bırakıldığı haberleri yer aldı. Yani geçen 9 yılda bir "susurluk düzeni" tetikçisi daha rahata kavuştu!..

Dönemin Başbakanı Mesut Yılmaz tarafından "olağanüstü" yetkilerle donatılmış Başmüfettiş Kutlu Savaş'ın raporunda yer alan

Hayrettin Toka, 10 yıl önce işlediği suçlardan dolayı "gıyabi tutuklu" olarak aranmakta idi.

İbrahim Babat sahte kimlikli, Hacı Hasan isimli Suriye uyruklu PKK itirafçısının el yazısıyla verdiği ifade ile Abdulkadir Aygan'ın itiraflarında; Hayrettin Toka'nın adam öldürme, yaralama, kaçırma ve bombalama olaylarının faillerinden biri olduğu açıklanıyor...

Bu iddialar sonucu, yıllar önce Diyarbakır DGM'de dava açıldı. Bu davada; PKK itirafçısı olan sanıklar, korucular ile Jandarma istihbarat elemanı Mehmet Zahir Karadeniz ve arkadaşları hakkında "çete kurarak adam öldürmek" ve bombalama suçlarından "müebbet hapis" cezası istemi ile yargılama başladı.

Sanıklardan Hayrettin Toka o yıllarda bulunamadı. "Gıyabi tutuklu" olarak yargılamasına devam edildi...

Sanıklar, itirafçı olduktan sonra Diyarbakır Jandarma Asayiş Komutanlığı emrinde çalıştıklarını açıkladılar. Komutanlarından biri de Binbaşı Ahmet Cem Ersever'di.

"JİTEM adına PKK"lı olduklarını bildikleri ya da PKK'ya inandıklarını düşündükleri, çok sayıda kişiyi kaçırıp öldürdüklerini, PKK sempatizanı bazı kamu görevlilerinin arabalarını bombaladıklarını, işyeri ve gazete bürolarına bomba attıklarını ikrar ettiler.

Dönemin Diyarbakır Emniyeti Siyasi Şube Müdürlerinden Hanifi Avcı'nın TBMM Susurluk Komisyonuna verdiği bilgiler, bu itirafçıların yaptıklarını teyit ediyordu.

Avcı'nın, Binbaşı Cem Ersever'le "bombalamalar ve adam kaçırmalar konusunda tartıştığını" söylemesi ve anlattığı olaylar, birçok yasa dışı eylemlerin açığa çıkmasını sağlamıştı. Bu eylemlerden biri de "Musa Anter" cinayeti idi.

Kısacası, yaptıkları bilinen ve somut delillerle yargılan bu kişilerden biri olan Hayrettin Toka, 10 yıl sonra Kocaeli'de yakalandı.

Doğal olarak Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderildi. Mahkeme, sorgulamasını yaptıktan sonra "ikameti belli" olduğu için, yani "nasılsa buluruz" düşüncesiyle, "tutuksuz" yargılanmasına karar verdi.

10 yıl boyunca kaçak olan bir kişinin tekrar kaçmayacağını kim

garanti etti?!. İşte orası meçhul!.. Hoş "derin devletin" bilmediği şey pek az!..

Demokrasinin ve adaletin gerçekleşmesinin önünde her zaman engel olarak duran konulardan ikisine değinmek isterim.

Birincisi "Devlet Sırrı." Diğeri ise "Pişmanlık yasası."

Yapılan her yasa dışı faaliyet "devlet sırrı" örtüsü altında saklanabiliyor. Yargı dahi müdahale edemiyor. Bu şekilde failler gizleniyor, eylemler yok kabul edilebiliyor!.. Bilinmeli ki, "Devlet sırrı," yurttaşların "can ve mal güvencesini" ortadan kaldırmıştır!..

Diğeri ise, mensup olduğu örgütle ilgili bilgi veren, suç işleyen sanıkların yakalanmasını sağlayan ve oluşacak suçu önleyen kişilere, belli oranda verilen af.

Sadece, afla kalınmıyor, bilginin yararına göre, kendisinin ve ailesinin "güvenliği" gerekçesiyle, kimlik ve ikamet değişikliğinden estetik ameliyata varıncaya kadar, saklanabilmesi için ne gerekiyorsa yapılıyor. "Gizliliği" devlet güvencesi altında sağlanıyor. Yani devlet, o adamı "kaybediyor(!)..

İşte, pek çok yasal ya da yasa dışı olayda, bu "kaybedilmiş itirafçılar" kullanılıyor. Çünkü, itirafçıların sığındığı tek yer devlet. Devletin bazı kurumları(!) sağladığı güvencenin karşılığını istiyor!...

Yani, yaptığı iyiliğin(!) "faturası" ödettiriliyor!..

Özellikle asker için, PKK itirafçıları, kullanılan önemli bir kaynak olmuş.

İtirafçıların yer aldığı eylemlerden birkaç örnek verelim:

Yüksekova Çetesi dosyası: İtirafçı Kahraman Bilgiç.

Denizli TV bombalanması dosyası: İtirafçı Murat İpek.

Şemdinli'de kitapevi bombalanması: İtirafçı Veysel Ateş.

Diyarbakır Ağır ceza Mahkemesi'ndeki konumuz olan dosya: İtirafçılar Adil Timurtaş, Recep Tirli, Fethi Çetin, Ali Ozansoy, Hüseyin Tilki, Abdulkadir Aygan, İbrahim Babat ve Hayrettin Toka.

***

Son zamanlarda "bu (!) cenahta" büyük bir hareketlilik yaşanıyor.

Militanlar, tetikçiler, üyeler ardı sıra salıveriliyor ya da kaçırılıyor veya aklanıyor. Yani, "sahiplenme" duygusu sanki gösterilmek isteniyor!...

Kısaca; "adamlar" toplanıyor!.. Bir şeylere hazırlık var gibi!.. Aman Dikkat!...

– Sevilay YÜKSELİR
www.haberturk.com
26 Ocak 2006

Anter'in katili cinayeti önce Roj TV'de anlatmış!

Hürriyet gazetesinden Ersin Kalkan müthiş bir habere imza attı. Kürt şair-yazar Musa Anter'in ölümünü organize eden eski PKK'lı sonraki itirafçı Abdulkadir Aygan'la, Anter'in kızını yüzleştirdi. Haber haber değil, bir gerilim filmi gibiydi adeta. Bir solukta okudum ama tüylerim diken diken. Kendimi bir an Anter'in kızının yerine koydum ama yapamadım. Ben Rahşan Anter'in yerinde olsaydım herhalde onu gördüğüm anda üzerine atlardım.

Düşünsenize, bir adam karşınıza geçmiş ve babanızı nasıl öldürdüklerini anlatıyor... Olamaz böyle bir canilik! Bunlar insan değil, bunlar hayvan da değil. Bu tür adamlar için başka bir sıfat bulmak lazım...

Her neyse, haberi okuduktan hemen sonra Avrupa'da yaşayan bir arkadaşım aradı. O anki duygularımla, haberle ilgili düşüncelerimi aktardım ve check etmek istedim. "Acaba haberden onun da haberi var mı" diye?...

Varmış! Hem de bundan 2-3 ay önce haberi olmuş. "Sizin yeni mi bilginiz oldu bu adamdan. Oysa bu adam Roj TV'ye aylar önce telefonla bağlanıp anlatmıştı nasıl öldürdüklerini Musa Anter'i?" dedi.

Sonra da Roj TV'de yapılan yayınla ilgili tüm bilgileri aktardı bana. Bildiğim kadarı ile Musa Anter, Kürt Milliyetçiliğini güdenler için

mühim bir isim olarak görülüyor. "Bilge Adam" Anter'in infazı o dönemlerde PKK yanlısı yayın yaptığı bilinen *Özgür Gündem* gazetesinde geniş yankı bulmuştu.

Ama şu işe bakın ki, Anter için ölümünden sonra kıyamet koparan aslan Kürtçüler, şimdi ise sahip oldukları ve çok tartışılan Roj TV'de Anter'in katilini konuşturuyorlar. Programı sunan, "anlat bakalım nasıl öldürdün Musa Amca'yı?" (PKK'lılar Musa Anter için Kürtçe, "Ape Musa yani Musa Amca derlermiş) bunun üzerine katil de ballandıra ballandıra anlatmış... Hatta vatandaşlar telefonla bağlanıp, katil Aygan'a sorular yöneltmiş. "Nasıl öldürdün, niye öldürdün, ölürken en son söylediklerini biliyor musun, Musa Anter'i daha önceden tanıyor muydun?" gibi abuk subuk sorular...

Aklım şaştı Roj TV'ye. Düşünsenize, kendileri için "Bilge Adam" olan Musa Anter'i hunharca katleden adamı telefonla bağlayıp cinayeti anlattırıyorlar. Eh pes yani! Nerede kaldı sizin "Kürt Milliyetçiliği aşkınız? İlkeliliğiniz, amaçlarınız, hedefleriniz..." Nasıl oluyorda sizin önder olarak gördüğünüz insanı öldürmüş bir katile bu kadar tevazu gösterebiliyorsunuz?

Gerçekten merak ettim...

SEKİZİNCİ BÖLÜM

ŞİFRELERDE GİZLİ OLAN YAKIN TARİHİN ÖNEMLİ SİMALARI: YEŞİL, CEM ERSEVER VE İTİRAFÇLAR...

Birlikte yola çıktılar, biri diğerini tasfiye etti... Susurluk Olayı'nın kilit isimleri olan Yeşil ve Cem Ersever, Musa Anter cinayetinin de baş aktörleridir. İtirafçılar ise, bu bir türlü bitmeyen filmin yardımcı erkek oyuncuları olarak seyircinin karşısına çıkmışlardır. Şimdi Yeşil ve Ersever'le ilgili biraz ayrıntıya girelim. Kutlu Savaş'ın hazırladığı Susurluk Raporu hiç yoruma gerek bırakmadan bize baş aktörlerle ilgili çok açıklayıcı bilgiler veriyor. En iyisi, biz aradan çekilip sizi raporun ilgili kısmıyla baş başa bırakalım:

Cem Ersever

Cem Ersever, kısaca JİTEM olarak anılan Jandarma Genel Komutanlığı'nın Güneydoğu Anadolu'daki istihbarat biriminin kurucusu ve uzun süre yöneticisi olan bir jandarma subayıdır. Mart 1993'te istifa etmiştir.

Ersever, Güneydoğu Anadolu'da uzun süren görevi esnasında PKK ile yapılan gerilla ve istihbarat çalışmalarının tümünde yer almıştır. Silahlı çatışmalara bizzat girmiş, tüm faaliyetleri yönetmiş, PKK'ya karşı ve yandaş olan kişi ve guruplarla iritbatlar kurmuş, bütün bunları tam yetkiyle ve Komutanlığa doğrudan bağlı olarak yürütmüştür.

Subay ve istihbarat sorumlusu olarak bölgedeki tüm faaliyetlerin ya içinde bulunmuş ya da içeriği hakkında bilgi sahibi olmuştur.

Ersever, önceleri normal bir Jandarma subayı olarak görev yapmış, sonraları çok önemli yetkilerle donatıldığı için tüm kuruluşlar ve yöredeki gayri kanuni guruplarla ilişikler geliştirmiştir. İlişkileri sınır ötesine de taşmış, IKDP lideri Barzani ve KYB lideri Talabani arasında sürekli olarak Barzani'ye yakın olmuş, ancak her ikisinin Ankara'yla ilişki kurmasında etkili rol oynamıştır.

Kerküklü olması sebebiyle Iraklı Türkmenler'le de yakın ilişkileri vardır. Irak İstihbarat Servisi ile de irtibat içinde olmuştur. Bu ilişkinin bölgede görev yaptığı 1976 yıllarından itibaren başladığını kendisi de reddetmemiş, irtibatı PKK ile mücadeleye bağlamıştır. Sık sık gittiği Kuzey Irak'ta İngiliz ve ABD istihbarat guruplarıyla da irtibatı hep düşünülmüştür.

Emekli olduktan sonra bir tepki içine girmiş, PKK ile mücadelede aksaklık, eksiklik ve yetersizlik olarak belirlediği hususlarda kamuoyu oluşturma faaliyetlerine başlamıştır. *Tempo* dergisi, *Aydınlık*, *Tercüman* ve *Daily News* gazetelerinde röportajları ve açıklamaları yayımlanmıştır.

Bu arada, IKPP'nin Ankara Temsilcisi Hayrullah Salih'ten partinin büro olarak kullandığı daireyi kiralamış (veya kullanmış) ve bir siyasi dergi çıkarma hazırlıklarına başlamış, Ahmet Aydın adıyla iki kitap yazmış, *Tempo* dergisindeki açıklamaları sebebiyle aleyhinde Askeri Mahkemede dava açılmıştır. Ersever bölgeye ve Kürt problemine ilişkin çeşitli görüşleri yanında Jandarma Genel Komutanlığı'nın ve Asayiş Kolordu Komutanlığı'nın atama, çalışma tarzı ve icraatlarını ayrıntılı şekilde eleştiren açıklamalarda bulunmuştur.

Ancak gelişmeler beklediği yönde olmamış, destek görmemiş,

Silahlı Kuvvetler tepki göstermiş, mali yönden ve güvenlik açısından sıkıntıya girmiştir.

Cem Ersever'in öldürülmesi ise halen faili meçhul olaylar arasındadır. MİT'e göre; Hanefi Avcı "Mahmut Yıldırım'ı çağırarak gerekli yerlerde görüştüğünü söyleyerek, son dönemdeki faaliyetlerinden ötürü Cem Ersever'in ortadan kaldırılması gerektiğini bildirmiş, daha sonra Mustafa Deniz ve Neval Boz'a (sevgilisi, karısı) yönelerek onların işbirliğini sağlamış, onlar da Avcı'nın talimatıyla Cem Ersever'i infaz grubuna teslim etmişlerdir.

Aydınlık dergisi Ersever'in öldürülüşünü kendi mantığı içinde bir yere yerleştirmekte ve "Kasım 1994'te, uyuşturucu trafiğinin elemanı ve tanığı olması sebebiyle, Abdullah Çatlı ve ekibi tarafından Başbakanlık Poligonu'nda sorgulandı ve arkadaşları Mustafa Deniz ve Neval Boz ile birlikte öldürüldü" şeklinde açıklamalar yapmaktadır.

MİT'in açıklamaları gerçeklerden uzaktır.

Mantıklı ve tutarlı açıklamayı ise –nedense MİT'in sürekli olarak itham ettiği– Hanefi Avcı yapmıştır.

Avcı, TBMM Susurluk Komisyonu'na 4.2.1997 tarihinde yaptığı açıklamada "Gümrük Müdürü Ali Balkan Metel'in şoförü (jandarma elemanı) Kemal Uzuner'in evinde Cem'in arşivinin muhafaza edildiğini, jandarmanın Kemal'in evindeki malzemeleri, arşivi aldığı, Kemal'le randevulaşan Ersever'i yakaladığı, eve gelen Mustafa Deniz ve Neval Boz'u da ele geçirdiğini anlatmaktadır.

Sorgulamayı yapanlar arasında Mahmut Yıldırım'ın (Yeşil) olduğu iddiası yaygındır.

MİT de sonunda mantıklı bir izah yapmakta ve "Ersever ve arkadaşlarının teröristlerin harekat tarzı konusunda çok tecrübeli, kendi güvenlikleri yönünden de çok dikkatli oldukları bilinmektedir. Buna rağmen herhangi bir mücadele emaresi olmadan cinayeti işleyenlerce ele geçirilmiş olmaları dikkati çekmektedir. Bu durum Ersever ve arkadaşlarının kendileri açısından 'güvenilir' saydıkları kişilerce veya bunların aracılığı ile yakalanmış oldukları ihtimaline kuvvet kazandırmaktadır" demektedir.

Eylemin gerçekleşme biçimi, her üçünün fiziki bir zorlanmaya maruz kalmamaları, cinayette PKK ihtimalini yok etmektedir. PKK'nın çok şey bilen bu kişileri "konuşturmadan" öldürmesi beklenemez.

Basının, devlet içinde bir hesaplaşma olduğu veya devletin çok etkili görevlerde bulunanları dahi koruyamadığı veya kolayca feda ettiği kanaatine yol açan yayınlarını da bu vesileyle doğruluk payı olan yorumlar olarak kabul etmek yanıltıcı değildir. Birçok polis görevlisi "Cem'in öldürülmesini değil, son zamanlardaki faaliyetleri dolayısıyla sorgulanacağını, korkutulacağını tahmin ediyorduk" ifadesiyle olaya ışık tutmuşlardır.

Görüştüğümüz Gümrük Teşkilatı şoförü Kemal Uzuner, Cem'in evine geldiğini, kapalı valizini aldığını, diğer kişilerin de eve geldiğini sonra gittiklerini, anlatmakta ve Cem'le yıllara dayalı ilişkisini açıklamakta, ancak silahlı mücadeleye alışkın ve yatkın Cem ve arkadaşlarının o saatlerde ve ev dışında kaybolmasına hiçbir açıklık getirememektedir.

Aslında görüştüğümüz onlarca kişiden sonra olayın cereyan tarzı hakkında bir şüphe duymamak gerekir. Ersever'in zararlı olmaya başladığı, giderek devleti ve kurumlarını hedef tuttuğu, ilişkilerinin yanlış boyutunun büyüdüğü ve yargı önünde bir cezayı hak ettiği muhakkaktır. Burada ve olayı uzunca anlatarak Sayın Başbakan'ın dikkatine sunmak istediğimiz temel husus; bu dönemde Ankara'da oluşan havanın göstergesi olması itibarıyla bu konunun taşıdığı önemdir.

MİT'in tabiriyle yakalayanlar Cem'i ve arkadaşlarını "infaz grubuna teslim" etmişlerdi. "İnfaz grubu" ibaresi kanaatimizce birçok olayın düğüm noktasıdır. "İnfaz grubu"na kim emir verebilir? Böyle bir grubu kimler kurabilir? Devlette bu yetki olacaksa sistem nasıl işleyecektir? Ve hangi amaçla bu sistem çalıştırılacaktır?

Şu husus bilinmektedir. OHAL Bölgesi'nde bu karar mercii başçavuşlara, komiser yardımcılarına çok daha önemlisi bu yetki dünkü terörist yarınki potansiyel suçlu itirafçılara kadar inmiştir. 1996 yılında Kolordu Komutanı'nın her türlü düzensizliğe son vermek

için harekete geçmesi bu adam öldürmedeki keyfiliği de bir noktaya kadar önlemiştir. Çünkü mahkemelere kadar gitmiş bir konu nedeniyle elden ele teslim edilen kişilerin devlet elindeyken köprü altında ölü olarak bulunmasının faili meçhul olamayacağı aşikârdır.

OHAL Bölgesi'nde bunlar olurken, Cem Ersever ve arkadaşlarının Ankara'da faili meçhul bir cinayete kurban olmaları artık kamu yararının dışında kamu zararı tevlit eder boyutlara gelindiğini ispat eden bir örnek oluşturmaktadır.

Mahmut Yıldırım (YEŞİL)

Sn. Başbakan'a hiçbir açıklama yapmadan, MİT'in Yeşil hakkındaki tesbitlerini, olduğu gibi takdim etmekte fayda görülmüştür. Burada yer almayan ancak devlet kurumlarımızın üzüntü verici ve mutlaka tashih edilmesi gereken tutumlarının delili olan farklı ilişkilere daha ileride temas edilecektir.

Aşağıdaki ifadelerin tamamı, değiştirilmeden Milli İstihbarat Teşkilâtı'mızın cümleleriyle sunulmaktadır.

Yeşil Kod Mahmut Yıldırım
Gerçek Adı: Mahmut Yıldırım
Kod Adı: Ahmet Yeşil-Mehmet Kırmızı
Tire-Sakallı-Terminatör

- Salih-Derdi oğlu, Bingöl/Solhan 1953 doğumludur.
- 08.04.1973 tarihi itibariyle Bingöl/Genç İlçe Jandarma Komutanlığı tarafından faydalanılmıştır. Aynı tarih itibariyle, verdiği bilgilerin anılan komutanlıkça değerlendirilmesinde güçlük çekildiği gerekçesiyle teşkilatımıza devredilmiştir.
- Anılan tarihte Tatvan Bölge Müdürlüğümüz tarafından faydalanılmaya başlanmıştır.
- Ekim 1973-Kasım 1975 tarihleri arasında askerde olması nedeniyle temas kurulmayan adıgeçenden askerliği sonrası Milli Görüş konusunda istifade edilmeye başlanılmıştır. Ancak Mayıs 1989 ayında yaratmış olduğu çeşitli komplikasyonlar nedeniyle teşkilatımızla ilgisi yeniden kesilmiştir.

- Bilahare şahıs, Tunceli J.Blg.Komutanlığı'nın emirleriyle ve anılan komutanlık adına, Nazimiye ve Ovacık bölgelerinde istihbari bilgiler toplayarak, güvenlik kuvvetleriyle birlikte uygulamalara katılmıştır.
- Bu çalışmalar sonucunda bölgedeki vatandaşlar nezdinde deşifre olması nedeniyle, Jandarma Asayiş Komutanı tarafından Diyarbakır'a çekilmiştir. Bu dönemde Tunceli J.A.K.'nda bir personelimizle tanışan adıgeçen, Diyarbakır'daki Jandarma Asayiş Komutanı'na bağlı olarak kırsal alanlarda çalışmalar yaptığını ifade etmiştir.
- Mart 1992 ayında Tunceli Güvenlik Komutanı'na bağlı olarak faaliyet yürüten şahıs; ilgili birimimiz personeli ile yaptığı bir sohbette, Tunceli'deki PKK faaliyetini drije eden Aysel Doğan'ı illegal olarak sorguya alacağını, konuşmadığı takdirde ortadan kaldıracağını, ifade etmesi üzerine, personelimiz tarafından "böyle bir eylemi yapmaması" yönünde ikna edilmiştir. 17.03.1993 tarihinde ilgili birimlerimize, "adıgeçen ile komplikasyonlara neden olabilecek bir kişi olması nedeniyle, kati surette temasta bulunulmamasına azami özen gösterilmesi" yönünde talimat verilmiştir.
- 27.05.1992 tarihinde Muş ilinde güvenlik kuvvetlerince yakalanan 5 PKK mensubu, sorgu amacıyla Özel Harekât Şb. Md.'ne götürülmeleri sırasında adıgeçen tarafından öldürülmüşlerdir. Bingöl birimimizde görevli 2 personelin de adının geçtiği olayla ilgili olarak, 28.05.1995 tarihli Ahmet Yeşil adı, imzası ve "Asayiş Kolordu Komutanlığı Görevlisi" ibareli bir yazı bulunmaktadır.
- Olay sonrası şahısla ilgili olarak intikal eden bilgilere göre, adıgeçen Bingöl birimimiz tarafından, Asayiş Kolordu K.Yrdc'nın da bulunduğu bir ortamda, Bingöl İl Jandarma Komutanı'nın makam odasında tanınmış ve anılanın (M.Yıldırım) para talebi üzerine Asayiş Kolordu K.Yrdc. tarafından para verilmesinin emredildiği hususu müşahade edilmiştir.
- Adı geçen, 05.05.1992 tarihinde Muş Valisi, Emn.Md., İl Jan. K.

ve Bingöl Blg. Md.'nün hazır bulunduğu İl Emniyet komisyonu toplantısına katılmıştır. Toplantıda Bingöl birimimizden yardım görmediğini ifade etmiştir.

- 07.12.1992 tarihinde Elazığ Emn. Md.'lüğü sorgu bürosunda karşılaşılan şahsın ısrarlı talebi üzerine yapılan görüşmede; 1991 yılı içerisinde Muş-Bulanık ilçesi arasında bulunan Jandarma Karakolu'na eylem yapma hazırlığındaki 3 teröresti Jandarma timleri ile birlikte ölü olarak ele geçirdiklerini, yine aynı yıl Muş'ta tesbit ettiği A.Öcalan'ın kuryesi olan Hatay'lı bir bayanı (muhtemelen Neval Boz) angaje ederek Ankara'da JİTEM'de görevli bir Binbaşı (Cem Ersever) ile tanıştırdığını belirterek, teşkilatımız ile çalışmak istediğini ifade etmiştir. Şahsın bu teklifi kabul edilmemiştir.
- 27.01.1993 tarihinde Tunceli'de PKK'nın para istediği şahıslar arasında yer alması nedeniyle gözaltına alınan ve bilahare serbest bırakılan Celal Yaşar adlı şahıstan, PKK militanı maskesi ile gönderdiği iki adamı vasıtasıyla para talebinde bulunmuştur.
- 16.02.1993 tarihinde Diyarbakır JİTEM Grup Komutanı Vekili, ilgili birimimizle yaptığı görüşmede; adıgeçenin teşkilatımızla ilişki kurmak istediğini, yanında Muş Alan Sorumlusu bulunduğunu, Şemdin Sakık'ı öldürmeyi planladığını ve eylemden sonra İsviçre'ye gitme garantisi istediğini belirtmiştir. Alınan teklif kabul edilmemiştir.
- 07.08.1993 tarihinde Elazığ/Karakoçan'da jandarmaya teslim olan PKK mensubu Salih Derviş adlı şahsın ifadesinde; Jandarma Komutanı tarafından tanıştırıldığı Mahmut Yıldırım'ın "MİT'e çalıştığını, Güneydoğu Anadolu Sorumluluğunu yürüttüğünü, kendisini eğiterek MİT'e alacağına söylediğini" belirtmiştir.
- 1994 yılı itibariyle Diyarbakır Cezaevi'nde tutuklu bulunan Muhsin Gül (Kod adı: Kekeç-Pepe-Metin,) 22.07.1994 – 16.08.1994 tarihleri arasında Diyarbakır Cinayet Büro Amirliği'nde verdiği ifadelerde Ahmet Demir ile ilgili olarak;

"– 06.04.1994 tarihinde Diyarbakır Şehitlik Mahallesi 75. Sokak 31 No'lu adresinden kaçırılan ve 01.06.1994 tarihinde Mardin

yolu 10 Gözlü Köprü altında cesedi bulunan Bayram Kanat'ın, Diyarbakır Jandarma'da görevli bulunan Ahmet Demir'in planlamasıyla kaçırıldığını,

- Bayram Kanat'ın kaçırılışı sırasında Star marka bir tabancı ile Uzi marka otomatik bir tabancanın da adı geçenin evinden gasp edildiğini, bu olayda Ahmet Demir'in yanı sıra Jandarma'da görevli Ali ve Kemal kod isimli şahısların da yer aldığını, kendisinin de (Muhsin Gül) zaman zaman Jandarma'nın bazı görevlerinde çalıştığını,
- Ankara Elmadağ İlçesi yakınlarında öldürülen Emekli Binbaşı: Ahmet Cem Ersever'i (Yeşil kod) Ahmet Demir, itirafçı (General Zinnar kod) Alaattin Kanat, (Mete kod) İbrahim Babat ile Hoca kod (ismi bilinmeyen) Antep şivesi ile konuşan gözlüklü 35 yaşlarında, kısa boylu şahısların öldürdüğünü, daha sonra A.C. Ersever'in arkadaşı Mustafa Deniz ve sevgilisi Neval Boz'un da aynı şekilde öldürülmelerini müteakip, adıgeçenlerin silahlarını Ankara Aydınlıkevler semtindeki jandarma istihbaratına bıraktıklarını ve otobüsle gidecekleri yerlere gönderildiklerini,
- Yeşil kod'un her zaman "23 yıldır bu işleri yaptığını, öldürdüğü ve öldürttüğü kişilerin komünist olduğunu" sürekli olarak kendilerine söylediğini, bu suretle her öldüreceği kişilere komünist damgası vurarak, çevresinde topladığı itirafçı ve diğer şahısların beynini yıkadığını,
- Ayrıca C. Ersever olayında kullanılmak üzere Mesut Mehmetoğlu ve Serdar Od isimli itirafçıların da aynı günlerde uçakla Ankara'ya götürüldüğünü, ancak adıgeçenlerin "bu olaya girmeyeceklerini" söylemeleri üzerine silahlarının alınıp, geriye gönderildiklerini, bu bilgilerin uçak kayıtlarından teyid edilebileceğini,
- Diyarbakır Jandarma sorgu bölümünden Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne sevkedilen Muş Bulanık Hoşgeldi Köyü muhtarının, İstanbul'da dolmuşçuluk yapan ağabeyinin kızı Zeynep Baba ile, Bitlis ili Tatvan ilçesinde (babası marangozluk yapar) Şükran Mizgin'in, ilk sorgulamalarından sonra (serbest bırakılmala-

rını müteakip, A.Demir ile Elazığ'da ikamet eden Rezzak kodun, bu şahısları alarak bir müddet işkence ve zorla tecavüz ettiklerini, Şükran Mizgin'i Muş girişinde bulunan köprünün altında öldürdüklerini, Zeynep Baba'ya ise ne yaptıklarının bilinmediğini,)

- A.Demir ile A.Kanat'ın 1994 Mart ayı içinde Diyarbakır'da halk otobüsü şirketi kurmak amacıyla Yıldız Yapı Koop.'nde müdürlük yapan Ahmet Kaya ile aynı kooperatifte yetkili bulunan Musa Fidan'dan, şirkete üye yapmak bahanesiyle para aldıklarını, bunun yanı sıra kandırdıkları kişilerden de toplam 3 milyar lira topladıklarını, MHP Dyb. İl Başkanı İbrahim Yiğit'in de 600.000.000 lirasını aldıklarını, ilk etapta topladıkları bu paranın 600.000.000 lirasını A.Demir'in Elazığ Ziraat Bankası'nda, A.Demir adına kayıtlı (3003-30) nolu hesabına yatırdıklarını, adıgeçenin bu hesabında trilyonları bulan parasının bulunduğunu,
- Mart 1994 ayı itibariyle A.Kanat'ın kendisini MHP Güneydoğu sorumlusu olarak tanıtmaya başladığını, bu dönemde Diyarbakır MHP İl Başkanı İbrahim Yiğit ile arasının bozulduğunu, o tarihlerde A.Demir ile A.Kanat'ın İ.Yiğit'i kalmakta olduğu turistik otelden alarak öldürmek amacıyla götürdüklerini, daha sonra bilinmeyen bir nedenle serbest bıraktıklarını, söz konusu şirket ile ilgili bir miktar parayı İ.Yiğit'den bu şekilde aldıklarını,
- Söz konusu olaya Devegeçidi'nde uzman çavuş ve Kürşad kod (Gültekin Sütçü), itirafçı İsmail Yeşilmen ve itiraçfı Burhan Şare'nin tanık olduklarını,

(- Batman'da milletvekili Mehmet Sincar'ı Alaattin Kanat, Mesut Mehmetoğlu, İsmail Yeşilmen ve Yeşil kod Ahmet Demir'in birlikte planlayıp öldürdüklerini,) bu olaydan sonra A.Kanat'ın "kendisinde garantili imzalı kâğıt olduğunu" söylediğini,

- A.Demir'in zaman zaman kendisi (M.Gül) ve diğer arkadaşlarına "İstanbul mafyasını çökerttiğini, Behçet Cantürk ve aynı şekilde öldürülen diğer mafya ve PKK yanlılarını kendisinin planlayıp öldürttüğünü" söylediğini,

- Vedat Aydın ve Musa Anter'in öldürülme olaylarını da bizzat A.Demir'in planlayıp uyguladığını,
- A.Demir ve A.Kanat grubunun PKK damgalı tehdit mektuplarıyla Diyarbakır ve çevre illerden çok miktarda para tahsil ettiklerini, bu tahsilatlardan 1993 yılında Melikahmet Caddesi'nde bulunan ve beyaz eşya ticareti yapan "Cezayir Ticaret, Öz Diyarbakır, Diyarbakır Sur, Diyarbakır İtimat" firmaları ile "Ceylan İnşaat, İntim İnşaat şirketleri"ne tehdit mektuplarını kendisinin (M.Gül) verdiğini, tahsilatın ise, Mesut Mehmetoğlu ve A.Kanat tarafından yapıldığını,
- 1993 yılında PKK davasından Diyarbakır E. Tipi Cezaevinde tutuklu bulunan "Sedef Ticaret Şirketi" sahibinin kardeşi Abdulkerim Avşar'ın, itirafçı koğuşuna alınmasını sebep gösteren A.Kanat tarafından, Sedef Ticaret'ten 1 milyar TL. tahsil edildiğini, 1994 yılında bu taleplerini yinelediklerini, ancak istenilen para verilmeyince, şirket ortaklarından M.Şerif Avşar'ı öldürdüklerini, bu olayın bilinmeyen bir nedenden dolayı ortaya çıkarıldığını,
- Yeşil kod Ahmet Demir'in planlaması doğrultusunda, 10 Ekim 1993 tarihinde Lokman Zuhurlı (Abdurrahman oğlu 1977 Lice doğumlu) ve amcasının oğlu Zana Zuhurlu (18 yaşında) ile PKK militanı maskesi altında irtibat kurulduğunu, adı geçen şahısların daha sonra Mesut Mehmetoğlu, Alaattin Kanat ve sivil kıyafetli iki asker tarafından kendilerinde bulunan "81-82 telsiz kod"unu kullanmak suretiyle Şehitlik Mahallesi'ndeki evlerinden alındığını, kısa bir sorgulamadan sonra Pağıvar Beldesi, Saran Tuğla Fabrikası'nın Bismil istikametini 4 kilometre geçtikten sonra öldürüldüklerini,
- 20 Ekim 1993 tarihinde Av. Hüsniye Ölmez'in Bismil yolunda öldürülmesiyle ilgili Serdar Od, M.Mehmetoğlu ve kendisine (M. Gül) görev verildiğini, H. Ölmez'in öldürme eyleminin bizzat kendisi (M. Gül) tarafından gerçekleştirilmesi emrini aldığını, ancak eylemi gerçekleştiremediklerini,
- Diyarbakır Baro Başkanı Fethi Gümüş ile Elazığ/Karşıyaka Fen Lisesi'nde görevlendirilen öğretmen Suphi Koç'un öldürülmesi

yönünde de talimat aldığını, ancak her iki eylemi de gerçekleştiremediklerini,

- Bahse konu olayların planlayıcısı ve yürürlüğe koyucularının J.İsth.'da Kerim Binbaşı olarak tanınan Abdülkerim Kırca, Ahmet Demir ve Alaattin Kanat olduğunu,
- Ülkeyi daha iyi günlere götürmek ve terörden temizlemek amacıyla kendisi gibi itirafçıları kandıran bu şahısların, daha sonra bu işleri şahsi amaçları için yaptıklarını, kadın ve kızlara tecavüz ettiklerini ve elde ettikleri parayla lüks hayat yaşayıp mülk edindiklerini öğrendikten sonra, kendisiyle birlikte itirafçılardan Adil Timurtaş, İsmail Yeşilmen, Burhan Şare ve Serdar Od'un gruptan ayrıldıklarını,
- Ancak geçim kaynakları olmadığı için gasp ve soygun gibi olaylara karışıklarını,
- Her infaz sonrasında Kerim Binbaşı, Yeşil ve A.Kanat tarafından kendilerine 10.000.000 TL, harçlık verildiğini, geri kalanlarının ise teşkilata mal edildiğinin anılan şahıslarca söylenildiğini,
- Kendisi (M. Gül), A. Demir, İ. Yeşilmen ve B. Şare'nin ikamet etmeleri amacıyla, "Ofis Gevran Cad. Yeniçeri Apt. Kat. 2 No: 6" adresinde ev tutulduğunu, aynı evde bulunan siyah ajandada da Yeşil'e ait birçok sırların saklığı olduğunu,
- ERNK mühürlü bloknot şeklindeki para tahsil makbuzlarının ise, 1.5 yıl önce Ankara'da uçakta yakalanan bir PKK'lıdan ele geçirilen makbuzlar olduğunu, bu makbuzların Ank.J.İsth. tarafından A. Demir'e intikal ettirildiğini, anılanın da bu koçanları kendisi ve diğer arkadaşlarının vasıtasıyla tahsil ettiğini, bu makbuzlarda tehdit şekli ve istenecek para miktarını, Yeşil, Kanat, Yeşilmen ve M. Mehmetoğlu'nun belirlediklerini,
- Cezaevine konulduğunun 2. günü A.Demir'in kendisinin (M.Gül) yanına gelerek "Çekoslavak marka 16'lı silah konusunu emniyet müdürlüğüne niçin söylediğini" ve "benim hakkımda başka neler söyledin" diye sorduğunu, kendisinin ise işkenceye dayanamadığı için söylediğini beyan ettiğini,

– Yeşil kodun açık kimliğini bilmediğini, ancak emekli Albay olduğunu tespit ettiğini,
– Halk otobüsü için yardım edilen parayı A. Kanat, Yeşil ve İbrahim Yiğit'in aldıklarını, bu paranın görgü şahitlerinin ise kendisi (M. Gül) Dalyan Ay, Hakan Pamuk ve Mustafa Pamuk'un olduğunu,
– Dalyan Ay'ın 05.08.1994 günü satırla öldürüldüğünü,
beyan etmiştir.

– Bingöl birimimizde görevli bir personel aracılığı ile 1994 Haziran ayı içerisinde getirdiği bir teklifte, çeşitli Avrupa ülkelerinde faaliyette bulunan bir grubun istenildiği taktirde, yurtdışında bazı eylemleri taşeron olarak gerçekleştirilmesinin kendisi (M. Yıldırım) aracılığı ile sağlanabileceğini belirtmiş, bu konunun Mehmet Eymür'e iletilerek, görüşmesinin sağlanmasını talep etmiştir. Bunun üzerine adıgeçen ile Eylül 1994 ayında ilişkiye geçilmiştir.
– Şahıs, Ocak 1995 tarihinde Ankara Emniyet Müdürlüğü tarafından gözaltına alınmış, yapılan sorgusunda sürekli olarak, kendisinin Teşkilatımızla olan ilişkileri, ilişkide bulunduğu kişilerin kimler olduğu, verdiği bilgilerin neler olduğu, dönemin Ankara Emniyet Müdürü Orhan Taşanlar tarafından bizzat sorulmuştur. Sorgu sırasında adı geçen Orhan Taşanlar'a nerede sorgulandığını bilmek istediğini, Türk Emniyet Teşkilatı'na ait bir birimde, Türkiye'nin güvenliği ile ilgili diğer kuruluşlar hakkında sualler yöneltilmesini yadırgadığını ifade etmiştir. Bahse konu sorgu esnasında ayrıca, şahsın kendisine ait silahın kullanılması suretiyle boş yere atış yapılmış, bilahare sorgucular, bu atışlar sırasında silahtan çıkan kovanların, meydana gelebilecek bir eylem sonrasında olay mahallinde bırakılabileceğini söyleyerek şahsı tehdit etmişlerdir. Şahsın sorgu sırasında kırılan kaburga kemiği, Teşkilatımızı konu ile ilgili olarak bilgilendirmek üzere geldiği sırada tarafımızca tedavi ettirilmiştir. Adı geçenle 30 Kasım 1996 tarihinden itibaren irtibatımız kalmamıştır.

MİT'in açıklamaları bunlardır ve oldukça ketum bir anlatımın hâkim olduğu aşikârdır.

Sn. Başbakan'a bir husus tekraren arzdedilmelidir. Açıklamalarımız asla MİT'in, Jandarma'nın, Emniyet'in veya Turizm Bakanlığı'nın yahut kişilerin tenkidi yoluyla yıpratılmaları anlamında değildir. Türk halkı sağduyusu ile Susurluk olayında devletin bazı yanlışlarını tesbit etmiştir. Bu yanlışların kabulünü ve galiba özür dilenmesini beklemektedir. Bizim amacımız da Sn. Başbakan'a bu konuda sadece doğruyu - veya kabiliyetimiz nisbetinde tesbit ettiğimiz doğruyu sunmaktan ibarettir.

Yukarıda bahsi geçen Mahmut Yıldırım'ın takdim edilen 10 sayfada bahsedilmeyen başka işleri de vardır.

Etibank Teftiş Kurulu'nca düzenlenen 27.11.1997 tarih, 3/29 sayılı rapora göre "Yeşil kod Mahmut Yıldırım" Şubat 1977 tarihinden itibaren Şubat 1997 tarihine kadar Etibank Elazığ Ferrokrom Tesislerinde işçi olarak çalışmış, maaş almış, emeklilik primi ödenmiştir.

Puantör olarak çalışan Yeşil, 1981 tarihinde Elazığ irtibat bürosunda görevlendirilmiştir. Mesai arkadaşları ve amirleri (!) görevine muntazam şekilde geldiğini söylüyor olmalarına rağmen, her tesis müdürünün, atandıktan kısa bir süre sonra Mahmut Yıldırım'ın dosyasına baktığı, hiçbir işlem yapmadan dosyayı iade ettiği, bir daha da Mahmut Yıldırım'ın adını telaffuz etmedikleri bilinmektedir. İşten çıkarma kararı da tebliğ edilememiştir.

Ahmet Demir adına Ziraat Bankası Heykel Şubesi'nde açılmış bir hesapta tehdit, şantaj ve cinayet sonucu toplanan haraçların bir bölümü yer almaktadır.

Ziraat Bankası Teftiş Kurulu yaptığı bir değerlendirmede şu hususları tesbit etmiştir.

"Ahmet Demir isimli şahıs Ziraat Bankası Heykel/Ankara Şubesine müracaat ederek ve 50 bin TL. yatırarak bir hesap açtırmış, Aydınlıkevler'de bilahare Bahçelievler'de adres göstererek ve Nüfus Hüviyet Cüzdanı ile çeşitli işlemler yapmıştır."

Hesaba, 20.06.1994 tarihinden itibaren adeta para yağmıştır.

Mustafa Ank 200 milyon, Ağa Yıldız 250 milyon, Hurşit Han (Uyuşturucu kaçakçısı) 250 milyon, Salih Ayten 249.7 milyon, Yusuf Tan 250 milyon, Mehmet İsen Kul 659 milyon, Şaban Bala 100 milyon, Ahmad Esma Eyili 300 bin DM ve 50 bin USD, Elazığ Yapı Kredi Bankasında görevli olduğunu belirten bir şahıs 500 milyon, Diyarbakır Şubesi havaleli ve Dicle Turizm Şirketi tarafından 110 milyon, Mehmet İsen Kul 995.6 milyon ve 737.2 milyon TL. yatırmışlardır. Yeşil bu paraları çeşitli tarihlerde tahsil etmiştir. Bazen Ankara'dan bazen Elazığ'dan şahsen ve tamamı nakit olmak üzere çekilmiştir. (Heykel Şubesi Hesap No: 301009-39782-9)

Yeşil'in cebinde milyar lira ile gezdiği düşünülmelidir. Ankara Polisi tarafından gözlem altına alındığında cebinden çıkan kartlarda Bosch Buzdolaplarının fiyatı ve indirimleriyle ilgili notlar da çıkmıştı. İki - üç milyon lira için bu kadar yoğun bir mesai vermesi ve milyarlık tahsilâtları yaptığı tarihte bu kadar uğraşması tahsilatın kendisinde kalmadığının delilidir.

Polis tarafından gözlem altına alındığında üzerinde pekçok telefon numarası çıkmıştır. Mehmet Eymür (Ev, iş ve cep), İbrahim Şahin (İş, oto, oto özel, cep, çağrı ve İstanbul ev), muhtelif il ve ilçe jandarma komutanları, Sultan Tekstil, Aydın İpekli ve aynı numaralardan Mehmet Özbey (Çatlı olarak ilave edilmiş), Sırrı Sakık (Ev ve büro), Farma Tıp Malzemeleri A.Ş. gibi. (Yeşil'in kullandığı 542-211 89 82 nolu telefon irtibatları araştırılmış, MİT ve Jandarma ile yoğun bir telefon irtibatı görülmüştür. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün temizliğini yapan Ertem firmasıyla da ilişkisi vardır.

Bir tarafta mafya üyeleri, bir tarafta kamunun özellik arzeden kurumlarının özelliği olan kişileri...

Yeşil'in Ankara, Antalya, Elazığ, mobil ve cep telefon irtibatlarının dökümü kalın bir kitap halindedir. Yeşil'i sadece yukarıda verilen numaradan arayanların listesi (Ek: 2)'de yer almakta ve Sn. Başbakan'ın tetkikine özellikle sunulmaktadır.

Yeşil'in üzerinde başka belgeler de vardır. Hasan Tanrıkulu adına sürücü belgesi ve İçişleri Bakanlığı İstihbarat Dairesi kimlik

kartı. Bu kartın istihbarat uzmanı sıfatıyla, emekliliğine kadar geçerli olduğu da kayıtlıdır. Ayrıca boş ve Başbakanlık İstihbarat Dairesi kartı da üzerindedir.

Antalya Emniyet Müdürlüğü izleme biriminin kaydettiği telefon konuşmalarında Yeşil, Mehmet Eymür'le Duran Fırat'la bol küfürlü konuşmalarında bir kamu görevlisinin utanacağı bir çerçevede konuşmakta, Çatlı ile Topal'ın (eski Sheraton) otelinin kumarhanesinde ortak olduklarını, Veli Küçük'ün işlerine mani olabileceğini tartışmaktadırlar.

Emniyet Teşkilatı, MİT ve Jandarma bu kişiyi yakından tanımakta, takip etmekte, dinlemekte, bilgileri arşivlemekte sadece adamı frenleyip, durdurmamaktadırlar. Neden? Bu haklı sualin en mantıklı cevabını Yeşil'in iş ve eylemlerinin kamu kurumlarının genel tercihlerine aykırı olmaması, ters düşmemesinde bulmak gerekir. Dolayısıyla Cem Ersever'e karşı alınan tedbirin bir örneğini Yeşil için düşünmenin bir gereği yoktur.

Milli İstihbarat Teşkilatımız "Adı geçenle 30 Kasım 1996 tarihinden itibaren irtibatımız kalmamıştır" demektedir. Aslında arşivindeki iç karartıcı bilgilere rağmen bu kişiyle olan irtibatı sebebiyle MİT'in sorgulanması gerektiği düşünülmektedir. Jandarma ilgililerinin durumu ise aynıdır. Bu kişiyi devlet görevine gönderenlerin (MİT'in) 30 Kasım 1996'ya kadar yaptığı her türlü işlem kontrol edilmeye değer. Ankara'dan 09.02.1996'da yeniden pasaport verilmesinden sonra Metin Atmaca'nın gerçek kimliğini bilen Ankara polisinin bu dosyayı bir milyon dosya arasında adeta kaybetmesinin sebebi de bellidir. Bu pasaportu alan MİT'in hangi Devlet problemini çözdüğü de araştırılabilir.

Daha sonra 23 Kasım 1996'da MİT'in Diplomatik Pasaport taşıyan Murat Tunç ve Gürcan Bora kod isimli mensuplarının beraberinde Metin Atmaca (Yeşil) ve Vahdet Özer'le TK. 137 sefer sayılı İstanbul uçağında 3 A.B.C. ve D numaralı koltuklarda oturan, İstanbul'dan da TK 320 sefer sayılı uçakla Beyrut'a giden ve VİP-Başbakanlık işaretiyle uçan 5 B.C.D ve 5 F'de oturan bu 4 kişinin hangi devlet görevini ifa ettiği sorusu, haklı ve yerinde bir sualdir.

30 Kasım 1997 tarihinde Sn. Başbakan'ın başkanlığında ve MİT'te yapılan toplantıda, bu noktadaki tenkidimiz ve MİT'in saygın bir kurum olduğu, bu tip işlerinden üzüntü duyulduğu belirtilince Müsteşar Sn. Sönmez Köksal;

"Siz MİT'in her zaman saygın kişilerle mi çalıştığını sanıyorsunuz?"

şeklinde bir soru sormuştu.

Kendilerine açıklanmaya çalışılmıştı; MİT uygun kişilerden, o alanı bilen kişilerden bilgi toplayacaktır. Ancak kişiler MİT'e hizmet etmekle saygınlık kazanamayacağı gibi, MİT'te o kişilerin seviyesine inmiş olamaz. Oysa Yeşil'in Mehmet Eymür'e "Baba, Babacığım" demesi, Kocaeli Emniyet Müdürü'yle Hadi Özcan'ın durumunu tartışması problemin varlığına işaret eden bir ilişkidir. Çeşitli iddialar ise problemin ciddiyetine işaret etmektedir.

Son yıllarda ortaya çıkan ve Susurluk olayı dediğimiz olay da işte budur. Bunca bilgiye rağmen itlaf edilmesi gereken bir kişinin VİP salonundan devlet görevine gönderilmesi anlayışı da Susurluktur.

Konu ve irtibatlar sadece Yeşil'le de sınırlı değildir. Hadi Özcan'ın bir MİT görevlisiyle yaptığı telefon görüşmesinin bir bölümü, bu sahifelerde yazılanlardan daha etkili olsa gerektir.

- Efendim.

Hadi - Nasılsın.... abi?

- Aaa Hadi hocam sen misin?

Hadi - Benim abi...

Hadi - Abi bir ricam var senden.

- Söyle

Hadi - Bu Veli Albay anormal derecede yükleniyor şimdi. Özellikle bu Kürşat hadiselerinden sonra yükleniyor. Tahminim Sedat Peker bağ kurdular herhalde. Veya Kürşat kendisi ona bir şeyler dedi.

- Sedat'ın kanalıyla olmuştur.

Hadi - Belki de. Buna bir şey söylettiremez miyiz abi ya?

- Şimdi Veli Albayla Hacı'nın (Yeşil) durumu nasıl, iyi mi onunla?

Hadi - Burda abi 30-40 kişiyiz biz. Tombala davasına bir ay içinde en az 10 milyar lira kazandık. Şimdi biliyor bunu. Kadın satmak serbest. Tombalalara engel oluyorlar. Şimdi kış günü. 50'şer milyon versen 40 kişiye 2 milyar yapıyor. 4 milyar para dağıttım. Kimsede bir lira yok, vallahi billahi abi.

- Sen Hacıya söyle. Onun jandarmada tanıdığı çok. Benim yok valla.

Hadi - Kasıt yapıyor bu Veli Albay bunu.

Bu telefon konuşması Sn. Müsteşar'ın saygınlık konusundaki sualinin de cevabıdır.*

Kim Kimdir?

Abdulkadir Aygan'ın ifadelerinde adı geçen Yeşil, Ahmet Cem Ersever ve Şırnaklı Hamit hakkında yukarıda yazılanlardan yeterince bilgi sahibi olunmuştur. Önceleri Aygan'ın yakın dostu olan daha sonraki süreçte aralarındaki çıkar çatışmasından dolayı hasım olan Abdulkadir Güven'le ilgili söyleşinin içinde detaylı bilgi var. Diğerleri hakkında ise size, "Kim kimdir?" babından kısaca şu bilgileri aktaralım:

Hogir: Cemil Işık'ın kod adı. Daha önce PKK merkez komite üyesiydi. Apo'yla görüş ayrılığına düşüp örgütten ayrıl-

*Mehmet Eymür, İçişleri Bakanı Meral Akşener'e yazdığı 12.2.1997 tarihli mektubunda. Hanefi Avcı'yı şikâyet ederken, Ankara Emniyet Müdürü Orhan Taşanlar'ın kendisini gece 00:03'te arayıp Yeşil'in teslim alınmasını istediğini Ankara Bölgesi'nde kendisinin de ilgileri olmadığını söylediğini naklediyor.

dı. Musa Anter cinayetinin kilit ismiydi. PKK kaynaklarında Hogir'in 1994'te Almanya'nın Wuppertal kentinde öldürüldüğü iddia ediliyor.

Ali Ozansoy: Antepli. 12 Eylül'den önce öğretmenlik yaparken PKK'ya katıldı. 1984'de teslim oldu. İtirafçı oldu. Musa Anter cinayetinde telsizin başındaydı.

İbrahim Babat: Pervari'nin Hot Köyü'nde doğdu. PKK'ya katıldı ve örgüteyken Çatak'ta beş köylüyü gözünü kırpmadan öldürdü. PKK'dan ayrıldı. Sonra tekrar döndü. 1986'da tekrar ayrılıp JİTEM'de görev aldı. Susurluk sürecinde adı en çok geçenlerden biri olarak ünlendi.

Adil Timurtaş: Eruhlu. Eski bir PKK'lı. Sonradan itirafçı oldu. Onlarca faili meçhul cineyete adı karıştı.

Recep Tiril: Batman, Kozluklu. İtirafçı. Batman ve çevresinde faili meçhul cinayetlerde aktif rol aldı. Mehmet Sincar cinayetinde adı geçti. Şu anda Batman'da müteahhitlik yapıyor.

Mustafa Deniz: 1965 Ağrı doğumlu. 1984'te PKK'ya katıldı. Kod adı Ferit. 1989'da Van'da jandarmaya teslim oldu. Pişmanlık yasasından yararlanarak serbest bırakıldı. Birçok failil meçhul cinayete karıştığı öne sürüldü. Musa Anter cinayetinde yer aldı. Cem Ersever'in yardımcısıydı. Ersever'le birlikte 17 Mart 1993'te JİTEM'den ayrıldı. 2 Kasım 1993'te Ankara, Polatlı'da cesedi bulundu.

Neval Boz: PKK militanıydı. Apo'nun özel kuryesi olduğu biliniyor. Örgütten ayrıldıktan sonra itirafçı oldu. Cem Ersever'in sevgilisiydi. 1 Kasım'da Ankara, Çamlıdere'de cesedi bulundu.

DOKUZUNCU BÖLÜM

ABDULKADİR AYGAN'IN ŞİFRELERİ

Yalanlar ve Gerçekler... Abdulkadir Aygan'ın çok kuvvetli bir hafızası var. Geçmişte yaşadığı olayları günü gününe hatırlıyor, isimleri ve yerleri asla unutmuyor. Aslında itirafçıların çoğu bu tarz bir yeteneğe sahip. Böylesi bir ezber belki de yetenek değil, bir tür hayatta kalma refleksidir. Aygan da benzer bir refleksle hareket ediyor.

Saatler süren söyleşimiz sırasında olayları bir bir sayıp döktü. Ama gerçeklerin arasına yalanlar katmayı, bu yalanlar vasıtasıyla hasımlarını, yıllarca kin beslediği insanları da harcamayı planladı. Söyleşi sırasında ve sonrasında Aygan'ın yalanlarla ördüğü tuzakları açma, tarihin ve okuyucunun da bu tuzağı fark etmesini sağlamak için "Aygan'ın şifreleri" başlığıyla dipnotlar koyma gereği duydum. Ayrıca, karanlıkta kalan isimler, olaylar ve yerlerin açığa çıkması için bu dipnotlara ihtiyaç duyulacağını düşündüm. İşte yalanlar, gerçekler, tuzaklar, isimler, yerler ve olaylar. İşte şifreler...

Şifre 1: Abdulkadir Aygan'ın burada kastettiği fotoğrafta aslında üç kişi var: Sağda Mesut Barzani, ortada Jandarma Asayiş Komutanı Org. Necati Özgen ve sol tarafta Abdulkadir Aygan. Bu fotoğraf, *Özgür Gündem* gazetesinde ve Aygan'ın itiraflarının toplandığı, Aram Yayınları'ndan çıkan Timur Şahan ve Uğur Balık'ın kaleme aldığı *İtirafçı* adlı kitapta yer aldı. Ama her nedense Mesut Barzani, gazete ve kitaptaki fotoğrafta yoktu. Anlaşılan yayıncılar, Barzani'nin böyle bir karede yer alınasını uygun bulmamıştı? Fotoğrafın yayınlandığı gazetenin o günkü nüshasının manşeti ise şöyleydi: "Söze gerek yok" Haberin spotunda ise "Dönemin Jandarma Asayiş Komutanı Org. Necati Özgen'in, JİTEM celladı Abdulkadir Aygan'la birlikte verdiği bu poz söze gerek bırakmıyor", alt spotunda ise "İtirafçı ile general katliam planı yaparken" yazısı yer alıyor. Oysa o gün Aygan, Barzani ile Org. Necati Özgen arasında tercümanlık yapmakla görevliydi. Bunu kendisiyle söyleşi yapan gazetecilere de söylemişti. 21 Haziran 1993'te Diyarbakır Orduevi'nde çekilen bahsi geçen fotoğrafı böylesi bir başlıkla yayınlayan gazete; okuyucularına, bir itirafçıyla koskoca bir generalin yan yana gelip katliam planı yaptığını açıklamış oluyordu!..

Gazeteci tarihin tanığıdır. Kuşkusuz, Abdulkadir Aygan'ın itiraflarını yayınlayarak çok önemli bir görev yapmışlardır. Ama, dünya görüşlerini işin içine sokarak, yaptıkları bu önemli çalışmanın çarpıtılarak tarihin yönünün şu ya da bu ölçüde çarpıtılmasına, değiştirilmesine de hizmet etmişlerdir.

Şifre 2: Abdulkadir Aygan'ın İsveç'e ulaşmasında ona yardımcı olan grup, Aygan Borlange yakınlarına yerleşir yerleşmez onunla bir söyleşi yapmak üzere Roj TV'den bir ekip göndermiş. Aygan, bu söyleşi sırasında da yönlendirildiğini düşünerek tepki gösteriyor.

Şifre 3: Güneydoğu'da 1990'da başlayıp 1998'e kadar süren zaman diliminde 3500 faili meçhul cinayet işlendiği öne sürülüyor. Bu cinayetler JİTEM, Hizbullah ve PKK tarafından gerçekleştirildi. JİTEM içinde görev alan tetikçiler de itirafçılar yani eskiden PKK'lı olan Kürtlerden oluşmuştu. Terminatör lakabıyla anılan JİTEM kasabı Yeşil de Bingöl Solhan doğumlu bir Kürt çocuğu. Nasıl ve kim tarafından kurulduğu bilinen ve PKK'ya bir alternatif güç olarak ortaya çıkan Hizbullahçıların tamamı da Kürt'tü. PKK'lıların da Kürt olduğunu söylememize gerek yok. Binbaşı Ahmet Cem Ersever'in de Erzurumlu bir Kürt ailesinin ferdi olduğu söyleniyor...

Şifre 4: Timur Şahan ve Uğur Balık'ın kaleme aldığı *İtirafçı - Bir JİTEM'ci anlatıyor* başlıklı kitabı kastediyor.

Şifre 5: Aygan, burada karıştırıyor. Doğu Perinçek'in başında olduğu gruba o dönemde (şimdi de) "PDA'cılar" ya da "Aydınlıkçılar" adı veriliyordu. Grup PDA adını 1960'larda çıkardıkları "Proleter Devrimci Aydınlık", Aydınlıkçılar ismini ise 12 Mart'tan sonra yayın hayatına giren "Aydınlık" dergisinden alıyordu. *Halkın Kurtuluşu* dergisi ise illegal THKO'nun legal yayın organıydı. Yalnız, Aygan'ın sözünü ettiği dönemde Halkın Kurtuluşu ideolojik olarak ikiye bölündü ve gruplardan biri Doğu Perinçek'in saflarına geçti. Belki de Aygan, tam bu bölünme aşamasında Halkın Kurtuluşu'na sempati duyuyordu.

Şifre 6: Zeki Ön'ün hikâyesi çok ilginçtir. Kendisini lise öğrencisi olduğum dönemde tanımıştım. Yakın arkadaşlarım ağabeyiydi. Çok sevilen, saygı duyulan bir öğretmendi. Gaziantep Eğitim Enstitüsü'nde müdürlük yapıyordu. Daha sonra öğretmenliği bırakıp Türkiye İşçi Köylü Partisi'nin Gaziantep il başkanı olmuştu. Öğretmenlik yaptığı dönemde, çok başarılı bir öğrencisi varmış. Yoksul bir ai-

lenin ferdi olan bu çocuk, babası ölünce desteksiz kalmış ve eğitim enstitüsü son sınıftayken okuldan ayrılmış. Zeki Ön, bu genç adamı bir gün halde hamallık yaparken görünce, nedenini sormuş. Durumu öğrenince kolundan tutup bunu bir yurda yerleştirmiş, tanıdığı bir lokantacı arkadaşına, "bu gence her gün üç öğün yemek vereceksin, parasını da benden alacaksın" demiş. Çocuk okuyup öğretmen olmuş. Doğubeyazıt'ta göreve başlamış. Bu sırada PKK'lılarla tanışıp örgüte katılmış. Onlar da bu genç öğretmene, "Bakalım, davana bağlı mısın? Seni bir eylemde sınayacağız" demişler ve eline silahı verip Antep'e göndermişler. Antep'e gelene kadar görevinin ne olduğunu bilmeyen gence yoldan geçen Zeki Ön'ü göstererek, "İşte hedef bu adam" demişler. Zeki Ön'ün, bir zamanlar elinden tutup ekmeğini, aşını vererek okuttuğu bu genç militan gözünü kırpmadan "düşmanını" öldürmüş. 3 Temmuz 1979'da öğrencisi tarafından öldürülen Zeki Ön'ün mezar taşında "Zeki Ön. Öğretmen. Barış, birlik ve özgürlük şehidi" ibaresi yazılı... Belki de, o gün katile hedefini gösterenler arasında Abdulkadir Aygan'da bulunuyordu. Kimbilir?

Şifre 7: Aygan, burada daha önce örgütteyken öldürdüğü altı ülkücü gençle ilgili birilerinin itirafta bulunmasından, ihbar etmesinden korkuyor. "Belki de idam edilirdim" derken cinayetlerinin ortaya çıkabileceğini düşünüyor.

Şifre 8: Abdulkadir Aygan, o gün silahı ve üniformasıyla firar edip Kıbrıs Rum Kesimi'ne geçiyor.

Şifre 9: Mahkeme kayıtlarında tek bir ülkücünün ölümüne dair itirafta bulunmadığını tespit ettim. Aygan, burada açıkça yalan söylüyor.

Şifre 10: Aygan'ın itiraflarının birçok yerinde adı geçen ve

kaçırıldıktan sonra 7 Temmuz 1991'de infaz edilen HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın'ın cesedini eşi Şükran Aydın teşhis etmişti. Cesette sekiz adet kurşun yarası ve işkence izleri vardı. Kemikleri kırılmış, vücudu parçalanmış ve ardından kurşunlanarak katledilmişti. Şükran Hanım, kocasının evden alınışını ayrıntılarıyla anlattı. Cinayet gecesi Emniyet Müdürlüğü'nde Şükran Hanım'ın karşısına Kocadağ soyadında bir polis şefi çıkıyor. Söz konusu kişi, 3 Kasım 1996'da Susurluk Kazası sırasında Çatlı'nın yanında hayatını kaybeden, adı Özdemir Sabancı suikastına da karışan polis şefi Hüseyin Kocadağ'dan başkası değil. O dönemde Diyarbakır'da Terörle Mücadeleden Sorumlu Emniyet Müdür Yardımcısı Hüseyin Kocadağ'dı... Bakın Şükran Hanım o geceyi şöyle anlatıyor:

"Temmuz 1991'de cuma gününü cumartesiye bağlayan gece saat 12'ye yakın kapı çaldı. Eşim gitti kapıyı açtı. Kapıda birileriyle konuştu. O esnada ne konuştukların bilmiyorum. Geri döndü giyinmeye başladı. Ben gülerek eşime sordum, 'Hayırdır, bu gece nereye gideceksin' dedim. O dedi ki, 'Kapıya gelenler polistir, Emniyette kadar götürecekler.' O öyle deyince bende kapıya doğru gittim, baktım üç kişi, iki kişinin elinde Akrep dediğimiz kleş vardı. Bir kişinin de elinde telsiz vardı. Hatta elinde telsiz olanla konuştum. 'Hayırdır' dedim. O da dedi ki, 'Bir şey yok. Başkanı Emniyete kadar götüreceğiz. Bir ifadesi var.' Silahlı olanlardan birisi merdivenlerin alt kısmına bakıyordu, biri de üst kısmına bakıyordu. Kapıya doğru bakmıyorlardı.

"Bu tür olayları alışkın olduğumuz için fazla etkilenmedim. Eşim giyindi kapıdan çıkmadan önce bana dedi, 'Ben gideceğim arkadaşlarla, avukatlara, Hatib Dicle'ye haber ver. Hepsinin haberleri olsun. Ben yüzde 99 ölü olarak eve geri döneceğim. Yüzde 1 sağ olarak eve geri dönme şansım var.' Onların yanında bunları söylüyor, tabii eşim öyle deyince ben biraz şüphelendim. Daha önce de bizim eve sık sık ge-

lip gitmişler ama ekip olarak gelmişlerdi.

"Artık yapılacak bir şey kalmamıştı. Telsizli olan bana döndü, 'Abla sakın korkmayasın, başkan espri yapıyor. Bir ifadesi var. Bir iki gün sonra eve geri döner. Sen bunlara alışkınsın' dedi. Doğrudur, ben bu tür olaylar alışkındım ama o bana bir mesaj verdi. Belki ben anlamadan, çünkü iki gün sonra ölüm haberini aldım. O silahlı olanların saçları düzgündü, tıraşları temizdi. İkisi de açık mavi gömlek ve lacivert pantolon giymişlerdi. Yani sanki resmi gibiydiler. Telsizli olan sarımsı bir şeydi, saçları darmadağınık, günlük sakalı vardı. O da sanki mağaradan çıkmış gibi, çok perişan bir haldeydi. Saç sakal bir birine karışmıştı ve çok zayıftı. Üzerinde açık kahve renkli bir tişört ve koyu kahve renkli bir pantolon vardı. Ayakkabılarına bile dikkat ettim. Ayakkabıların altları böyle kösele değil de başka bir şeydi. Ses çıkarmamak için giymişlerdi sanki. Bir de telsizi açık değildi, kapalıydı. Hatib'i aradım, camdan baktığımda onlara, aşağıya inmişlerdi. Baktım arabaya biniyorlar. Araba steyşın idi, siyah mıydı, lacivert miydi tam bilmiyorum. Çünkü bizim ev yedinci kattadır. Aşağısı da karanlıktı, plakayı da görmedim. Sadece koyu renkli bir araba olduğu kesindi. Bindiler, eski halının oraya kadar gittiler. Sonra da sola döndüler. Trafik Bahçesinin yoluna girip gittiler.

"Kapı önünde ikinci bir araba daha vardı. O arabanın önünde başka bir araba daha vardı, sanırım o da Brodway'di. Onun içinde de iki kişi oturmuştu. Bizim bitişikte banka var, o bankanın üst katı misafir haneydi. Ben fazla üstünde durmadım. Herhalde misafirleri getirmişler, misafirleri bekliyor diye düşündüm. Baktım bu araba gitmiyor. Dikkatimi çekti, baktım hiç kimse binmiyor, inmiyor, iki kişi oturuyor içinde. Müzik sesini sonuna kadar açmışlar, kola içtiler, kutularını attılar. Bu dikkatimi çekince, ben kardeşimi aradım. Kardeşime dedik ki, 'Kapının önünde bir araba var. Şüpheleniyorum' Ben telefon ettikten sanırım bir iki dakika sonra araba hareket etti ve gitti. Ben bunu Emniyette de söylemiştim. Bu

ifademde de var. O zaman Emniyette Koçadağ çok baskı yapmıştı, 'Niye hiç kimseye haber vermedin' falan, filan. Ben 'haber verdim' dedim. Haber vermemle birlikte araba hareket etti ve gitti. 'Ne demek istiyorsun' dedi. Ona dedim ki, 'Telefonumuz direkt size bağlı olduğu için demek ki o esnada anons etiniz araba hareket etti gitti.' Benim tahminim o araba da onlarındı."

Şifre 11: Ali Balkan Metel çok ilginç bir isim. Gümrük Müdürü olmasına rağmen adı uyuşturucu kaçakçısı Örfi Çetinkaya ile anıldı. Silah ve uyuşturucu ticaretine göz yumduğu gerekçesiyle hakkında soruşturmalar açıldı, Çatlı'yı yakından tanıdığını açıkladı, ama her nedense bu işlerin hepsinden tereyağından kıl çeker gibi sıyrılıverdi. MHP'li Gün Sazak'ın Gümrük ve Tekel Bakanlığı döneminde gerçekleştirdiği kadrolaşma ile 1977'de Gümrük Muhafaza'da göreve başladı. Şu anda bir yandan işlerine devam ediyor diğer taraftan dergicilik yapıyor. Metel'in çıkardığı *Yeni Batı Trakya Dergisi*'nin yazı kurulunda tanıdık bir isim daha var: Emekli general Veli Küçük...

7 Aralık 1998'li *Radikal* gazetesinde Adil Küçük imzalı bir yazı yer alıyor. Bu haberi olduğu gibi aktarırsak Metel'in kimliği hakkında detaylı bilgiye sahip olabilirsiniz.

Rapor gümrüğe takıldı

İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürü Ali Balkan Metel'in Habur Gümrük Kapısı'nda görevli olduğu dönemde 'silah ve uyuşturucu kaçakçılığına göz yumulduğuna' ilişkin Genelkurmay Başkanlığı'nın hazırladığı raporun sumen altı edildiği anlaşıldı. Başbakanlık Teftiş Kurulu Başkanı Kutlu Savaş'ın 'Susurluk Raporu'nda Cem Ersever'in öldürülmesi olayında adını zikrettiği Metel'in Habur'daki Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğü zamanında açılan soruşturma, Genelkurmay'ın raporu kaybedildiği için tıkandı.

Genelkurmay istedi

Gümrük Müsteşarı Ramazan Uludağ'ın Gümrükler Genel Müdürü, halen bu görevi yapan Şahin Sezer'in Gümrük Muhafaza Genel Müdürü olduğu 1993 yılında Genelkurmay, 9.1.1993 tarih onaylı ve 0050-23-92/İGKM sayılı 'gizli' yazıyla, Metel'in Gümrük Muhafaza Başmüdürü olduğu Habur Gümrük Kapısı'nda silah ve uyuşturucu kaçakçılığına göz yumulduğunu belirterek soruşturma istedi.

Genelkurmay'ın talebi ve Başbakanlığın emriyle Mülkiye Başmüfettişi Durmuş Koç, Maliye ve Gümrük Bakanlığı Gümrük Müfettişi İrfan Bebek ve Ulaştırma Bakanlığı Başmüfettişi Ahmet Çankaya soruşturmaya başladı. Müfettişler ilk olarak, Genelkurmay'dan gizli raporu talep etti. Genelkurmay, raporun Gümrük Müsteşarlığı'na gönderildiğini belirtince müfettişler bu kez müsteşarlık ve Gümrükler Genel Müdürlüğü'ne başvurdu.

Müfettişler çaresiz kaldı

Müsteşarlıktan raporu alamayan müfettişlerin hazırladığı sonuç raporunda, Genelkurmay Belgesi verilmediği için soruşturmanın tıkandığı ifade edildi. Raporda şöyle denildi: "Müfettişliğimizce konunun inceleme ve soruşturulmasına ışık tutmak üzere söz konusu yazının bir örneği Teftiş Kurulu Başkanlığı aracılığıyla Personel Genel Müdürlüğü'nden istenmişse de, gerek Teftiş Kurulu Başkanlığı'yla yaptığımız telefon görüşmeleri, gerekse Personel Genel Müdürlüğü'nden alınan yazı doğrultusunda, söz konusu yazının müfettişliğimize gönderilmeyeceği anlaşılmıştır. Bu konuda yapabileceğimiz başkaca bir işlem yoktur."

Sonuç raporunda adı geçen Gümrük Bakanlığı Personel Genel Müdürülüğü'nün yazısı ise, 24.2.1993 tarihini taşıyor; 963 sayılı yazıda, müfettişlerin talep ettiği Genelkurmay Belgesinin 'Müsteşarlık makamında' olduğu kesin bir dille belirtiliyor.

Genelkurmay'ın inceleme isteğinden kısa bir süre önce Şır-

nak Valiliği de akaryakıt kaçakçılığından alınan rüşvetin yarısının PKK'ya verildiğini belirterek soruşturma açılmasını istemişti. Bu olayı soruşturan müfettişler, kamyoncuların korkması nedeniyle bilgi vermemesi üzerine yine sonuca ulaşamamıştı. Hazırlanan öneri raporunda önlem olarak Habur Sınır Kapısı'nda bir yıldan fazla görevlendirme yapılmaması istenmişti.

Çatlı hayranı

Ali Balkan Metel, 12 Eylül öncesi İstanbul Büyükdere Gümrük Muhafaza Müdürü olduğu dönemde silah ve sigara kaçakçılığını organize ettiği iddiasıyla yargılandı. Askeri mahkemede Metel'i şimdiki DTP lideri Cindoruk savundu. Daha sonra Habur'a giden Metel, suçlamalardan kurtulduktan sonra gümrük işlemlerinin en az olduğu illerden Sinop'a gönderildi. 55'inci Hükümet'le birlikte Metel'in şansı yeniden döndü. Metel İstanbul Gümrük Muhafaza Başmüdürlüğü'ne getirildi. Bu atamada Cindoruk, Rıfat Serdaroğlu ve Gümrük Müsteşarı Ramazan Uludağ'ın etkili olduğu kaydediliyor.

Susurluk Raporu'nda adı var

Bir açıklamasında Çatlı'nın iyi bir vatan evladı olarak şehit olduğunu söyleyen Metel'in adı Kutlu Savaş'ın 'Susurluk Raporu'nda da geçti. Raporda, Cem Ersever'in öldürülmeden önce Metel'in şoförü Kemal Uzuner'in evine gittiği ve bir daha kendisinden haber alınamadığı belirtildi. Ayrıca Metel'in Habur'da görev yaptığı sırada Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım'la da yakın arkadaş olduğu ve Ersever'in öldürülmeden önce Kemal Uzuner'in evinde Yeşil tarafından ifadesinin alındığı belirtildi.

Şifre 12: Şırnaklı Hamit'le ilgili sayfa 44'e göz atın.

Şifre 13: Kıbrıslı Nakşibendi şeyhi Nazım Kıbrısi'yi kastedi-

yor. Kıbrısi'nin adı daha önce de karanlık ve gölgeli yüzlerce işe ve olaya karışmıştı.

Şifre 14: Oray Eğin, Ahmet Hakan'ın programından sonra *Akşam*'daki köşesinde bir yazı yazarak, Soner Yalçın'ın yıllar önce Cem Ersever'le yaptığı söyleşide Musa Anter cinayetini çözdüğünü iddia etmişti. Oysa *Binbaşı Ersever'in İtirafları* adlı kitabın 157'inci sayfasında Musa Anter cinayetinin sırrı ile ilgili sadece şu satırlar yer alıyordu:

"Binbaşı Ersever'e, Musa Anter cinayetini de sordum. Ancak binbaşı bu olay hakkında konuşmak istemedi. Sadece, 'Sen bir araştır bakalım, Musa Anter o gün itirafçılar ile PKK'lıları barıştırmak için yapılacak toplantıya mı gidiyordu?'

Anter cinayetini ayrıntılarıyla anlatması için çok ısrar ettim. Ama Ersever hep 'Önce sen bu konuyu bir araştır, ondan sonra konuşuruz, hem bunu bana niye soruyorsun? Git, adı Orhan mıydı neydi ona sor! Anlatsın sana nereye gittiklerini."

Şifre 15: Astsubay Ali Kaya, Abdulkadir Aygan'la hemen hemen aynı tarihlerde göreve başlamış. Bitlis'in Mutki ilçesinde doğduğu için "Mutkili Ali" lakabıyla tanınıyor. Şemdinli olayının gerçekleştirilmesinden hemen sonra Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Yaşar Büyükanıt'ın, "Gazetelerde fotoğrafı çıkan o astsubayı tanıyorum. Çok iyi Kürtçe bilir. Kuzey Irak'ta görev yapmıştır. Ben Diyarbakır'da görev yaparken de hep yanımdaydı. İyi bir askerdi. Ama cezası varsa çeksin" demesi de bunu gösteriyor. Orgeneral Büyükanıt, tümgeneral rütbesi ile Ankara'da Kara Harp Okulu Komutanı iken 1996'da korgeneralliğe terfi etti ve Diyarbakır'daki 7. Kolordu Komutanı oldu. Büyükanıt, 1998'e kadar Diyarbakır'da kaldı.

Orgeneral Büyükanıt, "Onu tanıyorum, iyi bir asker, iyi bir

çocuk" dediği gün, Şemdinli savcısı tarafından ifadesi alınan Başçavuş Kaya, öteki astsubay ile birlikte tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakıldı. Ali Kaya serbest kalırken, Diyarbakır *Söz* gazetesi onun hakkında geniş bir haber yayımladı. Habere göre, "Mutkili Ali " lakaplı Başçavuş Kaya, 1996-98 döneminde Diyarbakır'da görev yaparken, yüze yakın işadamını PKK ve Hizbullah'a finans sağladıkları iddiasıyla sorguladı. Mutkili Ali ile ilgili haberin Diyarbakır *Söz* gazetesinde çıkması normal. Çünkü gazetenin o dönemde sorgulananlar arasında Diyarbakır *Söz* gazetesi ve Söz TV'nin sahibi Mehmet Ali Altındağ da vardı.

Şemdinli İddianamesi'nde Orgeneral Büyükanıt'a yönelik olarak çarpıcı açıklamalarda bulunan Altındağ'ın geçmişini aşağıdaki notlarda okuyacaksınız. Ve Altındağ'ın da öyle pek sütten çıkmış ak kaşık olmadığını anlayacaksınız.

Şifre 16: Ünlü Şemdinli İddianamesi'nde adı sıkça anılan Mehmet Ali Altındağ, aslında Güneydoğu'da tanınan bir sima. Müteahhit. Medya patronu. Ayrıca siyasi bir kişilik. Hakkında çok şey yazıldı. Ama, Türkiye onu 11 Mayıs 1997'de *Gazete Pazar*'da benim kaleme aldığım bir haberle tanıdı. Mehmet Ali Altındağ'ı tanımak için "Çatışma sürüyor, hacı büyüyor" başlıklı bu yazıya yeniden göz atmakta yarar var diye düşünüyorum.

"Hacı Mehmet Ali Altındağ, bundan 19 yıl önce köylerde gezici imamlık yapıyor, verilen zekatlarla geçiniyordu. Şimdi yüzlerce trilyona ulaşan bir servetin sahibi.

O zamanlar çok fakirdi. Köy köy dolaşıp imamlık yapar, halkın verdiği zekatlarla geçinirdi. Yani hiçbir şeyi yoktu; yamalı giysileri ve heybesinin içindeki bir lokma azığı dışında. Mehmet Ali Altındağ'a, Allah 'yürü ya kulum' demişti ama o şimdilik sadece tozlu yollara revan olmuştu. Şöhretin, iktidarın ve servetin göz

kamaştıran asfaltına ulaşması için biraz daha zaman geçmesi gerekiyordu. Olsun, o sabırlıydı. Yürüdü, köyleri kasabaları ardında bıraktı ve ulaştı bir gün Diyarbakır'a. Diyarıbekir'in üç bin yıllık kalesinin en yüksek burcuna çıktı ve bu kadim şehre şöyle bir baktı. Sultanların, halifelerin, vezirlerin, kervanların, tüccarların, karunların ve sefillerin şehrinde ona da bir yer olduğuna inandı.

Sene 1974'dü ve bir miktar birikmiş parası vardı. Bir iş yapmaya karar verdi. Kendisi gibi Diyarbakır'ın Dicle ilçesi Embel Köyü'nden olan bir yakınının devrettiği çakmakçı tezgâhını satın aldı. Artık Dağkapı'da bir apartmanın girişinde kurduğu tezgâhının arkasında gününü gaz kokuları içinde geçirse de bir işadamıydı. Dört yıl böyle geçti.

Bu arada gözlükçülüğü de öğrenmişti. Gazi caddesindeki Suakar Pasajı'nda küçük bir gözlükçü dükkânı açtı. Dükkân bir müddet sonra soyulduğunda telaşla polise başvurdu. Zabıt tutmak için gelen polisler işyerinde Saidi Nursi'nin Risale'i Nur'larını buldu. 141-142-163'lü yıllardı. Gözaltına alındı. MİT'te sorgulandı. Olay kapandı.

12 Eylül günleri gelip çattı. Diyarbakırlılar, darbeden sonrasında Hacı'nın kendine yeni bir iş daha edinmiş olduğunu gördü. Güvenlik güçleriyle ev ev dolaşıp muhalifleri ihbar etmek... Aradan bir müddet geçtikten sonra ufak tefek taahhüt işleri aldığı ve devlet ihalelerine talip olduğu duyuldu.

Bir yıl sonra o artık Diyarbakır Ticaret Odası'na kayıtlı bir müteahhitti. Sahibi olduğu İntim Limited Şirketi, Şırnak'ta tugay binaları Cizre'de MİT tesislerinin inşaatini yüklendi. Kısa zaman içinde büyük bir servet sahibi oldu. Diyarbakır-Ergani yolu üzerindeki Altındağ Dinlenme Tesisleri'ni kurdu. Burada 'hatırlı' misafirlerini ağırlamaya başladı.

Hatırlı Bir Misafir

Bu hatırlı konukların başında Olağanüstü Hal Bölge Valisi Ünal Erkan geliyordu. Daha önceki Bölge valisi Hayri Kozakçıoğlu Al-

tındağ'a yüz vermediği için misafirleri arasında yer almamıştı. Ünal Erkan'ın göreve geldiği günden itibaren Altındağ altından dağlar kuracak kadar zenginleşmişti. 1990'a gelindiğinde bölgede bir güç haline gelen Altındağ bir hamle daha yaparak ansızın medya patronu oluverdi. Önce *Diyarbakız Söz* gazetesini çıkardı, ardından Söz Televizyonu yayına başladı. Televizyon yayınlarına her sabah "Kuran öğreniyorum" programıyla başlıyor, "Hatm-i Şerif"'le kapanıyordu. Yani Hacı (Bu arada hacca da gitmişti ve ona artık böyle hitap ediliyordu), birden bire yeniden imana gelmişti. 1992-1994 dönemi bölgede "Hizbullah" hareketinin yükseldiği yıllardı. Batman ve Diyarbakır'da iki yıl içinde 500'e yakın 'faili meçhul'ün altında Hizbullah imzası bulunuyordu. Bunlar ansızın nereden çıkmışlardı bilinmiyordu. Herkes şaşkınlık içindeydi. Hacı hariç...

27 Nisan 1992'de, İsa Budak adlı Hizbullahçı, Batman'da çarşının orta yerinde Şakir Türk adlı kişiyi vurur ve kaçar. Her şey ortada olduğu için olaya tanık olanlar, Budak'ı adıyla savcılığa bildirirler. Bir müddet sonra saldırgan Rıfai Yazgan'ın evinde yakalanır. Rıfai Yazgan, Altındağ şirketler grubunun genel muhasipliğini yürüten İsmail Yazgan'ın kardeşidir...

Rıfai Yazgan hakkında hiçbir işlem yapılmaz ve aradan iki ay geçmeden adı yine Hizbullahçılarla ilgili bir başka olaya karışır. İnsan Hakları Derneği Batman Şube Başkanı Sıdık Tan'ın öldürülmesinden sonra tanıkların ısrarıyla (Rıfai'yi olay yerinde görmüşlerdir), tutuklanır, tabii kısa bir süre sonra yine salıverilir.

Hizbullah ve Hacı

Hizbullah-Altındağ bağlantılarına devam edelim. Diyarbakır dışında kurulmuş bulunan Altındağ Tesisleri'nin hemen arkasında yer alan ve Kuran kursu olarak çalıştırılan binalar ve dışarıya kapalı tutulan alanlarda ne idüğü belirsiz birtakım adamların faaliyet gösterdiği biliniyor. 15-20 konuttan oluşan bu kampın 'emniyetini' ağır silahlarla donatılmış 7-8 köy korucusu sağlıyor. Diyarbakır'daki Altındağ-3 Apartmanı'nda Hizbullahçıların barındığını

bilmeyen yok. Hacı'nın özel korumalığını da Hizbullahçılar yürütüyor.

16 Nisan 1996 tarihli *Söz* gazetesindeki başyazısında (Hazret aynı zamanda başyazardır) Hacı örgüte açık destek sunuyor ve aynen şunları yazıyordu: "Bugün Hizbullah ve Hizbulkuran diye bilinen İslamın sarsılmaz yüce kahraman erleri, yeryüzünün birçok bölgesinde Hizbulşeytan denilen küfrün, inkârın, ilhadın temsilcileriyle çarpışmaktadır."

Hacı 'diğer kısım medya'nın tipik örneklerinden biri olarak çıkıyor karşımıza. Örnekleyelim: *Söz* gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Ömer Büyüktimur, bir gün "manşeti ne yapacağız" telaşında olan yazılışleri elemanlarına "Hiç meraklanmayın, bizim manşet akşam gelecek" diyor. O gece gazete baskıya girdikten sonraki saatlerde Şehitlik semtinde bir ev polisler tarafından basılıyor ve 4 öğrenci "ölü olarak ele geçiriliyor." O günkü *Söz*'ün manşeti, "Diyarbakır'a eylem için gelmişlerdi" oluyor. Oysa öğrencilerden biri beş, üçü dört yıldır Diyarbakır'da öğrenimini sürdüren gençlerdir...

Keramet Sahibi

Diyarbakır Tabip Odası Başkanı Seyfettin Kızıltan'ın evi yine gazete baskıya girdiği bir gece yarısı basılır. Söz'ün o günkü manşeti "Başhekimin evi cephanelik gibi"dir. Yani gazetenin baskıya girmesinden üç saat sonra gerçekleşen bu baskın, keramet sahibi Hacı'ya bütün ayrıntılarıyla daha önceden ayan olmuştur...

Hacı'nın gazetesinde hedef gösterdiği birçok insan, bir müddet sonra Dicle üstündeki 'ölüm köprüsü'nün altında işkence edilip kafalarına kurşun sıkılarak infaz edilmiş olarak bulunuyordu. Hedef olarak seçilenler sadece siyasi kişilikler de değil, bir kısmı Altındağ'ın iş dünyasındaki rakipleriydi. En son olay geçtiğimiz şubat ayında yaşandı. Diyarbakır CHP İl Başkanı Mesut Değer'in ve eski milletvekili Hasan Değer'in yeğeni işadamı Hüseyin Değer, bir sabah vakti o köprünün altında ölü bulundu. Hacının medyası, bu infazdan kısa bir süre önce, Hüseyin De-

ğer'in PKK'lı olduğu, bölücülere yardım ettiği yönünde günlerce yayın yapmıştı.

Mehmet Ali Altındağ, Güneydoğu'nun bilinmeyen yüzü. Bölgenin bir yüzünde patlayan silahlar, toprağa bir bir devrilen gencecik fidanlar, gözyaşı ve kan... Diğer yüzünde Altındağ gibiler...

Evet, çatışma hâlâ sürüyor ve Hacılar her geçen gün daha fazla büyüyor.

Mehmet Ali Altındağ, *Söz* gazetesinin başyazarı, Söz TV'nin vazgeçilmez canlı yayın konuğu ve yegane siyasi yorumcusudur.

Şifre 17: Abdulkadir Aygan, Ali İhsan Kaya'ya neden bu denli kızgın diye baktığımızda, Aygan'ın geçmişte Kaya ile bir alış verişi olduğunu görüyoruz. "Ali İhsan Kaya'nın ben bir kötülüğünü görmedim hatta bana iyiliği de dokunmuştur" diyerek bunu kendisi de açıkça ilan ediyor. Peki Aygan'a iyiliği olmuş bir adama bu itirafçı neden bu denli kin besliyor, diye baktığımızda şifrenin Abdülkadir Güven'le ilgili olduğunu anlıyoruz. Güven, Aygan'la bir zamanlar, can ciğer dost. Yedikleri, içtikleri ayrı gitmiyor. Bu iki adam aynı zamanda ortak operasyonda bulunuyor, JİTEM'in ilk kadrosunda yer alıyor. Ailece görüşen bu iki ailenin çocukları da birbiriyle arkadaş. Ama, belli bir noktadan sonra ganimet paylaşımından dolayı aralarında çıkar çatışmaları başlıyor. Aygan'ın itiraflarından da anlıyoruz ki, –bölgedeki işadamlarından biri olan ve defalarca saldıya uğrayan Ali İhsan Kaya'nın belli bir koruma kalkanı oluşturmak için etrafına itirafçıları aldığını görüyoruz. Fakat, bunlardan biri olan Aygan'ı bir müddet sonra dışarıda bırakmış. Çıkarları sarsıldığı ve can düşmanı ilan ettiği Abdulkadir Güven'i yanında barındırmayı sürdürdüğü için Aygan, Kaya'yı kendine hasım ilan etmiş..."

ONUNCU BÖLÜM

İTİRAFÇILARLA İLGİLİ KISA BİR DEĞERLENDİRME

İtirafçılar yakın tarihin tanıkları ve sanıkları... İtirafçılarla ilgili geniş bir değerlendirme yapmak için çok gerilere gitmek gerekiyor. 1978'de Ali Yurtaslan ve Ömer Tanlak isimli MHP itirafçılarından başlayıp, 12 Eylül cezaevlerinde dökülenleri toplayıp 1987'nin ardından çözülenleri de sıraya koyup günümüze kadar gelmek lazım. Ama, bu kadar geniş bir konu şu anda elinizde tuttuğunuz kitabın sınırlarını aşıyor. Kısmet olursa itirafçılarla ilgili bir kitap daha yazmayı düşünüyorum. Bu adam ve kadınların, yakın tarihi anlamamıza, örgütlerin yapısını analiz etmemize, cinayetlerin arka planını görmemize kuşkusuz çok büyük faydası oldu. Tarih onları mutlaka bir yere oturtacak. Sadece, itirafçıların nasıl bir serüvenden gelip nerelere kadar ulaşabildiklerini biraz olsun anlayabilmemiz için iki anahtar haberi buraya aktarma gereği duydum. Biri benim yazım, diğeri de sevgili gazeteci arkadaşım Sevinç Yavuz'un. Yaklaşık aynı zaman diliminde ortaya çıkan bu iki haber, dönemi de daha iyi kavramamızı sağlar diye düşünüyorum.

– **Ersin KALKAN**
GazetePazar
5 Ekim 1997

İtirafçı Murat Demir ve Murat İpek "İfşaatlarıyla" Susurluk'un Hedefini Saptırdı

İtirafçının plakası 06

Geçtiğimiz şubat ayında ortaya çıkıp çete konusunda çeşitli itiraflarda bulunan iki eski PKK itirafçısı, Topal ve Tuğgeneral Aydın konusunda hedef saptırdı. Bu arada üç gazetecinin dört ay boyunca cezaevinde yatmasına yol açan itirafçılardan Demir, geçen gün katıldığı Topal davasından 06 plakalı bir Mercedes'le ayrıldı.

PKK itirafçıları Murat Demir ve Murat İpek'in verdiği ifadeler sonucunda haklarında dava açılan ve dört aylarını hapiste geçiren *Demokrasi Gazetesi*'nden Mehmet Sanlı Ekin, Ahmet Sümbül ve Zeynal Bağır ile ATV muhabiri A. Kadir Konuksever'in davaları geçtiğimiz hafta başında Diyarbakır 1 Nolu DGM'de yapıldı. İtirafçılar, bu gazetecilerin, kendilerini tehdit ederek ağızlarından laf aldıklarını, söyledikleri tüm olayların düzmece olduğunu öne sürmüşler ve basın mensuplarının cezaevine girmesine yol açmışlardı. Duruşma sonucunda dört aydan beri Diyarbakır Cezaevi'nde tutuklu olan gazeteciler Sümbül, Bağır ve Konuksever tahliye edildiler. Gazeteciler şimdilik özgürlüklerine kavuştu ama olayın üstündeki sır perdesi henüz aralanmadı.

Geçtiğimiz şubat ayı başında *Aktüel* dergisine beklenmedik bir telefon geldi. Telefondaki kişi PKK itirafçılarından Murat Demir'di. Gayet soğukkanlı bir biçimde şunları söyledi: "Size faili meçhul cinayetlerle, Yeşil'le ve uyuşturucu bağlantılarıyla ilgili anlatacaklarım var." Murat Demir Meclis Susurluk Komisyonu'nun çalışmalarının sürdüğü dönemde ortaya çıktı. İtirafçıların görüntüleri televizyonların akşam haberlerinden evlerin içine akmaya başlamadan yaklaşık bir ay kadar önce Susurluk Komisyonu ifadeleri almaya

başlamıştı. İfadesine başvurulan Hanefi Avcı konuşmuş, faili meçhuller, JİTEM ve itirafçılar hakkında oldukça ilginç sonuçlara varılmıştı. Murat Demir'in ortaya çıkmasından bir hafta önce Susurluk Komisyonu'nda konuşan RP Van Milletvekili Murat Bayram Çete'nin kendisinden haraç istediğini ortaya atmıştı. Aynı günlerde Komisyon'a açıklamalarda bulunan Astsubay Hüseyin Oğuz, Yeşil, Yüksekova Çetesi ve itirafçılar hakkında bilinmedik birçok olayı günışığına çıkarmıştı. Yani yıllardan beri tek bir taş parçasının kopmadığı suskunluk dağından kayalar kopup gürültülerle aşağılara doğru yuvarlanmaya başlamıştı. O kayaların altında kimlerin kalacağı da aşağı yukarı belirlenmişti.

Küçük doğrular yem

Murat Demir, işte tam bu günlerde telefona sarılıp "aydınlık bir Türkiye için canım feda" dedi. *Aktüel* dergisine tek başına çıkmıştı. Gazete ve televizyonlarda ise yanında biri daha vardı: Murat İpek. İpek, Demir'in yarım bıraktığı cümleleri tamamlıyor, onun her söylediğini kafası, gözüyle onaylıyor, unuttuğu noktalarda devreye girip süflörlük yapıyordu. Muhteşem uyumlu bir ikili oldukları belliydi.

Söylediklerine göre birçok "işi" de birlikte "patlatmışlardı."

İkiz Muratlar'ın söyledikleri esas olarak şunlardı:

- Vedat Aydın'ın öldürülmesinde Yeşil, JİTEM'den bir uzman çavuş, Özel Harekat'tan bir polis ve Hasan Adak vardı. Kaçırılma emrini Cem Ersever verdi.
- Vedat Aydın'ın cenaze töreninde halkın üzerine surlardan ateş açıldı. Özel harekatçı komiser İbrahim Pelit, yaralıların kafalarına kurşun sıktı.
- Mehmet Sincar'ın öldürülmesinde Yeşil, Alaattin Kanat ve Hüseyin Toka vardı.
- Murat Karayalçın'ı öldürecektik.
- Özer Çiller'le birlikte yemek yedik.
- Ağar'la da tanıştım. Ağar, "Ufaklık bu mu? Adını çok duydum" dedi.

- Teslim olduğumda sorguda "Bizim için çalışırsanız, olaylarınızı kapatacağız" dediler. Ünal Erkan'ın tüm bunlardan haberi var.
- General Bahtiyar Aydın, 7.65'lik Baretta tabancayla kafasının sağından vuruldu. Aydın'ı Yeşil öldürdü.
- Albay Rıdvan Özden'i, Mardin'de Zeki isimli bir itirafçı vurdu. Bu da şimdi orada Jandarma Alay Komutanı olan Cemal Albay'ın oynadığı bir oyundu.
- Topal'a dışarıdan ateş edilmemişti aracın içinde başka biri vardı.
- Susurluk Komisyonu'nda Van Milletvekili Mahmut Yılbaş bizim yaptıklarımız sayesinde vekil seçildi.
- O dönemde 116 kişi öldürüldü. İnsanların bazıları satırlarla doğrandı.
- İlk başlarda Hizbullah diye bir örgüt yoktu. Bu adı biz eylemlerimizde kullanıyorduk.

İtirafçı ikilinin ortaya attığı bu iddiaların bir kısmı, başka kaynaklarca da doğrulandı. İtirafçıların şikâyeti üzerine dört ay boyunca cezaevinde yatan ve son duruşmasında tahliye edilen gazeteci Ahmet Sümbül "Arada küçük doğruları söylüyorlar ki, büyük yalanları inandırıcı olsun. Büyük yalanları için yem atıyorlar yani" diyor. Yutturmaya çalıştıkları büyük yalanlar asıl hedefleri gibi görünüyor. Peki bunlar hangileri.

Onlar arkadaşlarım

Birincisi Ö. Lütfü Topal cinayeti üzerine söyledikleri. Murat İpek bu konuda şunları söylüyor: "Topal dışarıdan ateş edilerek vurulmamıştır. O aracın içinde başka biri vardı. Onun bu işte payı var. Cemal diye birinin bu işte payı var. Topal'ı başka bir yerde öldürdüler." İtirafçılar burada açıkça hedef saptırmaya çalışıyorlar. İtirafçı Demir, geçtiğimiz hafta salı günü yapılan Topal cinayeti duruşmasına gelen izleyicilerden biriydi. Demir'in duruşma bittikten sonra adliye önünde sanıkların yakınları ve sivil polislerle konuştuğu görüldü. Demir, duruşmaya geliş nedenini "Onlar (Topal cinayeti

sanığı özel tim polislerini kastediyor) benim arkadaşlarım. Arkadaşlarımın davasına gelmek suç mu?" şeklinde açıkladı. Üç hafta kadar önce tahliye edilen Demir, birbirine "reis" diye hitap eden bir kısım siville beyaz renkli 06 N 1154 plakalı Mercedes marka bir otomobille Beyoğlu Adliyesi'nden uzaklaştı. Topal cinayeti davasında kuşkuları "arkadaşları"nın üzerinden uzaklaştırmak istedikleri de böylece anlaşılmış oldu.

İkincisi Tuğgeneral Bahtiyar Aydın olayı. Aydın'a uzaktan Kanas'la ateş edilmediğini, yanında bulunan Yeşil tarafından bir tabancayla alnından vurulduğunu iddia ediyor. Oysa otopsi raporlarında komutan Aydın'a Kanas marka bir tüfekle uzaktan ateş edildiği ortaya çıkmış durumda.

İtirafçıların verdikleri isimler de genellikle sahte. Olayların büyük bir bölümünü de öldürülmüş olan Binbaşı Cem Ersever'e ve kim olduğu tam olarak bilinmeyen Yeşil'e havale ediyorlar. Ayrıca Susurluk Komisyonu'na da satır arasında birkaç kamış atarak mide bulandırmaya çalışıyorlar. Örneğin Van Milletvekili Mahmut Yılbaş'ın kendilerinin yaptıkları sayesinde milletvekili olduğunu söylüyorlar, ama bunun altını doldurmuyorlar. Murat Karayalçın'ı da öldürecektik derken sansasyonel bir çıkış yapıp çaplarını genişletmeye çalışıyorlar.

İtirafçıların amacı ne olursa olsun bu arada çok önemli bir gerçek ortaya çıkmış oldu: İtirafçıların büyük bir bölümü oldukça "pis işler için" kullanılıyor. Susurluk olayının iki ayağından biri Güneydoğu. Güneydoğu'da olup bitenler aydınlatılmadığı müddetçe Susurluk'ta bir arpa boyu yol almak imkânsız Diyarbakır Barosu Başkan Yardımcısı Avukat Sezgin Tanrıkulu, çetenin ilk çıktığı yerin Güneydoğu olduğunu, çete üyelerinin çamurlu ayak izlerinin OHAL bölgesinin her metrekaresinde bulunabileceğini söylüyor. İtirafçıların başından beri bu tür işlerde kullanıldığının bilindiğini ama yasa dışı olan bu durumun ısrarla sürdürüldüğünü söyleyen Tanrıkulu, Demir ve İpek gibi 73 itirafçının bulunduğunu belirtiyor.

Görevdeler

Hanefi Avcı ve Astsubay Hüseyin Oğuz Susurluk Komisyo-

nu'na verdikleri ilginç ifadede itirafçılar konusunda ilginç açıklamalarda bulunmuş ve bunların devlet tarafından kullanıldığına değinmişlerdi. Avcı bu konuda şunları söylemişti: "Bu itirafçıların büyük bir kısmına o zamanlar jandarma tarafından kadro sağlandı. Jandarma Genel Komutanlığı işte kimine sivil memur, kimine yardımcı hizmetli gibi İtirafçılık Yasasının ilgili yönetmeliğine göre devlet o kişiye iş bulma mükellefiyeti var. Onların büyük kısmı Jandarma Asayiş Komutanlığı emrine tahsis edildiler. Hâlâ şu an çalışıyorlar da sivil memur olarak orada. Büyük bir kısmına güvendilkleri için lojman falan da verdiler orada."

Astsubay Hüseyin Oğuz Susurluk Komisyonu'na itirafçı Kahraman Bilgiç'in yaptıklarını ve olayların nasıl tüyler ürpertici boyutlara ulaştığını açıklamıştı.

Bilinen bir başka noktada, tetikçi olarak kullanılan bu itirafçıların büyük bir bölümünün yaptıkları yanlarına kâr kaldı. Yüzlerce şikâyetten sadece birkaçı mahkemelere intikal edebildi. Mahkemelerde de pek sonuç alınamadı. Bunun en somut örneği Murat Demir ve Murat İpek olayında yaşandı. Murat Demir, faili meçhul üzerine açıklamalar yaptı, ancak birkaç hafta cezaevinde kaldı ve salıverildi. Murat İpek ise sadece Denizli'deki DEHAP ve HADEP'in kurşunlanması olayından ötürü tutuklu bulunuyor.

O da yakında salıverilecek. Tıpkı Murat Demir ve diğer onlarca itirafçı-tetikçi gibi 06 plakalı Mercedesler'e binip karanlık sokaklarda izlerini kaybettirecek. Yine bir yerlerde karanlık pusular kurulacak yine silahlar patlayacak ve yine insanlar ölecek. Bu kimbilir ne zamana kadar böyle gidecek...

– Sevinç YAVUZ
GazetePazar
24 Ağustos 1997

İtirafçılardan Tehdit

PKK'lılara af çıkarsa kan dökeriz

Ankara'da Olağanüstü Yurtseverler Birliği adı altında düzenle-

nen gizli toplantıya katılan 50 kişi 16 maddelik tehdit dolu bir bildiri hazırladı. Birliğin sözcülüğüne getirilen itirafçı Sami Demirkıran'a göre "PKK'ya yardım edenleri salarlarsa kan gövdeyi götürebilir."

6 bin kişi silaha sanlacak

Susurluk olayının başaktörlerinden PKK itirafçıları ciddi bir tehlike olabileceklerinin ilk sinyalini verdi. Ağustos ayı içinde Ankara'da Olağanüstü Yurtseverler Birliği adı altında bir toplantı düzenleyen ve çoğunluğunu itirafçıların oluşturduğu grup 16 maddelik tehdit dolu bir bildiri hazırladı. Devlet adına Güneydoğu'da faaliyet gösteren birçok kesimden 50 kişinin yer aldığı toplantıda alınan kararlara göre PKK'ya yardım ve yataklık edenler için hazırlanan af tasarısı yasalaşırsa 6 bin itirafçı bir talimatla silaha sarılacak.

Yaşamayız ama yaşatmayız da

Birliğin sözcülüğüne getirilen ve Susurluk olayı sırasında açıklamalarıyla sık sık gündeme gelen itirafçı Sami Demirkıran, "Amacımız devlet içindeki ve dışındaki, terörün bitmesini istemeyenlerin kafasını ezmek. PKK'ya yataklık edenleri salarlarsa bize isnat edilen kontrgerilla faaliyetleri başlatılacak. Belki biz yaşamayız ama kimseyi de yaşatmayız" dedi. Devletin ve siyasetçilerin vaat edilenleri yerine getirmediğini söyleyen Demirkıran, pek çok milletvekilinin de bundan sonra rahat uyuyamayacağını iddia etti.

Yurtseverler Birliği adı altında bir araya gelen PKK itirafçıları

Af çıkarsa kan dökeriz.

PKK itirafçıları Yurtseverler Birliği adı altında Ankara'da gizli bir toplantı yaptı. 50 kişinin katıldığı toplantıda 16 maddelik bir metin kaleme alındı. İtirafçı Sami Demirkıran Yurtseverler Birliği adına yaptığı açıklamada PKK'ya yardım ve yataklık edenler için düşünülen af tasarısı yasalaşırsa 6 bin itirafçının silaha sarılacağını söyledi.

Susurluk olayının başaktörlerinden PKK itirafçıları ciddi bir tehlike olabileceklerinin ilk sinyalini verdi. Ağustos ayı içinde Ankara'da 50 kişinin katılımıyla "Olağanüstü Yurtseverler Birliği" adı altında bir toplantı düzenlendi.Toplantıda 16 maddelik tehdit dolu bir karar metni kabul edildi. Devlet adına Güneydoğu'da faaliyet gösteren birçok kesimin temsilcilerinin aldığı bu kararlara binlerce PKK itirafçısı destek veriyor. Toplantıya katılanların kimlikleri gizli tutulurken, birliğin sözcülüğüne Susurluk olayında birçok açıklamada bulunan PKK itirafçısı Sami Demirkıran seçildi.

Toplantıdan önce Güneydoğu'da cezaevindekiler de dahil olmak üzere yüzlerce itirafçıyla görüştüğünü söyleyen Demirkıran "Bir talimatımız 6 bin kişiyi harekete geçirebilir. Kan gövdeyi götürebilir. Bu yüzden Apo'yla masaya oturulsun, diyenler ve af isteyenler dikkat etsin" dedi. Bütün suçların PKK itirafçılarına yıkılmak istendiğini söyleyen Demirkıran, hukuki alanda da mücadele edeceklerini, bunun göstergesi olarak Doğu Perinçek hakkında suç duyurusunda bulunduklarını söyledi.

PKK itirafçılarını harekete geçiren sebepler Susurluk Kazası'ndan sonra yaşanan gelişmeler, koruculuk sisteminin ve PKK itirafçılarının tartışılır hale gelmesi, devlet ve siyasetçilerin itirafçılara vaat ettiklerini yerine getirmemesi ve PKK'ya yardım ve yataklık edenlere ilişkin af tasarısı. Kendilerine vaat edilenleri alamadıkları gibi, canlarını ortaya koyarak cezaevine gönderdikleri insanların salıverilmesine izin vermeyeceklerini söyleyen Demirkıran, "Sürekli olarak arkadaşları sabra davet ediyoruz. Onları da siyasileri de uyarıyoruz. Susuyorsak bu acizliğimizden değil, kan dökmek istemediğimizden" dedi.

Yurtseverler Birliğinin amacının PKK terörünü ortadan kaldırmak olduğunu anlatan Demirkıran şunları söyledi:

"Ankara'ya gitmeden önce 700'e yakın PKK itirafçısıyla görüştüm. Hatta cezaevine yeni girenleri bile dinledim. Ortak tavır içinde olmaya karar verdik ve toplantıya temsilci olarak katıldım. Amacımız devlet içinde ve dışında cebini doldurduğu için PKK terörünün bitmesini istemeyenlerin kafasını ezmek. Bize engel olmaları

da mümkün değil. PKK'ya yataklık edenleri salarlarsa bize isnat edilen kontrgerilla faaliyetleri başlatılacak. Belki biz yaşamayız ama kimseyi de yaşatmayız."

Pek çok milletvekilinin bundan sonra rahat uyuyamayacağını iddia eden Demirkıran, Doğu Perinçek hakkında verdikleri suç duyurusunu şöyle açıkladı:

"Çiller devlet için çalışmış ve faydalı olmuş bir kişidir. Çiller hakkında CIA ajanı olduğu iddialarını ortaya attığında devlet Perinçek'in peşine düşmeliydi. Ancak bu görev bize düştü. Perinçek'in PKK lideri olduğunu ispatlamaya hazırız. Şahitlerimizi mahkeme önüne getireceğiz."

Ordu'nun Güneydoğu'daki silahlı mücadelede yumuşama göstermesi durumunda teröristlerin yuvalandıkları noktalara operasyon düzenleyeceklerini belirten Demirkıran, "mücadelemizi hukuksal zeminde de sürdüreceğiz. Perinçek ilk adımdı" dedi.

Görünen o ki, Güneydoğu sorununun bir parçası olan koruculuk sisteminin yanına bir yenisi eklendi. Kendilerini milliyetçi kimliğiyle açıklayan ve temsilci olduklarını vurgulayan Yurtseverler Birliği!

Diyarbakır Cezaevi, itirafçılar koğuşu. İtirafçı koğuşlarının duvarları milliyetçi ve militarist sloganlarla dolu.

Duvardaki Afiş:

"İKİRCİLİĞE KARARSIZLIĞA ORTA YOLCULUĞA YER YOK!"

Hepsinin Kafasını Ezeriz

"Yurtseverler Birliği" adıyla bir araya gelen itirafçıların kabul ettiği metin kısaca şöyle:

- Devlet terörle değil, teröristlerle mücadele etmektedir.
- İtirafçılara ev, araba, iş imkânı kredi gibi haklar tanındığı demagojiden ibarettir. İtirafçılara sunulduğu söylenen imkânlar icraata dökülmemiştir. Sadece şefkatli kollarını açan Türk Ordusu ve değerli komutanları sahiplenerek verdikleri sözleri yerine ge-

tirmiştir.

- PKK'ya karşı verdiğimiz mücadeleyi, ülkeyi yönetenler istese de, istemese de aynı azimle yarınlara taşıyacağız.
- Şu anki mücadele tarzıyla PKK'nın işi bitirilemez.
- PKK'ya karşı Ordu kısmen görevini yapmıştır. Devletin siyasi kanadı, PKK'ya destek veren ülkeleri etkili ültimatom yollarıyla caydırmayarak zaafiyet göstermiştir.
- Siyasi çözümü düşünen çıkarcı mihraklar karşısında biz varız.
- Kürtçe televizyon, radyo, okul ve benzeri istemlerin gerçekleşmesi Kürt kökenli insanları ikinci sınıf vatandaş konumuna düşürecektir.
- Teröristlere af çıkarmak yerine Pişmanlık Yasası genişletilmeli. Teslim olanların cezası indirilmeli.
- Düşünce özgürlüğü gibi ütopyalarla yaşayanların kafasını ezmekte kararlıyız.
- Kararlarımız bugünden itibaren uygulanacaktır.

– Haşim SÖYLEMEZ
Aksiyon
21 Kasım 2005

İtirafçılar Tetikte

İlk kez HEP Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın'ın öldürülmesi sırasında duyulan, Şemdinli'deki son olayla yeniden ortaya çıkan 'PKK itirafçısı' kavramı, yine tartışma konusu. Halen aktif görevde bulunduğunu iddia eden ve 'Fırat' adını kullanan bir PKK itirafçısı, devletle çalıştıklarını ve kendisi gibi çok sayıda itirafçının olduğunu ileri sürüyor.

Şemdinli'de bir kitabevinin bombalanmasının ardından tartışılan konulardan biri de "PKK itirafçısı" kavramı. Şemdinli'deki hadisede ortaya çıkan itirafçı Veysel Ateş'le başlayan tartışmaların odağında ise "PKK itirafçısı devlet ilişkisi" ile itirafçı ne demek, kimler itirafçı

oluyor, gibi sorular yer alıyor. Halen aktif görevde olduğunu öne süren ve kendisini "Fırat" olarak tanıtan bir PKK itirafçısı *Aksiyon*'a konuştu. İlginç iddialarda bulunan Fırat, terör örgütü PKK'ya Diyarbakır'dan katılan ilk militanlardan olduğunu söylüyor. Mahsun Korkmaz (PKK'nın askeri kanadının ilk komutanı. 1986'da Gabar Dağı'nda çıkan çatışmada öldürüldü. Ancak terör örgütü Mahsun Korkmaz ekolü oluşturdu ve militanlarını onun metotları doğrultusunda yetiştirdi/yetiştiriyor.) ile Lübnan'ın Ancar bölgesine geçtiklerini ve burada eğitim aldıklarını dile getiriyor. Diyarbakırlı Korkmaz'dan askeri eğitim aldıktan sonra 1989'da Kandil üzerinden Türkiye'ye girdiğini aktaran PKK itirafçısı, örgüt adına çok sayıda eyleme katıldıktan sonra Temmuz 1990'da Tunceli kırsalında güvenlik güçlerine teslim olduğunu anlatıyor. Lice'ye götürüldüğünü ve burada kendi isteğiyle devlete çalışmak istediğini söylediğini ifade ediyor. Çalıştığı birimin adını vermek istemeyen Fırat, kendisi gibi çok sayıda itirafçının bulunduğunu aktarıyor.

Basiret bağlanmasıydı

Fırat, Temmuz 1991'de ölü bulunan Halkın Emek Partisi (HEP) Diyarbakır İl Başkanı Vedat Aydın'ın olayını bildiğini ancak infazın yaklaşık bir yıl sarktığını; Aydın için düzenlenen cenaze törenine katılan kalabalığın üzerine ateş eden grubun içinde bulunduğunu ileri sürüyor. Vedat Aydın için düzenlenen törene yaklaşık 10 bin kişi katılmış ve kalabalığın üzerine belirsiz bir yerden açılan ateş sonucunda 3 kişi ölmüştü. Fırat'a göre, gazeteci Musa Anter cinayeti Aydın'ın gösteriye dönüşen cenazesine bir protesto idi ve halkı sindirip PKK'ya gözdağı verme amacı güdüyordu. Anter, 20 Eylül 1992'de Diyarbakır'da faili meçhul bir cinayet sonucu öldürüldükten sonra cenazesi güvenlik gerekçesiyle tören yapılmadan Emniyet mensuplarınca gömülmüştü. İtirafçı Fırat, 24 Şubat 1992'de *Yeni Ülke* gazetesi muhabiri Cengiz Altun'un öldürülmesi olayına da tanıklık ettiğini iddia ediyor.

Olayı bir basiret bağlanması olarak değerlendiren Fırat, tanıyorum dediği Mutkili Ali Başçavuş'un önemli biri olduğunu söylüyor:

"Daha fazla bilgiye gerek yok. Ama itirafçı Veysel Ateş, Ali Komutan kadar derindir. Ateş'i bırakan medya, komutanın peşine düştü. Bu yanlış oldu. Şemdinli'de başlayan olaylar genişleyerek yayılacak. Bu PKK için iyi bir fırsat. Kışın eylem düzenleyeceklerinden şehirlerde yapacakları bu gösterilerle gündeme gelecekler. Karşılarında durmak lazım."

Cinayetler neden işleniyor sorusuna Fırat'ın cevabı şöyle: "Ben PKK için çalıştım. Kürt hakları dediler ama öyle bir amaçları yok. Hedefleri devleti bölmek. Bu da işe yaramaz. Devletle bir olup vatanı korumak istiyoruz. Bana göre cinayetler veya olaylar yıldırmak içindir. Devletin geleceği için gereklidir. Kimse boş yere öldürülmüyor."

15 yıllık kavram: İtirafçılık

"İtirafçı" kavramı ilk kez 1991'de HEP'li Vedat Aydın'ın cesedinin Ergani-Maden arasında bulunmasıyla gündeme geldi. Aydın'dan kısa bir süre sonra HEP yöneticilerinden Remzi İl'in Diyarbakır'da faili meçhul bir cinayet sonucu öldürülmesiyle tartışılır hale geldi. Bir iddiaya göre cinayetleri Hizbullah gerçekleştirmişti. Ancak, PKK bu cinayetlerin itirafçıların işbirliği ile gerçekleştirildiğini ileri sürdü. HEP yöneticilerine göre de bu olaylarda itirafçı bağı vardı. Yazar Musa Anter'in öldürülmesi, Demokratik Emek Partisi (DEP) milletvekili Mehmet Sincar'ın Batman'da vurulması, bu dönemde işlenen bir dizi faili meçhul cinayet arasında yer aldı. Sadece 1994'te 423 faili meçhul cinayet işlendi. İstihbarat birimlerine göre 1990-2000 arasında 1550 faili meçhul cinayet vardı. Fakat terör örgütü PKK, bu cinayetlerin 2 binden fazla olduğunu ileri sürüyor. Söz konusu cinayetler Diyarbakır, Mardin, Nusaybin, Şırnak, Cizre, Batman, Silvan, Şemdinli, Hakkari ve Yüksekova hattını takip etti. En çok faili meçhul cinayetin işlendiği adres ise Diyarbakır. Seri cinayetler daha çok Hizbullah'ın üzerine yıkıldı. Ancak çoğu cinayetin işlenme şeklinin Hizbullah'ın taktiğine benzememesi kuşkuları da beraberinde getirdi. PKK'ya göre Hizbullah'ın içinde itirafçılar vardı ve bunlar JİTEM ile koordinasyon içinde çalışıyordu.

PKK itirafçısı Abdulkadir Aygan'ın yazdığı kitap ve *Özgür Gün-*

dem gazetesi'ne yansıyan demeci bu iddiaları kısmen destekler nitelikte. Aygan'ın anlattıkları JİTEM ile itirafçı işbirliği açısından oldukça dikkat çekici. 20 Ocak 1992'de HEP Muş Malazgirt İlçe Başkanı Harbi Arman'ın bir duruşma için Diyarbakır'a geldiğini belirten Aygan, Arman'ın Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım'ın talimatıyla kaçırılıp öldürülmesiyle ilgili şu iddiada bulunuyor: "Arman'a 'bir ifade için bizimle geleceksin' dedik. Bir araca bindirdik, gözlerini atkısıyla bağladık. Askerî birliğe götüreceğiz bahanesiyle kent dışında bir köprünün altına getirdik. Uzman çavuş kalaşnikof ile tarayacaktı. Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım 'Dur onunla değil' dedi. Ben tuttum, Yeşil tabanca ile vurdu. Köprü altına gözleri bağlı öyle bıraktık." Gazeteci Musa Anter'i öldüren timde yer aldığını da iddia eden Aygan, bu timde Yeşil, Mustafa Deniz ve yine PKK itirafçısı olan 'Hogir' kod adlı Cemil Işık ile Şırnaklı Hamdi'nin yer aldığını ileri sürüyor.

1985'te örgütten kaçarak teslim olan ve 'pişmanlık yasası'ndan yararlanıp 1990 yılında tahliye edilen Abdulkadir Aygan, bir süre sonra Cem Ersever'in girişimiyle JİTEM içinde çalışmalarda bulunduğunu açıklıyor. JİTEM'de çalışırken Malatya doğumlu Aziz Turan kimliğini kullandığını söyleyen Aygan, 1 Eylül 1991'de Jandarma Genel Komutanlığı Personel Başkanı Kurmay Albay Nurettin Çakır'ın yazısıyla genel idari hizmetler, istihbarat elemanı sınıfında devlet memurluğuna alındığını ve yeni kimliği ile Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK) iştirakçisi olduğunu ileri sürüyor.

500 itirafçı

PKK, bu zamana kadar kendilerinden ayrılan ve 'hain' olarak tabir ettiği 5 bin kişinin olduğunu ileri sürüyor. PKK militanı iken örgütten tamamen ayrılanlar daha çok yurtdışına kaçmayı yeğliyor. Buralarda izlerini kaybettirip yaşamayı tercih ediyorlar. Yine PKK'nın iddiasına göre en az 500 kişi itirafçı adı altında JİTEM'e çalışıyor. Bu kişilerin örgütte listesi olduğu ve örgüt için 'önemli düşman' sınıfında değerlendirildiği belirtiliyor. JİTEM veya devletin herhangi bir resmi kurumu bu zamana kadar ellerinde ne kadar itirafçı olduğunu telaffuz etmedi. Yalnız devlete sığınan örgüt militan-

larıyla itirafçıları aynı kategoride değerlendirmek yanlış olur.

Faili meçhul cinayetler, uyuşturucu kaçakçılığı, köy yakmalarla birlikte telaffuz edilen itirafçı kelimesi 'Yüksekova Çetesi'nde de ortaya çıkmıştı. Olaydaki kilit isim PKK itirafçısı Kahraman Bilgiç'ti. 26 Eylül 1996'da Hakkari Özel Hareket Şubesi Müdürlüğü'nde görevli 4 polis ve 6 köy korucusunun Yüksekova ilçesinde çete faaliyetleri yürüttükleri gerekçesiyle gözaltına alınmalarıyla olay patlak vermişti. Şahıslar, çete kurmak, belediyeye ait araçla uyuşturucu kaçakçılığı yapmak, Yüksekovalı işadamı Necip Baskın'ı fidye amacıyla kaçırmak ve birden fazla kişiyi öldürmeye teşebbüs suçlarından yargılandılar. Kahraman Bilgiç'in ifadesini alan dönemin Diyarbakır DGM Başsavcısı Nihat Çakır'ın çete hakkında verdiği ve basına yansıyan açıklamasında Bilgiç'in ifadesiyle ilgili olarak, "Bu kişinin anlattıkları yanında Susurluk ne ki; Türkiye'nin Güneydoğu politikası bile değişebilir" diyordu. Ancak Güneydoğu'daki politikanın pek fazla değişmediği daha sonra yaşanacak olaylarda ortaya çıkacaktı.

Bir itirafçının portresi

Fırat'ın anlattıklarına göre herkes itirafçı olamıyor. Fırat, itirafçı kelimesinin çok kaba olduğunu, onun yerine 'pişman olmuş kişi' denilmesinin daha uygun olacağını söylüyor. İtirafçı, terör örgütü PKK adına mücadele vermiş, ancak daha sonra teslim olmuş veya tutuklananlar arasından seçiliyor. İtirafçı olacak kişinin örgütü iyi bilmesi şart. Strateji alanında ve askeri alanda da iyi eğitim görmüş olması aranan şartlar arasında. İtirafçı olarak ikna edilen kişi artık devlet adına güvenlik güçlerine yardıma başlıyor. Evli ve çocuk sahibi olmaması, ailesi ile bağının zayıf olması ya da hiç olmaması itirafçının tercih edilmesinde etkili oluyor. Terörden kaçtıkları için hedef seçilen itirafçıların gizlenmesi için onlara yeni bir kimlik ve parasal yardım sağlanıyor. 'İtirafçı oldum', 'devlet adına çalışacağım' demekle de iş bitmiyor; bir iki olayda sınavdan geçiriliyor ve bu olaylar fotoğraflanıp belgeleniyor. Her itirafçı için tıpkı PKK'da olduğu gibi bir kod adı belirleniyor ve irtibatlar daha çok bu adlar

üzerinden gerçekleştiriliyor. Her itirafçı bağlı bulunduğu üstüne itaat etmek ve hayatını aldığı talimatlara göre düzenlemek zorunda.

"Ben İtirafçıların Babasıyım"

Soner Yalçın'ın *Binbaşı Cem Ersever'in İtirafları* başlıklı kitabında itirafçılarla ilgili çok enteresan bir bölüm var. Bu bölüm, itirafçılar üzerine bugüne kadar yapılmış en ilginç analizlerden biri.

Ersever'in söyledikleri iyice okununca, Abdulkadir Aygan'ın ve diğer itirafçıların ona neden gönülden bağlı olduğu, onun bir dediğini neden iki etmedikleri daha iyi anlaşılıyor. İşte, yıllarca itirafçılarla çalışmış, çok önemli militanları itirafçı olmaya ikna etmiş, kendi deyimiyle onlara "babalık" yapmış olan Ersever'in sözleri:

Cem Ersever: "(...) İşte itirafçılık olayı burada da yanlıştır zaten. Ben o çocuklara acıyorum. Perişan vaziyetteler. İtirafçılarla çok yakın ilişkilerim oldu. Adam geliyor, bu da ucube bir olay. Kalkıyor geliyor kırsal kesimden. Jandarma sorgusunu yapıyor. Adam yer gösteriyor. Raporları hazırlanıyor. Mahkemeye gönderiliyor. Ondan sonra bunu veriyorsunuz, gidiyor cezaevine, itirafçı koğuşu denilen bir yere koyuyorlar. İtirafçılık olayı üzerine saatlerce çok şey söyleyebiliriz. Şimdi isterseniz bu konuya girmeyeyim ben, çünkü bazı yanlış anlamalar olabilir! İtirafçılık artık bir çıkar müessesesi haline de getirildi. Buna bir kontrol mekanizması gerekiyor. Adam öyle oluyor ki saf, korkmuş, geliyor cezaevine, jandarmanın itirafçısı diye. Çok enteresan yani.

Soner Yalçın: *Böyle ayrılıyor mu ikiye?*

Cem Ersever: Niye ayrılmasın ki? Ayrılır tabii, çünkü onlar sahipleniyor. Bakınız şimdi sorguda esas şudur; sorguda işkence mişkence derler ya, yapan varsa ben bilmiyorum, ben görmedim, yapmadım; açık söylüyorum.

Sorgu olayı şudur; bilinmeyen şeylerin zorbalıkla, zor kullanarak ortaya çıkarılması değildir. Sorgu, eldeki mevcut bilgilerin, sorgulanan kişiye karşılıklı konuşma şeklinde ve yer göstermelerle teyit ettirilmesidir. Siz hiçbir şey bilmiyorsanız, karşınızdakine hiçbir şey soramazsınız ve öğrenemezsiniz. Yani, "anlat" deyip adama vurmak, adamı dövmek hem insanlığın ötesi bir hadisedir, hem de insanlığa yakışmayacak bir olaydır, hem de bu tür sorgular ideolojik sorgu değildir. Karşınızdakinin ideolojisini bilmiyorsanız, siz sorgu yapamazsınız. Onun dilinden anlamazsınız zaten. İşte ideolojik sorgularda, adam kaçmış gelmiş, kendisi her şeyini teslim etmiş devlete. Geleceğinden endişeli, "Beni öldürecekler mi" diye. Yapılan propaganda o. "İşkence edecekler mi, kazığa oturtacaklar mı, ne yapacaklar, ailemi mi öldürecekler?" ona öyle söylenmiş çünkü. Böyle bir tereddüt içerisinde. Karşısına bir sorgucu çıkıyor. Sorgucu ile sorgulanan arasında, bende hep böyle olmuştur, duygusal bir bağ kurulur. Sorgulanan kişi sorgusunu ilk yapan kişiye gönülden bağlı olur. Eğer bakar, karşısındaki yetişmiş bir sorgucuysa, ideolojik olarak, yapı olarak kendisini geliştirmişse ona bağlanır ve onunla kalır. Siz bu aşamadaki insanı kaldırıp götürüyorsunuz, başka bir güce veriyorsunuz. "Al" diyorsunuz, "bu adamı götür." İşte bunlar hep taktik önderlik noksanlığı diyoruz ya, o kapsamda kabul edilebilir.

Soner Yalçın: *"Cezaevinde şu koğuşa at" diyorsunuz...*

Cem Ersever: Başka birlik adamı alıyor, adamı tanımamış, Hamo gitmiş teslim olmuş. Ben sorguluyorum, Hamo'yla ben gönülden anlaşmışım. Artık aramızda duygusal bir bağ kurulmuş, ben onun babası gibiyim, bir aile büyüğü gibiyim. Namusunu teslim etmiş bana, canını teslim etmiş. Her şeyi söylüyor bu adam. Bunu yediriyorum, içiriyorum, giydiriyorum, banyo yaptırıyorum kendiliğinden teslim olmuş kişiye. Efendim bundan sonra o adamı alıyorlar götürüyorlar başka yere. "Hö! Terörist! Yürü! Göster!" Bu kabil uygulamalara gelince adam şoke oluyor. Sorgucu başka davrandığı veya istihbaratçı başka davrandığı, icra unsurları başka davrandığı zaman adamda bir dengesizlik başlar ve bazı şeyleri gizleme-

ye çalışır. Benim baba-evlat, abi-kardeş gibi ilişkilerimi sürdürdüğüm insanlar var. Adam cezaevindeki polisin, askerin tavrını görünce, bazı şeyleri saklamaya çalışınca birtakım kişiler türüyor, her toplumda çıkar; cezaevi ağaları. Polisle görüşüyor, jandarmayla, istihbaratla görüşüyor. Bu kişiler içerisinde, onun geçmişini bilen, kendisi de itirafçıların içinde olan kimseler var, ona diyorlar ki: "Şu kadar para vermezsen senin şu işlerini söyleriz." Veya itirafçı dediğimiz kişi, haber gönderiyor: "Şu eylemde sen de vardın, şimdi sen köyünde oturuyorsun; şu kadar para göndermezsen, bunları anlatırım." Bunlar cereyan eden hediseler.

Eee ne oldu, itirafçı yapısı bozuldu. Neden? Biz bunlara cezaevleri yerine kamplar açalım. Bu adamlar gerilladır. Bu adamlar gerilla savaşını biliyorlar. İdeolojik olarak yetişmişler.

Ben hayatında gelip teslim olan itirafçılardan, "Ben yanılmışım, beni kandırdılar, beni dağa götürdüler, benim hiçbir şeyden haberim yoktur" falan diyenlere inanmadım hayatım boyunca. Ama benim karşıma geldiğinde ideolojik olarak Marksizmi, Leninizmi benimsemiş, "Kendi isteğimle PKK'ya gittim" diyen, "PKK'nın gerçek Marksist-Leninist olmadığını gördüm, Kürt halkı için, Kürdistan için mücadele etmediğini gördüm" diyenleri de baş tacı etmişimdir. Çünkü erkekçe çıkmıştır, konuşmuştur, yalan söylememiştir. Şimdi böylesine pırlanta gibi davranışlar içinde bulunan adamları, insanları biz niye içeri tıkarız. İdeolojik olarak yetişmiş; askeri yönden yetişmiş; dağları, araziyi biliyor. İşte bunlardan kılavuz olarak, yol gösterici olarak, örgütü tanıtıcı olarak istifade edelim. Psikolojik harekat ekipleri kuralım. Bu insanları cezaevlerinde çürütmeyelim. Pişmanlık yasası ama en azından bir iki sene içeride yatıyorlar, çürüyorlar, olaydan uzaklaşıyorlar. Birtakım saplantılara giriyorlar. Psikolojik yapısı bozuluyor.

Soner Yalçın: *Bazılarının cezaevinden alınıp operasyonlarda kullanıldığı söyleniyor.*

Cem Ersever: Cezaevi sürecindeyken, "bu adam devlete teslim oluyor" diye, örgüt bunun anasını, babasını öldürüyor. Siz bu insanlardan ne beklersiniz? Bu çocukları rehabilite edelim. Topluma

uyum sağlar hale getirelim. Hem bunlar örgüt hakkında bildiklerini hem de yaptıkları eylemleri anlatsınlar. Bunlardan propaganda ekipleri yapalım. Halkla temas etsinler.

Soner Yalçın: *Bunlar hiç operasyonlarda kullanılmadı mı?*

Cem Ersever: Şimdi operasyonlarda kullanılma olayı şudur; burada bir yanlış anlatma, aktarma var. İtirafçı geldiğinde birtakım şeyleri anlatıyor. Elbette bu verdiği ifadelere göre, "Hadi git oradaki deponun anahtarını getir" diyemezsiniz. İtirafçıyla ve arazinin yapısına uygun birlikle operasyon yaparsınız. İtirafçı yer gösterecek. Bu hadise yer gösterme olayı ve anlatımdır. İtirafçı operasyon yapıyor. Yoo... Böyle bir hadise yok. Yasalar bunu emrediyor zaten.

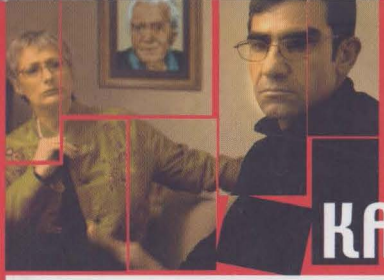
Mustafa Deniz: *İtirafçının teyidi gerekiyor.*

Cem Ersever: İtirafçı teyidi için de operasyona katılmak zorunda.

SONSÖZ YERİNE

Eğer sabredip kitabı bu satırlara kadar okuduysanız, artık Musa Anter cinayetiyle ilgili karanlık noktaların büyük ölçüde gün ışığına çıktığını görmüşsünüzdür. Tünelin ucundaki ışık görülmüş ama tünel henüz bitmemiştir. Türkiye, bu karanlık tünelden çıkmadan, demokratik ve özgür bir ülke olamayacaktır. Birileri bu karanlıktan beslenmeye devam ediyor. Onların elinden bu çok sevdikleri gıdayı almanın tek bir yolu var: Gerçek. Evet yalnızca ve sadece gerçek. Bir gazetecinin yapabilecekleri, tıpkı ömrü gibi sınırlıdır. Kuşkusuz, elinizde tuttuğunuz bu çalışmada eksik noktalar vardır. Ama, işte benim elimden bu kadarı geldi.

Karanlık sürüyor ama hayat devam ediyor. Yapılacak çok iş var. Musa Anter cinayetine dair önümüzdeki günlerde önemli gelişmeler olacağına inanıyorum. Lütfen siz de inanın ve ne olur ışığı sevmeyi sürdürün...

KATİLLE BULUŞMA

BİR JİTEM DOSYASI: MUSA ANTER CİNAYETİ

Tarih : 20 Eylül 1992. Kürt aydını Musa Anter öldürüldü. Cinayet kayıtlara "faili gayri muayyen" olarak geçti.

Tarih : 25 Mart 2005. Musa Anter'in İsveç'te yaşayan kızı Rahşan Anter'in telefonu çaldı. Telefondaki arkadaşı babasının katillerinden birinin İsveç'te ailesiyle birlikte yaşadığını haber veriyordu.

Tarih : 12 Ocak 2006. Gazeteci Ersin Kalkan'ın tanıklığında Rahşan Anter babasının katiliyle buluştu.

Söz konusu katil: Abdulkadir Aygan...

- Siyasi serüveni CHP'de başlamış. Duvarlara "Umudumuz Ecevit" sloganını yazarken vurulmuş.
- Sonra akrabası olan Abdullah Öcalan'ın başında olduğu PKK'ya katılmış.
- Kendi ifadesiyle o yıllarda altı ülkücüyü öldürmüş. Yakalanıp yargılanmış. İçeri girip çıkmış.
- Askere gidince firar edip tekrar PKK'ya katılmış. Fakat örgütten kaçıp itirafçı olmuş.
- JİTEM'in yedi kişilik çekirdek kadrosunda yer almış.
- Binbaşı Cem Ersever'le birlikte çalışmış.
- Yeşil'in komutasında operasyonlara katılmış.
- Ve, Türkiye'de derin devletin icraatlarına yönelik pek çok raporda ve iddianamede adı geçti.
- Son olarak Şemdinli İddianamesi'nde Yeşil ve Cem Ersever'le birlikte anıldı.

İsveç'te gerçekleşen buluşmada Şemdinli'nin Mutkili Ali'sini, raporları, cinayetleri, Ersever'i, Yeşil'i, işkenceleri; Susurluk olayının en kritik cinayetini, öldürdüğü adamın kızının önünde bütün detaylarıyla Ersin Kalkan'a anlattı.

Abdulkadir Aygan'ın anlattıkları, Musta Anter cinayetini ve ardından gelen bir dizi katliamı "faili gayrı muayyen" olmaktan çıkarıyor... Bundan sonrası adaletin işi...

KİTAPEL

GÜNCEL YAYINCILIK

ISBN 975-6117-40-0

9 789756 117408